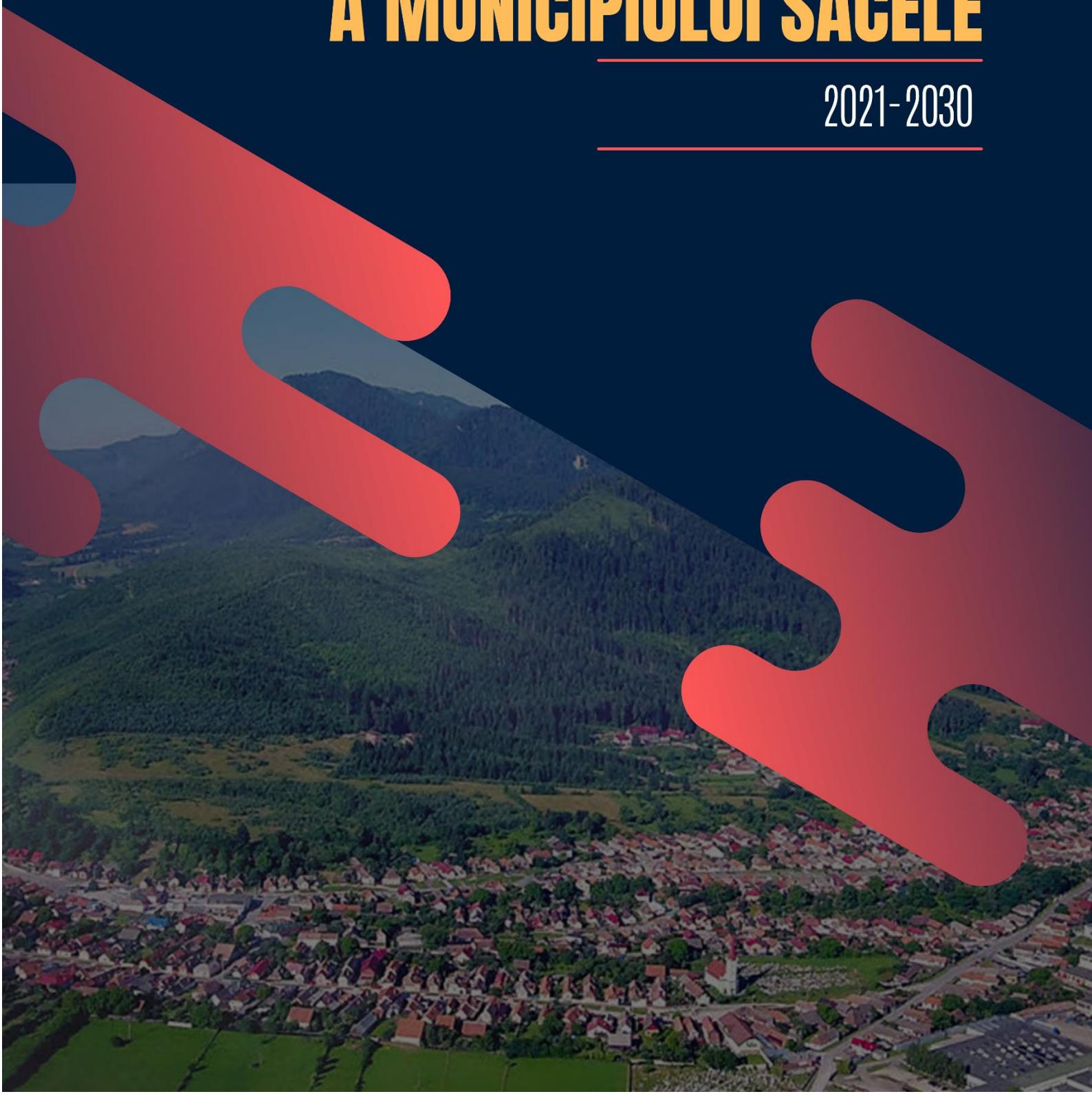

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ A MUNICIPIULUI SĂCELE

2021-2030

CUPRINS

Preambul	1
Partea I - CONTEXT URBAN; PROBLEME ȘI PROVOCĂRI LA NIVEL LOCAL	2
Capitolul I. Date generale	2
I.1. Identificarea și delimitarea arealului vizat	2
I.2. Scurt istoric	2
I.3. Integrare teritorială	3
Capitolul II. Populația.....	4
II.1. Elemente demografice	4
II.2. Forța de muncă	14
II.3. Educația și formarea profesională	19
II.4. Calitatea vieții.....	22
II.5. Analiza SWOT.....	29
Capitolul III. Infrastructura.....	32
III.1. Infrastructura de transport și mobilitatea.....	32
III.1.1. Infrastructura rutieră	32
III.1.2. Infrastructura feroviară	33
III.1.3. Piste pentru biciclete	34
III.1.4. Parcări.....	34
III.1.5. Mobilitate și servicii publice de transport.....	35
III.1.6. Analiză SWOT.....	37
III.2. Echipare tehnico-edilitară	39
III.2.1. Alimentarea cu energie electrică.....	39
III.2.2. Alimentarea cu energie termică	41
III.2.3. Alimentarea gaze naturale.....	41
III.2.4. Alimentarea cu apă	42
III.2.5. Rețeaua de canalizare.....	44
III.2.6. Rețeaua de comunicații	45
III.2.7. Fondul de locuințe	46
III.2.8. Spații verzi; infrastructura sportivă și de agrement.....	50
III.2.9. Analiză SWOT.....	52
III.3. Infrastructura socio-educațională, culturală și de sănătate	54
III.3.1. Infrastructura de educație	54
III.3.2. Infrastructura socială	56
III.3.3. Infrastructura de sănătate.....	57
III.3.4. Infrastructura culturală.....	59
III.3.5. Infrastructura pentru situații de urgență	60
III.3.6. Analiza SWOT.....	60
Capitolul IV. Mediul Economic	62

IV.1. Caracteristici generale	62
IV.2. Industria și construcțiile.....	67
IV.3. Agricultura și silvicultura	71
IV.4. Comerțul și serviciile	75
IV.5. Turismul.....	76
IV.6. Cercetarea – inovarea	86
IV.7. Analiza SWOT	89
Capitolul V. Mediu înconjurător.....	93
V.1. Relieful și clima.....	93
V.2. Resurse	94
V.2.1. Resurse naturale.....	94
V.2.2. Resurse antropice.....	99
V.2.3. Analiza SWOT	102
V.3. Condiții de mediu	103
V.3.1. Calitatea aerului.....	103
V.3.2. Calitatea solului	106
V.3.3. Calitatea apei.....	108
V.3.4. Surse de poluare; amenințări la adresa mediului.....	110
V.3.5. Managementul deșeurilor.....	114
V.3.6. Analiza SWOT	117
Capitolul VI. Audit administrativ	119
VI.1. Analiza SWOT	122
Capitolul VII. Corelarea cu documente strategice relevante.....	124
VII.1. Strategii și programe relevante la nivel european	124
VII.2. Strategii și programe relevante la nivel național	126
VII.3. Strategii relevante la nivel regional	130
VII.4. Strategii relevante la nivel județean	131
VII.5. Strategii relevante la nivel local.....	133
Partea II – Viziune de dezvoltare și obiective.....	134
Capitolul I. Viziune de dezvoltare.....	134
Capitolul II. Direcții strategice de dezvoltare	135
II.1. Direcția strategică de dezvoltare nr. I	135
II.2. Direcția strategică de dezvoltare nr. II	136
II.3. Direcția strategică de dezvoltare nr. III	136
II.4. Direcția strategică de dezvoltare nr. IV	137
II.5. Direcția strategică de dezvoltare nr. V	138
Capitolul III – Corelarea nevoi - direcții strategice – obiective – măsuri	139
Partea III – Calendar de activități pentru implementarea SIDU și portofoliu de proiecte	169
III.1 Portofoliu extins de proiecte și calendar de implementare	169

III.2 Procesul de prioritizare al proiectelor 183
III.3 Lista proiectelor prioritare 186

Partea IV – Implementarea, monitorizarea și evaluarea SIDU 188

Partea V – Cadrul partenerial pentru elaborarea și implementarea SIDU 196

Preambul

Prezentul document reprezintă Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) a Municipiului Săcele pentru perioada 2021 – 2030, fiind elaborată exclusiv pentru teritoriul administrativ al localității.

Ca proces, strategia a fost realizată în paralel cu Planul de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD), asigurând o abordare integrată și sustenabilă pentru dezvoltarea Municipiului Săcele.

Documentul strategic este supus aprobării prin Hotărâre a Consiliului Local al Municipiului Săcele, fiind totodată avuți în vedere pașii necesari pentru obținerea Deciziei etapei de încadrare emisă de autoritatea competentă privind Evaluarea Strategică de Mediu, conform HG nr. 1076/2004.

Documentul a fost elaborat din resursele proprii ale UAT Municipiul Săcele, fără finanțare din POCA sau alte surse nerambursabile și are 2 părți principale:

- Partea I: Context urban; probleme și provocări la nivel local, care prezintă o analiză diagnostic detaliată pe principali piloni și sectoare de dezvoltare
- Partea II: Viziune de dezvoltare și obiective, care prezintă metodologia de lucru pentru elaborarea strategiei, a viziunii de dezvoltare a Municipiului Săcele, direcțiile strategice stabilite pentru perioada 2021-2030 în vedere atingerii viziunii de dezvoltare, obiectivele strategice, măsurile de intervenție, portofoliul de proiecte, precum și metodele de consultare publică aplicate și mecanismele de prioritizare, monitorizare și evaluare a strategiei.

Partea I - CONTEXT URBAN; PROBLEME ȘI PROVOCĂRI LA NIVEL LOCAL

Capitolul I. Date generale

I.1. Identificarea și delimitarea arealului vizat

Municipiul Săcele este situat în partea de sud-est a județului Brașov, în regiunea istorică a Țării Bârsei, pe cursul râului Tărlung, reprezentând poarta de acces către masivele Ciucas și Piatra Mare. Fiind amplasat la sud-est de municipiul Brașov, în imediata vecinătate a acestuia, Săcele este una din cele 18 localități care intră în componența Zonei Metropolitane Brașov.

Teritoriul localității, în suprafață totală de 32.136,56 hectare se încearcă la vest cu municipiul Brașov și orașul Predeal, la nord cu comunele Hărman și Tărlungeni, la nord-est cu comuna Vama Buzăului iar la est și sud-est cu teritoriul județului Prahova (comunele Valea Doftanei, Mănețiu și orașul Azuga).

Conexiunile rutiere cu aceste localități sunt asigurate prin rețeaua de drumuri naționale (DN1 și DN1A) și județene (DJ 103A, 103B, 102I). Localitatea nu beneficiază de acces direct la rețeaua feroviară națională.

Municipiul Săcele are o populație totală de 36.969 locuitori, din care 65,65% sunt români, 20,16% sunt maghiari, 1,07% sunt romi, 0,22% sunt germani, 0,10% de alte etnii, în timp ce 12,81% nu și-au declarat etnia.

I.2. Scurt istoric

Primele izvoare istorice scrise care atestă existența unor așezări în această zonă datează din secolul al XIV-lea. Este vorba despre un document emis în 16 mai 1366, prin care regele Ludovic I cel Mare al Ungariei (1342-1382) dăruiește comitelui român Stanislau din Maramureș „niște moșii numite Huzyufalu (Satulungul), Charnadfalua (Cernatul), Turchfalua (Turcheș), Zlanfalua (Slonul), avute și așezate între două râuri numite Temes (Timiș) și Tartlant (Tărlung) cu toate pământurile, lucrate și nelucrate, sau câmpurile, dealurile, munții, pădurile, păsunile, cu râurile și cursurile apelor, cu morile și locurile de mori ce țin din vechime de acestea”. În fapt, zona este locuită încă din epoca bronzului (secolele XIV-XII î.Hr.), iar dovezile arheologice atestă continuitatea locuirii în acest areal. Documentele istorice se referă la cele 7 sate de la poalele Pietrei Mari și Ciucasului: Baciu, Turcheș, Cernatu, Satulung, Tărlungeni, Purcăreni și Zizin („villa wallachicales” în limba latină „hetfalú”, în maghiară, sau „bleschdorfer”, în germană). Cea mai veche mențiune documentară a denumirii localității – Săcele – se regăsește în două scrisori adresate în anul 1482 de către domnul muntean Vlad Călugărul către magistratul orașului Brașov.

Alături de populația românească, a cărei principală ocupație a fost păstoritul transhumant (mocanii), s-au așezat, undeva între secolele XII-XIV, maghiarii și secuii (cunoscuți în zonă sub numele de ceangăi), iar ulterior romii.

Din punct de vedere economic comunitățile săcelene au reușit să se afirme atât în domeniul agrar-pastoral cât și al micilor industrii, devenind în timp unul dintre cele mai bogate sate din Ardeal. Din păcate pentru această comunitate, evenimentele politice din secolele XIX-XX i-au stopat evoluția economică excepțională, iar naționalizarea și colectivizarea postbelice au consfințit statutul de zonă periferică a municipiului Brașov. De

altfel, în 1950, patru dintre cele șapte sate săcelene – Baciu, Turcheș, Cernatu și Satulung – au constituit orașul Săcele. Industrializarea forțată s-a materializat prin mutarea la Săcele a întreprinderii Electroprecizia din Brașov și angajarea unui număr impresionant de muncitori aduși din zone precum Buzău, Făgăraș și satele moldovene. Concomitent s-au creat cartiere muncitorești ce au modificat radical arhitectura autentic rurală a localității. De asemenea, a dus la crearea unei zone marginale, cartierul Gârcini, caracterizată prin precaritatea elementelor de infrastructură, șomaj, infracționalitate și excluziune socială.

Cu toate acestea, localitatea are un potențial important nevalorificat, ce ține atât de cadrul natural în care s-a dezvoltat, de istoria și tradițiile comunităților de mocani și ceangăi cât și de capitalul uman de care dispune.

I.3. Integrare teritorială

Localitatea Săcele face parte din Zona Metropolitană Brașov, areal definit prin libera asociere, încă din anul 2005, în cadrul Agenției Metropolitane pentru Dezvoltare Durabilă Brașov, a municipiului Brașov împreună cu comunitățile din aria sa de influență. În prezent, Zona Metropolitană Brașov reprezintă un teritoriu funcțional cu o populație totală de peste 400.000 de locuitori, din care fac parte următoarele unități administrativ teritoriale: municipiile Brașov, Codlea și Săcele, orașele Ghimbav, Predeal, Râșnov, Zărnești, comunele Bod, Budila, Cristian, Feldioara, Hălchiu, Hărman, Prejmer, Sânpetru, Tărlungeni și Vulcan.

Zona Metropolitană Brașov asigură un cadru unitar și coordonat al dezvoltării spațiale în arealul astfel delimitat, punind de la premisa că Municipiul Brașov reprezintă, împreună cu localitățile înconjurătoare un sistem funcțional coerent, structurat în urma unui lung proces istoric. Astfel se poate asigura suportul spațial pentru dezvoltările strategice multisectoriale din acest teritoriu și este facilitat accesul comunităților membre la sursele nerambursabile de finanțare.

Integrarea funcțională a municipiului Săcele în arealul metropolitan Brașov crează oportunități reale pentru derularea unor intervenții integrate alături de localitățile din acest teritoriu, în corelare cu proiectele locale definite în Strategia de Dezvoltare pe termen mediu a localității.

Capitolul II. Populația

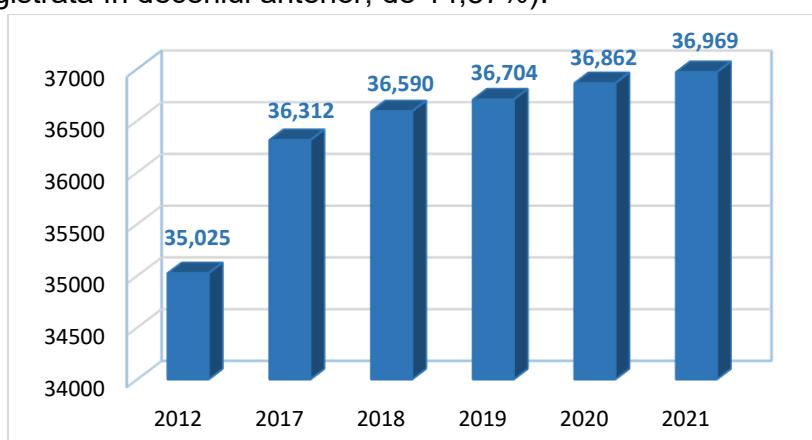
II.1. Elemente demografice

Conform datelor statistice disponibile pe situl Institutului Național de Statistică – Tempo online (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/>) la 1 iulie 2021, municipiul Săcele are o populație de 36.969 locuitori, fiind practic a treia localitate ca mărime din județul Brașov, după municipiul reședință și municipiul Făgăraș. Localitatea face parte integrantă din Zona Metropolitană Brașov, alături de alte 16 unități administrative urbane și rurale, constituind axa urbană Săcele-Brașov-Ghimbav-Codlea, ce are rolul de a polariza majoritatea activităților economico-sociale ale zonei. De altfel, importanța municipiului Săcele este evidențiată și în cadrul principalului document strategic ce vizează acest areal: *Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU)*.

Figura II.1. Zona Metropolitană Brașov (<https://www.metropolabrasov.ro/despre-amb/membrii-amb>)

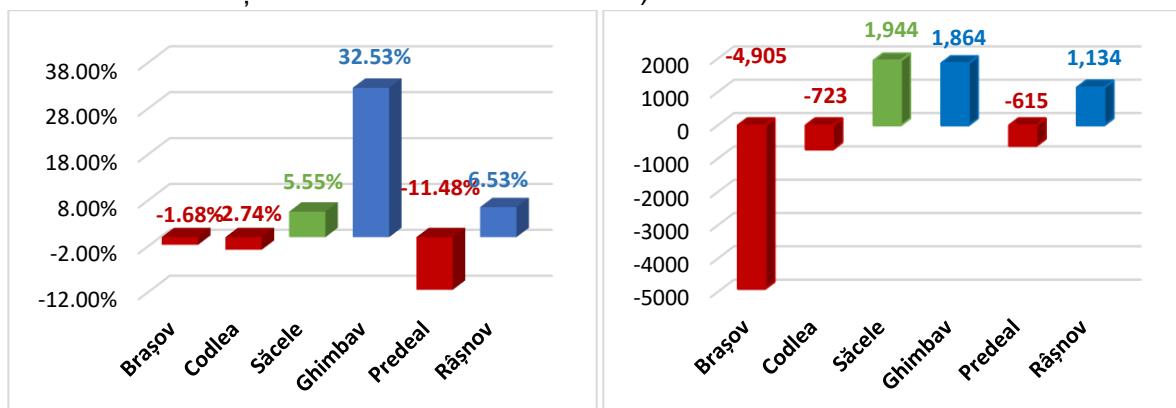
Comparativ cu anul 2012, numărul locuitorilor care formează populația stabilă a municipiului a crescut cu 1.944 de persoane, ritmul de creștere a populației în ultimii 10 ani fiind de 5,55%, iar pentru ultimii 5 ani fiind de numai 1,81%. Deși tendința de creștere a populației s-a păstrat, ritmul acesteia a încetinit considerabil (în special dacă o raportăm la creșterea înregistrată în deceniul anterior, de 14,37%).

Grafic II.1. Evoluția populației municipiului Săcele (2012-2021)

Raportat la zona urbană a arealului metropolitan și, mai ales, la municipiul Codlea ale cărui caracteristici sunt asemănătoare, municipiul Săcele prezintă o situație aparte. Realizarea analizei în context metropolitan se datorează importanței acesteia ca zonă urbană funcțională în care legăturile dintre localitățile componente sunt organice și care, ca ansamblu, atrage deopotrivă populație și investitori. De altfel, analize recente¹ arată că județele din regiunile vestice atrag masiv populație din regiunile sud-estice ale țării, Brașovul situându-se pe locul al doilea ca atractivitate după municipiul Cluj-Napoca².

În perioada analizată populația județului a crescut în termeni absoluci cu 10.109 persoane, în timp ce populația arealului metropolitan a crescut cu 11.678 de persoane ceea ce demonstrează forța de atracție a zonei atât pentru populația din județ cât și pentru cea din afara județului. Mai mult, afluxul de populație nu se direcționează preponderent către Brașov. Sau, chiar dacă Brașovul este atracția principală, fluxurile de populație (stabilirile cu rezidență/domiciliul, respectiv plecările) ale municipiului fac ca balanța demografică a acestuia să fie negativă, iar localitățile limitrofe să fie beneficiare ale acestui aport de populație. Astfel, în ultimul deceniu, municipiul a pierdut 4.905 persoane, în condițiile în care localități precum Sânpetru, Tărlungeni și Ghimbav au câștigat 5.113, 2.746, respectiv 1.864 locuitori. Aceste date arată că, localitățile limitrofe municipiului principal, unde potențialul de dezvoltare urbană este ridicat, atrag la rândul lor populație. În acest context, municipiul Săcele, deși are o populație cu 1.944 de persoane mai mult față de anul 2012 (o creștere de 5,55%), datorează această creștere mai mult sporului natural decât gradului său de atracție (desi proiectele imobiliare din ultimii ani arată că dezvoltările urbane din afara intravilanului tradițional sunt destul de atractive).

Grafic II.2. Evoluția populației urbane la nivel metropolitan (2012-2021): procentual (stânga) și cifre absolute (dreapta)

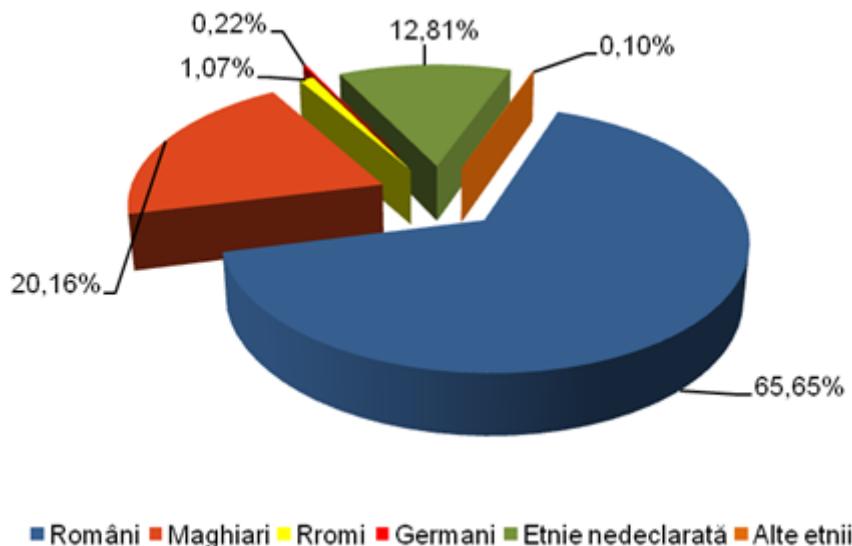
Creșterea populației municipiului a determinat și creșterea indicelui de densitate a populației de la 99,27 locuitori/km² în anul 2013, la 115 locuitori/km² în anul 2021. Această valoare este inferioară celei din alte areale urbane metropolitane (mai puțin municipiul Brașov), însă ea se datorează faptului că municipiul Săcele este una dintre cele mai întinse unități administrative teritoriale din România (32.136,56 ha din care numai 8,57% sunt reprezentate de intravilan). Raportându-ne strict la suprafața intravilană, distanța medie dintre doi locuitori (indicator care este construit plecând de la premisa că populația este repartizată uniform în teritoriu) a scăzut de la 33,27 m în 2013 la 32,76 m în 2021. În ciuda scăderii acesteia, valoarea relativ mare a acestui indicator se datorează caracterului cvasi-

¹ Vasile Ghețău, *Dimensiunile teritoriale ale depopulării țării în anul 2020* disponibil la <https://www.contributors.ro/dimensiunile-teritoriale-ale-depopularii-tarii-in-anul-2020/>

² Banca Mondială, *Barometrul Urban – Calitatea vieții în orașele din România*, pag. 8 disponibil la <https://citadini.ro/rezultate-politicaurbana/>

rural al localității, formată în 1950 din unirea a patru dintre cele șapte sate săcelene (Baciu, Turcheș, Cernatu și Satulung) la care s-au adăugat cartierele noi: o parte ridicată în anii de dezvoltare urbanistică din perioada comunistă (Precizia, Ștefan cel Mare și Movilei), iar altele, recent, în afara vîtrelor tradiționale ale satelor istorice (Bunloc, Camping-Apa Rece, Cîmpului, Ciucăș, Toamnei, Raza Soarelui etc).

În ceea ce privește structura etnică a populației municipiului, aşa cum a reieșit la recensământul din 2011, aceasta este majoritar românească (65,65%), diferență fiind reprezentată în special de maghiari (20,16%) și romi (1,07%). Interesant este faptul că numai 328 de persoane s-au declarat romi, iar nu mai puțin de 3.944 de respondenți au refuzat să-și declare apartenența etnică. Procentul extrem de mare al refuzurilor trebuie încadrat în contextul socio-politic al anului 2011, când o serie de persoane publice au îndemnat la boicotarea referendumului. De asemenea, este posibil ca o parte a locuitorilor din zonele periferice municipiului, în special din cartierul Gârcini (zonă marginală, caracterizată de precaritatea elementelor de infrastructură și un nivel scăzut de trai ce conduce automat la fenomene precum șomaj, infracționalitate și excluziune socială), să fii refuzat declararea apartenenței etnice pentru a se delimita astfel de o comunitate asociată cu numeroase defecte. Însă, în ceea ce privește etnia romă lucrurile trebuiesc nuanțate. Fără a încălca principiul constituțional al dreptului individual de a-și declara apartenența la un grup etnic, Convenția europeană pentru protecția minorităților naționale stipulează faptul că această declarație nu este suficientă pentru stabilirea apartenenței la respectivul grup etnic, fiind necesare și cunoștințe lingvistice, culturale, religioase specifice acestuia. Comunitatea din Gârcini nu se înscrie în tiparul de mai sus.

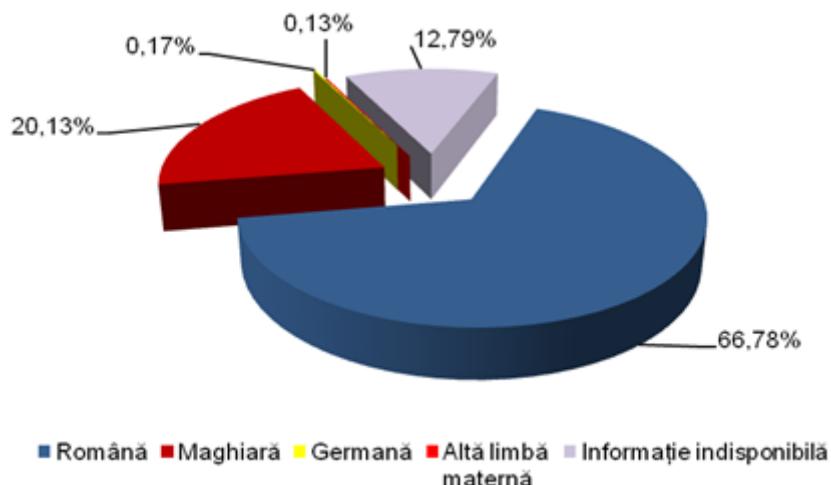

Grafic II.3. Structura populației pe etnii (Recensământ 2011)

Nu numai că locuitorii cartierului Gârcini și, parțial, cei din comunitatea din Baciu nu se declară de etnie romă, dar cvasi-totalitatea lor nu cunosc limba română, nu au un port tradițional și nici obiceiuri specifice comunităților tradiționale de romi. Chiar dacă, la origine, în aceste zone au trăit familii de etnie romă, în anii de maximă expansiune demografică a localității ('70-'80) aici s-au așezat noii veniți, dezrădăcinați din comunitățile lor rurale, care nu au reușit să se adapteze condițiilor socio-economice și nu s-au integrat în tiparul social impus. Astfel, această zonă s-a populat treptat atât prin „aportul migrator” cât și printr-o natalitate ridicată. De notat este totuși faptul că recensământul realizat în cartierul Gârcini în toamna anului 2017 în vederea declarării acestuia drept zonă urbană marginalizată, nu mai puțin de 1.273 de persoane s-au declarat ca fiind romi sau țigani fapt ce demonstrează o identitate fluidă recunoscută/adoptată doar în anumite condiții. Însă, dincolo de numărul

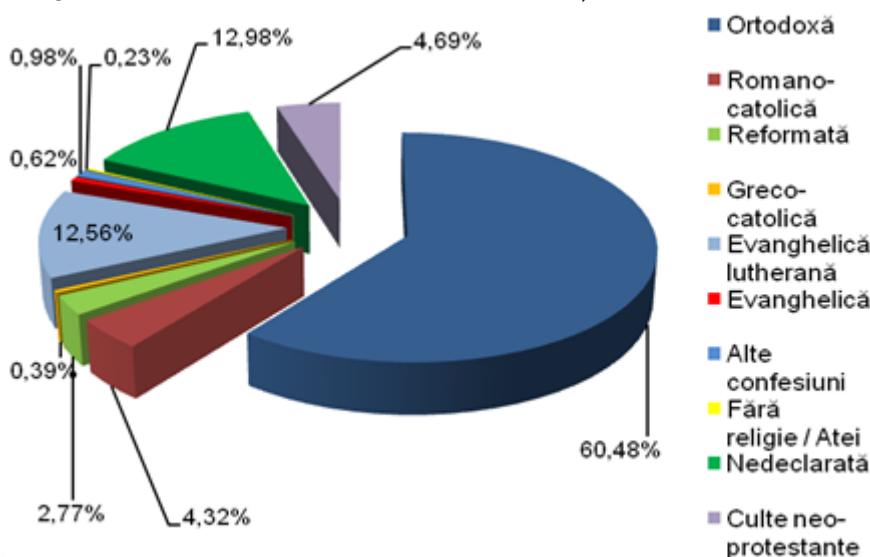
real al celor care sunt sau se consideră în anumite cazuri ca fiind de etnie romă, cert este că în cartierul Gârcini trăiește una dintre cele mai numeroase comunități aflate în situații de risc extrem de ridicat, în care problemele se acumulează de la an la an.

În ceea ce privește limba maternă, la nivelul societății săcelene majoritatea au declarat limba română (66,78%), fiind cu 1,13 % mai mulți decât cei care s-au declarat români. Având în vedere că numai 15 persoane au declarat limba română ca limbă maternă și că 1,07 % s-au declarat romi, este de presupus că aceștia au declarat, în mare majoritate, limba română ca limbă maternă. De asemenea, procentul celor care au declarat limba maghiară ca limbă maternă se suprapune peste numărul maghiarilor din localitate.

Grafic II.4. Structura populației după limba maternă (Recensământ 2011)

Multiculturalitatea localității este dublată și de existența unei palete foarte largi de confesiuni religioase. Astfel, la recensământul din 2011 au fost declarate nu mai puțin de 16 confesiuni religioase cu un număr important de adepti.

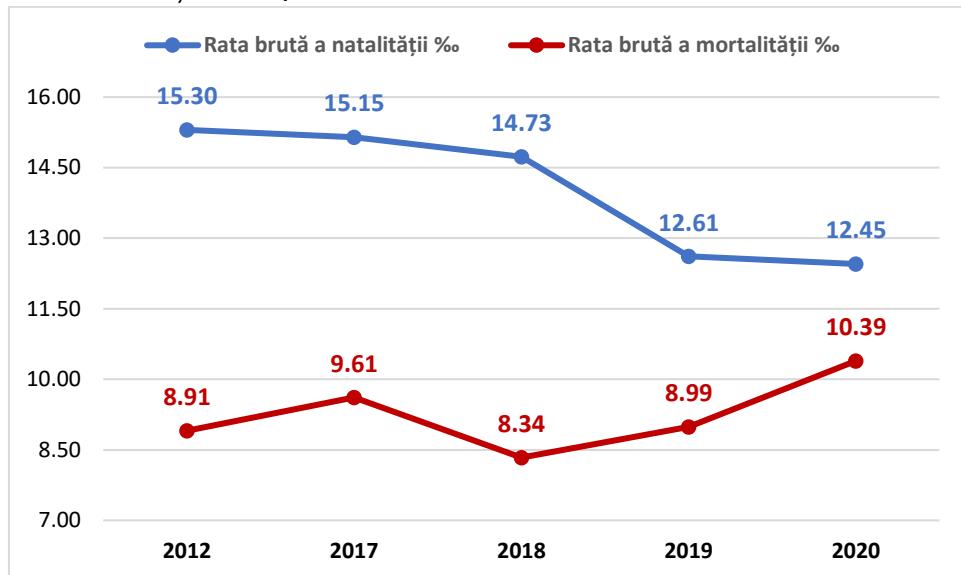

Grafic II.5. Structura confesională a populației (Recensământ 2011)

Cea mai importantă confesiune (60,48%) este, firesc, cea ortodoxă - exprimând aproape fidel ponderea populației de etnie română în cadrul localității -, urmată de cea evanghelică-luterană, romano-catolică și reformată - împărtășite preponderent de populația de etnie maghiară - și de cultele neo-protestante (pentecostală, baptistă, martorii lui Iehova, adventistă, creștină după Evanghelie). Ca și în cazul etniei, un număr important de respondenți au refuzat să-și declare credința, procentul acestora fiind aproape egal cu al

celor care nu au declarat apartenența etnică. De remarcat este și faptul că 70 de persoane s-au declarat fără religie sau atee, demonstrând și în acest fel că societatea post-modernă este extrem de diversă, iar valorile tradiționale nu mai sunt îmbrățișate de toți membrii comunității.

Dinamica populației este influențată de două fenomene demografice importante: sporul natural și mișcarea migratorie. Sporul natural se înscrie în tendința generală a creșterii populației municipiului, fiind pozitiv în ultimul deceniu. Trebuie remarcată însă tendința de scădere constantă o creștere importantă de la 6,39 % în 2012 la 2,06 % în 2020.

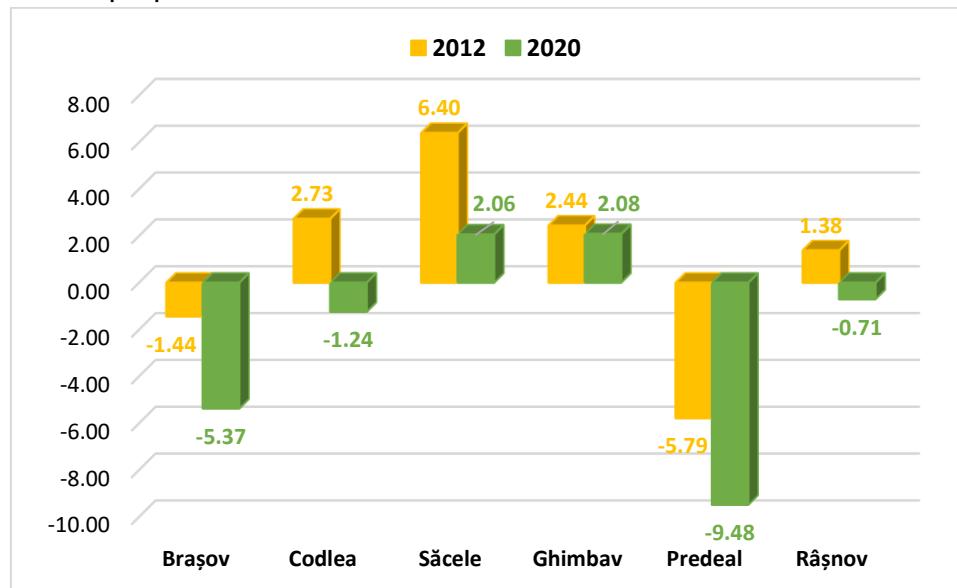

Grafic II.6. Evoluția ratelor natalității și a mortalității (2012 – 2020)

Această scădere se datorează în egală măsură scăderii natalității și creșterii mortalității. Chiar dacă anul 2020 este anul declanșării pandemiei COVID19, totuși efectele sale asupra natalității nu sunt înregistrate în această perioadă, iar impactul asupra mortalității nu poate fi estimat în lipsa datelor privind decesele cauzate de virusul SARSCOV2 în a doua parte a anului 2020. În ciuda scăderii sporului natural, în anul 2020 municipiul avea în continuare cea mai ridicată rată a natalității dintre toate localitățile urbane ale zonei metropolitane (12,45%). Aceasta se datorează însă numărului important de nou născuți din cartierul Gârcini, fapt subliniat de recensământul realizat în cartier în anul 2017: 53,96% dintre locuitorii zonei sunt copii și tineri cu vârste între 0-19 ani (media de vârstă a populației fiind de numai 22 de ani!), 63,4% din nașteri au loc până la împlinirea vârstei de 18 ani de către mamă, iar pentru 13,6 dintre femei prima sarcină s-a petrecut înainte de împlinirea vârstei de 15 ani. Valorile ridicate ale natalității conferă municipiului un avantaj important în privința fenomenului de îmbătrânire a populației, însă vulnerabilitatea acestei populații tinere nu este de natură, din păcate, să contribuie și la creșterea populației active în raport cu cea inactivă. De asemenea, trebuie remarcat faptul că tendința ultimilor ani este de scădere a natalității inclusiv în rândul acestei comunități.

Raportat la arealul urban al zonei metropolitane, din nou municipiul Săcele ieșe în evidență atât prin cele mai ridicate valori ale natalității cât și prin cele ale mortalității (în același an Săcele avea a patra rată a mortalității din arealul urban al zonei metropolitane, după cele înregistrate de municipiul Brașov și orașele Predeal și Zărnești). Este simptomatic faptul că acești indicatori, priviți în contextul urban largit al zonei metropolitane oferă imaginea unei comunități a cărei creștere demografică se bazează în special pe natalitatea extrem de ridicată a comunității vulnerabile economico-social, în condițiile în care ieșirile naturale de populație sunt și ele ridicate. Ghimbavul, oraș cu un pronunțat caracter industrial

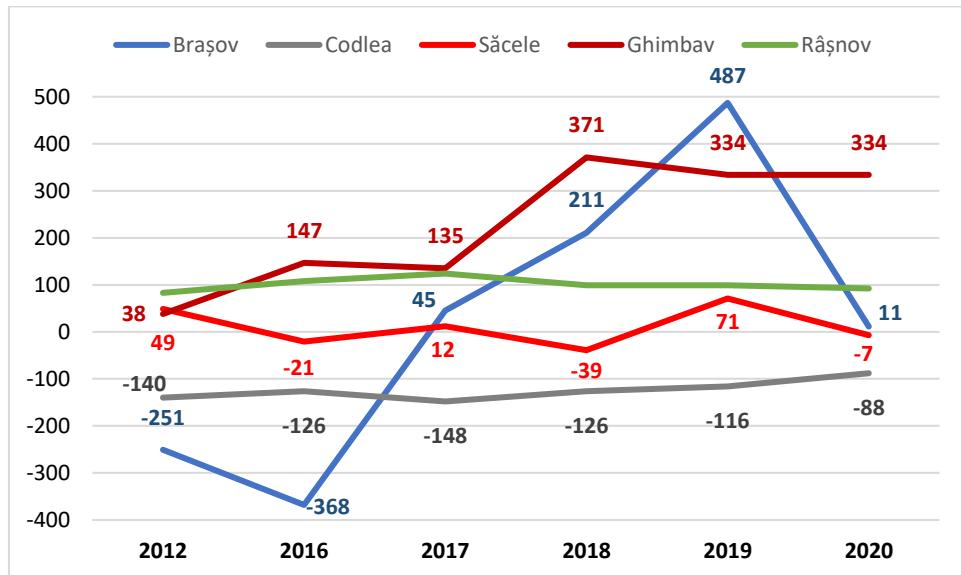
care înregistrează o rată a natalității foarte apropiată de ce a municipiului Săcele, beneficiază de o pătură importantă de familii tinere care au ales să se mute cu domiciliul în Ghimbav, atrase fiind atât de proximitatea Brașovului cât și de condițiile de dezvoltare urbană oferite de dezvoltatorii imobiliari (de altfel acest oraș este singurul din zona metropolitană a cărei rată a natalității a crescut în ultimul deceniu). Astfel, spre deosebire de municipiul Săcele, comunitatea din Ghimbav are parte de dezvoltare demografică ce are toate premisele să contribuie la bunăstarea comunității și a localității. Municipiul Codlea, cu care Săcele se aseamănă în multe privințe, stă din punct de vedere demografic mult mai rău: în ciuda unei comunități marginalizate asemănătoare celei din Gârcini (cartierul Mălini), în 2020 sporul demografic a fost negativ, iar tendința este de scădere. În ciuda investițiilor din anii 2000 din localitate, evoluția acesteia a stagnat, și-a pierdut din atractivitate, iar decidenții săceleni ar trebui să analizeze acest exemplu pentru a putea evita o asemenea evoluție în viitorul apropiat.

Grafic II.7. Sporul natural în localitățile urbane ale Zonei Metropolitane Brașov (2012 și 2020)

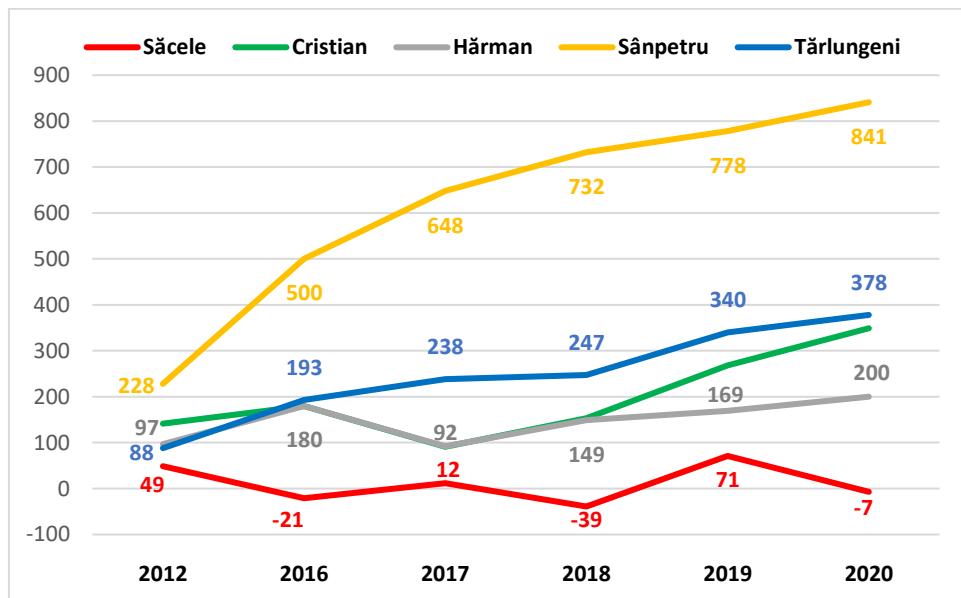
O mențiune aparte trebuie făcută asupra ratei mortalității infantile a cărei evoluție este de asemenea îngrijorătoare. Chiar dacă evoluția acestui indicator este oscilantă, faptul că periodic această rată crește la valori de 11,13%, chiar 15,25%, în 2020 este de natură să provoace îngrijorare cu privire la soarta nou născuților. Este drept, și la nivel național acest indicator este foarte mare, fapt ce plasează România pe locul I în Uniunea Europeană la numărul de decese sub 1 an, însă acest fapt nu este de natură să eliminate concluzia în sine. Cele mai multe decese ale nou-născuților se înregistrează în rândul familiilor aflate în situații de risc.

Rata migrației este și ea interesantă, prin evoluția sa sinusoidală. Însă, este și mai interesant de observat cum localități de importanță inferioară Săcelelor atrag într-o măsură mai mare locuitori din municipiul Brașov sau din afara județului.

Grafic II.8. Soldul migrator în localitățile urbane limitrofe municipiului Brașov (2012-2020)

Astfel, municipiul Codlea, aflat la o distanță sensibil mai mare decât Săcele față de municipiul Brașov, are un bilanț migrator constant negativ în ultimul deceniu. La popул opus se află localități urbane mici – Râșnov (modest, dar constant pozitiv) și, mai ales, Ghimbav – care au devenit adevărăți magneti în ultimii ani. În aceeași măsură, comunele limitrofe municipiului Brașov s-au dezvoltat exponențial în ultimul deceniu, iar cazul comunei Sânpetru este emblematic.

Grafic II.9. Soldul migrator în localitățile rurale limitrofe municipiului Brașov (2012-2020)

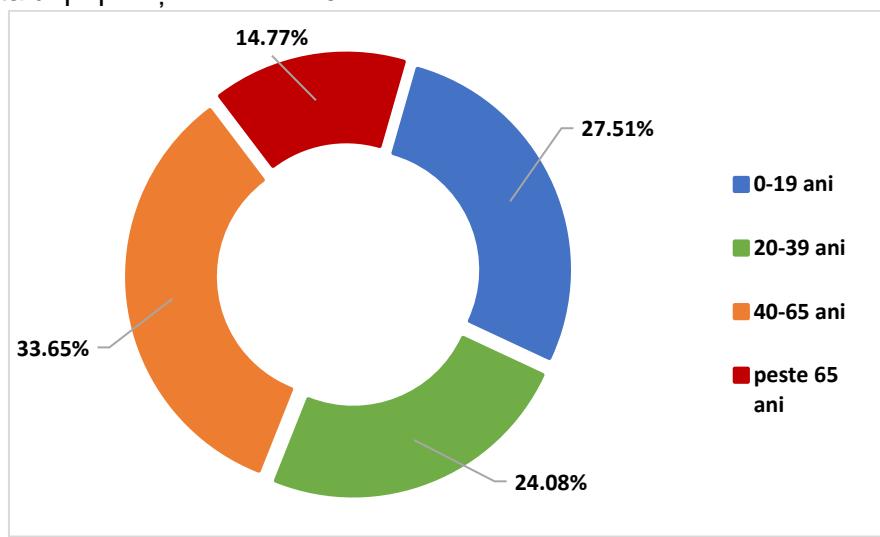
Chiar și comuna Tărlungeni, cu care municipiul Săcele are în comun nu numai istoria comunitară (arealul istoric coerent al celor șapte sate săcelene cuprindeau și satele ce constituie azi comuna Tărlungeni), ci și probleme similare (infrastructura deficitară, existența unor puternic comunități marginalizate, aflate în situație de sărăcie extremă) atrage mai mulți locuitori decât Săcele. Întrebarea este: ce îi atrage pe acești oameni în acele localități? De ce nu aleg municipiul Săcele și preferă o altă localitate urbană aflată la o distanță similară? Mai mult, prin structura sa, municipiul Săcele este o combinație de sat tradițional (zonele vechilor sate istorice Baciu, Turcheș, Cernatu, Satulung păstrează farmecul arhitectural al tradițiilor mocănești și ceangăiești), cartiere muncitorești comuniste (Precizia,

Ştefan cel Mare, Movilei) și dezvoltări imobiliare noi (Bunloc, Ciucaș etc). Municipiul poate, astăzi fi atractiv pentru o paletă largă de gusturi și obiective imobiliare (deci, inclusiv pentru cei ce preferă o zonă cu aspect rural), însă cu toate acestea el nu este mai atractiv decât celelalte localități învecinate. Răspunsul este complex, iar o parte a motivelor pot fi găsite în infrastructura edilitară și serviciile publice (educație, sănătate, posibilitatea petrecerii timpului liber, relația cu administrația locală).

Mai mult, o importanță semnificativă o are și numărul celor care aleg să părăsească municipiul. Chiar dacă acest fenomen este universal valabil (chiar și pentru localitățile foarte atractive), când soldul migrator este foarte mic sau negativ atunci înseamnă că percepția locuitorilor asupra condițiilor de locuire și/sau a celor de viață (în sens extins, deci și loc de muncă, venituri, drepturi și libertăți cetățenești, siguranța personală etc) este preponderent negativă. Întrucât datele privind localitățile de origine ale emigranților sunt disponibile doar pentru emigrăția definitivă, iar cele privind emigrăția temporară sunt doar la nivel județean (dar valabile pentru mediul urban), nu se poate desprinde o concluzie cu privire la destinația celor ce aleg să părăsească municipiul Săcele. Cert este că emigrăția definitivă a săcelenilor este relativ constantă în ultimii cinci ani: anual, între 32 și 46 de persoane părăsesc nu numai localitatea ci și țara, iar motivele pentru care o fac sunt prea puțin legate de condițiile locale.

Repartizarea populației municipiului din punct de vedere al genului se încadrează în tendință generală, astfel că raportul de feminitate, deși este supraunitar (102,65%) este similar cu valorilor întâlnite în lume. Se remarcă, însă, o tendință de scădere a acestui indice în ultimii ani pe fondul existenței unui număr de nou-născuți băieți mai ridicat decât de obicei în anumiți ani.

Având în vedere și că speranța de viață a femeilor este superioară speranței de viață a bărbaților, confirmată în practică și la nivelul municipiului Săcele, structura pe grupe de vîrstă a populației este influențată, astfel, în sensul existenței unui segment important de populație cu vîrste de peste 65 de ani. Graficul următor evidențiază ponderea categoriilor de vîrstă în totalul populației în anul 2021.

Grafic II.10. Structura populației pe grupe de vîrstă în 2021

Astfel, tinerii reprezintă 27,51% din populație, în timp ce vîrstnicii 14,77%. Comparativ cu anul 2012 grupele de vîrstă au evoluat astfel:

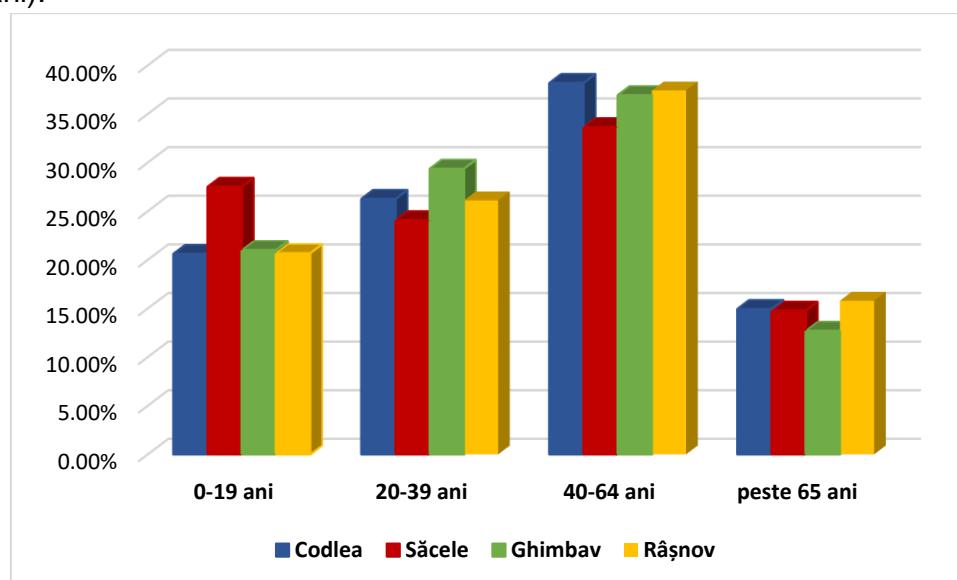
- Grupa de vîrstă 0-19 ani a crescut cu 14,93%, însă ritmul său de creștere a încetinit semnificativ în ultimii cinci ani;
- Grupa de vîrstă 20-39 de ani a scăzut cu 20,76%;
- Grupa de vîrstă 40-64 de ani a crescut cu 10,77%;

- Grupa de vîrstă peste 65 de ani a crescut cu 47,02%

Față de deceniul anterior (2002-2012), evoluția grupelor de vîrstă a înregistrat câteva aspecte interesante. Astfel, chiar dacă numărul tinerilor a continuat să crească, ritmul înregistrat în perioada 2012-2017 a fost mult mai ridicat și se explică parțial și prin creșterea nivelului de trai de după criza din 2009-2012. O altă explicație este și rata de natalitate extraordinar de ridicată din cartierul Gârcini, unde structura pe grupe de vîrstă este radical diferită: cohorte 0-19 ani reprezintă 53,96%, și având în vedere că numeric sunt 3.090, aceștia reprezintă aproape o treime din copiii și adolescentii săceleni. În schimb, grupa de vîrstă a tinerilor adulți (20-39 ani) a avut o evoluție contrară: deși a crescut în deceniul 2002-2012, apoi a intrat într-un declin accentuat. Acest segment este cel mai predispus la schimbarea de domiciliu fie pentru studii, fie pentru a începe o nouă viață într-o altă localitate sau țară, fie doar pentru a pleca la muncă înstrăinătate.

Grupele de vîrstă de 40-64 și peste 65 de ani și-au continuat tendința de creștere numerică, însă trebuie menționat că ritmul creșterii cohortei de peste 65 de ani este mult mai ridicat în acest deceniu. Dacă luăm în considerare faptul că în comunitatea marginalizată Gârcini sunt doar 164 de persoane peste 65 de ani, imaginea restului comunității săcelene se conturează în mod firesc: o populație îmbătrânită.

Iar această tendință este cu atât mai evidentă cu cât raportat la alte localități urbane din zona metropolitană municipiul Săcele are nu numai ponderi asemănătoare ale grupei de vîrstă a seniorilor, dar pierde semnificativ în ceea ce privește populația în vîrstă de muncă (20-64 de ani).

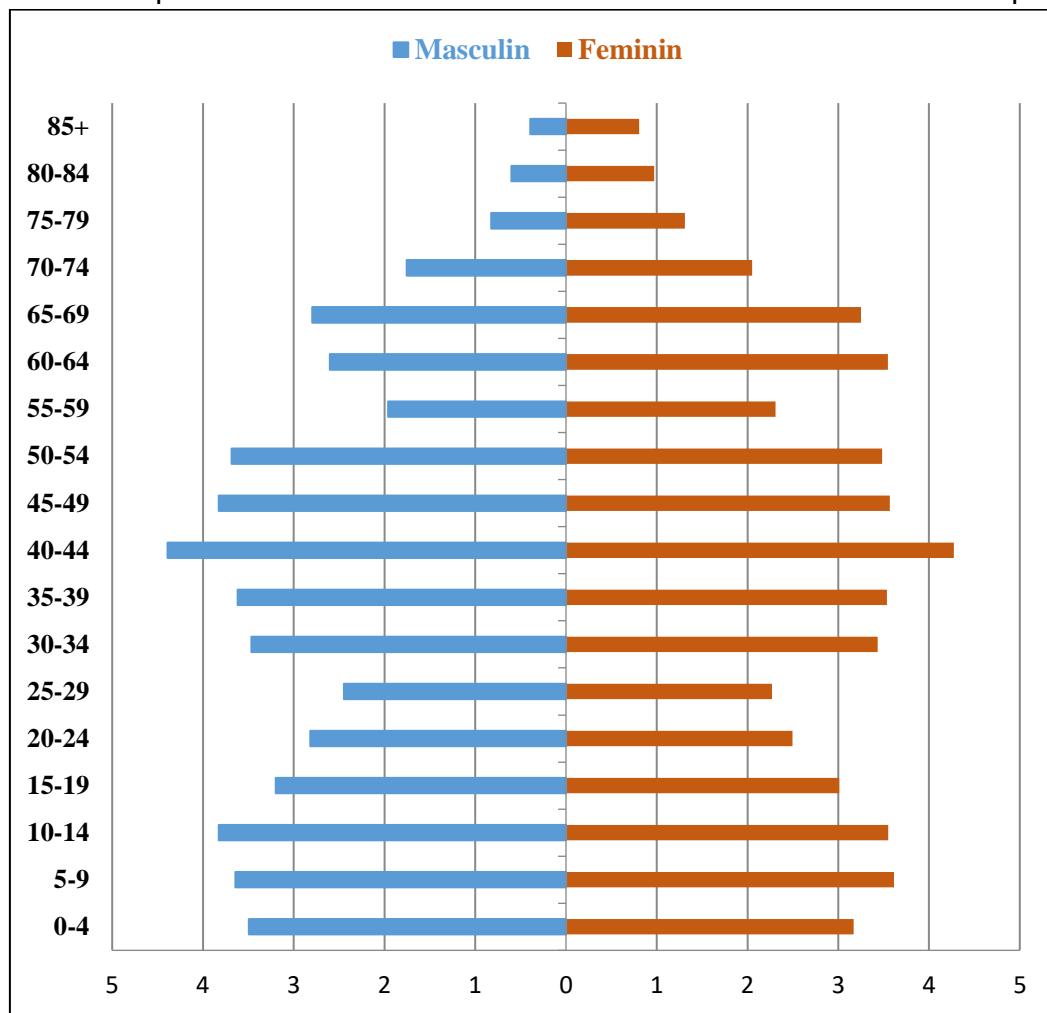

Grafic II.11. Ponderea grupelor de vîrstă în cadrul populației în localități urbane din zona metropolitană (2021)

Iar în ceea ce privește populația Tânără, diferența în favoarea municipiului Săcele se explică prin natalitatea foarte ridicată înregistrată în rândul populației cartierului Gârcini. Pe termen lung populația în vîrstă de muncă a municipiului Săcele ar putea crește, iar rata de dependență economică va înregistra valori mai mici, însă întrucât această creștere se bazează în principal pe aportul demografic al comunității vulnerabile din Gârcini este de discutat în ce măsură această populație va contribui la sustenabilitatea economică a localității sau va îngroșa pătura asistaților sociali.

Analiza piramidei vîrstelor relevă proporțiile dintre efectivele pe sexe și categorii cincinale de vîrste, oglindind astfel „istoria” populației municipiului și oferind, totodată, o perspectivă de evoluție. Astfel, se poate observa o creștere accentuată a populației (segmentul de vîrste 70-74 și, mai evident, 65-69 de ani) la finalul celui de-al doilea război

mondial care a determinat o creștere naturală a populației, dar s-a suprapus și cu dezvoltarea fabricii Electroprecizia, proaspăt mutată din Brașov în Satulung. După declinul de la sfîrșitul deceniului șase și prima jumătate a celui de-al șaptelea urmat o nouă perioadă de creștere semnificativă și abruptă, ca efect al aplicării decretului nr. 770 din 1966 prin care autoritățile comuniste au interzis avorturile. A urmat o nouă creștere la sfârșitul anilor '70 odată cu extinderea cartierelor muncitorești, urmată de criza economică și alimentară din anii '80 care au condus la un evident declin demografic. După 1990, în noul context socio-economic populația a scăzut dramatic, însă a reînceput să crească în anii 2000 culminând cu perioada imediat următoare aderării României la Uniunea Europeană.

Grafic II.12. Piramida vîrstelor (2021)

Privind imaginea de mai sus concluzia se desprinde rapid: asistăm la un proces ieșit din tiparul național: o (re)întinerire demografică suprapusă peste o creștere a populației, în condițiile în care la nivel național tendința este de scădere a populației pe un fond de îmbătrânire. Populația adultă este într-un ușor proces de scădere, însă pe termen mediu și lung ea va crește beneficiind de aportul populației tinere aflată acum în segmentele de vîrstă 0-14 ani. Însă, toate aceste aspecte trebuie analizate de către factorii de decizie ținând cont de faptul că o importantă parte din populația Tânără aparține de fapt comunității vulnerabile din Gârcini astfel că și investițiile trebuie direcționate proporțional către susținerea efortului de integrare economico-socială a acestor persoane.

Proiectarea populației oferă informații utile asupra evoluției numărului și a structurii de vîrstă a populației (grupe cincinale și grupe funcționale – Tânără, Adultă, Vîrstnică, feminină de vîrstă fertilă, școlară și preșcolară) pe baza cărora se vor putea proiecte direcții de dezvoltare durabilă.

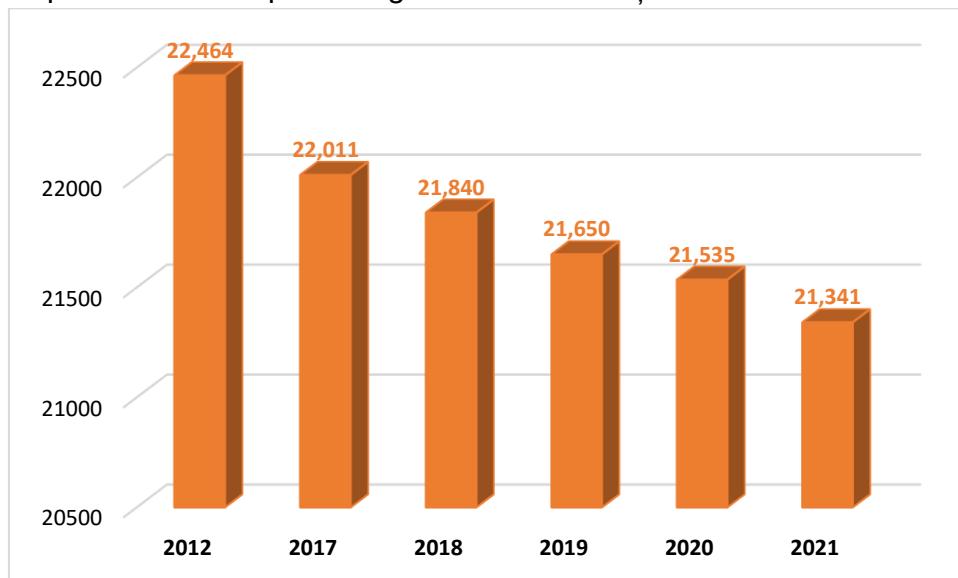
Din punct de vedere demografic, principaliii factori care acționează asupra mărimei și structurii populației sunt:

- fertilitatea
- mortalitatea
- migrația (internă și externă)

Evoluția fenomenelor demografice din ultimii 10 de ani – caracterizată de menținerea fertilității la un nivel scăzut, de creșterea speranței de viață la naștere și de un sold migrator pozitiv – a dus la creșterea ușoară a populației la nivelul Zonei Metropolitane. Însă, deși contextul este favorabil, o serie de localități urbane importante în urmă cu 2-3 decenii au intrat într-un declin lent, dar continuu din punct de vedere demografic (Codlea, în primul rând), iar municipiul Săcele nu este departe de acest model. Este, aşadar nevoie de identificarea unor măsuri urbanistice, economice, administrative care să conducă la creșterea nivelului calității vieții locuitorilor care să contribuie astfel la creșterea atractivității localității.

II.2. Forța de muncă

Transformările economice și sociale și evoluția demografică din ultimii 25 de ani au contribuit în mod fundamental la evoluția și structura forței de muncă. Numărul persoanelor active și a celor ocupate a avut o evoluție negativă în ciuda creșterii economice înregistrată la mijlocul anilor 2000. De asemenea, dacă la începutul intervalului la nivelul întregului areal metropolitan, principalele direcții ale evoluției forței de muncă au fost spre restrângerea sectorului industrial și dezvoltarea sectorului construcțiilor și serviciilor, în ultimul deceniu, sectorul industrial (automotive, în primul rând) a oferit locuri de muncă pe reușește cu greu să le acopere cu personal stabil. În plus, dat fiind gradul ridicat de urbanizare al acestei zone, numărul persoanelor ocupate în agricultură s-a menținut la cote scăzute.

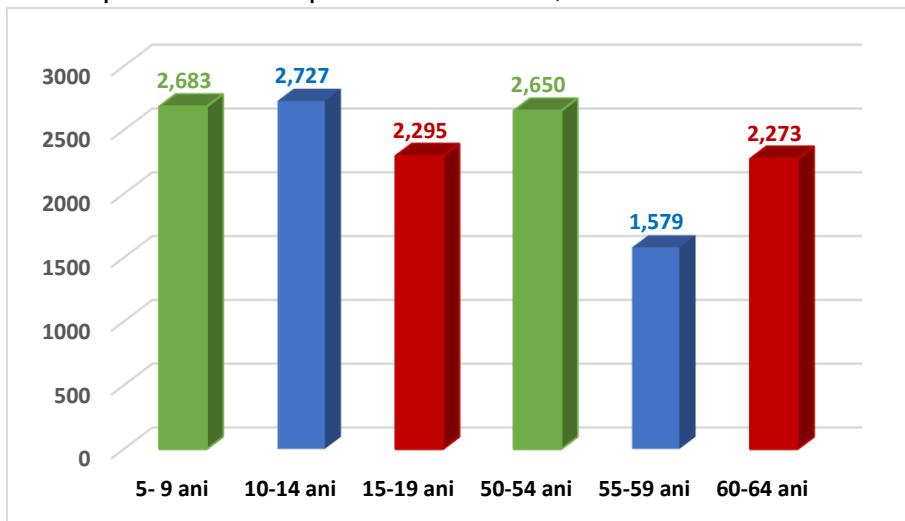

Grafic II.13. Evoluția populației în vîrstă de muncă (20-64 de ani)

Creșterea populației municipiului Săcele nu a condus însă și la creșterea numărului persoanelor cu vîrste cuprinse între 20 și 64 de ani, reprezentând populația în vîrstă de muncă³. Astfel, dacă în 2012 acest segment cuprindea 22.464 de persoane, având o

³ În analiza acestui indicator am plecat de la premisa că cea mai mare parte a populației tinere nu finalizează studiile și, deci, nu intră pe piața muncii la vîrsta de 15 ani, chiar dacă ea este aptă fizic de

pondere de 64,14% din totalul populației, el s-a restrâns treptat ajungând în anul 2021 să însumeze 21.341 de persoane ce reprezintă numai 57,73%.

Grafic II.14. Structura populației pe vîrste de intrare și ieșire din populația în vîrstă de muncă (2021)

Analizând structura populației pe vîrste în anul 2021, putem observa că în următorii 10-15 ani populația în vîrstă de muncă nu va fi afectată de ieșirea, prin pensionare, din segmentul populației active a persoanelor cu vîrste cuprinse între 50 și 64 de ani, iar aportul demografic al categoriei de vîrstă 5-19 ani va acoperi deficitul creat (+1.203 persoane). Cele aproximativ 1.200 de persoane se vor constitui într-o forță de muncă suplimentară, internă, ce va intra pe piața muncii. Astfel, raportul de înlocuire a populației active este, în 2021 cu perspectivă de cinci ani de 100,97%. Cu alte cuvinte, în următorii 5 ani, 100 de persoane care vor ieși din câmpul muncii vor fi înlocuite de alte 101 de persoane ce vor intra. Peste un deceniu însă cele 100 de persoane ce vor ieși vor fi înlocuite de alte 172 de persoane.

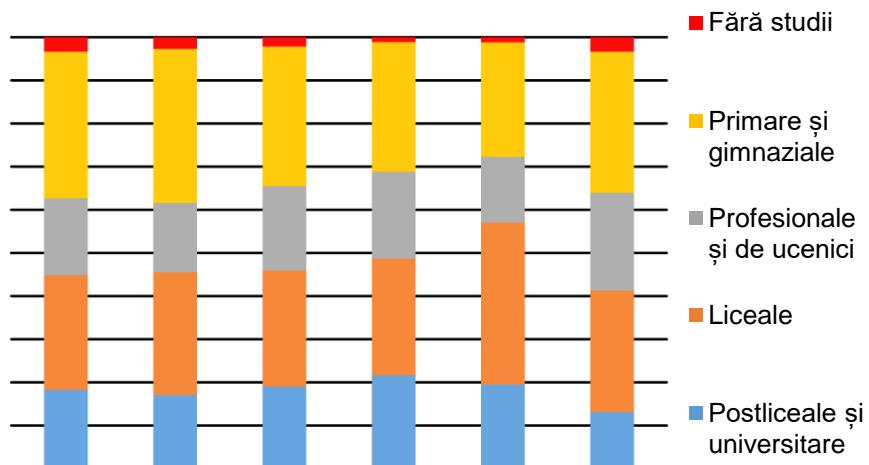
Dacă din perspectiva cifrelor lucrurile sunt clare, în ceea ce privește situația profesională a celor care vor intra pe piața muncii lucrurile trebuie nuanțate. Astfel, având în vedere că creșterea populației din ultimii ani se bazează în special pe natalitatea ridicată înregistrată în comunitatea defavorizată din cartierul Gârcini al cărei grad de școlarizare și formare profesională este extrem de scăzut, situația forței de muncă la nivelul municipiului Săcele nu are perspective încurajatoare, fiind necesare măsuri și acțiuni ferme în vederea prevenirii acestui risc.

Un alt indicator relevant pentru conturarea unei imagini cât mai fidele a stării de fapt a localității din perspectiva forței de muncă este structura populației în funcție de nivelul studiilor absolute. Recensământul desfășurat în anul 2011 a relevat o situație ce nu se abate semnificativ de la media metropolitană⁴. Este de remarcat procentul de 14,42 % al persoanelor ce dețin studii universitare, ce este comparabil cu cel al celorlalte localități urbane din arealul metropolitan, mai puțin cu orașul Ghimbav care este net superior la acest capitol. De altfel, specificul industrial al acestui mic oraș - industrii cu o valoare adăgată mare, în care ponderea cercetării-inovării este ridicată – atrage persoanele înalt calificate. În acest context, trebuie menționat faptul că profilul economic al municipiului Săcele nu

muncă, precum și de la recentele modificări legislative care vizează ridicarea treptată a pragului de pensionare la vîrstă de 65 de ani.

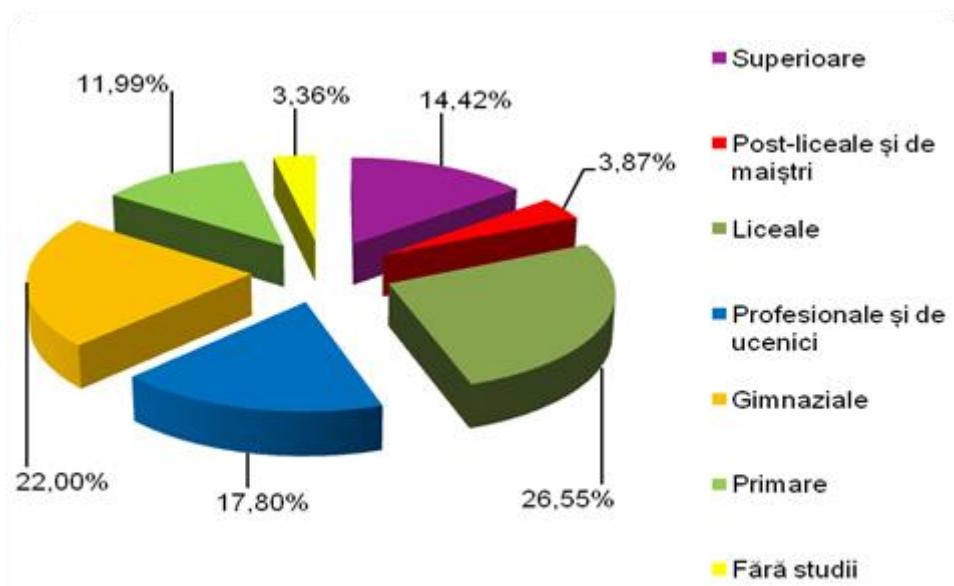
⁴ Nu includem aici municipiul Brașov, întrucât el nu se încadrează în tiparul localităților mici urbane aflate în proximitatea sa, iar orice comparație din acest punct de vedere ar fi irelevantă. De asemenea, întrucât aceste date sunt obținute exclusiv prin recenzare, cele mai noi date provin din anul 2011.

necesită un număr mare de angajați cu calificări înalte, nivelul de școlarizare cel mai des întâlnit fiind școala profesională și liceul.

Grafic II.15. Structura populației în vîrstă de peste 10 ani, pe nivele de studii
în localitățile urbane ale Zonei Metropolitane Brașov (Recensământ 2011)

Ceea ce este însă îngrijorător este faptul că o treime dintre locuitori au cel mult studii gimnaziale, 3,36 % din populație nereușind să finalizeze nici măcar ciclul primar. În acest context, procentul analfabetilor – 1,28% din totalul locuitorilor municipiului – nu mai este o surpriză.

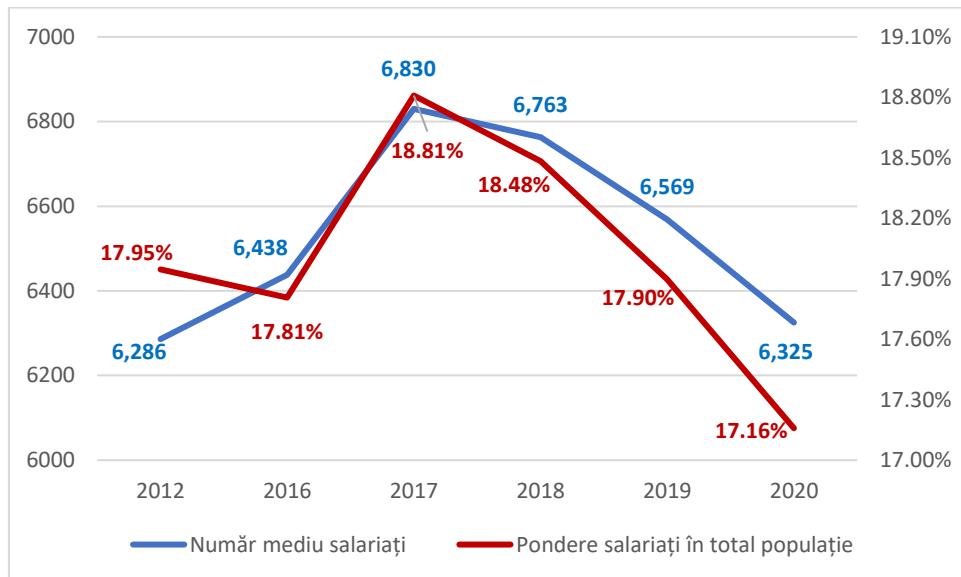
Grafic II.18. Structura populației în vîrstă de peste 10 ani, pe nivele de studii (Recensământ 2011)

Analizând aceste date din perspectiva genului, se impun câteva concluzii interesante. Astfel, pe categorii de studii, femeile dețin o pondere mai mare decât bărbații în cazul studiilor gimnaziale, liceale și universitare, însă sunt surclasate de bărbați în cazul școlilor postliceale și de maistri și a școlilor profesionale și de ucenici (numai 37,96 % dintre absolvenți sunt femei). De asemenea sunt mai puțin supuse riscului de a nu avea nici un fel de studii (48,57 % femei, față de 51,43 % bărbați), însă în cazul analfabetismului dețin

întăietatea (58,08% față de 41,92%). Și acest indicator trebuie raportat la situația reală din teren - existența comunității marginale și vulnerabile din cartierul Gârcini – ceea ce explică faptul că femeile, al căror statut este inferior bărbatului în acest tip de comunitate, se confruntă mai des cu situația de a nu avea acces la educație.

Toate aceste date formează tipologia lucrătorului din municipiul Săcele: muncitor calificat, absolvent de studii medii (44,35 % dintre locuitori sunt absolvenți de școală profesională și de ucenici sau liceu). Deși nu este un profil extrem de atrăgător pentru industrii cu valoare adăugată mare ce necesită angajați cu studii superioare, trebuie menționat faptul că tendința este totuși încurajatoare. Față de recensământul din anul 2002, ponderea persoanelor absolvente de studii terțiere a crescut (de la 7,04 % la 18,29 %), iar al celor fără studii a scăzut (de la 4,2 % la 3,36%), demonstrând că, în timp, lucrurile se pot schimba. Rămâne totuși un procent destul de însemnat al populației care nu poate avea acces facil pe piața muncii datorită lipsei studiilor sau a calificărilor adecvate.

Numărul salariaților, care de altfel dețin majoritatea în rândul populației ocupate, cu domiciliul în Săcele⁵ a fost influențat de evoluția economică. Astfel, restrângerea activității economice ca urmare a crizei economico-financiare s-a manifestat în primul rând prin disponibilizări de personal, fapt ce a condus la scăderea cu numărului salariaților din Săcele. Începând cu anul 2012 situația s-a îmbunătățit parțial prin transformarea fostei platforme industriale Electroprecizia în Parc Industrial și mutarea unor companii în acest spațiu însă evenimentele naționale și internaționale determină o evoluție greu predictibilă a acestui indicator. De remarcat este faptul că evoluția ponderii salariaților înregistrați în totalul populației municipiului Săcele urmează aproape fidel evoluția numărului salariaților, ceea ce înseamnă că locurile de muncă creată la nivelul localității nu au crescut/scăzut raportat la populația existentă.

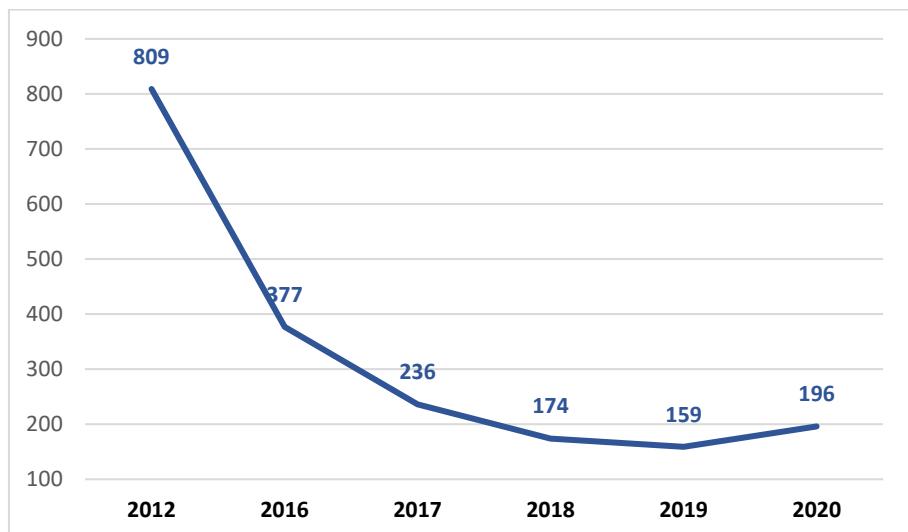
Grafic II.19. Evoluția numărului salariaților și a ponderii lor în totalul populației (2012-2021)

Însă, trebuie remarcat faptul că ponderea salariaților din totalul populației municipiului Codlea este mai mare decât cea din Săcele, iar aceasta se datorează investițiilor industriale realizate în anii 2000 în această localitate, în timp ce în Săcele nu au avut loc investiții de asemenea anvergură. Câteva dintre avantajele pe care investitorii le urmăresc în realizarea investițiilor sunt: accesibilitate, distanță cât mai mică de la care trebuie aduse utilități și disponibilitatea unor suprafețe de teren pentru concesionare. Toate acestea țin de

⁵ Trebuie menționat faptul că nu toți cei care au domiciliul în Săcele au și loc de muncă în localitate, la fel cum nu toți cei care lucrează într-o instituție/companie din Săcele locuiesc în municipiu.

administrația publică locală, astfel că decidenții ar trebui să elaboreze un plan de măsuri în acest sens dacă își doresc atragere de investitori și crearea de locuri de muncă.

În perioada analizată șomajul a fost un fenomen prezent, cu o evoluție oarecum previzibilă. Începând cu anul 2012 el a urmat un trend descendant determinat de revenirea economică după criza din anii 2009-2012, de creșterea emigrăției cauzată de criză și efectele ei precum și de criza forței de muncă cu care se confruntă companiile din zona metropolitană. Ușoara creștere din anul 2020 se datorează parțial pandemiei COVID19, însă cum semnele unei noi crize economice mondiale există deja nu este exclus ca acest indicator să crească din nou în următorii ani.

Grafic II.22. Situația șomerilor în perioada 2012-2021

Evoluția numărului salariaților nu s-a realizat în perfectă concordanță cu cea a numărului de șomeri, iar cauzele pot fi multiple. Una dintre ele ține de faptul că sunt numeroase companii din afara municipiului care au angajați ce locuiesc în Săcele. Însă, dacă acest aspect este pozitiv, unul negativ ține de șomajul de lungă durată și/sau de faptul că o parte din populația inactivă din cartierul Gârcini nu este prinsă în aceste statistici. De altfel, recensământul din anul 2017 a relevat o comunitate cu un nivel scăzut de ocupare în sectorul formal întrucât ponderea persoanelor de 16-64 ani care nu sunt încadrate pe piața formală a muncii și nici nu urmează o formă de învățământ este de 45% din locuitorii zonei. În plus, rata activității este extrem de redusă, astfel că numai 17,3% dintre locuitori beneficiază de un salariu constant, în ciuda faptului că oferta de locuri de muncă este generoasă.

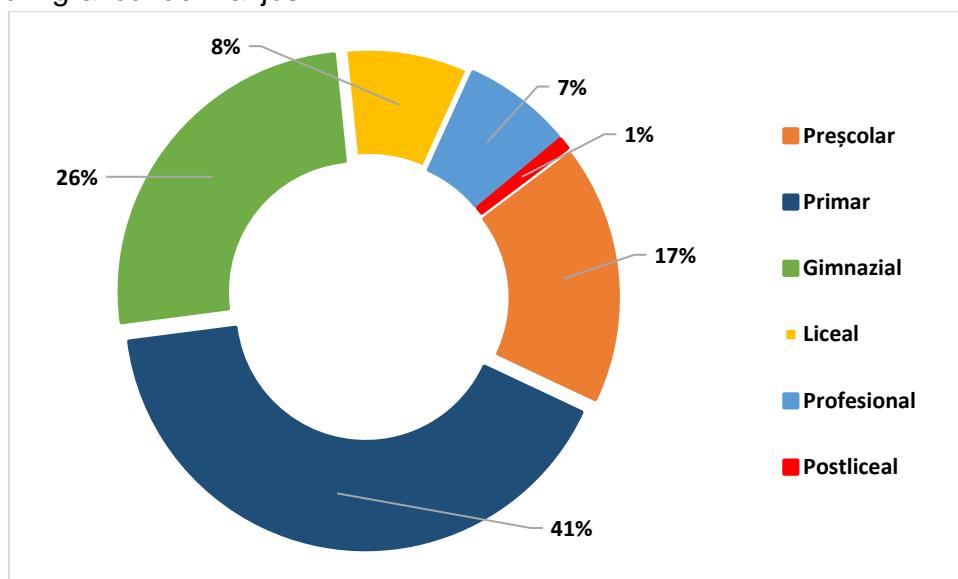
În ceea ce privește situația din perspectiva genului a șomerilor înregistrați, dacă în anul 2012 ea era net dominată de bărbați (58,96%), treptat situația s-a inversat, astfel că în anul 2021 doar 40,82% dintre șomeri sunt bărbați. Din nou trebuie luată în calcul situația specială a cartierul Gârcini a cărui populație se ghidăză după valorile unei comunități profund patriarhale, astfel că o parte dintre femeile din această zonă nu ajung să figureze în statistici întrucât nu au avut niciodată acces pe piața muncii.

În concluzie, forța de muncă din municipiul Săcele se caracterizează prin preponderența studiilor medii și activitatea în domeniul industrial, urmat de domeniul serviciilor și comerț. De asemenea, rata ocupării este scăzută, iar șomajul, deși în cifre absolute este scăzut, înregistrează totuși valori mai ridicate în comparație cu alte localități urbane din arealul metropolitan. Spiritul antreprenorial nu este larg răspândit și nici resursa umană cu studii universitare sau postuniversitare. De asemenea, localitatea este caracterizată și prin existența unei comunități vulnerabile numeroase, al cărei nivel de

educație și formare profesională nu este adekvat pentru accederea și permanența pe piața muncii.

II.3. Educația și formarea profesională

Evoluția demografică din ultimii ani a influențat și sistemul de educație și al formării profesionale. Natalitatea, migrația externă și nivelul de trai au influențat în mod direct evoluția populației școlare și, pe cale de consecință, a tuturor indicatorilor legați de aceasta: personal didactic, unități de învățământ. Astfel, în anul școlar 2020-2021, în cele 15 unități școlare existente pe raza localității (dintre care doar 8 cu personalitate juridică, restul fiind arondate acestora) învățau în total 4.926 de elevi, repartizați pe tipuri de învățământ după cum reiese din graficul de mai jos.

Grafic II.23. Distribuția elevilor înscriși în anul școlar 2020-2021 pe tipuri de educație

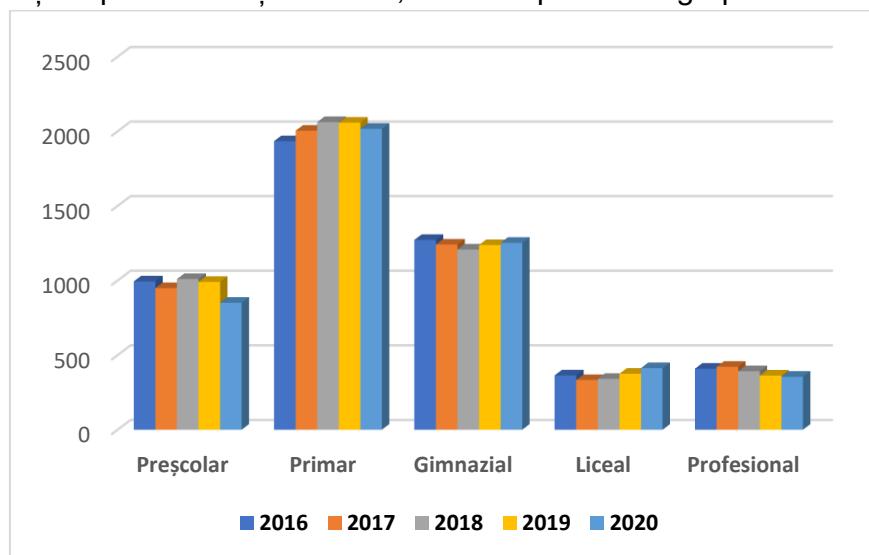
Deși la nivelul localității s-a înregistrat o natalitate ridicată în ultimul deceniu, iar la nivelul localității populația de vîrstă școlară⁶ a crescut cu 5,56% față de 2016, această creștere s-a reflectat numai în creșterea numărului de elevi înscriși în învățământul primar. Este de remarcat însă faptul că a crescut numărul elevilor înscriși la liceu ceea ce arată că acest segment devine mai atractiv în Săcele, însă a scăzut numărul elevilor înscriși în școală profesională. În condițiile în care Liceul Tehnologic Victor Jinga oferă și clase de învățământ dual este de analizat de către specialiștii în educație motivele pentru care se petrece acest fenomen. A scăzut semnificativ, aşa cum se poate observa și din tabelul următor. De asemenea, este important de subliniat faptul că în 2020, din totalul elevilor înscriși în ciclurile primar și gimnazial, 47,84% provin din comunitatea marginalizată Gârcini. În condițiile în care în urmă cu un deceniu aceștia reprezentau numai 36% și în condițiile scăderii numărului de elevi din municipiu se confirmă perceptia publică privind creșterea numărului de copii din municipiu care aleg să urmeze cursurile unei școli gimnaziale în Brașov, dar și creșterea gradului de cuprindere în educație a copiilor din comunitatea vulnerabilă.

⁶ Ne referim aici doar la ciclurile de educație preșcolar, primar și gimnazial; pentru ciclul secundar superior (liceu, școală profesională) datele nu sunt relevante întrucât numărul elevilor care aleg să-și continue studiile în alte localități este ridicat și, de asemenea, există un număr de elevi care urmează cursurile liceelor din Săcele, dar care nu locuiesc aici

Tip de învățământ	2016	2017	2018	2019	2020	Evoluție 2016-2020
Preșcolar	994	949	1010	991	851	-14,39%
Primar	1934	2004	2062	2058	2017	4,29%
Gimnazial	1272	1241	1208	1238	1253	-1,49%
Liceal	364	333	341	375	413	13,46%
Profesional	409	422	392	363	355	-13,20%
Postliceal	45	36	35	33	37	-17,78%

Tabel II.1. Numărul elevilor pe tipuri de învățământ (2016-2020)

În privința învățământul preșcolar, întrucât el nu este obligatoriu, numărul copiilor înscriși denotă interesul părintilor pentru educația timpurie a copiilor lor. Scăderea semnificativă a numărului de copii din grădinițe în anul 2020 s-a suprapus cu pandemia de COVID19, iar o parte dintre părinți au prefărt să-i țină acasă, mai ales pe cei din grupele mici.

Grafic II.24. Evoluția populației școlare pe tipuri de învățământ (2016-2020)

Rezultatelor obținute de absolvenții școlilor săcelene la examenele de final de ciclu relevă diferență semnificativă dintre comunitatea marginalizată și restul comunității.

Instituția de învățământ	Procent promovare
Scoala Gimnazială nr. 1	20%
Scoala Gimnazială nr. 4	64,81%
Scoala Gimnazială nr. 5	8,70%
Liceul Teoretic George Moroianu	80%
Liceul Teoretic Zajzoni Rab Istvan	92,68%
Liceul Tehnologic Victor Jinga	0%

Tabel II.2. Gradul de promovare al examenului național (2021) – sursa: <http://evaluare.edu.ro/>

În acest context, marea majoritate a absolvenților celor două școli cu rezultate foarte slabe aleg să urmeze cursurile școlii profesionale, fie la Liceul Victor Jinga fie în școli profesionale din municipiul Brașov.

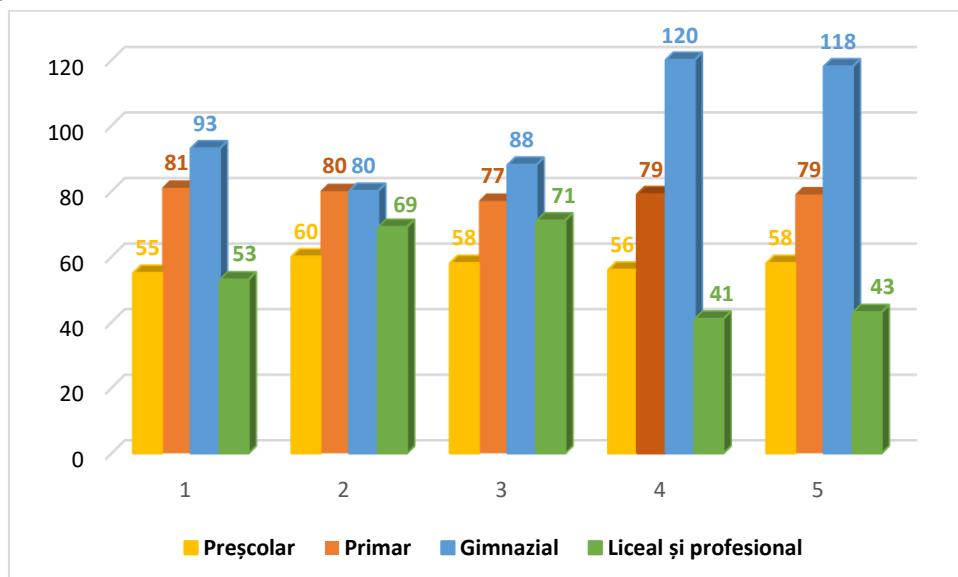
În ceea ce privește rezultatele la examenul de bacalaureat ele trebuie analizate atât ca valoare în sine, dar trebuie ținut cont și de faptul că absolvenți din serii anterioare care nu au reușit să promoveze acest examen se pot înscrie la fiecare sesiune în speranța promovării lui. Dacă cele două licee teoretice se înscriu în media națională, Liceul tehnologic Victor Jinga este departe de această medie. Și în acest caz trebuie precizat faptul că este vorba de învățământ serial, deci majoritatea elevilor sunt adulți cu familii și locuri de muncă și, în plus, mare parte dintre ei, s-au reînscris după perioade lungi de pauză.

Instituția de învățământ	Prima sesiune	A doua sesiune
Liceul Teoretic George Moroianu	58,62%	41,18%
Liceul Teoretic Zajzoni Rab Istvan	46,67%	57,14%
Liceul Tehnologic Victor Jinga	29%	14,29%

Tabel II.3. Gradul de promovare al examenului de bacalaureat (2021) – sursa: <http://bacalaureat.edu.ro>

De menționat că în localitate există și o instituție de învățământ cu predare în limba maghiară – Liceul Teoretic Zajzoni Rab István – ce are în componență toate ciclurile de învățământ, de la grădiniță până la liceu. De asemenea, există Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Brădet Săcele, unitate de învățământ special și special-integrator destinată copiilor cu dificultăți de învățare, dificultăți de dezvoltare, dificultăți de adaptare, tulburări de limbaj, tulburări de comportament, deficiențe fizice și neuromotorii, deficiențe senzoriale. El este administrat de către Consiliul Județean Brașov.

Numărul personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic ce deservește aceste unități de învățământ se află în strânsă corelare cu numărul elevilor înscriși. Evoluția acestuia din urmă a influențat și evoluția numărului educatorilor și profesorilor. Exceptia notabilă este constituită de personalul din învățământul gimnazial, legată de creșterea numerică a segmentului de vîrstă 11-14 ani ce a determinat creșterea numărului de clase de gimnaziu.

Grafic II.25. Evoluția numărului personalului didactic pe tipuri de învățământ (2016-2021)

În municipiul Săcele nu există unități de învățământ superior, Brașovul asigurând din acest punct de vedere o ofertă extrem de bogată: o universitate publică și câteva universități private. În plus, tinerii săceleni pot alege, și o fac destul de des, cursurile universităților de prestigiul din țară-București, Cluj-Napoca, Iași, Târgu-Mureș, Timișoara – sau din străinătate. Astfel, obținerea unor informații cu privire la studenții din Săcele sunt extrem de

greu de obținut. Singurele date disponibile provin de la Universitatea Transilvania din Brașov. După cum se poate observa din graficul alăturat anul universitar 2017-2018 este cel mai important pentru studenții săceleni din perspectiva tuturor formelor de formare terțiară. De notat este faptul că un număr semnificativ de săceleni urmează cursuri doctorale în această universitate ceea ce denotă potențialul uman de care localitatea dispune. În acest context, în colaborare cu mediul de afaceri, autoritățile locale ar trebui să aibă în vedere dezvoltarea unor oportunități pentru dezvoltarea activităților de cercetare-inovare în localitate, activitate cu valoare adăugată foarte mare și care ar genera ulterior posibilități de dezvoltare a afacerilor prin transfer tehnologic.

	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Studii universitare de licență	288	302	277	229	290
Studii universitare de masterat	54	65	56	39	52
Studii doctorale	10	7	6	3	3

Tabel II.4. Evoluția numărului studenților din Săcele ai Universității Transilvania (2016-2020)

În ceea ce privește activitatea educațională extrașcolară, școlile săcelene se remarcă printr-o activitate deosebită, în special în proiecte europene finanțate prin Programul Erasmus Plus. O situație aparte se înregistrează la Școala Gimnazială nr. 5 care, deservind o comunitate vulnerabilă, este solicitată ca partener în numeroase proiecte ce se adresează fie direct elevilor, fie părinților lor finanțate prin Programul Operațional Sectorial Capital Uman.

De asemenea, trebuie menționate aici activitățile desfășurate cu și pentru elevi de către Clubul Elevilor Săcele (dar care să desfășoară activitățile la Palatul Copiilor din Brașov) și asociațiile ne-guvernamentale ce își desfășoară activitatea în această localitate: Fundația pentru Asistență Socială și Tineret, Atelier Săcelean, Asociația Club Sportiv Săcele, Clubul Sportiv Babarunca.

În ceea ce privește formarea profesională, în municipiul Săcele există o singură instituție de formare profesională inițială dar mai multe companii private de formare profesională continuă. Liceul Tehnologic Victor Jinga oferă o paletă largă de specializări în domeniile mecanic, electric, construcții și lucrări publice, prelucrarea lemnului, comerț și servicii pentru elevii săi. Din păcate după cum am arătat mai sus rezultatele la bacalaureat sunt modeste, fapt ce ridică semne de întrebare și asupra competențelor profesionale deținute, chiar dacă procentul celor care primesc atestatele profesionale este extrem de ridicat. Un alt aspect important este inserția profesională. S-a constatat la nivel național faptul că intrarea pe piața muncii a absolvenților nu se realizează, de ce le mai multe ori, în meseriile pentru care s-au pregătit, un procent însemnat ajungând fie să urmeze studii superioare în alt domeniu decât calificarea obținută inițial, fie să lucreze în domenii pentru care nu fuseseră pregătiți. Trebuie amintite aici și numeroasele cursuri de calificare/recalificare derulate cu tineri și adulți prin intermediul proiectelor finanțate prin Programul Operațional Sectorial Capital Uman implementate fie de către instituții/companii din Săcele, fie din alte localități, dar care își recrutează grupul țintă și din municipiul Săcele.

II.4. Calitatea vieții

Specialiștii definesc calitatea vieții ca fiind „ansamblul elementelor care se referă la condițiile fizice, starea economică socială, culturală, politică, de sănătate etc. în care trăiesc

oamenii, conținutul și natura activităților pe care aceștia le desfășoară, caracteristicile relațiilor și procesele sociale la care participă, bunurile și serviciile la care au acces, modelele de consum adoptate, stilurile de viață, evaluarea împrejurărilor și rezultatele activităților desfășurate, stările subiective de satisfacție/insatisfacție, fericire, frustrare etc". Este un concept extrem de complex care însumează practic toate aspectele ce řin de sfera activităților pe care omul le desfășoară zi de zi. În ceea ce ne privește, vom aborda în cadrul acestui capitol câțiva dintre cei mai importanți indicatori din spectrul social care contribuie la conturarea calității vieții și despre care au fost obținute date de la instituțiile abilitate.

Unul dintre principalii indicatori în evaluarea calității vieții se referă la starea de sănătate a populației și accesul la servicii medicale de calitate. Astfel, principala instituție ce furnizează servicii medicale de specialitate la nivelul municipiului este Spitalul Municipal Săcele. Închisă în perioada 2011-2017, instituția a fost redeschisă la 19 iulie 2017 prin Hotărârea Consiliului Local Săcele și a Primăriei Municipiului Săcele, în structura organizatorică fiind aprobată 50 paturi spitalizare continuă, 25 paturi spitalizare de zi, ambulatoriu de specialitate și laboratoare care deservesc structurile cu paturi⁷. Profilul instituției este reprezentat de oferirea de servicii medicale în regim de spitalizare de zi, ambulatoriu și urgență pentru zona spitalicească Săcele ce reunește municipiul Săcele și comunele Tărlungeni și Budila (8% din totalul populației județului Brașov), astfel⁸:

- Spitalizare pe compartimente - total 50 paturi, astfel:
  - ✓ Compartiment Medicină internă - 13 paturi
  - ✓ Compartiment Pediatrie - 10 paturi
  - ✓ Compartiment Boli cronice - 12 paturi
  - ✓ Compartiment Îngrijiri paliative - 15 paturi
  - ✓ Cameră de gardă
- Spitalizare de zi pe specialități medicale și chirurgicale - total 25 paturi, astfel:
  - ✓ Specialități medicale - 7 paturi
  - ✓ Specialități chirurgicale - 4 paturi
  - ✓ Pediatrie - 7 paturi
  - ✓ Gastroenterologie - 5 paturi
  - ✓ ATI (SPA) - 2 paturi
- Farmacie
- Sală de mici intervenții/ tratamente
- Sterilizare
- Laborator radiologie și imagistică medicală
- Laborator de analize medicale
- Laborator explorări funcționale
- Serviciu anatomie patologică: compartiment citologie, compartiment histopatologie, compartiment prosectură
- Compartiment endoscopie digestivă
- Compartiment de prevenire a infecțiilor asociate asistenței medicale
- Cabinet planificare familială
- Cabinet diabet zaharat, nutriție și boli metabolice
- Cabinet oncologie medicală

Pe lângă Spital funcționează și Ambulatoriul integrat cu cabinețe de specialitate amplasate în două locații:

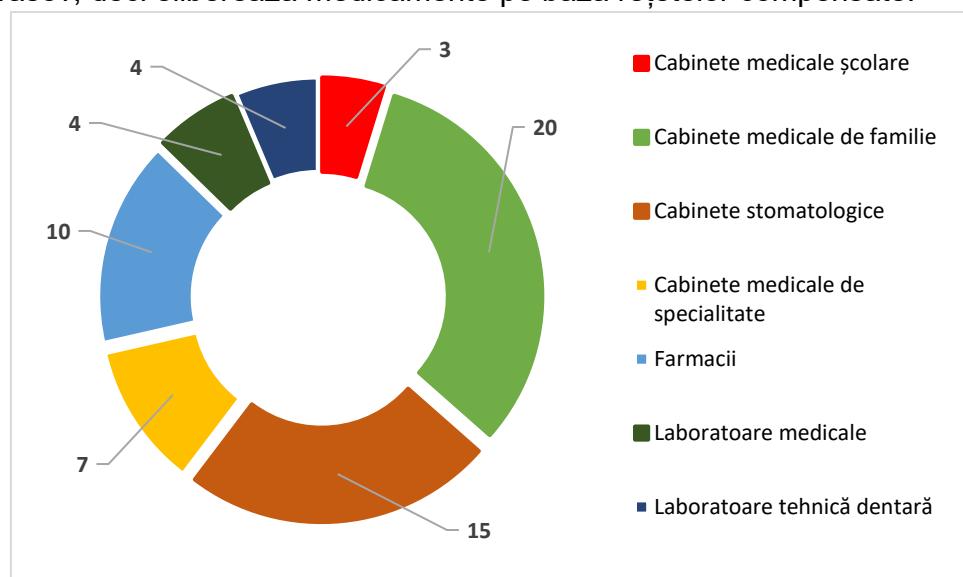
⁷ Date preluate din *Raportul anual privind starea economico-socială a Județului Brașov.2020* disponibil la adresa <https://bv.prefectura.mai.gov.ro/despre-noi/programe-si-strategii/>

⁸ Structura organizatorică a Spitalului Municipal Săcele, iulie 2019, disponibilă la adresa <https://spitalulmunicipalsacele.ro/despre-noi/>

- str. Oituz nr. 54: pediatrie, medicină internă/cardiologie, gastroenterologie, chirurgie generală / ortopedie-traumatologie,
- str. Aleea Episcop Popaea nr. 20): ORL/ oftalmologie, obstetrică-ginecologie / urologie, endocrinologie, neurologie

În anul 2020 funcționau pe raza municipiului Săcele 20 cabinete medicale ale medicilor de familie, cu unul mai mult față de cele care funcționau în 2013⁹. În ceea ce privește numărul cabinetelor stomatologice, acesta nu s-a modificat semnificativ, însă, dacă în anul 2013 funcționau 14 cabinete, în perioada 2016-2019 au activat 17 cabinete, pentru ca în anul 2020 să mai funcționeze doar 15¹⁰.

În ceea ce privește farmaciile, numărul lor a ajuns la 10 în 2020¹¹ (față de 8 în 2013), cu mențiunea că doar 8 dintre ele figurează pe situl Casei Județene de Asigurări de Sănătate Brașov, deci eliberează medicamente pe baza rețetelor compensate.

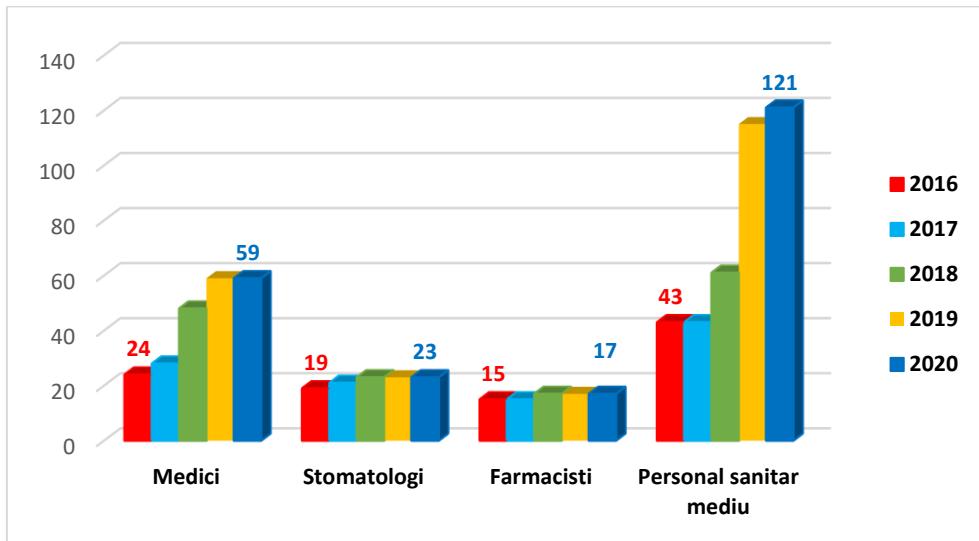
Grafic II.26. Unități medicale existente în municipiul Săcele în 2020
(altele decât Spitalul și Ambulatoriile de specialitate)

Asistența medicală primară este furnizată prin medicii de familie, care sunt organizați în cabinete medicale (în special individuale). Alături de aceștia săi desfășoară activitatea și medicii de diferite specializări din cadrul Spitalului Municipal și al Ambulatoriilor de specialitate. Creșterea semnificativă a numărului medicilor și al personalului sanitar mediu din ultimul an se datorează nu atât redeschiderii Spitalului ci, mai ales, diversificării serviciilor medicale furnizate de instituțiile medicale.

⁹ <http://cas.cnas.ro/casbv/map/idCounty/14/idLocation/596>

¹⁰ <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

¹¹ <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

Grafic II.27. Personalul medical (2016-2020)

Astfel, spre deosebire de perioada anterioară, 2009-2013, situația infrastructurii medicale și a serviciilor furnizate s-a îmbunătățit considerabil, contribuind semnificativ la creșterea calității vieții locuitorilor municipiului.

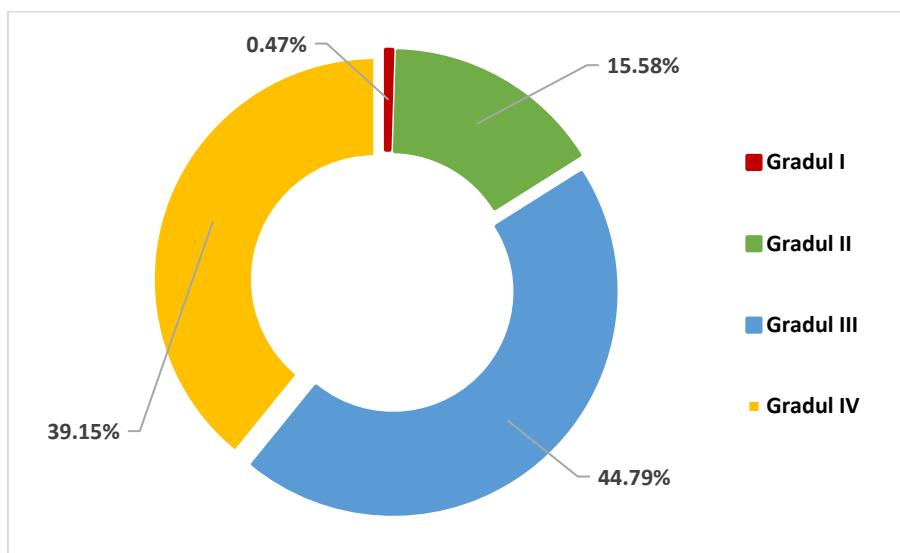
Un aspect extrem de important este reprezentat de persoanele cu handicap. Din păcate, în ultimii ani numărul persoanelor încadrate într-unul dintre cele patru grade de handicap a crescut semnificativ.

	Copii și adulți					TOTAL din care, copii:	
	Gradul I	Gradul II	Gradul III	Gradul IV	TOTAL		
2016	3	177	565	382	1.127	146	
2017	5	158	563	424	1.150	151	
2018	4	158	589	466	1.217	147	
2019	2	159	592	494	1.247	157	
2020	6	199	572	500	1.277	166	

Tabel II.5. Situația persoanelor cu handicap (2016-2020)¹²

Ponderea acestora în totalul populației municipiului a evoluat de la 27,33 %, în anul 2013, la 30%, în anul 2020. De asemenea, după cum se poate observa din imaginea de mai jos, 83,95% dintre aceste persoane suferă un handicap accentuat și grav, ceea ce face ca gradul de independență al acestor persoane să fie foarte limitat. Din fericire, procentul copiilor afectați de diverse tipuri de handicap este destul de redus.

¹² Date furnizate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov

Grafic II.28. Ponderea tipurilor de handicap (2020)

De asemenea, la nivelul municipiului Săcele există un număr de 112 copii care beneficiază de asistență socială în sistem rezidențial în șapte centre: CTP (Casă de Tip Familial) „Chip”, CTP „Dale”, Centrul Maternal Casa Mamei (pentru cupluri mamă-copil), Complexul de Servicii Brădet (patru centre reunite în cadrul unui serviciu social de tip integrat gestionat de DGASPC: CTP Gabriela, Centrul de Plasament Ghiocelul, Locuința Protejată Casa Chris și Centrul de Recuperare pentru Copilul cu Handicap Brădet). De asemenea, DGASPC gestionează și activitatea a 10 asistenți maternali.

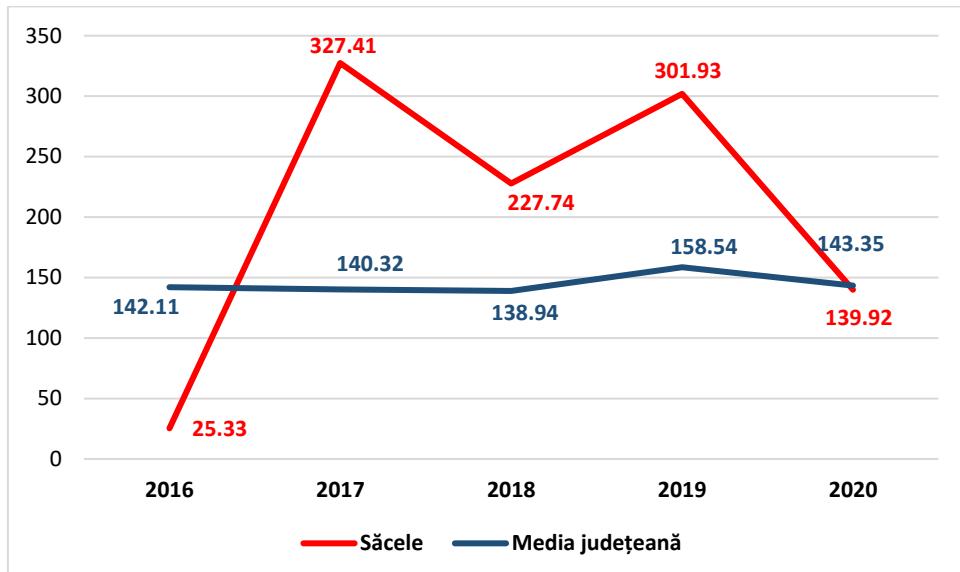
Alături de aceste centre, la Brădet există Centrul de Reabilitare Școlară Brădet în care urmează cursuri școlare speciale atât copii din municipiul Săcele cât și din localități limitrofe.

Municipalitatea nu are în structura sa o structură specială care să furnizeze servicii sociale persoanelor vârstnice. Cu toate acestea, Cantina socială este o structură organizată în cadrul Serviciului Public de Asistență Socială și Cantina de Ajutor Social ce oferă alimente și mese calde (prânzul și cina) persoanelor nevoiașe, aflate în imposibilitatea de a-și procura sau de a găti masa, iar printre acestea majoritatea sunt vârstnici.

Mediul ne-guvernamental s-a organizat în acest domeniu, astfel că în localitate funcționează 3 cămine de bătrâni administrate de Asociația Filantropică Medical-Creștină Christiana, Asociația Centrul de Bătrâni „Casa Daniel” și Asociația Casa Ilinca. Aceste structuri dispun de infrastructură și echipamente moderne și facilitează contra cost accesul persoanelor vârstnice la servicii sociale, medicale și de consiliere.

Un alt aspect extrem de important care definește calitatea vieții este gradul de siguranță personală pe care îl au locuitorii. Municipiului Săcele figurează în rapoartele Poliției Județene¹³ cu o rată ridicată a coeficientului de criminalitate.

¹³ <https://bv.politiaromana.ro/ro/util/statistici-evaluari/statistici>

Grafic II.29. Coeficientul de criminalitate în municipiul Săcele (2016-2020)

Îmbucurător este atât faptul că acest coeficient este în scădere cât și că el a coborât sub media înregistrată la nivel județean. Cu toate acestea, valoarea ridicată rămâne totuși un semn că la nivelul localității există factori care conduc la încălcarea legii.

Un aspect important care contribuie la definirea calității vieții este viața cultural-sportivă. Municipiul Săcele, prin istoria sa, este vatra unor tradiții culturale deosebite create de-a lungul timpului de cele două comunități importante locale: mocanii (români) și ceangăii (maghiari). Cu toate acestea, viața culturală a localității este modestă. Municipiul nu dispune de un cinematograf sau teatru dar are la dispoziție o sală de spectacole modernă, cu 314 locuri în cadrul Centrului Multicultural și Educațional Săcele. Aici se organizează evenimente culturale destinate unei largi categorii de public, de la spectacole de teatru pentru adulți sau copii și concerte până la vernisaje expoziții, lansări de carte, organizare de seminarii/conferințe, work-shop-uri etc. De asemenea, Sala Festivă a Liceului Victor Jinga poate găzdui spectacole culturale de dimensiuni mici.

Istoria, tradițiile și portul tradițional pot fi admirate în cadrul singurului muzeu existent în localitate: Muzeul Etnografic Săcele, secție a Muzeului de Etnografie din Brașov. Cu toate acestea, în localitate își desfășoară activitatea un număr important de organizații ne-guvernamentale ce activează în domeniul culturii: Asociația Cultural Sportivă Izvorul, Despărțământul ASTRA „Frații Popaea”, Asociația Portavicum, Asociația Zestrea Săceleană, Asociația Ceangăilor Bârsa, Asociația Culturală Maghiară din cele Șapte sate, Asociația HMIK. Toate acestea organizează, de regulă singure, evenimente culturale de dimensiuni mici, cu impact limitat la nivelul unei părți a comunității locale: Ziua Culturii Naționale (15 ianuarie), Procesiuni și spectacole culturale cu temă pascală, Caravana Sărbătorilor de Iarnă etc. Evenimentele culturale importante din localitate sunt legate de sărbători tradiționale, iar centrul de greutate al acestor manifestări se așează mai mult pe latura de divertisment decât pe implicarea comunității în acte culturale autentice. Printre aceste evenimente „tradiționale” menționăm:

- **Sântilia** - Târgul feciorilor - sărbatoare ce se organizează anual în jurul datei de 20 iulie. Este o sărbatoare de origine pastorală (ocuparea tradițională a mocanilor săceleni) și se desfășoară în Poiana Angelescu sub forma unei serbări câmpenești.
- **Serbarea populară maghiară de Sf. Mihail** organizată în fiecare an în jurul datei de 19 septembrie de către etnicii maghiari pentru promovarea tradițiilor culturale și locale ale acestei comunități.

- **Festivalul Oieritului** – sărbătoare organizată în luna octombrie pentru prezentarea produselor pastorale și agricole și organizarea de manifestări culturale: dansuri și muzică populară
- **Balul Plăcintelor Mocănești** – sărbătoare ce se organizează anual în săptămâna premergătoare intrării în postul Paștelui (de lăsata secului) de către Asociația Cultural Sportivă Izvorul

În municipiul Săcele funcționează, alături de cele 9 biblioteci școlare, o bibliotecă orășenească – Biblioteca Municipală Victor Tudoran – fondul total de carte însumând 138.825 de exemplare de care s-au bucurat 2.705 cititori pe parcursul anului 2020. În condițiile în care lectura nu mai este printre modalitățile de petrecere a timpului liber preferate de români și a concurenței accerbe din partea Internetului, chiar dacă procentul raportat la totalul populației este extrem de mic (7,34%) el demonstrează că există totuși un segment de populație pentru care lectura, cultura în general, sunt preocupări importante.

În ceea ce privește activitatea sportivă, municipiul are o bogată tradiție în sporturile de iarnă – sărituri cu schiurile –, dar și rugby sau fotbal. Există la nivelul localității o bază sportivă suficientă pentru activitățile indoor, și anume: sala de sport din Cartierul Ștefan Cel Mare, sala de sport a Liceului George Moroianu în care se pot organiza competiții sportive importante, sala de sport a Liceului Victor Jinga care asigură condiții optime nu numai pentru desfășurarea orelor de sport ci și pentru competiții școlare sau pentru practicarea activităților sportive de către locuitorii cartierului Electroprecizia. În plus, în același cartier se află baza sportivă a S.C. Electroprecizia S.A. ce conține un teren de fotbal, pe care se pot organiza competiții de nivel național precum și un teren de rugby. Din păcate baza materială pentru desfășurarea sporturilor de iarnă lipsește cu desăvârșire. Singura trambulină ce există în localitate nu mai este practicabilă, iar orașul Râșnov a reușit să atragă finanțări publice și private pentru construirea a patru trambuline de nivel internațional, fapt ce a aruncat municipiul Săcele într-un con de umbră, deși resurma umană competitivă în acest sport provine de aici. De asemenea, telescaunul de pe Bunoc și pârtia de aici sunt dezafectate, astfel că săcelenii sunt nevoiți să călătorească în Poiana Brașov sau Predeal pentru a practica schiul. Unul dintre evenimentele locale cu caracter sportiv de iarnă este „Memorialul Ion Tocitu”, întrecere sportivă la schi alpin organizată anual în memoria profesorului săcelean Ion Tocitu, un eveniment cu impact redus din cauza lipsei infrastructurii de profil.

De remarcat este ascensiunea din ultimii ani a orientării sportive promovate în mod entuziasmat și susținut de Clubul Sportiv Babarunca. Nu numai că numărul de evenimente și de participanți a crescut de la an la an, dar și probele s-au diversificat: orientare în alergare, pe schiuri, cu bicicleta. Este la acest moment sportul fanion al municipiului atât din punct de vedere al practicanților, al numărului de competiții organizate pe plan local și al participanților ce provin din afara municipiului și care au, astfel, posibilitatea să cunoască localitatea atât în zona sa construită cât și în mediul înconjurător. De asemenea, a crescut treptat în ultimii ani Festivalul Sport Montan ce găzduiește timp de trei zile (în luna octombrie) diverse probe de alergare montană, mountain-bike, orientare sportivă și zbor cu parapanta. Este, de asemenea, o foarte bună modalitate de promovare a municipiului Săcele pentru sportivi și turiști.

De mare impact pentru turiști este și zona Canionului 7 Scări. Prin reabilitarea sa de către Regia Publică Locală a Pădurilor și construirea peste traseul care duce spre canion a unei tiroliene în lungime de 2174 de metri – cea mai lungă din țară – numărul turiștilor a crescut considerabil. În plus, amatorii de drumeții și senzații tari din localitate pot petrece timpul liber în natură în apropiere de localitate.

Analizând toate aceste aspecte, se poate concluziona că potențialul geografic al localității – Masivele Piatra Mare și Ciucăș și proximitatea acestora – a început să fie

valorificat, dar este loc și pentru alte inițiative. Se impune, astfel, implicarea serioasă a municipalității, analizarea posibilităților de atragere a fondurilor structurale și dezvoltarea unei infrastructuri pentru sporturi de nișă, pentru petrecerea timpului liber de către localnici și atragerea turiștilor: drumeții montane, escaladă, mountain-bike, schi fond, zbor cu parapanta, etc.

II.5. Analiza SWOT

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Creștere numerică a populației • Existența unei populații numeroase în vîrstă de muncă ce are posibilitatea de a susține cele două vîrste „dependente” (tinerii și vârstnicii) • Menținerea constantă a numărului persoanelor absolvente de studii universitare • Derularea de proiecte educaționale și de formare profesională finanțate cu fonduri europene • Activități de impact desfășurate de organizații ne-guvernamentale în domeniul socio-educațional • Numărul personalului medical acoperă nevoile populației pentru servicii medicale primare • Furnizarea unor servicii medicale de specialitate în cadrul Spitalului Municipal și al Ambulatoriilor de specialitate • Caracterul multicultural și multiconfesional al localității • Caracterul cvasi-rural al localității ce îl diferențiază de celelalte localități urbane din zona metropolitană • Istoria, tradițiile și sărbătorile locale sunt elemente inedite ce pot individualiza localitatea • Rezultate remarcabile obținute de sportivii săceleni • Cadrul natural deosebit pentru petrecerea timpului liber (Masivele Piatra Mare și Ciucăș, Canionul 7 Scări) 	<ul style="list-style-type: none"> • Gradul ridicat de vulnerabilitate al populației tinere (majoritar prezentă în comunitatea din Gârcini) • Creșterea segmentului de vîrstă vîrstnică • Migrația populației • Existența unei comunități vulnerabile numeroase (cartierul Gârcini) • Marginalizarea forței de muncă de peste 50 de ani • Număr ridicat de persoane cu studii incomplete • Rată ridicată a analfabetismului • Preponderența studiilor profesionale și medii în rândul forței de muncă • Tendința de scădere a numărului salariaților din municipiu • Lipsa unui sistem de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților • Existența unor segmente marginale de populație cu un nivel redus de educație și pregătire profesională • Rate scăzute de promovare la examenele de final de ciclu educațional • Slaba calitate a formării inițiale în învățământul profesional și tehnic • Procent ridicat al absolvenților de gimnaziu care aleg să nu-și continue studiile în localitate • Procent ridicat al șomerilor de lungă durată • Procent ridicat al șomerilor cu studii incomplete • Număr ridicat de persoane

	<p>suferinde de boli cronice și cu handicap</p> <ul style="list-style-type: none"> Existența unei pături sociale consistente ale cărei venituri sunt situate la limita sărăciei Infrastructura pentru activități sportive și de recreere este insuficient dezvoltată Gradul ridicat de nesiguranță a cetătenilor pe raza localității
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> Fondurile structurale și de coeziune disponibile pentru finanțare în perioada 2014-2020 Apartenența municipiului la Zona Metropolitană Brașov și facilitățile oferite de dezvoltarea integrată a zonei prin Polul de Creștere Brașov Possibilitatea accesării unor finanțări pentru dezvoltarea resurselor umane și creșterea accesibilității persoanelor din categoriile de risc pe piața muncii Atragerea unor investiții care vor genera noi locuri de muncă și vor conduce la scăderea șomajului 	<ul style="list-style-type: none"> Accentuarea gradului de dependență (raportul dintre persoanele tinere și vârstnice și cele active) Degradarea clădirii și a dotărilor Spitalului Municipal aflat în conservare, care vor face imposibilă redeschiderea acestuia Închiderea unor instituții de învățământ locale datorită reducerii numărului de elevi și degradarea clădirilor acestora Intensificarea concurenței pentru accesarea de fonduri nerambursabile în domeniul proiectelor cu finanțare nerambursabilă Acutizarea problemelor sociale Migrația specialiștilor și a forței de muncă calificate Instabilitatea economică și financiară la nivel național

Conform aspectelor relevante în cadrul analizei SWOT precedente, principalele nevoi/provocări cu care se confruntă comunitatea locală din perspectivă demografică și a calității vieții pot fi grupate în următoarele categorii:

- Sociale** – existența unei importante comunități vulnerabile, reprezentantă de cartierul Gârcini, reprezintă o provocare complexă pentru soluționarea căreia se impune utilizarea unei abordări integrate, în special prin valorificarea în continuare a mecanismului DLRC care și-a demonstrat deja eficacitatea. Totodată, este necesară adoptarea de măsuri pentru gestionarea necesităților persoanelor vârstnice atât din perspectiva dezvoltării infrastructurii cât și a serviciilor de profil, în condițiile în care și municipiul Săcele se confruntă cu fenomenul îmbătrânirii populației.
- Nu în ultimul rând, o prioritate, identificată pe parcursul sesiunilor de consultare publică, trebuie să fie reprezentată de realizarea intervențiilor necesare pentru creșterea siguranței cetătenilor pe domeniul public
- Educational** – rata ridicată a analfabetismului, numărul semnificativ de persoane, în special cele aparținând unor categorii de risc, cu un nivel redus de educație și pregătire

profesională, rezultate școlare nesatisfăcătoare, calitatea redusă a învățământului profesional și tehnic și slaba corelare a calificărilor oferite cu cerințele pieței muncii, care antrenează și migrația populației de vîrstă școlară sunt principalele probleme relevante la nivel local. Pentru soluționarea acestora, este necesară definirea unor intervenții care să includă atât măsuri "soft" pentru îmbunătățirea calității și rezultatelor activităților educaționale cât și intervenții tip "hard" pentru modernizarea, extinderea și dotarea rețelei locale de instituții de învățămînt.

- **Dinamica forței de muncă** – principalele provocări fiind reprezentate de corelarea redusă a sistemului educațional cu cerințele și nevoile specifice existente pe piața muncii, gradul redus de pregătire profesională a unei pături largi a populației, ceea ce antrenează existența unui număr ridicat de șomeri cu studii incomplete și de lungă durată. La aceste deficiențe se adaugă și migrația forței de muncă, în special a celei cu un nivel ridicat de calificare, în condițiile existenței unor oportunități reduse de angajare în localitate. Pentru soluționarea acestor probleme, măsurile necesare sunt cele anterior prezentate, destinate să asigure creșterea calității învățământului profesional și tehnic, corelate cu intervenții la nivelul mediului local de afaceri, care să stimuleze o mai mare implicare a agenților economici locali în viața comunității și stabilirea de parteneriate durabile între aceștia și furnizorii publici și privați de formare profesională.

Capitolul III. Infrastructura

III.1. Infrastructura de transport și mobilitatea

III.1.1. Infrastructura rutieră

Situat la sud-est de municipiul Brașov, în imediata vecinătate a acestuia, localitatea Săcele beneficiază de acces la o serie de artere rutiere de importanță județeană și națională care îi asigură conexiunea atât cu celelalte comunități ale Zonei Metropolitane Brașov cât și cu alte localități de la nivel local, regional și național. Teritoriul administrativ al localității este străbătut de următoarele drumuri:

- ✓ Drumuri naționale/ europene
- DN1 (Borș - Cluj –Brașov- București - Urziceni – Hârșova – Constanța)
- DN 1A (București – Buftea – Ploiești – Cheia – Pasul Brătacea – Săcele – Brașov) care se suprapune pe o lungime de 8,479 km pe centura ocolitoare a municipiului

DN1 traversează teritoriul municipiului Săcele la limita administrativă a acestuia cu municipiul Brașov. Fluxurile ridicate de circulație înregistrate constant pe DN1 afectează indirect localitatea în special la final de săptămână, când circulația din/în direcția București – Ploiești este deviată pe DN1A.

Totodată, din anul 2005, traficul greu de pe DN1 a fost deviat pe DN1A, ceea ce a condus la blocaje de trafic și a generat valori ridicate de poluare sonoră și atmosferică la nivelul localității, situație numai parțial rezolvată prin darea în funcționare a centurii ocolitoare a municipiului.

DN1A se desprinde din DN1 la intersecția cu B-dul Calea București și Centura Ocolitoare a Municipiului Brașov printr-un nod de sistematizare a circulației numai parțial funcțional datorită problemelor referitoare la reglementarea dreptului de proprietate asupra suprafeței de teren afectate. Ca atare, în această zonă se creează frecvent blocaje de trafic atât la intrarea în localitate cât și pe centura ocolitoare a municipiului. Pe DN1A, suprapusă cu centura ocolitoare, traficul se desfășoară pe o singură bandă de circulație pentru fiecare sens de mers, valorile de trafic, inclusiv greu, fiind constant ridicate, ceea ce generează și presiuni semnificative asupra calității aerului.

- ✓ Drumuri județene
- DJ 103A (Brașov – Zizin)
- DJ 103B (Săcele – Cărpiniș- Budila – Teliu) - aproximativ 0,49 Km în intravilanul localității Săcele
- DJ 102I (Câmpina – Valea Doftana – Săcele - aproximativ 13,68 km lungime pe teritoriul administrativ al localității, propus spre modernizare ca alternativă la traficul pe DN1 și DN1A)

Calitatea drumurilor naționale și județene care traversează teritoriul administrativ al localității este în general bună, inclusiv ca urmare a lucrărilor de întreținere și reabilitare care se execută constant.

Alături de aceste artere, teritoriul localității este acoperit de o rețea de aproximativ 120 de km de drumuri locale la care se adaugă conform datelor din Registrul cadastral al parcelelor Săcele drumuri de exploatare (inclusiv forestieră) în lungime totală de 334,20 km.

Drumurile locale sunt în proporție de 38,75% modernizate, beneficiind de de îmbrăcămintă asfaltică, în timp ce restul este reprezentat de străzi pietruite sau de pământ. Autoritățile publice locale realizează constant investiții pentru modernizarea infrastructurii

rutiere, realizate preponderent din bugetul local (precum modernizarea. Str. George Moroianu și Str. Oituz, finalizate în cursul anului 2020).

Drumurile locale includ și rețeaua stradală a municipiului Săcele, aceasta fiind formată în ceea mai mare parte de străzi din categoriile III și IV dar și din câteva tronsoane de străzi de categoria a II –a. Arterele principale din interiorul localității sunt B-dul Brașovului, B-dul Moroianu și Str. Barajului, care traversează municipiul Săcele de la Vest la Sud Est și în care debursează străzide categoria a-III-a prin care se asigură legătura cu zonele rezidențiale și cele industriale. Viteza legală de deplasare în interiorul municipiului Săcele este de maxim 50 km/h.

Arterele principale anterior menționate se prezintă într-o stare tehnică general bună, calea de rulare prezentând ciupituri minore și denivelări ale mixturii asfaltice, în special în zonele unde s-au executat lucrări de intervenție la rețelele de utilități. Există totodată guri de scurgere, rigole și marcaje rutiere. O problemă identificată constă în posibilitatea redusă de lărgire a profilului transversal a acestor artere în anumite zone, ceea ce afectează amenajarea unor noi spații de parcare sau a unor piste pentru biciclete.

În ceea ce privește starea generală a tramei stradale, la nivelul localității Săcele se constată următoarele aspecte:

- ✓ intersecțiile dintre artere majore și trama minoră nu sunt amenajate corespunzător și nu beneficiază de semaforizare
- ✓ starea de vizibilitate a marcajelor este în unele situații necorespunzătoare
- ✓ rețeaua stradală prezintă profile transversale subdimensionate
- ✓ în special străzile situate în zona veche a localității prezintă posibilități reduse de redimensionare pentru a face față creșterii previzionate
- ✓ trotuarele aferente străzilor din trama minoră sunt insuficient dimensionate; există în continuare străzi care nu au trotuare amenajate
- ✓ există în continuare străzi pietruite sau din pământ care afectează accesibilitatea, în special în zonele nou construite precum și în cartierul Gârcini

În ceea ce privește amenajările specifice pentru traficul pietonal, principalele artere rutiere din localitate sunt dotate cu trotuare amenajate pe ambele sensuri de mers. În vederea facilitării circulației pietonale, sunt amenajate treceri de pietoni marcate corespunzător. În ceea ce privește arterele secundare, în special cele situate în zona veche a localității, se remarcă o serie de probleme care rezidă în starea de degradare a infrastructurii existente precum și în insuficienta dimensionare a trotuarelor, datorită restricțiilor impuse de distanța redusă între fațada clădirilor și calea de rulare. La acest fapt se adaugă și parcarea neregulamentară a autoturismelor pe suprafața destinată circulației pietonale. Din aceste motive, circulația pietonală se desfășoară parțial pe carosabil, situație care împreună cu vizibilitatea redusă pe unele porțiuni din trama stradală, crește riscul producerii de accidente în care sunt implicați pietoni.

O situație deficitară în ceea ce privește amenajările specifice pentru circulația pietonală se face remarcată la nivelul zonelor rezidențiale nou construite dar și în cartierul Gârcini unde este necesară realizarea unor căi de acces rutier corespunzătoare și inclusiv a trotuarelor adiacente.

III.1.2. Infrastructura feroviară

Municipiul Săcele a beneficiat până la începutul anilor 1960 de o cale ferată suburbană prin care se asigura legătura fostelor sate Baciu, Turcheș și Cernatu cu municipiul Brașov, prin Dârste. Calea ferată menționată a fost treptat desființată odată cu dezvoltarea celor două localități și reorganizarea circulației urbane, astfel încât, în prezent, municipiul Săcele nu are acces direct la rețeaua feroviară națională.

În aceste condiții, pentru accesul la transportul feroviar pe distanțe scurte și medii, cu trenuri Regio, locuitorii municipiului pot opta pentru Halta Timișul de Jos sau Stația Dârste Brașov, ambele situate în imediata vecinătate a teritoriului administrativ al Municipiului Săcele, pe Magistrala 300. Pentru călătorii pe distanțe lungi și internaționale, este preferată stația CFR Brașov, care reprezintă un nod feroviar important la intersecția magistralelor 200, 300 și 400.

III.1.3. Piste pentru biciclete

În prezent, municipiul Săcele nu dispune de spații special amenajate pentru practicarea ciclismului. Oportunitățile de finanțare disponibile în ciclul de programare 2014-2020 nu au fost materializate în special datorită dificultății reglementării situației juridice a amplasamentelor.

În aceste condiții, utilizarea bicicletei atât cu scop recreațional cât și ca mijloc de locomoție se află încă în faze incipiente la nivelul municipiului, situație care însă coincide cu tendințele remarcate pe plan național. Puținii utilizatori ai acestui mijloc de transport ecologic se confruntă cu reale provocări, fiind nevoiți să utilizeze în lipsa infrastructurii de profil partea carosabilă și trotuarele, ceea ce contribuie la creșterea riscului producării unor accidente.

În condițiile în care Programul Operațional Regional 2021-2027 prevede în cadrul Priorității 4 - O regiune cu mobilitate urbană posibilitatea finanțării unor investiții în dezvoltarea infrastructurii pentru mersul cu bicicleta și introducerea de sisteme de bike-sharing, este absolut necesară înscrierea acestui tip de investiții în lista de proiecte prioritare aferentă SIDU Săcele. Aceste intervenții trebuie corelate cu investițiile similare prevăzute în Strategia de Dezvoltare Durabilă a Zonei Metropolitane Brașov și în localitățile învecinate.

III.1.4. Parcări

Municipiul Săcele, ca de altfel majoritatea localităților, în special cele urbane din arealul metropolitan Brașov, se confruntă cu problematica intensificării constante a traficului rutier, în condițiile unei dezvoltări rezidențiale susținute, corelată cu creșterea anuală a parcului auto. În aceste condiții, una dintre prioritățile autorităților publice locale trebuie să fie reprezentată de definirea unei politici coerente de parcări, care să asigure dezvoltare echilibrată a infrastructurii de profil în zonele rezidențiale, cele cu destinație economică precum și în centrul localității unde sunt concentrate principalele instituții publice fără neglijarea încurajării utilizării mijloacelor de transport alternative.

Conform datelor centralizate de Primăria Municipiului Săcele, în localitate sunt disponibile la nivelul anului 2021 un număr de aproximativ 2214 de locuri de parcare publice și rezidențiale, în creștere cu peste 30% față de situația existentă la nivelul anului 2014. În pofida acestei creșteri semnificative, un calcul simplu, realizat prin raportarea acestor locuri de parcare la numărul de autoturisme înmatriculate în Săcele (10690 de unități în 2020) generează concluzia clară a deficitului parcajelor existente. Conform acestor calcule, un parcaj de reședință ar trebui să deservească peste 5 autoturisme.

Deficitul de locuri de parcare de reședință afectează în special centrul localității, care se suprapune cu zona istorică a municipiului, caracterizată prin străzi insuficient dimensionate,

care nu permit amenajarea unor locuri de parcare cu respectarea normativelor aplicabile. Pentru soluționarea acestei deficiențe, autoritățile locale au întreprins o serie de măsuri care au constat în special în sistematizarea circulației prin introducerea de sensuri

unice pe unele străzi subdimensionate, spațiile rămase disponibile fiind folosite pentru amenajări de parcări. Un exemplu în acest sens este reprezentat de parcajele amenajate în zona Piața Libertății — Strada Alexandru Ioan Lapedatu care soluționează în mare măsură problematica staționării autovehiculelor în această zonă comercială care găzduiește totodată și principalele instituții publice din localitate.

Problema spațiilor de parcare se face mai puțin resimțită la nivelul cartierelor de blocuri construite anterior anului 1989 (Electroprecizia, Ștefan cel Mare), unde sunt amenajate parcări de reședință pe bază de abonament, intervenții ce au presupus însă sacrificarea spațiilor verzi existente între clădiri.

Problema parcajelor este parțial rezolvată și în cartierele noi de case unde unele construcții dispun de garaje proprii sau oferă posibilitatea parcării autoturismelor în curți. Cu toate acestea, în special în cartierele istorice ale localității (Turcheș, Baciu, Cernatu), se constată în continuare cazuri frecvente de parcare direct pe partea carosabilă, ceea ce conduce la blocaje de trafic.

O componentă a politicii de parcări ce va trebui adoptată de autoritățile publice locale va trebui să fie reprezentată de introducerea unui sistem de parcări cu plată în special în centrul localitățile și zonele economice/comerciale. Parcările existente, precum cele din zona Al. I Lapedatu, sunt de multe ori utilizate de localnici ca parcări de reședință, ceea ce conduce la ocuparea lor pe tot parcursul zilei, generează blocaje de trafic și îngreunează accesul turiștilor dar și a altor persoane aflate în tranzit la obiectivele din aceste zone. Amenajarea unor astfel de parcaje ar conduce pe termen lung la descurajarea utilizării autoturismelor în detrimentul mijloacelor de transport alternative, generând totodată venituri suplimentare la bugetul local.

III.1.5. Mobilitate și servicii publice de transport

Caracteristicile municipiului— geografice, socio-demografice și economice — precum și localizarea lui pe traseul DN 1A, în imediata vecinătate a municipiului Brașov, determină plasarea localității Săcele pe orbita de atracție a Brașovului, ceea ce influențează implicit și mobilitatea persoanelor și a mărfurilor.

Municipioal Săcele, a doua localitate din Zona Metropolitană Brașov din punct de vedere al populației, este totodată și singura, din acest areal, care beneficiază de servicii proprii de transport public de călători, asigurate de operatorul local Servicii Săcelene SRL. Acestea sunt organizate și funcționează prin raportare la caracteristicile geografice ale localității (așezată pe un ax longitudinal cu lungimea de aproximativ 8 km, de-a lungul str. Barajului și bulevardelor Brașovului și Moroianu) și la nevoile populației, din care un procent semnificativ învață sau își desfășoară activitatea profesională în Brașov.

Transportul public local de călători deservește următoarele linii:

- ✓ 701 - Săcele Garaj - Săcele Brădet – 4 curse pe zi
- ✓ 702 - Săcele Gârcini - Săcele Liceu Victor Jinga – 4 curse pe zi
- ✓ 710 - Săcele Garaj - Brașov Poienelor – 80 curse pe zi
- ✓ 711 - Săcele Gârcini - Brașov Poienelor 8 curse pe zi
- ✓ 720 – Săcele Garaj – Cărpiniș – 6 curse pe zi

Transportul în comun acoperă aproximativ 11 kilometri din rețeaua stradală a localității, cu 15 stații amenajate, și deservește peste 170.000 de călători lunar⁷, linia cea mai accesată fiind 710. Serviciul este susținut de un număr de 17 autobuze articulate și cu trei uși, toate cu motoare cu combustie internă, vechimea medie a parcului auto fiind de 18,6 ani.

Evoluția numărului de utilizatori ai serviciilor de transport public este reflectată de numărul de călătorii înregistrat în ultimii 5 ani:

2016	2017	2018	2019	2020
1928144	1823394	1777678	1768032	1310897

Tabel III.1 – Număr călători anual – transport public Săcele

Din datele prezentate în tabelul precedent se face remarcată o diminuare constantă a numărului de utilizatori ai transportului în comun, cu o reducere semnificativă a călătoriilor în intervalul studiat, de aproximativ 35%. Acest declin este confirmat și de numărul de abonamente și titluri de călătorie eliberate, care a scăzut de la 887199 în 2016 la 349328 în 2020, diminuare semnificativă justificată și prin manifestarea efectelor pandemiei de Covid.

Cauzele care generează interesul tot mai redus pentru utilizarea sistemului de transport în comun sunt multiple și nu au putut fi gestionate prin soluțiile adoptate până în prezent de operatorul local și autoritățile publice: creșterea nesemnificativă, cu 50 bani, a costului biletului în ultimii 10 ani, amenajarea de noi stații, extinderea numărului de trasee operate.

Aceste cauze rezidă în principal în:

- ✓ vechimea parcului auto, uzura pronunțată, fizică și morală a mijloacelor de transport utilizate, ceea ce generează alături de costuri ridicate de operare și o disponibilitate redusă, întârzieri și confort diminuat al călătoriei
- ✓ starea de degradare și igiena precară a mijloacelor de transport, datorată inclusiv comportamentului neadecvat a unora dintre membrii comunității
- ✓ menținerea preferinței pentru utilizarea mijloacelor de transport personale, stimulată de faptul că traseele actuale deservesc în exclusivitate arterele centrale ale municipiului, nu și zonele ce au cunoscut dezvoltările rezidențiale cele mai recente.
- ✓ Contextul pandemic actual, care a generat o presiune suplimentară prin sistemul de restricții aplicabil și accentuarea reticenței utilizatorilor mijloacelor de transport în comun.

Conform aspectelor alături de reducerea numărului de călători, care influențează direct încasările și posibilitatea realizării unor investiții pentru modernizarea parcului auto, Servicii Săcelene SRL se confruntă cu creșterea costurilor de operare generate de vechimea autobuzelor, uzura lor, consumul ridicat de combustibili și lubrifianti, necesitatea înnoirii licențelor de transport și realizării inspecțiilor tehnice.

O soluție la problemele anterior prezentate este reprezentată de direcționarea unei componente majoritară a alocării financiare predefinite de care Municipiul Săcele va beneficia prin Programul Operațional Regional 2021-2027 către achiziția de mijloace de transport noi, ecologice, și dezvoltarea infrastructurii de alimentare și întreținere aferente. Totodată, se impune continuarea colaborării cu Asociația Metropolitană pentru Dezvoltarea Durabilă a Transportului Public Brașov pentru realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente sectorului transportului public.

Pentru deplasările pe distanțe medii și lungi, populația municipiului apelează de regulă la cursele inter și intrajudețene ale unor operatori privați, disponibile din autogările brașovene.

Transportul feroviar este mai puțin utilizat, inclusiv datorită faptului că localitatea nu are acces direct la rețeaua națională de cale ferată. Conform aspectelor anterior prezentate, pentru curse de tip regio, locuitorii municipiului au la dispoziție Halta Timișul de Jos și Stația CFR Dârste, ambele situate în vecinătatea localității, în timp ce pentru deplasări pe distanțe lungi sau cu trenuri de categorii superioare, soluții necesare sunt oferite prin Gara CFR Brașov.

În ceea ce privește deplasările locale, utilizarea mijloacelor alternative precum bicicleta este extrem de redusă și asta datorită atât lipsei infrastructurii specifice dar și mentalității

majorității cetățenilor care văd în continuare autoturismul personal ca pe o exprimare a puterii financiare și a statutului pe care proprietarul îl deține în societate. Această mentalitate limitează și deplasarea pietonală în interiorul municipiului, cu consecințe nefaste în ceea ce privește gradul de încărcare a traficului și poluarea fonică și atmosferică.

În aceste condiții, autoturismele personale continuă să reprezinte principalul mijloc de transport utilizat de populația municipiului Săcele, în detrimentul transportului în comun și al mijloacelor alternative, atât pentru deplasările locale cât și pentru cele în afara localității.

De altfel, la nivelul municipiului Săcele, parcul auto a înregistrat o creștere constantă a numărului de vehicule înmatriculate, tendință care se face remarcată în toate localitățile Zonei Metropolitane Brașov. Evoluția numărului de vehicule înmatriculate, pe categorii, se prezinta astfel:

Categorie vehicul	2016	2017	2018	2019	2020
Autoturisme	8573	9341	9972	10450	10690
Autobuze/microbuze	78	82	79	79	65
Motociclete/motorete/scutere	624	639	641	679	686
Vehicule până la 12 tone; camioane	1137	1221	1493	1299	1299
Vehicule hibride/electrice	3	15	21	31	104

Tabel III.2. Evoluția numărului de vehicule înregistrate – municipiul Săcele – 2016-2020

Trebuie precizat faptul că informațiile disponibile sunt cele referitoare la vehiculele înmatriculate în localitatea Săcele și nu la numărul real de vehicule existent în arealul vizat. Din datele prezentate, se remarcă faptul că numai numărul de autoturisme raportat la populația municipiului ajunge la proporția de 1/3,4 raport în scădere de la 1/4,5 în anul 2013, care demonstrează înclinația evidentă a populației pentru utilizarea mașinilor proprii în vederea deplasărilor.

Datele din tabelul precedent generează o altă concluzie evidentă: numărul vehiculelor cu propulsie hibridă sau electrică înmatriculate în municipiul Săcele, deși înregistrează o creștere semnificativă în intervalul studiat, continuă să reprezinte mai puțin de 1% din totalul autoturismelor deținute de membrii comunității. Utilizarea mașinilor electrice și a celor cu propulsie hibridă este descurajată în continuare de prețurile prohibitive și de lipsa infrastructurii specifice de alimentare.

În ceea ce privește transportul de mărfuri, agenții economici locali utilizează în vederea aprovisionării dar și a desfacerii produselor proprii în special mijloacele de transport rutier (fapt demonstrat de numărul vehiculelor specializate înmatriculate la nivel local, aflat de asemenea în creștere). Acest fapt, corelat cu traficul greu de tranzit ce se desfășoară pe centura ocolitoare a municipiului (DN 1A), generează presiuni suplimentare asupra infrastructurii rutiere existente dar și asupra calității mediului în localitate.

III.1.6. Analiză SWOT

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Acces la rețeaua de drumuri naționale și județene și, astfel, de conexiuni cu celelalte localități de la nivel metropolitan, județean și național • Stare generală bună a drumurilor naționale și județene și a rețelei 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa accesului direct la rețeaua națională de căi ferate • Lipsa unui nod eficient de sistematizare circulației la intersecția DN1A cu B-dul Calea București și Centura Ocolitoare a Municipiului

<p>stradale</p> <ul style="list-style-type: none"> Existența centurii ocolitoare care a deviat traficul greu de pe arterele centrale ale municipiului Existența unui sistem propriu de transport în comun 	<p>Brașov</p> <ul style="list-style-type: none"> Valorile ridicate de trafic înregistrate pe DN1 și DN1A generează blocaje și presiuni asupra condițiilor de mediu Existența unor străzi pietruite/de pământ; semaforizare redusă și indicatoare rutiere insuficiente Lipsa pistelor pentru ciclism Deficitul de locuri de parcare; lipsa unui sistem de parcări cu plată Vechimea și starea de degradare a mijloacelor de transport în comun Gradul redus de utilizare al transportului în comun și al mijloacelor alternative de deplasare Planul de Urbanism General actualizat al localității nu este aprobat - dezvoltare urbanistică nereglementată eficient
<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> Posibila finalizare a autostrăzii București – Ploiești Comarnic Brașov / realizarea noii centuri ocolitoare a municipiului Săcele, investiții care pot contribui la diminuarea valorilor de trafic pe DN1 și DN1A Creșterea sumelor destinate dezvoltării urbane durabile prin FEDR și a bugetelor alocate pentru proiectele din cadrul Inițiativei Urbane Europene Posibilitatea accesării unei alocări financiare predefinite în cadrul POR pentru dezvoltarea transportului în comun și a infrastructurii pietonale/ pentru ciclism. Implementarea unor proiecte integrate la nivel metropolitan pentru dezvoltarea infrastructurii de mobilitate (piste de biciclete, interconectarea sistemelor de transport în comun) 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> Creșterea valorilor de trafic pe DN1A ca urmare a finalizării DJ 102I (Câmpina – Valea Doftana – Săcele) ca alternativă la traficul de pe DN1, cu impact negativ asupra condițiilor de mediu și stării infrastructurii. Dezvoltarea „spontană” a localității, în lipsa unui PUG actualizat, în dezacord cu principiile dezvoltării urbane durabile Ritmul mai rapid de creștere a sistemelor poluante de transport în comparație cu cele mai puțin poluante Provocarea gestionării simultane a mai multor proiecte de investiții de anvergură.

Conform analizei SWOT, ale cărei concluzii au fost confirmate și în cadrul procesului de consultare publică, principalele provocări cu care localitatea se confruntă din perspectiva infrastructurii și condițiilor de acces și mobilitate și care trebuie adresate prin măsuri și intervenții prioritare, sunt următoarele:

- Transportul public local** – vechimea și calitatea redusă a mijloacelor de transport în comun, precum și gradul relativ redus de utilizare a acestora; lipsa unui sistem modern și eficient de ticketing
- Infrastructura pentru mijloacele alternative de deplasare** – lipsa infrastructurii pentru

- biciclete și suprafață redusă a spațiilor pietonale
- **Infrastructura rutieră** – creșterea constantă a valorilor de trafic pe DN1, DN1A și în interiorul localității, depășirea capacitații de transport pentru ocolitoarea curentă a municipiului; necesitatea implementării unei soluții de fluidizare a traficului la intrarea/ieșirea din localitate în direcția Brașov/Dârste (intersecția DN1A cu B-dul Calea București și Centura Ocolitoare a Municipiului Brașov). La acestea se adaugă lipsa unui sistem de parcări cu plată în principalele zone de interes ale localității și deficitul de parcări rezidențiale.

Pentru soluționarea acestor nevoi, se impune definirea și adoptarea unor măsuri și intervenții în strânsă corelare cu PMUD, care să permită valorificarea surselor de finanțare existente pentru modernizarea sistemului de transport în public și dezvoltarea infrastructurii pentru stimularea utilizării mijloacelor alternative de transport. Aceste măsuri și intervenții vor fi structurate în cadrul unui obiectiv dedicat.

III.2. Echipare tehnico-edilitară

III.2.1. Alimentarea cu energie electrică

Rețeaua de distribuție

Alimentarea cu energie electrică a consumatorilor din Municipiul Săcele este asigurată din rețeaua SDEE Distribuție Transilvania Sud. Necessarul de consum este asigurat din Sistemul Energetic Național, principalele surse de alimentare fiind reprezentate de S.C. HIDROELECTRICA S.A. și producători independenți de la nivel național.

Alimentarea cu energie electrică a consumatorilor locali se realizează prin intermediul stației de transformare Săcele (110/20 KV), care este racordată la LEA 110 KV - Brașov – Dârste - Intorsura Buzăului. Alimentarea se realizează din linii de distribuție publică de medie tensiune, care, racordate la stația de transformare de 110 kv, asigură legătura între surse și consumatorii casnici, ediliari, terțiari și, parțial, cei industriali.

În cartierele de locuințe, distribuția energiei electrice se realizează prin posturi de transformare sau puncte de alimentare (PA). Marii consumatori industriali sunt alimentați prin stații sau posturi de transformare proprii.

Conform datelor SDEE Distribuție Transilvania Sud, sucursala Brașov, în municipiul Săcele, la nivelul anului 2021, rețeaua de distribuție a energiei electrice include:

- ✓ rețea de tip subteran - LES (îngropată sub zonele pietonale sau partea carosabilă), în lungime totală de 36 km, în special în centrul localității și în cartierele de blocuri (Electroprecizia, Ștefan cel Mare)
- ✓ rețea aeriană - LEA, în lungime totală de 67,50 km, pozată pe stâlpi de beton armat, în zonele periferice, relativ nou dezvoltate și insuficient sistematizate.

Rețeaua de distribuție acoperă în mare măsură suprafața localității, câteva excepții minore fiind înregistrate în zonele cu construcții ilegale/provizorii din Zona Urbană Marginalizată Gârcini.

O potențială problemă a rețelei de distribuție e reprezentată de vechimea cablurilor/conductorilor dar și a echipamentelor din posturile de transformare. O altă problemă este reprezentată de dezvoltarea urbanistică accelerată a localității. Această dezvoltare rezidențială, corelată cu cea turistică din zona Dâmbu Morii și apariția unor noi structuri industriale a condus la suprasolicitarea rețelei existente.

Principalii consumatori de energie electrică din municipiul Săcele sunt:

- ✓ Consumatori mari

- agenții economici locali și în special societățile care desfășoară activități cu caracter industrial precum S.C. ELECTROPRECIZIA S.A.
- autoritățile și instituțiile publice locale. De asemenea, în această categorie se încadrează și sistemul de iluminat public din localitate
  - ✓ Consumatori mici
- În această categorie se încadrează mareea majoritate a agenților economici din Săcele, în general întreprinderi mici și mijlocii precum și o serie de instituții publice care activează la nivelul localității
  - ✓ Consumatori casnici
- Populația municipiului Săcele reprezintă cea mai importantă categorie de utilizatoride energie electrică, deși consumul specific al acesteia se situează mult sub cel al consumatorilor mari și mici.

Liberalizarea pieței de energie pe parcursul anului 2021, urmată de intrarea pe piață a numeroși furnizori în regim concurențial face dificilă estimarea numărului total de abonați. Se poate aprecia însă, în cazul consumatorilor casnici, că peste 98% din numărul total al locuințelor beneficiază de un contract de furnizare a energiei electrice (procent similar celui din anul 2014).

Sistemul de iluminat public

Localitatea Săcele dispune de sistem de iluminat public, acesta fiind asigurat de autoritățile publice locale. În prezent, gestiunea serviciului de iluminat public nu este concesionată; există un acord cadru pentru lucrări de investiții, cu o valabilitate de 4 ani.

Lungimea totală a rețelei de iluminat public este de 111,2 km (din care 105,4 km pozată aerian și 5,8 km îngropată) și aceasta include un număr de 2500 de stâlpi dotați în cea mai mare parte cu corpuri de iluminat pe bază de vapori de mercur sau sodiu. Cu toate că față de anul 2014 se constată o creștere semnificativă a lungimii rețelei, de peste 40%, doar 1,5 km din cadrul acesteia este modernizată.

În pofida extinderii rețelei, în continuare, nu se asigură o acoperire completă a localității, zonele deficitare fiind reprezentate mai ales de cartierele rezidențiale nou construite (Toamnei, Raza Soarelui, Camping-Apa Rece).

Alături de gradul redus de acoperire, comparativ cu restul localităților din Zona Metropolitană Brașov, sistemul prezintă o serie de deficiențe ce constau în vechimea rețelei și a echipamentelor dar și în gradul redus de eficiență energetică a corpuri de iluminat.

Pentru soluționarea acestor deficiențe, autoritățile publice locale au desfășurat în ultimii ani lucrări de modernizare (precum cele din cartierele Ștefan cel Mare și Movilei), documentația tehnică pentru alte investiții similare fiind în curs de pregătire.

Producția locală de energie

Conform aspectelor prezentate în cadrul secțiunii III.2.1., necesarul de energie electrică al consumatorilor locali este asigurat din Sistemul Energetic Național, principalele surse de alimentare fiind reprezentate de S.C. HIDROELECTRICA S.A. și producători independenți.

În municipiul Săcele nu există în prezent producători independenți de energie. Utilizarea resurselor regenerabile în vederea producerii de energie electrică are un caracter extrem de redus, fiind limitat la inițiative de anvergură redusă, pentru consumul casnic (în special prin panouri fotovoltaice).

Singura investiție de anvergură în domeniu este cea implementată în prezent de Electroprecizia SA, care constă în construcția unei centrale fotovoltaice cu finanțare prin "Programului de Energie din România" (granturi SSE), dar care va fi în totalitate destinată acoperirii necesarului propriu de consum.

III.2.2. Alimentarea cu energie termică

La nivelul localității Săcele, nu mai sunt funcționale sisteme centralizate de producție și distribuție a energiei termice.

În aceste condiții, în cea mai mare parte a localității, energia termică este asigurată pentru consumatorii publici și privați prin sisteme individuale de încălzire ce folosesc ca și combustibil gazul metan, lemnul, peleti sau în puține cazuri surse alternative precum pompele de căldură și panourile solare. Doar în zonele de blocuri din cartierele Electroprecizia și Ștefan cel Mare mai funcționează centrale de scară sau bloc cu alimentare pe gaz.

Agenții economici locali își asigură energia necesară proceselor tehnologice în instalații proprii care funcționează în general pe bază de combustibil gazos, lemn și biomasă.

Încălzirea clădirilor aparținând autorităților publice și instituțiilor locale se realizează prin intermediul centralelor termice care funcționează cu precădere pe combustibil gazos (gaz metan), dar și cu deșeu de lemn, produse petroliere, etc.

Această situație se face remarcată și în cazul locuințelor care utilizează sisteme individuale de încălzire alimentate cu gaz metan, lemn. Se constată totodată tendința populației de valorificare a resurselor regenerabile de energie în vederea producerii agentului termic pentru consum propriu. Instalațiile întâlnite sunt sistemele de panouri solare și fotovoltaice, instalate inclusiv cu susținerea unor finanțări nerambursabile precum cele acordate prin programele derulate de Administrația Fondului de Mediu

Faptul că anumite zone ale localității nu beneficiază de acces la rețeaua de distribuție a gazelor naturale (precum cartierul Gârcini), generează și o presiune semnificativă asupra condițiilor locale de mediu: utilizarea lemnului ca principal combustibil pentru încălzire a determinat tăieri ilegale, fenomenul fiind însă limitat de intervenția eficientă a autorităților.

III.2.3. Alimentarea gaze naturale

În municipiul Săcele, distribuția gazelor naturale este asigurată de DISTRIGAZ SUD REȚELE.

Alimentarea localității este asigurată din sistemul de conducte magistrale DN500 Mediaș – București, prin intermediul stației de reglare – măsurare – predare gaze naturale Brașov II, din care pornesc conducte de medie presiune conectate la stații de reglare măsurare din Săcele.

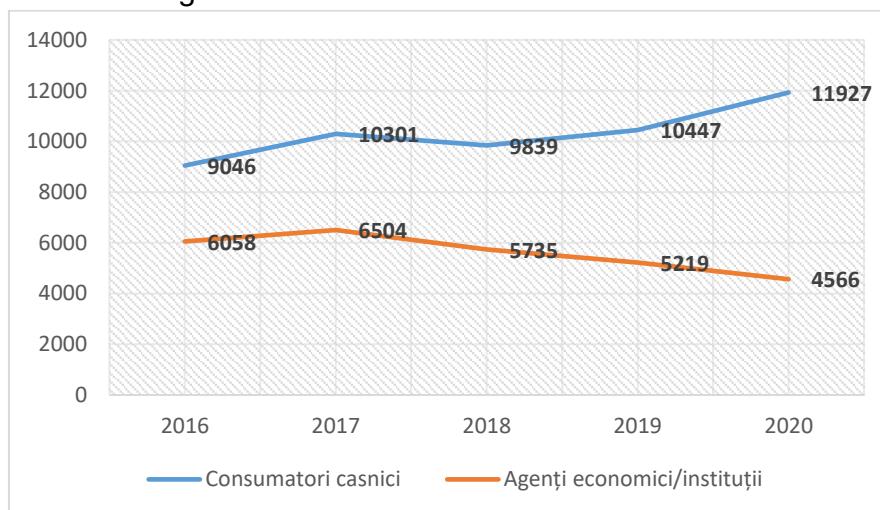
Rețeaua de alimentare a consumatorilor casnici, de joasă presiune, este realizată în ceamai mare parte din conducte de oțel cu o vechime mai mare de 15-20 ani, însă aflate în stare bună de funcționare, la care se adaugă secțiuni nou realizate din conducte de polietilenă, în special în zonele care au cunoscut o dezvoltare rezidențială recentă (Bunloc, Toamnei, Raza Soarelui). Sistemul de distribuție, în lungime totală de 107 km la nivelul anului 2020, nu acoperă în totalitate localitatea Săcele, între zonele care nu beneficiază încă integral de alimentare cu gaze numărându-se în primul rând cartierul Gârcini și partea, ansamblurile de locuințe din vecinătatea centurii ocolitoare a municipiului. Întrucât rețeaua se află în continuă extindere, inclusiv datorită dezvoltării rezidențiale a localității, creșterea consumului generează frecvent fluctuații de presiune și probleme de alimentare.

Liberalizarea pieței de gaze naturale pe parcursul anului 2021, urmată de intrarea pe piață a numeroși furnizori în regim concurențial face dificilă estimarea numărului total de abonați. În condițiile în care dimensiunea rețelei de distribuție nu a înregistrat modificări semnificative în ultimii cinci ani, se poate aprecia că nu au intervenit modificări semnificative

față de momentul 2013, când figurau în evidențe 8118 consumatori casnici și 404 non-casnici.

Cert este că în continuare, la nivelul localității există zone care nu dispun de rețea de alimentare (Gârcini în special, dar și, parțial, cartierele rezidențiale nou construite). Pe de altă parte, costurile ridicate de branșare, în anumite cazuri prohibitive, precum și procedurile complexe afectează conectarea unor noi consumatori, mai ales în cazul persoanelor/familiilor cu venituri reduse.

În ceea ce privește evoluția consumului de gaze naturale, în cazul populației se constată în ultimii cinci ani o tendință de creștere relevantă, în pofida creșterii prețurilor de distribuție, ceea ce poate constitui și un indicator în ceea ce privește îmbunătățirea nivelul de calitate a vieții. Pe de altă parte, reducerea semnificativă a consumului non/casnic (cu aproximativ 25% în intervalul analizat) poate genera însă și o concluzie negativă — diminuarea activităților economice din domeniul industriei în localitatea Săcele. Aceste tendințe sunt prezentate în graficul următor.

Grafic III.1. Evoluția consumului de gaze naturale - municipiul Săcele - 2016-2020 (mii m³)

III.2.4. Alimentarea cu apă

În prezent, captarea, tratarea în vederea potabilizării, înmagazinarea, pomparea și distribuția apei potabile la nivelul municipiului Săcele este asigurată de Compania Apa Brașov.

Alimentarea cu apă a municipiului Săcele este asigurată din următoarele surse de suprafață și subterane:

- ✓ Lacul de acumulare Tărlung, realizat în anii 1971-1975, cu obiectivul principal de asigura alimentarea cu apă a municipiilor Săcele și Brașov, apărarea împotriva inundațiilor și producția de energie electrică. Suprafața lacului este de 148 de hectare, iar capacitatea actuală este de 18,3 milioane de metri cubi, urmând să crească la 28 milioane metri cubi în urma supra-înălțării proiectate a barajului. Debitul captat pentru alimentarea cu apă a municipiului Săcele este de 147 l/s.
- ✓ Captarea de izvoare din Poiana Anghelescu
- ✓ Captarea de izvoare Turcheș
- ✓ Captarea de izvoare Gârcini
- ✓ Captarea de izvoare Valea Baciului
- ✓ Captarea din Munții Ciucăș

Izvoarele subterane asigură, cumulat, un debit total de 20 l/s.

De la acumularea Tărlung, apa este trimisă gravitațional la stația de tratare Săcele prin două fire cu D=1000mm în lungime totală de 7736 m.

Stația de la tratarea sigură necesarul de consum atât al localității Săcele cât și a municipiului Brașov. Investițiile realizate în ultimii 10 ani au permis creșterea capacitatei de tratare a stației la debitul maxim de 2200 l/s (69,379.2 mii mc/an) chiar și în condiții de turbiditate mare. Procesul de tratare a apei este flexibil, capabil să se adapteze calității variabile a apei brute. Apa de spălare a filtrelor este colectată și tratată, iar nămolul rezultat din acest proces este deshidratat apoi transportat și depozitat în laguna ecologică.

Stația de tratare a apei de la Tărlung asigură necesarul de consum pentru ce mai mareparte a consumatorilor din municipiul Săcele cu excepția cartierului Bunloc unde apa provine din rezervoarele Dârste ale municipiului Brașov, respectiv a cartierului Raza Soarelui, recent construit.

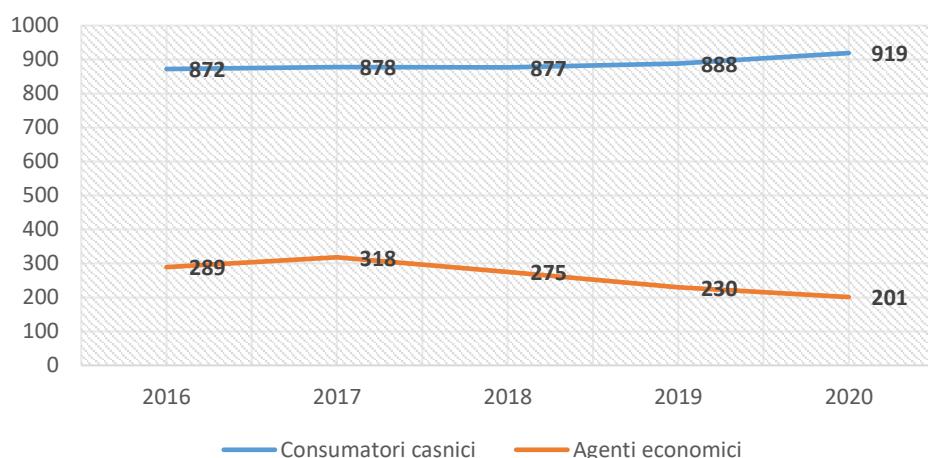
Capacitatea totală de înmagazinare pentru municipiul Săcele este de 8540 mc, asigurată prin 12 rezervoare.

Rețeaua de distribuție a apei acoperă în prezent în proporție de aproximativ 85% teritoriul municipiului Săcele, având la nivelul anului 2021 o lungime totală de 132,12 km, din care 54,67 km artere și aducțuni și 77,45 km sisteme de distribuție și branșamente. Arealele deficitare sunt reprezentate de Zona Urbană Marginalizată Gârcini, respectiv cartierele nou construite unde, în unele cazuri, necesarul este asigurat prin puțuri individuale. Dezvoltarea rețelei de alimentare este redată în graficul alăturat.

Sistemul de alimentare este format din conducte cu diametre cuprinse între 80 și 500 mm, realizate din beton armat, fontă, oțel, polietilenă, vechimea medie a rețelei de distribuție fiind de aproximativ 20 de ani.

Numărul de consumatori conectați la rețeaua de alimentare cu apă era în anul 2020 de 5729 consumatori casnici, respectiv 268 de agenți economici și 63 de instituții. Față de momentul 2014, se constată diminuarea cu aproape 25% a contractelor încheiate cu persoane juridice; creșterea nesemnificativă a numărului consumatorilor casnici, de numai 4%, demonstrează faptul că ritmul de extindere al rețelei nu este corelat cu dinamica construcției de locuințe.

În ceea ce privește evoluția consumului, conform datelor furnizate de Compania Apa Brașov, în intervalul 2016-2020 au fost înregistrate următoarele valori și tendințe:

Grafic III.2. Evoluția consumului de apă (mii m³) – municipiul Săcele – 2016 - 2020

Conform datelor prezentate, se face remarcată o diminuare constantă și semnificativă a volumului de apă facturat persoanelor juridice, ce poate fi justificată atât printr-o potențială modernizare a fluxurilor tehnologice dar mai ales prin restrângerea activității agentilor

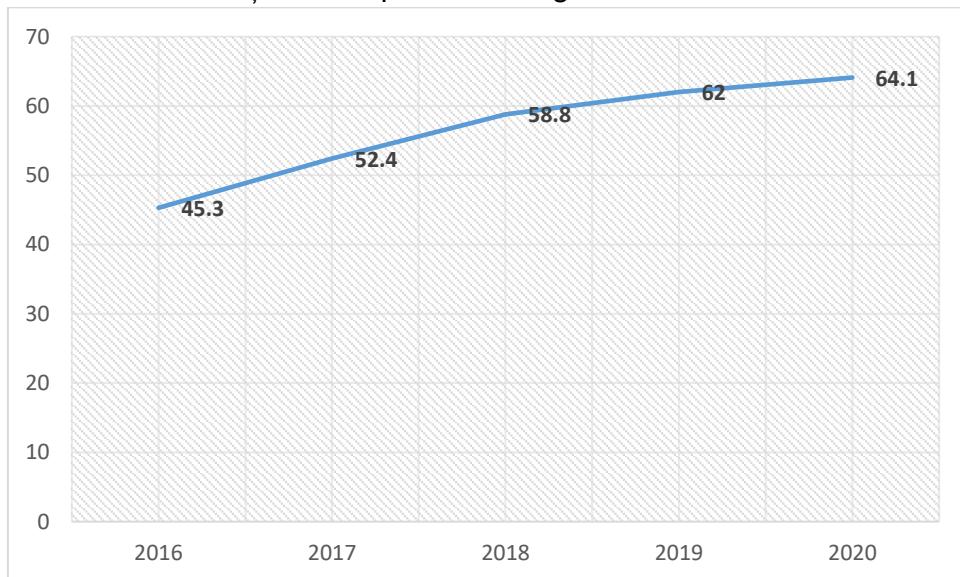
economiți din sectorul industrial. Creșterea ușoară a consumului în cazul utilizatorilor casnici (de 5%) este corelată cu evoluția numărului de contracte în intervalul studiat.

III.2.5. Rețeaua de canalizare

Municipiul Săcele dispune de un sistem centralizat de canalizare a apelor uzate menajere care a fost operat de Regia Autonomă de Gospodărie Comunală și Prestări Servicii până în anul 2008, când a fost preluat de Compania Apa Brașov.

Rețeaua de canalizare este realizată în sistem separativ, din tuburi de beton Dn (200-300)mm - Dn 500 mm și PVC. Colectorul Săcele transportă apele uzate urbane din Săcele și se descarcă în colectorul I, în zona Str. Zizin din Municipiul Brașov, ajungând în Stația de Epurare Brașov.

Ritmul de dezvoltare al rețelei este prezentat în graficul următor:

Grafic III.3. Dezvoltarea rețelei de canalizare (km) – municipiul Săcele 2016 -2020

Așa cum se remarcă din graficul anterior, în pofida investițiilor realizate de autoritățile locale și operatorul regional, ritmul de extindere al rețelei este unul lent. În acest context, conform evidențelor Companiei Apa, numărul de locuințe conectate la sistemul de colectare al apelor uzate este numai de 2581, ceea ce reprezintă 23% din fondul locativ curent. Există încă numeroase zone care nu sunt deservite de rețea, în special în cartierul Gârcini dar și în cele nou construite – Toamnei, Raza Soarelui. Anumite locuințe din aceste zone dispun de fose vidanțabile, însă se mențin numeroase situații în care apele uzate se evacuează direct în cursurile de apă care străbat localitatea - Tărlungul și Gârciniul fiind cele mai expuse. Gradul de acoperire al rețelei este mai ridicat în cartierele de blocuri (Electroprecizia, Ștefan cel Mare, Movilei) unde însă, datorită stării de degradare și subdimensionării, se înregistrează numeroase cazuri de infundare/refulare ce influențează starea de sănătate și de confort a populației.

În ceea ce privește cantitatea de apă uzată deversată și facturată efectiv de Compania Apa (a cărei evoluție este prezentată în graficul următor), aceasta reprezintă mai puțin de 60% din apă efectiv livrată consumatorilor locali, ceea ce confirmă acoperirea redusă a rețelei de canalizare.

Grafic III.5. Evoluția cantităților de apă uzată deversată (mii m³) – municipiul Săcele – 2016 - 2020

În ceea ce privește canalizarea pluvială, apele meteorice de pe raza municipiului Săcele sunt parțial colectate în rețeaua publică de canalizare, însă cea mai mare parte sunt colectate de rigolele stradale și se descarcă în pâraiele care traversează localitatea. Capacitatea redusă a apelor meteorice precum și lipsa canalizării pluviale pe multe dintre arterele din localitate face ca acestea să fie afectate de inundații la scară redusă în timpul ploilor de mare intensitate.

Pentru modernizarea și extinderea rețelelor de apă și canalizare, Compania Apa a derulat în intervalul 2016-2020 o serie de investiții în cadrul proiectului "Extinderea și reabilitarea sistemelor de apă și apa uzată în județul Brașov", derulat de Compania Apa Brașov în cadrul Programului Operațional Sectorial de Mediu. Proiectul a inclus și componenta "Extinderea și reabilitarea conductei de alimentare cu apă potabilă Brașov-Săcele".

De asemenea, sunt în curs de derulare sau în etapa de pregătire următoarele proiecte de investiții destinate să asigure extinderea rețelelor în zone care în prezent nu sunt deservite:

- ✓ Fazarea proiectului Reabilitarea și extinderea sistemelor de apă și canalizare în județul Brașov", cod SMIS 2014+ 107617, finanțat prin Programul Operațional de Infrastructură Mare 2014 – 2020. Proiectul include contractul de lucrări CL9F – „Reabilitarea și extinderea rețelelor de distribuție și canalizare în Brașov și Săcele” Lot I + Lot II
- ✓ Extinderea rețelelor de apă și canalizare în ZUM Gârcini, proiect finanțat prin POR 2014-2020, AP 9, PI 9.1, în baza mecanismului DLRC.

Indicatorii de realizare propuși includ extinderea rețelelor de distribuție a apei potabile cu 9,5 km, respectiv a rețelei de canalizare cu 29,9 km, ceea ce ar fi de natură să soluționeze în mare măsură deficiențele anterior identificate.

III.2.6. Rețeaua de comunicații

Localitatea Săcele beneficiază de acoperire din partea tuturor furnizorilor naționali de servicii de telefonie fixă și mobilă: Telekom, Vodafone, Orange, RDS-RCS, numărul utilizatorilor locali fiind în continuă creștere. Se remarcă în ultimii ani o orientare din ce în ce mai pregnantă a populației către soluțiile de telefonie mobilă în detrimentul celor fixe, ceea ce a condus la reducerea numărului de abonați pentru acestea din urmă. Practic,

serviciile de telefonie fixă sunt utilizate aproape în exclusivitate de instituțiile publice și unii agenți economici privați.

Localitatea beneficiază totodată de conexiune de internet prin fibră optică, cablu coaxial și soluții mobile, principalii furnizori fiind RCS&RDS, Telekom, Vodafone, Orange. Aceiași operatori asigură și furnizarea de servicii de televiziune prin cablu și satelit.

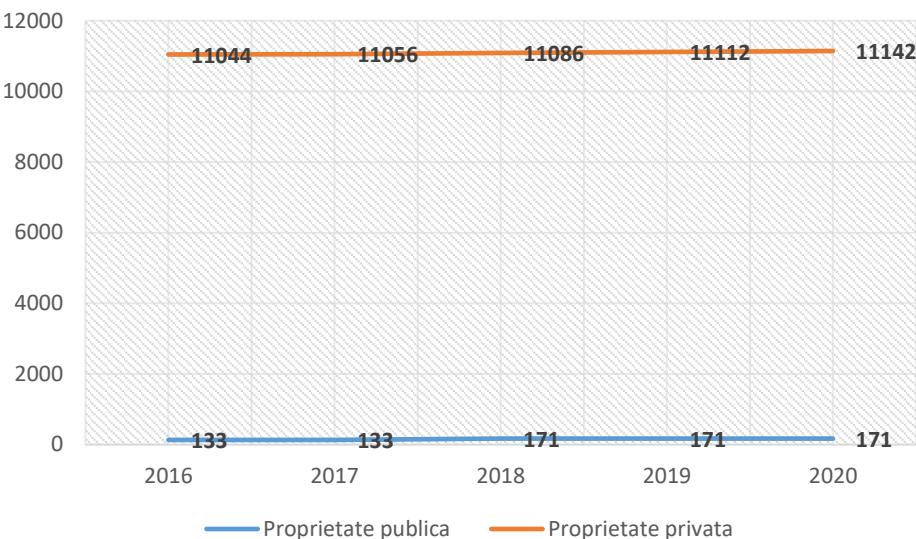
III.2.7. Fondul de locuințe

În procesul de auditare a situației curente a fondului locativ din municipiul Săcele au fost avuți în vedere o serie de factori determinanți care au influențat și influențează în continuare dezvoltarea urbanistică a localității:

- ✓ Cea mai veche mențiune documentară care atestă existența în acest areal a unor așezări este reprezentată de un act din 16 mai 1366 emis de regele Ludovic I cel Mare al Ungariei, denumirea de Săcele fiind menționată pentru prima dată într-un document din 1492. Deși istoria Săcelor este strâns legată de cea a Țării Bârsei, localitatea se distinge de alte așezări din acest areal printr-o prezență redusă a comunității săsești. Ca atare, deși din patrimoniul urbanistic al municipiului lipsesc cetățile și bisericile fortificate care se regăsesc în majoritatea localităților din Țara Bârsei, aici poate fi întâlnită o arhitectură originală, expresia îmbinării armonioase a tradițiilor mocănești cu influențele comunităților maghiare (ceangăiești) și, mai puțin, săsești. În acest context, fondul construit al localității include numeroase clădiri cu valoare de patrimoniu, majoritatea edificate în secolele XVIII- XIX, multe dintre ele regăsindu-se și pe lista națională a monumentelor istorice
- ✓ Municipiul Săcele a cunoscut în special în perioada postbelică o importantă dezvoltare a activităților cu caracter industrial. Noile structuri de producție au atras în localitate forță de muncă din alte zole ale țării, pentru acomodarea căreia au fost edificate o serie de cartiere de blocuri.
- ✓ Datorită așezării geografice favorabile, localitatea a cunoscut începând cu anii 90 o importantă dezvoltare cu caracter rezidențial. Au luat astfel ființă noi cartiere, în general de locuințe unifamiliale, precum Bunloc, Toamnei, Rasa Soarelui, Camping-Apa Rece care au atras în special familiile cu venituri medii și mari, inclusiv din municipiul Brașov.
- ✓ Dezvoltarea rezidențială accelerată a generat însă o serie de provocări semnificative, reprezentate de insuficientă acoperire cu utilități a zonelor nou construite.
- ✓ Totodată, alături de dezvoltarea rezidențială menționată, municipiul se confruntă și cu un fenomen negativ reprezentat de realizarea de construcții neautorizate, fără respectarea cerințelor legale, în special în cartierul Gârcini, zonă urbană marginalizată locuită de persoane cu venituri reduse, aparținând minorității rome și altor comunități dezavantajate.

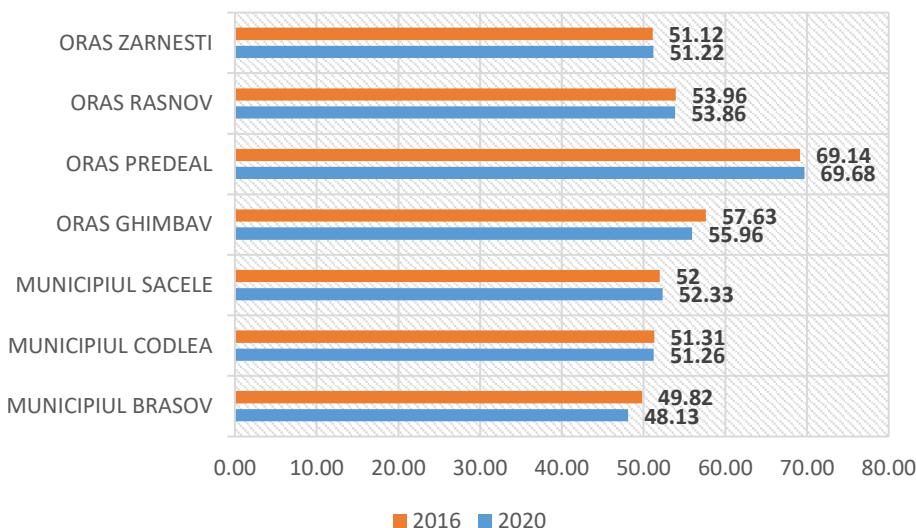
Pornind de la aspectele prezentate, analiza evoluției fondului locativ din municipiul Săcele generează următoarele concluzii:

- ✓ Numărul de locuințe cunoaște o creștere constantă, deși temperată în raport cu perioada 2008-2014. Crește atât fondul de locuințe private cât și cel de unități de locuit aflate în patrimoniul autorităților publice locale, ca urmare a investițiilor realizate în ultimii ani în construcția de locuințe sociale. Aceste tendințe sunt prezentate în graficul următor.

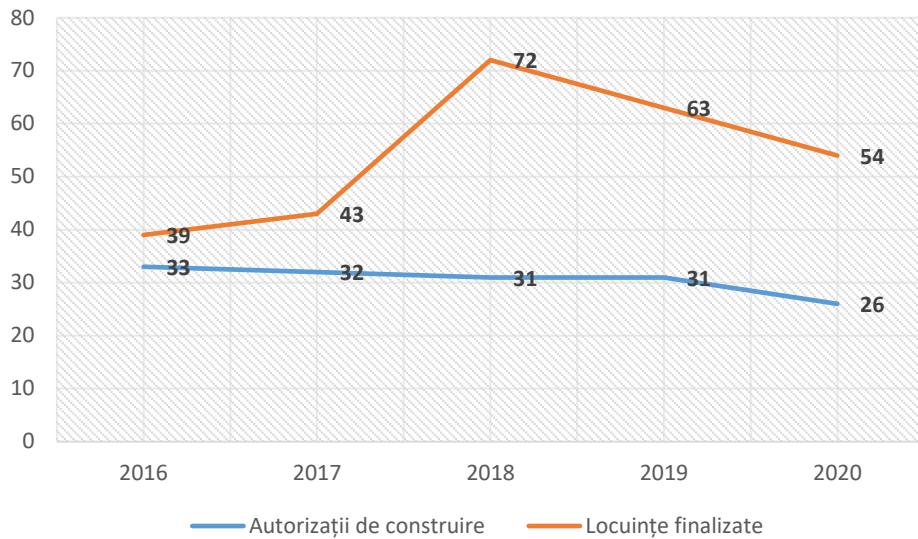
Grafic III.6. Evoluția numărului de locuințe – municipiul Săcele – 2016 - 2020

- ✓ Evoluția numărului de locuințe este însotită și de o creștere sensibilă a suprafeței locuibile, de doar 0,3 mp în 5 ani. Așadar, nu intervin modificări semnificative la nivelul confortului asigurat locatarilor. Cu toate acestea, Municipiul Brașov este una din cele doar trei localități urbane ale Zonei Metropolitane Brașov care înregistrează creșteri la acest indicator. Din punct de vedere al suprafeței medii locuibile/locuință, municipiul Săcele se situează pe locul patru la nivel metropolitan, conform informațiilor prezentate în graficul următor:

Grafic III.7. Evoluția comparativă a suprafeței / locuință– localitățile urbane din ZM Brașov – 2016 - 2020

Analiza comparativă a numărului de autorizații de construcție eliberate și a numărului de locuințe finalizate generează concluzii importante cu privire la tendințele de dezvoltare a localității. Conform datelor disponibile, indicatorii menționați au înregistrat următoarea evoluție în intervalul 2016-2020:

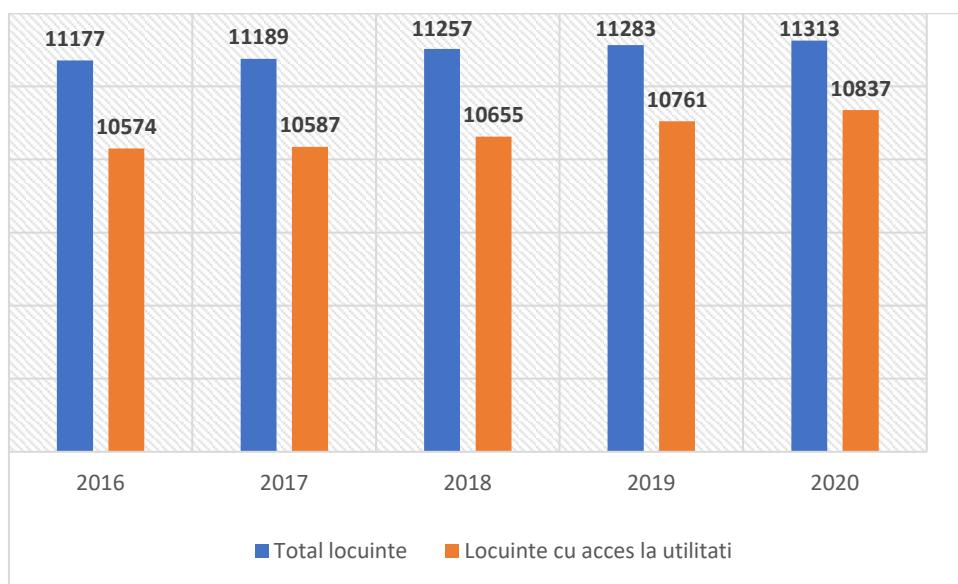

Grafic III.8. Autorizații de construcție/locuințe finalizate – municipiul Săcele – 2016 - 2020

Conform datelor prezentate în graficul precedent, se face remarcată o scădere ușoară a numărului de autorizații de construire eliberate pentru locuințe. O diminuare semnificativă înregistrează însă, începând cu anul 2019, numărul de locuințe finalizate, principaliii factori care determină această involuție fiind atât pandemia Covid 19 cât și o creștere accelerată a costurilor terenurilor dar și a materialelor de construcții.

Un aspect care se impune subliniat este faptul că numeroase clădiri cu destinația de locuință sunt edificate fără respectarea prevederilor legale referitoare la autorizarea construcțiilor, fenomen care se manifestă cu predilecție în Zona Urbană Marginalizată Gârcini care cunoaște o extindere necontrolată.

Relevantă în ceea ce privește calitatea locuirii este situația conectării locuințelor la principalele utilități, prezentată în graficul următor:

Grafic III.9. Evoluția numărului de locuințe cu acces la utilități de bază – 2016 - 2020

Conform informațiilor din tabelul precedent, la nivelul anului 2020, 5% din locuințele din municipiul Săcele continuă să nu beneficieze de acces la utilități de bază (energie electrică, apă/canalizare, instalații de încălzire). Aproximativ 500 de locuințe se află în această situație, marea lor majoritate fiind construcții improvizate, edificate ilegal, în ZUM Gârcini.

Procesul dificil de extindere a rețelelor de utilități în zonele nou construite face însă ca și unele locuințe edificate în noile cartiere rezidențiale să se bazeze în continuare pe facilități de tipul panourilor fotovoltaice, forajelor și foselor septice pentru asigurarea necesităților de bază.

Din punct de vedere al tipului de clădiri de locuit, fondul locativ al municipiului Săcele este distribuit astfel:

- ✓ 114 blocuri de apartamente, care însumează un total de aproximativ 4100 apartamente. Acestea sunt concentrate în cele trei cartiere de blocuri din municipiul Săcele, respectiv Electroprecizia, Movilei și Ștefan cel Mare. Cu excepția blocurilor ANL din cartierul Ștefan cel Mare și a unor structuri similare din cartierele nou construite, majoritatea celorlalte construcții de acest tip au fost edificate până în anul 1989, fiind destinate angajaților de pe platformele industriale din localitate. Suprafața locuibilă afectată acestor apartamente este redusă din punct de vedere al condițiilor generale de confort. Deși construcțiile în cauză beneficiază în procent de 100% de racordare la utilități, vechimea și calitatea redusă a rețelelor generează pierderi și contribuie la creșterea consumurilor. Un impact pozitiv l-au avut totuși intervențiile realizate în ultimii ani care au vizat termoizolarea unora dintre aceste construcții, ceea ce a condus la creșterea gradului de eficiență energetică dar și la îmbunătățirea aspectului acestora. În condițiile în care acest tip de investiții vor continua să fie susținute din fonduri publice, este necesară îmbunătățirea colaborării între autoritățile locale și proprietari pentru extinderea lor la nivelul întregului municipiu și evitarea problemelor care au afectat accesarea acestor oportunități prin POR 2014-2020.
- ✓ 7213 case/locuințe unifamiliale, repartizate astfel:
  - clădiri edificate în perioada secolului XIX — începutul secolului XX, situate în majoritate în zona veche a municipiului Săcele (vechile sate Baciu, Turcheș, Cernatu, Satulung). Deși gradul de dotare cu utilități este ridicat și construcțiile în cauză oferă condiții mai bune de locuire decât cele remarcate în cazul apartamentelor, unele dintre ele se află într-o stare evidentă de degradare și necesită intervenții în vederea reabilitării structurale și estetice. Aceste intervenții se impun cu prioritate în cazul clădirilor de patrimoniu.
  - construcții noi, amplasate în special în noile cartierele rezidențiale (Bunloc, Toamnei, Raza Soarelui, Camping-Apa Rece) dar și în zonele care au cunoscut o importantă dezvoltare turistică. Aceste construcții se remarcă printr-o calitate superioară a execuției și a materialelor utilizate, ceea ce determină și un grad mai ridicat de confort și eficiență energetică sporită. Același aspect se face remarcat și în ceea ce privește racordarea la rețelele de utilități. Acolo unde extinderea acestor rețele s-a realizat, secțiunile din zonele nou dezvoltate au beneficiat de materiale și tehnologie modernă care le conferă durabilitate ridicată.

La construcțiile menționate, se adaugă 208 locuințe aflate în proprietatea autorităților publice locale (construcții tip ANL, locuințe sociale, locuințe de serviciu) care se prezintă într-o stare tehnică relativ bună, cu un procent de 56% beneficiind în ultimii ani de intervenții pentru creșterea eficienței energetice.

În structura fondului locativ al municipiului Săcele nu au fost incluse locuințele construite fără autorizație, în special în Gârcini, zonă a municipiului afectată de reale probleme sociale și economice. De altfel, fenomenul construcției de case fără respectarea prevederilor legale rămâne unul prezent, deși tot mai bine monitorizat și controlat de autoritățile locale. Cert este că zona menționată a municipiului cunoaște o extindere accelerată, necontrolată, în afara planificărilor urbanistice în vigoare.

Majoritatea locuințelor edificate în aceste condiții se caracterizează prin calitatea extrem de redusă a materialelor utilizate, unele dintre ele având un caracter aproape provizoriu. Spațiul locativ este redus, aspect negativ ce se coreleză și cu numărul mare

de persoane care ocupă locuință. La toate aceste elemente se adaugă și dotarea edilitară deficitară a cartierului, începând de la drumuri și continuând cu asigurarea cu utilități (apă curentă, canalizare, gaz), branșamentele nereglementate la rețeaua electrică fiind o situație în continuare întâlnită.

Pentru remedierea punctuală a acestor deficiențe se află în curs de implementare o serie de intervenții hard și soft propuse prin Strategia de Dezvoltare Locală Gârcini, instrument dezvoltat în conformitate cu mecanismul DLRC. Documentul strategic menționat cuprinde măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de locuire precum extinderea rețelelor de apă și canalizare în ZUM, construcția de locuințe sociale, asigurarea accesului locuitorilor la servicii de salubritate.

III.2.8. Spații verzi; infrastructura sportivă și de agrement

În vederea asigurării unui nivel ridicat al calității vieții, o dezvoltare urbană echilibrată și durabilă trebuie să pună accentul pe facilitarea accesului cetătenilor la zone verzi și la spații special amenajate pentru petrecerea timpului liber.

Zonele verzi reprezintă o condiție indispensabilă a unei vieți citadine normale, prin rolul lor estetic dar și prin contribuția lor la atenuarea poluării mediului; spațiile verzi neutralizează unii poluanți, filtrează pulberile în suspensie, reduc nivelul de poluare fonică (coroanele arborilor absorb cca. 26% din energia sonoră). De asemenea, au un rol important în regularizarea temperaturii și umidității aerului.

Principalele categorii de spații verzi din intravilanul unei localități sunt:

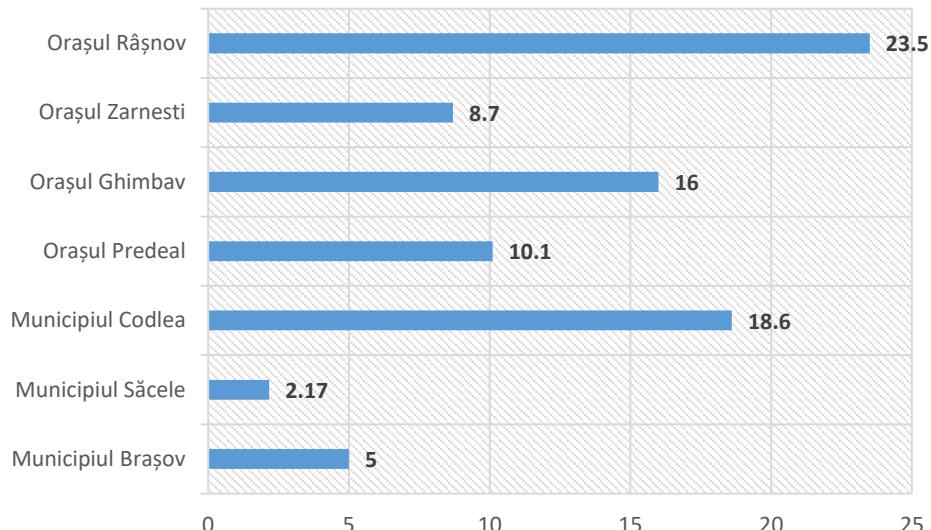
- ✓ spații verzi cu acces nelimitat;
- ✓ spații verzi publice și de folosință specializată;
- ✓ baze de agrement;
- ✓ complexe și baze sportive;
- ✓ spații verzi cu acces limitat din incinta unor instituții;
- ✓ suprafețe plantate din curțile particulare.

Localitatea Săcele dispune aproximativ 80 ha de suprafețe care se încadrează în categoriile anterior menționate, din care parcurile și zonele publice de agrement ocupă un total de 14,64 hectare. Aceste structuri sunt repartizate în cea mai mare parte la nivelul cartierelor de blocuri, după cum urmează:

- ✓ 3 parcuri în cartierul Movilei;
- ✓ 2 parcuri în cartierul Ștefan cel Mare;
- ✓ 6 parcuri în cartierul Electroprecizia;
- ✓ 1 zonă de agrement în cartierul Electroprecizia;
- ✓ 1 zonă de agrement în zona Baciu.

În condițiile în care Uniunea Europeană recomandă un minimum de 26 de metri pătrați de spații verzi, iar Organizația Mondială a Sănătății un nivel de 50 de metri pătrați/cap locuitor, Municipiul Săcele se situează mult sub acest indicator. Prin raportarea suprafeței totale a spațiilor verzi din intravilan la populația localității, de 36.862 de locuitori, indicatorul obținut pentru municipiul Săcele este de doar 2,17 m²/locuitor, aflat în ușoară scădere față de valoarea înregistrată în 2014 (2,34 m²/locuitor). Acest fapt se datorează creșterii populației, corelată cu lipsa investițiilor în spații cu această destinație.

Așadar, din punct de vedere al acestui indicator extrem de important pentru măsurarea nivelului calității vieții, municipiul Săcele se află cu mult sub media europeană și țintele propuse la nivel național. De altfel, municipiul Săcele se situează din această perspectivă și sub valorile înregistrate la nivelul celorlalte localități urbane din Zona Metropolitană Brașov, ocupând ultimul loc în acest areal.

Grafic III.10. Situație comparativă privind suprafața spațiilor verzi din localitățile urbane ale Zonei Metropolitane Brașov – m²/locuitor (2020)

Un alt aspect negativ, alături de valoarea redusă a indicatorului prezentat, îl constituie faptul că spațiile verzi existente la nivelul localității nu alcătuiesc un sistem unitar din punct de vedere spațial. Mai mult, acestea sunt complet izolate de teritoriul extraurban. Din acest punct de vedere, situația este similară cu cea din majoritatea localităților urbane din Zona Metropolitană Brașov. În plus, zonele ocupate de spații verzi și parcuri sunt relativ reduse și neuniform distribuite, iar structura urbanistică a localității nu oferă multe opțiuni pentru convertirea unor terenuri neutilizate în astfel de zone.

Această situație este parțial atenuată de localizarea geografică avantajoasă a municipiului Săcele, în imediata vecinătate a Masivului Piatra Mare și de întinderile mari de păduri de care este înconjurată localitatea. Acest amplasament a permis dezvoltarea unor zone de agrement inclusiv în extravilanul localității, cele mai importante locații fiind reprezentate de Dâmbul Morii, Babarunca, Dealul Bunloc..

Pornind de la aspectele prezentate, ca și măsură pentru creșterea nivelului calității vieții pentru membrii comunității locale și pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu, se impune adoptarea de către autoritățile publice locale a unui plan de acțiune în vederea extinderii suprafeței spațiilor verzi în zonele deficitare din acest punct de vedere. De altfel, o serie de direcții concrete de acțiune au fost prevăzute și în cadrul propunerii de actualizare a planului urbanistic general al municipiului. Aceste direcții, a căror implementare este însă condiționată de aprobarea noului PUG în Consiliul Local al municipiului Săcele, includ: alocarea unui procent de minim 25% din suprafața zonelor de locuințe care se dezvoltă pentru amenajarea de spații verzi; amenajarea de zone verzi, terenuri de sport, îmbogățirea celor existente cu dotări și realizarea unor plantații de protecție către infrastructura majoră de circulație, infrastructura tehnico-edilitară și unitățile de producție industriale și agro-zootehnic și de-a lungul cursurilor de ape.

În ceea ce privește infrastructura sportivă publică a municipiului Săcele, aceasta include:

- ✓ 3 săli de sport în cartierul Ștefan cel Mare și în cadrul Liceului G. Moroianu, respectiv Liceului Tehnologic Victor Jinga;
- ✓ 2 terenuri de sport multifuncționale - în cartierele Ștefan cel Mare și Movilei;
- ✓ 4 terenuri de sport școlare, care funcționează la nivelul Școlilor Gimnaziale 1, 4, 5 și a Liceului Tehnologic Victor Jinga.

La acestea se adaugă următoarele facilități private:

- ✓ 1 Teren de fotbal cu gazon natural 100/50m – in cadrul bazei sportive Electroprecizia Săcele;
- ✓ 1 teren de rugby, iarba naturală, 100/40 m – in cadrul bazei sportive Electroprecizia Săcele;
- ✓ 3 terenuri sintetice de fotbal – din care două pe DN1 și unul pe strada Câmpului;
- ✓ 1 teren tenis pe Str. Morii.

Prin raportare la numărul de locuitori, infrastructura publică sportivă, de agrement și petrecere a timpului liber este deficitară și inegal distribuită la nivelul municipiului. În special Zona Urbana Marginalizată Gârcini și zonele rezidențiale nou dezvoltate nu au acces la facilități de acest tip. Pentru remedierea acestor deficiențe, sunt în curs de derulare o serie de investiții precum cel care vizează amenajarea unui teren de sport multifuncțional în cartierul Gârcini, în cadrul mecanismului DLRC (POR 2014-2020, AP 9).

III.2.9. Analiză SWOT

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Rețeaua de alimentare cu energie electrică acoperă cea mai mare parte a localității • La nivel local există facilități de producție a energiei electrice • Localitatea dispune de surse proprii de apă potabilă • Localitatea dispune de propria facilitate de tratare a apei • Rețeaua de distribuție a apei acoperă aproximativ 90% din teritoriul municipiului Săcele • Municipiul beneficiază de acces corespunzător la servicii de telefonie fixă și mobilă, internet și televiziune • Localitatea beneficiază de serviciile unui operator de salubritate • Facilitățile de agrement și petrecere a timpului liber oferite de cadrul natural în care este amplasată localitatea și pădurile care o înconjoară • Numărul de locuințe și suprafața locuibilă se află în creștere • Fondul construit al localității include numeroase clădiri cu valoare de patrimoniu 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistemul de iluminat public nu este modernizat și nu acoperă întreaga localitate; nu există un sistem de management al sistemului de iluminat. • Persistă în ZUM Gârcini fenomenul conectării ilegale la rețeaua de alimentare cu energie electrică. • Rețeaua de alimentare cu gaze naturale și rețeaua de canalizare menajeră nu acoperă toate cartierele/zonele localității • Sistemul de gestionare al apelor meteorice este deficitar • Suprafața spațiilor verzi/locuitor se situează mult sub media națională și a Zonei Metropolitane Brașov • Infrastructură sportivă/de agrement este deficitară și inegal distribuită la nivelul localității. • Planul de Urbanism General actualizat al localității nu este aprobat • — dezvoltare urbanistică nereglementată eficient • În special în ZUM Gârcini există în continuare numeroase construcții neautorizate, multe provizorii, fără acces la utilități. • Se remarcă eficiența energetică redusă a clădirilor publice și private • Multe dintre clădirile incluse în lista monumentelor istorice prezintă o stare avansată de degradare.

Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Investițiile proiectate de operatorii rețelelor de utilități pentru extinderea și modernizarea acestora • Posibilitățile de valorificare a potențialului resurselor locale de energie regenerabilă • Posibilitatea accesării unor finanțări pentru dezvoltarea infrastructurii urbane și creșterea eficienței energetice în cadrul ciclului de programare 2021-2027, inclusiv în cadrul alocării financiare predefinite de care localitatea beneficiază prin POR. • Includerea localității Săcele între beneficiarii măsurilor definite prin planul de investiții pe termen lung pentru sistemul integrat de management al deșeurilor, inițiativă derulată Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ISO Mediu • Valorificarea oportunităților oferite de amplasarea favorabilă a localității în vederea extinderii infrastructurii de agrement și petrecere a timpului liber 	<ul style="list-style-type: none"> • Intensificarea presiunilor asupra capacitatii rețelelor de utilități ca urmare a dezvoltării rezidențiale a localității; • Menținerea ritmului lent al extinderii infrastructurilor de utilități publice în zonele nou dezvoltate • Dezvoltarea urbană necontrolată, în special din cartierul Gârcini, inclusiv datorită întârzierilor în aprobarea PUG-ului actualizat al localității • Intensificarea presiunilor asupra condițiilor de mediu ca urmare a dezvoltării urbane necontrolate • Degradarea continuă a stării blocurilor de locuințe și a clădirilor vechi, inclusiv a obiectivelor istorice din localitate. • Dificultăți în elaborarea și implementarea proiectelor de investiții în infrastructură datorită creșterii gradului de îndatorare al localității. • Provocarea gestionării simultane a mai multor proiecte de investiții de anvergură.

Principala nevoie ce se impune a fi adresată în cadrul acestui domeniu este reprezentată de adoptarea Planului Urbanistic General al Municipiului Săcele, document care să permită o gestionarea adecvată a procesului de dezvoltare urbanistică a localității.

Intervenții prioritare care trebuie să fie grupate în cadrul unui obiectiv strategic dedicat trebuie să asigure soluționarea problemelor referitoare la necesitatea extinderii rețelelor de utilități în cartierele nou construite dar și în comunitatea marginalizată Gârcini, respectiv a modernizării celor care și-au depășit durata normată de viață

Se impune totodată adoptarea de măsuri pentru reabilitarea și eficientizarea energetică a clădirilor publice, renovarea și introducerea în circuitul turistic al clădirilor de patrimoniu care au potențialul de a contribui astfel la creșterea atractivității turistice a localității.

De asemenea, componenta de stimulare a eficienței energetice trebuie să includă intervenții care să adreseze nevoia extinderii și modernizării sistemului de iluminat public din localitate.

Din aceeași perspectivă, intervenții prioritare trebuie să adrezeze problematica infrastructurii deficitare din sectorul sportiv, de agrement și petrecere a timpului liber, precum și creșterea suprafețelor ocupate de spații verzi, indicator la care municipiul Săcele se situează mult sub media națională, regională și județeană.

III.3. Infrastructura socio-educațională, culturală și de sănătate

III.3.1. Infrastructura de educație

În perioada 2016-2021, la nivelul municipiului Săcele se face remarcată, spre deosebire de majoritatea localităților urbane din Zona Metropolitană Brașov, o reluare a creșterii numărului de copii de vîrstă școlară. Această tendință conduce și la creșterea constantă a numărului de copii înscriși în instituțiile de învățământ locale, chiar dacă tendința de migrare către unitățile școlare din municipiul Brașov se menține în continuare, mai ales în cazul elevilor de liceu.

În acest context, numărul de unități de învățământ din sistemul public se menține constant și include:

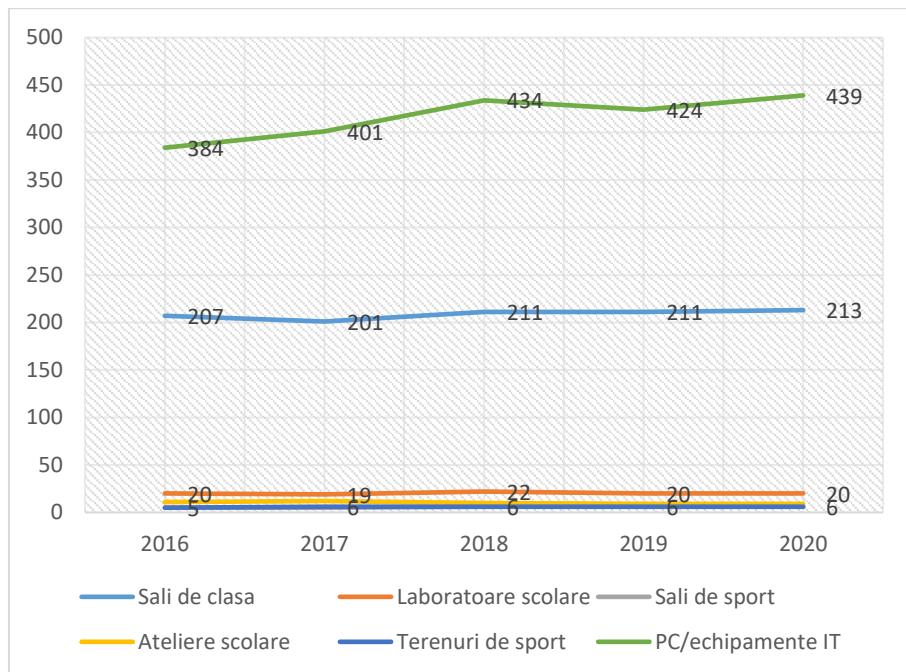
Nr. Crt.	Denumire	Nivel	Situatie juridică
1	Grădiniță cu program normal nr. 1	preșcolar	Arondată Școlii Gimnaziale nr. 1
2	Grădiniță cu program prelungit nr. 1A	preșcolar	Arodată Școlii Gimnaziale nr. 1
3	Grădiniță cu program normal nr. 1B	preșcolar	Arondată Școlii Gimnaziale nr. 1
4	Grădiniță cu program normal nr. 2	preșcolar	Arondată Liceului G. Moroianu
5	Grădiniță cu program normal nr. 3	preșcolar	Arondată Liceului G. Moroianu
6	Grădiniță cu program normal nr. 4	preșcolar	Cu personalitate juridică
7	Grădiniță cu program normal nr. 4A	preșcolar	Arondată Grădiniței nr. 4
8	Grădiniță cu program prelungit nr. 5	preșcolar	Cu personalitate juridică
9	Grădiniță cu program normal nr. 5SG	preșcolar	Arondată Școlii Gimnaziale nr. 5
10	Școala Gimnazială nr. 1	primar; gimnazial	Cu personalitate juridică
11	Școala Gimnazială nr. 4 Frății Popeea	primar; gimnazial	Cu personalitate juridică
12	Școala Gimnazială nr. 5	primar; gimnazial	Cu personalitate juridică
13	Liceul tehnologic Victor Jinga	gimnazial; liceal; postliceal; profesional	Cu personalitate juridică
14	Liceul Teoretic George Moroianu	primar; gimnazial; liceal	Cu personalitate juridică
15	Liceul Teoretic Zajzoni Rab Istvan	preșcolar; primar; gimnazial; liceal; profesional	Cu personalitate juridică

Tabel III.3. Lista instituțiilor de învățământ din Municipiul Brașov

La instituțiile de învățământ menționate se adaugă Grădinița Raza Soarelui, singura unitate de învățământ privată, acreditată, din municipiul Săcele.

De asemenea, în localitate funcționează Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Brădet care oferă educație de nivel primar și gimnazial copiilor cu nevoi speciale precum și Clubul Elevilor, structură subordonată Palatului Copiilor Brașov.

În ceea ce privește echiparea infrastructurii educaționale din municipiul Săcele cu facilități de bază, evoluția acesteia este prezentată în graficul următor:

Grafic III.11. Evoluția echipării infrastructurii educaționale cu facilități de bază – 2016-2020

Situația acestor instituții de învățământ este extrem de eterogenă, atât din punct de vedere al stării lor tehnice și dotării cât și din punct de vedere al capacitații de a satisface cerințele educaționale ale comunității. Astfel, o analiză cantitativă și calitativă a infrastructurii educaționale din municipiul Săcele generează următoarele concluzii:

- ✓ Localitatea nu dispune de o creșă proprie deși investiții în dezvoltarea infrastructurii specifice se află în diferite etape de implementare prin intermediul unor programe precum cel al CNI. În aceste condiții, acolo unde este posibil, părinții apelează la structurile publice și private de la nivelul municipiului Brașov, și acestea supra-încărcate.
- ✓ Elevii din localitate beneficiază la nivel local de oportunități educaționale și de formare de la nivel preșcolar la cel liceal și postliceal
- ✓ În anumite situații, numărul elevilor depășește capacitatea infrastructurii aflate la dispoziția instituțiilor de învățământ. Relevantă este situația Școlii Gimnaziale nr. 5 din cartierul Gârcini, unde, datorită numărului ridicat de elevi, cursurile se desfășoară în 2 schimburi sau a Grădiniței nr. 4 - corpul de pe Str. Dragalina, cu activitatea educațională organizată în 2 schimburi. De asemenea, tot din considerente de spațiu, clădirea Clubului Elevilor este utilizată activități didactice adresate elevilor din ciclul primar și gimnazial. La polul opus, Liceul Tehnologic Victor Jinga dispune de spații importante în prezent neutilizate sau parțial utilizate.
- ✓ Deși unele instituții de învățământ au beneficiat de investiții în reabilitare și modernizare, altele suferă vizibile degradări structurale care necesită investiții de amploare pentru redarea unor spații activităților cu caracter didactic. Este cazul, spre exemplu, al clădirii Liceului Moroianu, al corpului B din cadrul Liceului Tehnologic Victor Jinga sau al celor două clădiri în care funcționează Grădinița nr. 4, toate necesitând lucrări de reabilitare și consolidare pentru îmbunătățirea calității activității didactice.

- ✓ Situația juridică a clădirilor în care funcționează instituțiile de învățământ nu este pe deplin reglementată. Este cazul grădiniței nr. 5 Săcele, care funcționează într-o clădire aflată în proprietate publică, bugetul local fiind astfel grevat de plata lunară a chiriei.
- ✓ În cazul majorității instituțiilor de învățământ, baza materială este deficitară și învechită. Este cazul, spre exemplu, al echipamentelor care intră în dotarea atelierelor din cadrul Liceului Tehnologic Victor Jinga, care nu au mai beneficiat de investiții în dotare de aproape 15 ani. De asemenea, în pofida creșterii nivelului de dotare cu echipamente TIC, toate instituțiile de învățământ din municipiul Săcele s-au confruntat cu provocări în ceea ce privește susținerea online a activităților didactice în contextul COVID 19.

În contextul deficiențelor identificate, autoritățile publice locale au inițiat o serie de proiecte destinate să asigure îmbunătățirea infrastructurii educaționale locale:

- ✓ Construcția unui nou corp de clădire la Școala Gimnazială nr. 5 (CNI);
- ✓ Reabilitarea clădirilor Grădinițelor nr. 4 și 4A (POR 2014-2020, AP 9);
- ✓ Înființarea unui Centru Educațional și Vocațional în cadrul Liceului Tehnologic Victor Jinga (POR 2014-2020, AP 9).

III.3.2. Infrastructura socială

În Municipiul Săcele, infrastructura publică de servicii sociale, aflată în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Săcele include următoarele structuri cu caracter rezidențial având ca beneficiari diferite categorii de copii aflați în situații de risc:

Nr. Crt.	Denumire serviciului	Categoria de beneficiari	Capacitate	Numărul de beneficiari
1	Centrul Maternal Casa Mamei Săcele	Copii abuzați/neglijanți	6	6
2	Casa de Tip Familial „Dale”	Copii abuzați/neglijanți (băieți)	11	10
3	Casa de Tip Familial „Chip”	Copii abuzați/neglijanți (băieți)	11	10
4	Casa de Tip Familial “Gabriela” Brădet	Copii abuzați /neglijanți	12	12
5	Centrul de Recuperare pentru copilul cu handicap Brădet	Copii cu dizabilități	34	47
6	Centrul de Plasament Ghiocelul – Brădet	Copii cu dizabilități (băieți)	49	18
7	Locuința protejată Casa Chris Săcele	Copii abuzați/neglijanți	10	10

Tabel III.4. Structuri de tip rezidențial aflate în subordinea DGASPC – Săcele

Din punct de vedere al calității infrastructurii, obiectivele menționate prezintă o stare tehnică în general bună, beneficiind și de implementarea în ultimii ani a unor proiecte cu finanțare nerambursabilă. Se poate observa însă că în anumite situații, capacitatea acestor structuri este depășită, fiind necesare pe termen lung intervenții în vederea extinderii și modernizării.

Infrastructura de servicii sociale având ca destinatari copii din cadrul comunității locale a inclus până în anul 2018 și un Centru de zi pentru copii aflați în situații de risc operat de un parteneriat format din U.A.T. Municipiul Săcele și Fundația pentru Asistență Socială și Tineret care administrează și Centrul Social Ziurel. Această structură a îndeplinit un rol important, facilitând accesul copiilor apartinând comunităților defavorizate la activități educațional informale precum educație plastică, muzică, dans modern, gimnastică, informatică, cursuri de limbi străine, activități sportive. Încetarea activității Centrului a reprezentat o involuție semnificativă în ceea ce privește gestionarea instituțională a nevoilor socio-educaționale ale copiilor din comunitatea locală, în special a celor proveniți din medii defavorizate.

În lipsa unor servicii specialitate cu caracter public, în localitate funcționează și un număr de 3 cămine de bătrâni deținute și administrate de entități private:

- ✓ Asociația Filantropică Medical-Creștină Christiana;
- ✓ Asociația Centrul de Bătrâni "Casa Daniel";
- ✓ Asociația Casa Ilinca.

Aceste structuri dispun de o infrastructură și dotări moderne și facilitează contra cost accesul persoanelor vârstnice la următoarele categorii de servicii sociale, medicale și de consiliere.

Alături de infrastructura de servicii sociale anterior prezentată, autoritățile publice locale au în proprietate și un număr de 80 de locuințe sociale. Alte investiții vizând dezvoltarea infrastructurii de profil se află în curs de derulare:

- ✓ Reabilitare, extindere, mansardare imobil clădire "internat fete" și schimbare de destinație în bloc locuințe sociale – lucrări aflate în curs de execuție, vizează crearea a 27 de noi locuințe sociale prin reabilitarea clădirii existente pe strada Episcop Popaea nr.20B
- ✓ Construire locuințe sociale în cartierul Gârcini din Municipiul Săcele, jud. Brașov – proiect depus spre finanțare prin POR 2014-2020, AP 9. Pi 9.1, vizează edificarea unui număr de 24 de locuințe sociale în teritoriul ZUM Gârcini.

Totodată, la dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale va contribui investiția propusă în cadrul abordării DLRC (POR 2014-2020, AP 9. Pi 9.1), care vizează edificarea unui Centru Socio-Medical în teritoriul ZUM Gârcini, care va facilita accesul membrilor comunității defavorizate la 8 servicii sociale, socio-medicale, medicale și un serviciu de ocupare.

III.3.3. Infrastructura de sănătate

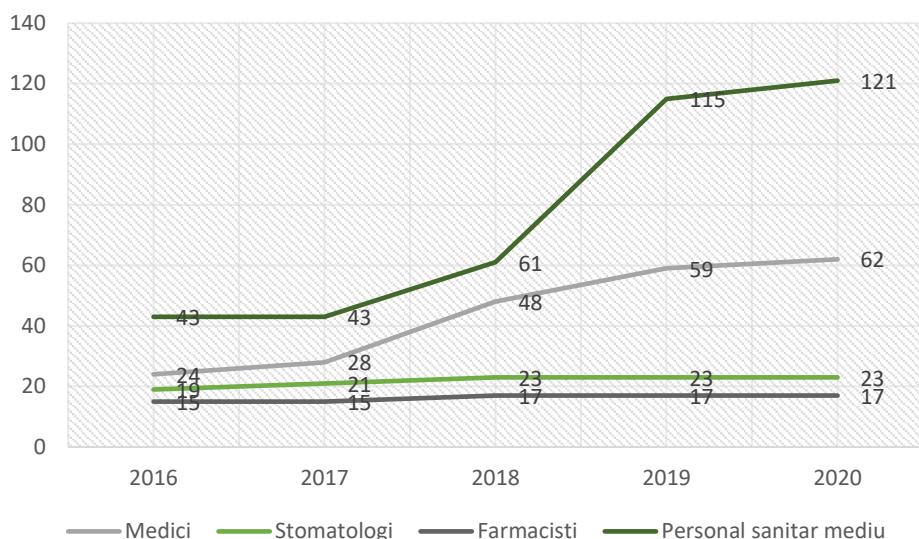
La nivelul municipiului Săcele, serviciile de asistență medicală spitalicească publică sunt asigurate de Spitalul Municipal Săcele, redescris în 2017 după o perioadă de 6 ani în care structura de specialitate a fost închisă.

Unitatea medicală dispune de 62 de paturi în regim de spitalizare continuă (17 pentru pediatrie și 45 pentru adulți), la care se adaugă alte 13 paturi pentru spitalizare de zi și oferă servicii de asistență sanitată în următoarele specialități: medicină internă, cardiologie, chirurgie, endocrinologie, diabet și nutriție, oftalmologie, obstetrică-ginecologie, pediatrie, radiologie și imagistică medicală, anatomie patologică, laborator analize umane.

O parte a activităților de asistență medicală se derulează la nivelul Polyclinicii din localitate. Ambele structuri au beneficiat în ultimii ani de investiții în reabilitare și dotare, spitalul din localitate fiind una dintre cele mai moderne echipate unități sanitare de la nivelul județului Brașov. Cu toate acestea, capacitatea spitalului este una redusă comparativ cu populația deservită, ceea ce face ca în numeroase cazuri, locuitorii municipiului Săcele să se adreseze unităților medicale de la nivelul Municipiului Brașov.

Infrastructura sanitară a Municipiului Săcele este completată de următoare structuri care funcționează în regim privat: 18 cabinete de medicină de familie; 6 cabinete medicale de specialitate; 17 cabinete stomatologice; 6 laboratoare de tehnică dentară; 9 farmacii; un laborator medical.

În ceea ce privește numărul cadrelor medicale, în ultimii cinci ani se constată o creștere accelerată, influențată și de redeschiderea Spitalului Municipal Săcele. Această evoluție este redată în graficul următor:

Grafic III.12. Evoluția numărului de cadre medicale – Municipiul Săcele – 2016-2020

Numărul de cadre medicale este în creștere; astfel, proporția medicilor este de 1/304 locuitori, ușor peste media națională, un indicator relevant în ceea ce privește îmbunătățirea calității vieții membrilor comunității locale.

În structura actuală, la nivelul Spitalului Municipal Săcele se identifică o serie de probleme funcționale, financiare și de infrastructură, precum:

- Serviciile medicale oferite pacienților din zonă sunt incomplet atinse prin actuala structură organizatorică aprobată, față de solicitările comunității (dermato-venerologie, boli infecțioase, reumatologie, nefrologie)
- Clădirea în care funcționează spitalul este impropriu dezvoltării unei rețele medicale complete necesară populației din zonă (extinderea numărului de paturi, dezvoltarea laboratoarelor existente, înființarea serviciului de balneo-fizio-kinetoterapie și recuperare medicală).
- Resursa umană medicală este insuficientă desfășurării activităților medicale specializate
- Finanțarea din venituri proprii este insuficientă, pentru dezvoltarea infrastructurii tehnice a clădirii.
- Imobilul în care se desfășoară activitățile medicale este insuficient pentru creșterea eficienței financiare, prin spațiile care nu respectă circuitele epidemiologice în contextul actual.
- Spațiile medicale nu corespund în totalitate legislației în vigoare pentru circuite funcționale medicale de spitalizare continuă.

În consecință, municipiul Săcele beneficiază de o infrastructură de servicii medicale modernă, dar care necesită realizarea unor noi investiții pentru creșterea numărului de paturi, extinderea infrastrucgturii și diversificarea serviciilor oferite.

III.3.4. Infrastructura culturală

Infrastructura culturală a municipiului include următoarele obiective:

- ✓ Centrul Multicultural și Educațional, realizat în cadrul unui proiect derulat de U.A.T. Municipiul Săcele cu finanțare în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, Axa Prioritară 1. Centrul permite organizarea diferitelor activități sociale, educative și culturale, disponând de următoarele spații: sală discuții temă dată, sală șah, table, club internet, sală informare, sală de lucru pentru persoanele cu dizabilități, club voluntari, sală de dans, sală cursuri limbi străine, două săli de expoziții, dar și ateliere de îndemânare, pictură, muzică, lucru manual, precum și o sală a părinților. De asemenea, Centrul Multicultural și Educațional Săcele deține o sală de spectacole cu 314 locuri, modernă și dotată cu echipamente de ultimă generație.
- ✓ Sala festivă a Liceului Tehnologic Victor Jinga, cu o capacitate de aproximativ 200 de locuri, utilizată regulat pentru organizarea de evenimente cultural-artistice.
- ✓ Sala multifuncțională a Centrului de Zi cu 80 de locuri, în prezent neutilizată
- ✓ Biblioteca Municipală "V Tudoran". Din punct de vedere al dotării comunității locale cu volume disponibile publicului larg, în anul 2019, Municipiul Săcele se situa cu 3599 de publicații la 1000 de locuitori pe penultimul loc între localitățile urbane din Zona Metropolitană Brașov. De altfel, și numărul de cititori este redus și în continuă scădere (76 la 1000 locuitori în 2019)
- ✓ Bibliotecile din cadrul instituțiilor de învățământ — 6 la nivelul anului 2021, numărul acestora fiind în scădere (12 în 2009, 10 în 2011, 8 în 2012) ca urmare a comasării unor instituții școlare locale
- ✓ Muzeul Etnografic din Săcele, singura instituție muzeală din municipiu, care își desfășoară activitatea într-o clădire monument istoric datând din anul 1543 și adăpostește o colecție de exponate privind istoria localității și tradițiile comunităților mocănești și ceangăiești locale. Instituția muzeală beneficiază de o vizibilitate din ce în ce mai bună la nivelul localnicilor dar și al turiștilor, fapt demonstrat de o creștere constantă a numărului de vizitatori până în anul 2019, moment urmat de un recul semnificativ determinat de pandemia Covid 19 și restricțiile care au urmat.

Evenimentele cultural-artistice care se desfășoară în aer liber sunt organizate de regulă în Piața Libertății din centrul localității și în Poiana Angelescu unde există o estradă special amenajată. Evenimentele culturale importante din localitate sunt legate de sărbători tradiționale, iar centrul de greutate al acestor manifestări se așează mai mult pe latura de divertisment decât pe implicarea comunității în acte culturale autentice. Printre aceste evenimente „tradiționale” pot fi menționate:

- ✓ **Sântilia** - Târgul feciorilor - sărbătoare ce se organizează anual în jurul datei de 20 iulie. Este o sărbătoare de origine pastorală (ocuparea tradițională a mocanilor săceleni) și se desfășoară în Poiana Angelescu sub forma unei serbări câmpenești.
- ✓ **Serbarea populară maghiară de Sf. Mihail** organizată în fiecare an în jurul datei de 19 septembrie de către etnicii maghiari pentru promovarea tradițiilor culturale și locale ale acestei comunități.
- ✓ **Festivalul Toamnei** – sărbătoare organizată la începutul lunii octombrie pentru prezentarea produselor agricole și organizarea de manifestări culturale: dansuri și muzică populară
- ✓ **Balul Plăcintelor Mocănești** – sărbătoare ce se organizează anual în săptămâna premergătoare intrării în postul Paștelui (de lăsata secului) de către Asociația Cultural Sportivă „Izvorul”.

III.3.5. Infrastructura pentru situații de urgență

La nivelul municipiului Săcele, este organizat și funcționează un Serviciu Voluntar pentru Situații de Urgență, subordonat local Primăriei Locale iar pe linia specializării, Inspectoratului pentru Situații de Urgență “Țara Bârsei”. Principalele atribuții ale S.V.S.U. Săcele se referă la:

- ✓ Derularea de activități de informare și instruire privind cunoașterea și respectarea regulilor și a măsurilor de apărare împotriva incendiilor;
- ✓ Verificarea modului de aplicare a normelor, reglementărilor tehnice și dispozițiilor care privesc apărarea împotriva incendiilor
- ✓ Intervenția pentru stingerea incendiilor, salvarea, acordarea primului ajutor și protecția persoanelor, a animalelor și a bunurilor periclitate de incendii, avariilor, calamității naturale, inundații, explozii și alte situații de urgență.

În vederea derulării acestor activități, S.V.S.U. Săcele dispune de un număr de 15 angajați, sprijiniți de 20 voluntari. Principala problemă pe care aceștia o întâmpină în derularea activității specifice este reprezentată de baza materială învechită/deficitară. Serviciul este dotat cu două autospeciale pentru stingerea incendiilor, cu o vechime medie de 36 de ani, uzate tehnic și moral. Celelalte dotări includ doar motopompe de capacitate redusă și echipament individual de protecție (salopete, costume de protecție contra apei, căști, centuri de siguranță) care asigură însă necesarul pentru toți angajații și voluntarii serviciului. În situații grave, serviciul voluntar local este sprijinit de echipajele Inspectoratului pentru Situații de Urgență “Țara Bârsei”, serviciile SMURD - Serviciul Medical de Urgență, Resuscitare și Descarcerare asigurând intervenția în cazul evenimentelor care periclitează viața uneia sau mai multor persoane.

Pe parcursul anului 2020, personalul SVSU a avut un număr total de 119 intervenții la incendii, inundații, accidente auto și alte evenimente similare.

III.3.6. Analiza SWOT

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Sunt în diferite etape de implementare investiții în modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii educaționale. • Infrastructura socială este corespunzător dimensionată și include atât structuri publice cât și private. • Spitalul Municipal Săcele este din nou funcțional și a beneficiat împreună cu Polyclinica de investiții în dotare și modernizare. • Localitatea dispune de un centru cultural modern, cu funcții multiple. • Calendarul de evenimente cultural-artistice și sportive este relativ divers, în pofida reculului marcat de pandemia Covid 19.	<ul style="list-style-type: none"> • Unitățile de învățământ care deservesc Zona Urbană Marginalizată Gârcini sunt supra aglomerate și necesită lucrări de extindere/modernizare • Gradul de dotare al instituțiilor de învățământ cu mijloace TIC este unul redus • Localitatea nu dispune de creșe • Spitalului Municipal Săcele necesită realizarea unor noi investiții pentru creșterea numărului de paturi, extinderea infrastructurii și diversificarea serviciilor oferite. • Închiderea Centrului de Zi pentru copii în situații de risc reprezintă un recul în ceea ce privește gestionarea nevoilor acestora.

	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructura culturală este insuficient valorificată • Dotarea serviciului voluntar local pentru situații de urgență este una deficitară.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Posibilitatea accesării unor surse de finanțare nerambursabilă pentru dezvoltarea infrastructurii socio-educaționale și medicale având în vedere prioritățile prevăzute în POR 2021-2027, PO Sănătate, PNRR. • Valorificarea mecanismului DLRC pentru soluționarea deficiențelor cu care se confruntă populația din ZUM Gârcini în ceea ce privește accesul la servicii sociale, de sănătate și educație. • Creșterea sumelor destinate dezvoltării urbane durabile prin FEDR și a bugetelor alocate pentru proiectele din cadrul Inițiativei Urbane Europene • Posibilitatea achiziției unor clădiri aflate în prezent în proprietate privată și schimbarea destinației acestora în construcții cu funcții sociale/educaționale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Intensificarea presiunilor asupra infrastructurii educaționale și sociale ca urmare a creșterii demografice și a numărului de persoane aflate în situații de risc. • Dificultăți în elaborarea și implementarea proiectelor de investiții în infrastructură datorită creșterii gradului de îndatorare al localității. • Provocarea gestionării simultane a mai multor proiecte de investiții de anvergură. • Birocratia specifică procesului de achiziții publice, care poate genera întârzieri semnificative în pregătirea documentațiilor tehnice necesare accesării finanțărilor specifice.

În corelare cu intervențiile tip “soft” identificate ca fiind necesare în cadrul capitolului de Demografie, îmbunătățirea calității vieții membrilor comunității locale și creșterea atraktivității acesteia trebuie fundamentate inclusiv pe măsuri care să asigure dezvoltarea, modernizarea și dotarea infrastructurii serviciilor publice.

Având în vedere importanța acestui domeniu, se impune soluționarea cu prioritate a următoarelor nevoi:

- Soluționarea deficitului de creșe prin dezvoltarea infrastructurii specifice
- Diminuarea încărcării asupra instituțiilor locale de învățământ prin construcția și dotarea de noi spații educaționale; soluționarea deficitului de dotare a instituțiilor de învățământ locale cu echipamente TIC și materiale didactice moderne
- Facilitarea accesului membrilor comunității la servicii sanitare diverse și de calitate prin extinderea și dotarea Spitalului Municipal și înființarea de noi servicii medicale
- Soluționarea necesităților persoanelor în situații de risc prin înființarea de noi structuri pentru prestarea de servicii sociale.
- Realizarea de noi investiții pentru soluționarea deficitului de dotare a Serviciului Voluntar pentru situații de urgență.

Capitolul IV. Mediul Economic

IV.1. Caracteristici generale

Municipiul Brașov, împreună cu rețeaua de localități din jurul acestuia, între care și municipiul Săcele, au format în anii 1970-1980 una din cele mai puternice concentrări industriale din România. Industria din această zonă, profilată pe producerea bunurilor intermediare destinate celoralte ramuri ale economiei a fost puternic afectată de declinul economic înregistrat de România în anii 90 și de lipsa investițiilor pentru retehnologizare, ceea ce a condus la închiderea mai multor coloși industriali. În decursul ultimului deceniu, numărul de salariați din industrie s-a redus cu 38%, ramurile industriale cele mai afectate de restructurare fiind industria constructoare de mașini, industria metalurgică, industria chimică, industria extractivă. Restructurarea economică din ultimii ani a condus la diminuarea progresivă a importanței industriei în economia județului, Zonei Metropolitane și municipiului Brașov, în favoarea sectorului serviciilor și al comerțului: în perioada 2009-2019, numărul salariaților din sectorul de *informații și comunicații* a crescut cu 52%, sectorul HoReCa cu 46%, iar cel al *serviciilor pentru întreprinderi* cu 51%. De asemenea, chiar dacă reprezintă doar 2% din numărul persoanelor angajate la nivel județean, sectorul de *sănătate și asistență socială* a înregistrat în perioada 2009-2019 o creștere cu 135% a numărului de persoane angajate în acest sector.

Aceste evoluții au influențat inclusiv mediul economic din localitatea Săcele care reprezenta în anii 70-80 ai secolului trecut unul dintre cele mai importante centre industriale ale județului Brașov, în special datorită platformei Electroprecizia, specializată în producția de mașini și echipamente electrice.

Transformările economice care generate de procesul de democratizare a societății românești au generat în municipiul Săcele, ca de altfel la nivel național, alături de efectele negative, resimțite sub forma restructurării marilor întreprinderi de stat și disponibilizării unui număr ridicat de salariați și o serie de evoluții benefice.

Acestea au constat în primul rând în dezvoltarea inițiativei private, caracterizată prin numărul ridicat de companii care au apărut pe piața locală, dar și în diversificarea economiei săcelene, anterior extrem de specializată, prin emergența unor noi activități industriale și consolidarea treptată a sectorului terțiar reprezentat de comerț și servicii.

Menținerea importanței sectorului industrial în ansamblul economiei săcelene, corelată cu dezvoltarea treptată a turismului și serviciilor este confirmată și de includerea Municipiului Săcele pe principala axă de dezvoltare urbană a Zonei Metropolitane Brașov, în arealul de dezvoltare a activităților industriale și serviciilor, inclusiv a celor din sectorul turistic.

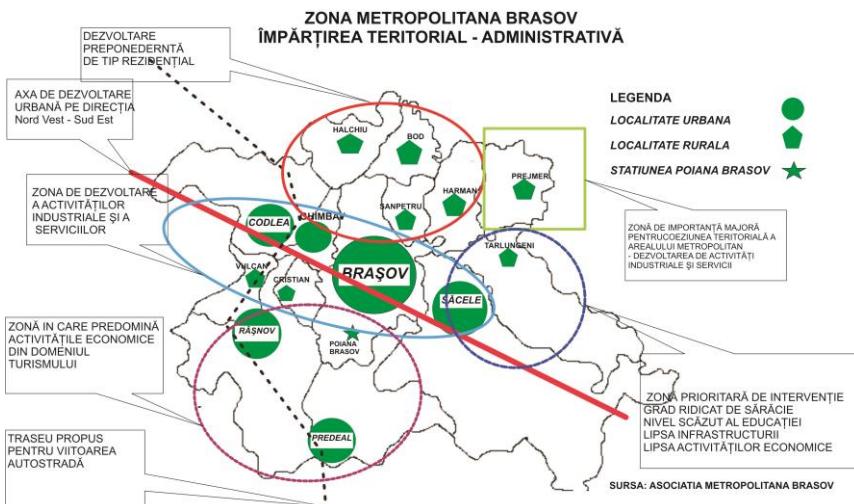
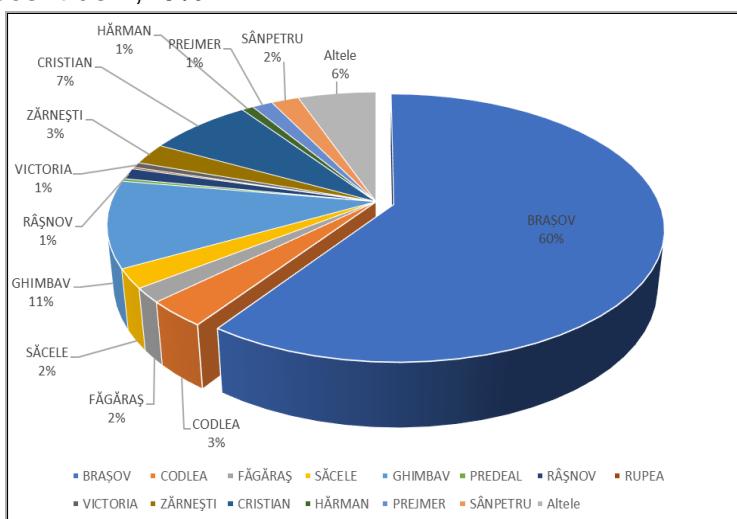

Figura IV.1. Harta zonelor de dezvoltare din Arealul Metropolitan Brașov

Într-adevăr, localitatea Săcele dispune de potențialul și condițiile necesare pentru deveni unul dintre principalele motoare de dezvoltare economică a zonei metropolitane Brașov. Acest potențial trebuie pus însă în valoare inclusiv prin crearea condițiilor necesare de infrastructură și soluționarea problematicilor sociale cu care se confruntă localitatea, care generează efecte și din perspectiva nivelului de pregătire și a competențelor forței locale de muncă. Toate aceste deficiențe afectează performanțele economice ale municipiului Săcele și îi diminuează competitivitatea în raport cu celelalte localități ale Zonei Metropolitane Brașov în procesul de atragere a unor noi investitori. Acest fapt este demonstrat și de contribuția redusă a economiei săcelene la cifra de afaceri totală generată la nivelul județului Brașov.

Astfel, Săcele contribuie în anul 2019 cu un procent de numai 2,34% la cifra de afaceri totală înregistrată la nivel județean, cu un procent mai puțin decât municipiul Codlea (3,21%), localitate similară ca populație și profil economic. Mult mai frapantă este însă diferența înregistrată din această perspectivă între localitatea Săcele și orașul Ghimbav, care realizează 10,54% din cifra de afaceri județeană sau comuna Cristian, care contribuie la aceasta cu un procent de 7,40%:

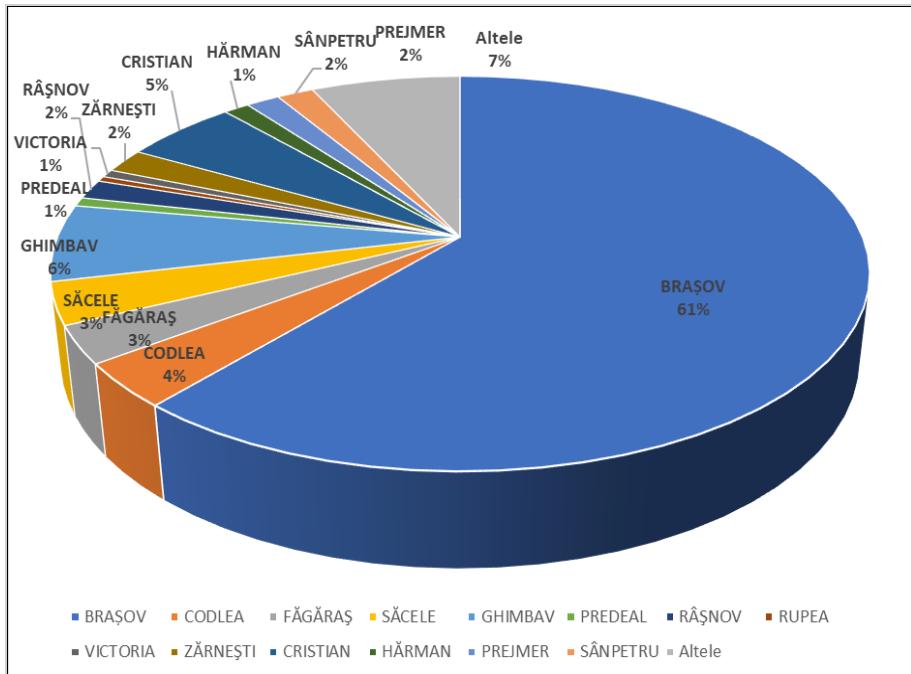

Grafic IV.1. Contribuția localităților la cifra de afaceri anuală generată în județul Brașov (2019)

În condițiile în care toate cele trei localități sunt situate în imediata vecinătate a municipiului Brașov și beneficiază de condiții similare de infrastructură, una din explicațiile plauzibile pentru această diferență este reprezentată de capacitatea Ghimbavului de a-și

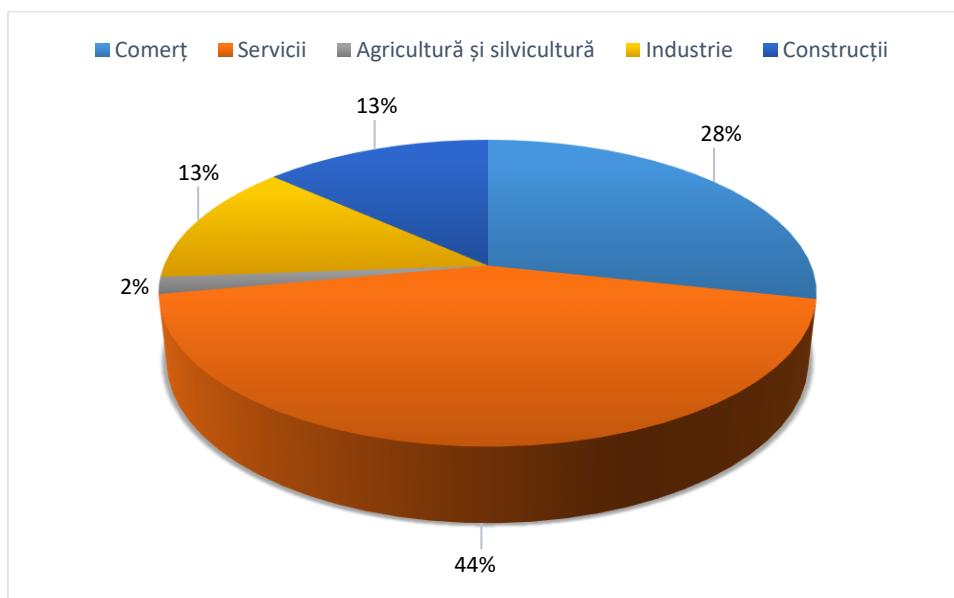
conserva capacitatea industrială din anii 1970-1980, dar și a ambelor localități de a atrage ulterior momentului decembrie 1989 investiții în ramuri economice cu valoare adăugată ridicată, competitive, ceea ce municipiul Săcele a realizat numai parțial.

Rezultatele economiei săcelene, anterior prezentate, au fost generate în anul 2019 de un număr de 958 de societăți și 5785 de angajați, Municipiul Săcele înregistrând 3.43% din numărul total de angajați la nivel județean (în comparație cu Codlea – 3.97% și Ghimbav – 11%):

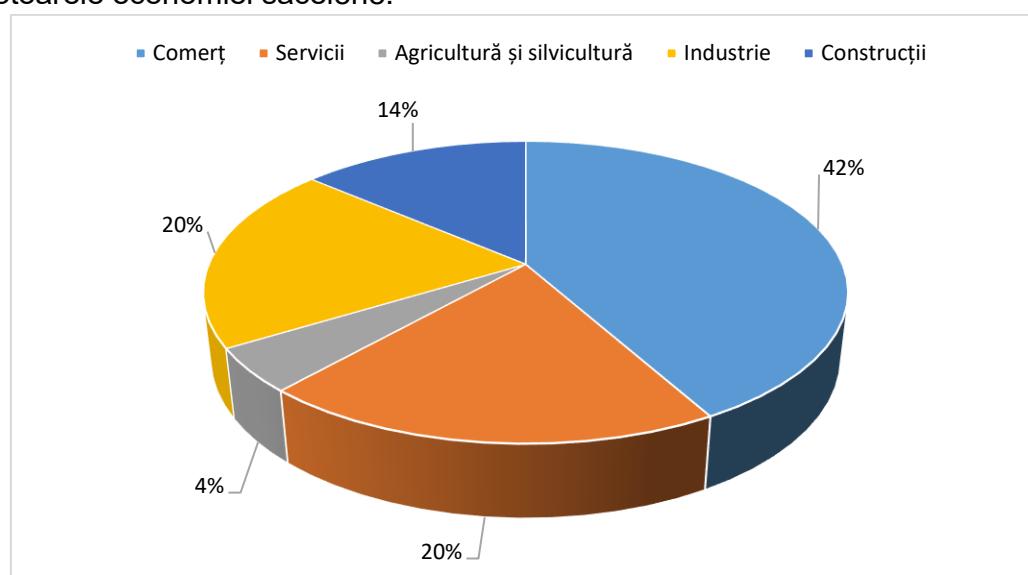
Grafic IV.2. Contribuția localităților la crearea locurilor de muncă ce generează cifra de afaceri anuală în județul Brașov (2019)

În funcție de domeniul de activitate, majoritatea agenților economici locali activează în sectorul serviciilor și a comerțului (72% din totalul firmelor active, cu o creștere de 38% a numărului de firme în perioada 2016-2020), ceea ce demonstrează dezvoltarea pe care sectorul tertiar a înregistrat-o în ultimii ani. Cele mai multe societăți de profil activează în domenii precum comerțul cu amănuntul de produse alimentare, comercializarea cu ridicata a lemnului și a produselor din lemn și comercializarea de autovehicule și piese pentru autovehicule, servicii de transport și depozitare, sectorul serviciilor hoteliere și de alimentație publică. Sectorul industrial este reprezentat de companii care își desfășoară activitatea în domeniul producției de echipamente electrice și electronice, în industria alimentară, confecții textile și prelucrarea lemnului. Agricultura este practicată mai ales pentru necesitățile proprii, fapt demonstrat de numărul redus de societăți comerciale din acest domeniu. Totodată, au fost înregistrate creșteri importante ale numărului de firme din sectorul construcțiilor, în corelare cu dezvoltarea rezidențială pe care o cunoaște localitatea (creștere cu 57% a numărului de firme în sectorul construcțiilor, în perioada 2016-2020).

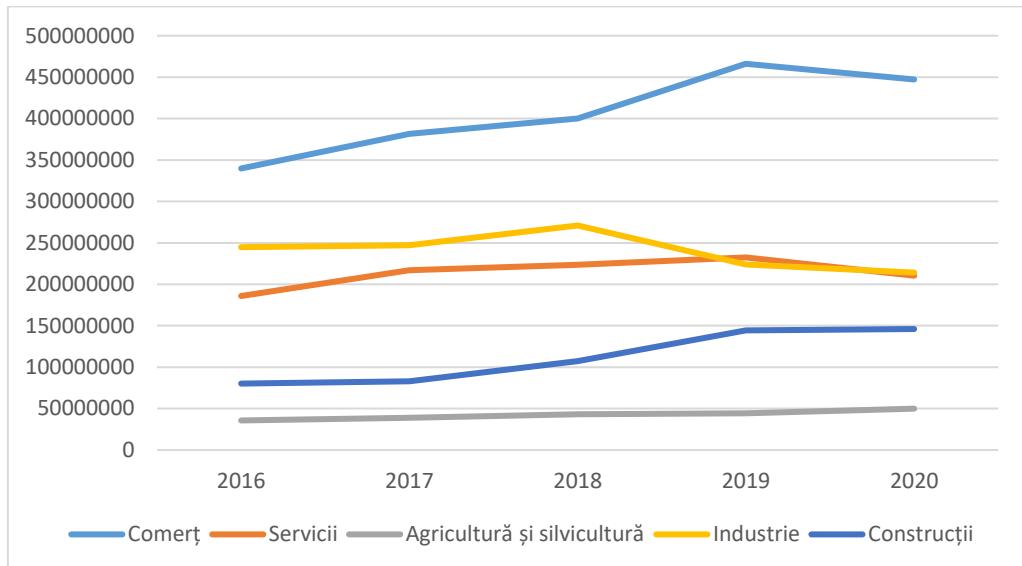
Grafic IV.3. Structura mediului economic local în funcție de numărul de firme / sectoare de activitate

Dezvoltarea sectorului terțiar este demonstrată și de aportul pe care societățile din domeniul serviciilor și comerțului îl au la generarea cifrei de afaceri din municipiul Săcele (62% din cifra de afaceri totală), alături de industrie (20%), care continuă să reprezinte unul dintre motoarele economiei săcelene.

Grafic IV.4. Contribuția sectoarelor economice și cifra de afaceri globală generată la nivelul municipiului Săcele (anul 2020)

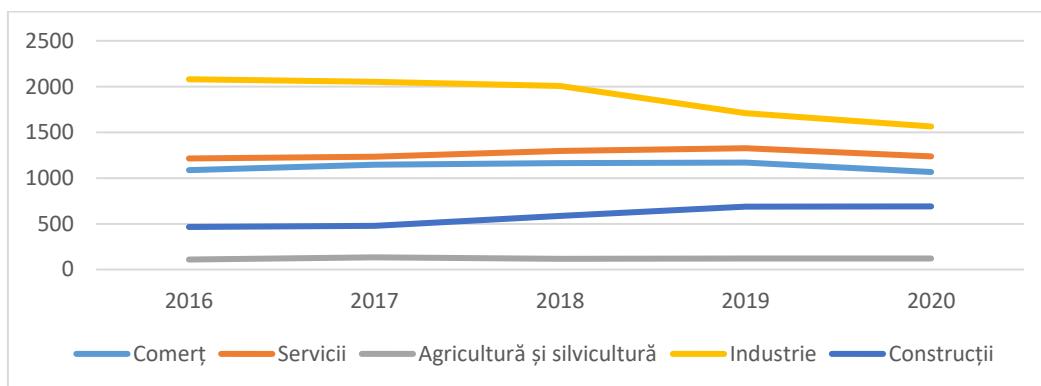
În perioada 2016 – 2020 cea mai mare creștere a cifrei de afaceri a fost înregistrată în sectorul de construcții (creștere a cifrei de afaceri de 82%). Cifra de afaceri înregistrată în sectorul de comerț a avut o creștere de 32%, sectorul de servicii o creștere de 13%, pe când sectorul industrial a înregistrat o scădere a cifrei de afaceri înregistrate în 2016-2020 de 13%:

Grafic IV.5. Evoluția sectoarelor economice după cifra de afaceri globală generată la nivelul municipiului Săcele (2016- 2020)

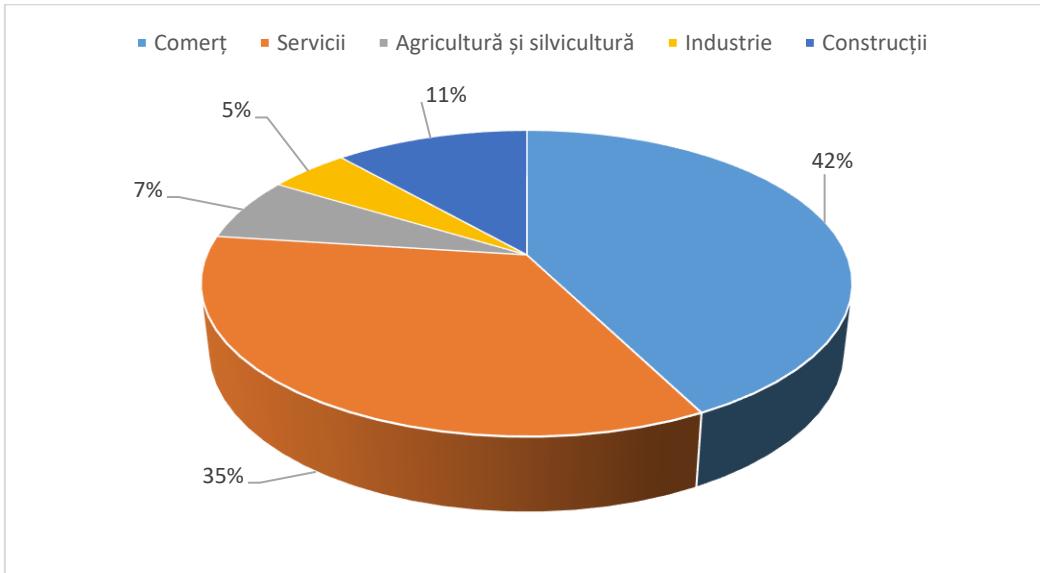
În ceea ce privește numărul locurilor de muncă, în anul 2020, 49% dintre acestea erau ocupate în sectoarele de comerț (23%) și servicii (26%), urmând sectorul industrial cu o pondere de 33% și sectorul construcțiilor cu o pondere de 15% din totalul locurilor de muncă.

Per ansamblu, numărul total al locurilor de muncă la nivelul Municipiului Săcele a scăzut în perioada 2016-2020 cu 6%. În ceea ce privește evoluția în timp a locurilor de muncă pe sectoare de activitate, în perioada 2016- 2020, cea mai mare creștere a fost înregistrată în sectorul construcțiilor (48% creștere a numărului de locuri de muncă), iar cea mai mare scădere a înregistrat-o sectorul industrial (scădere de 25% a numărului de locuri de muncă la nivelul firmelor active):

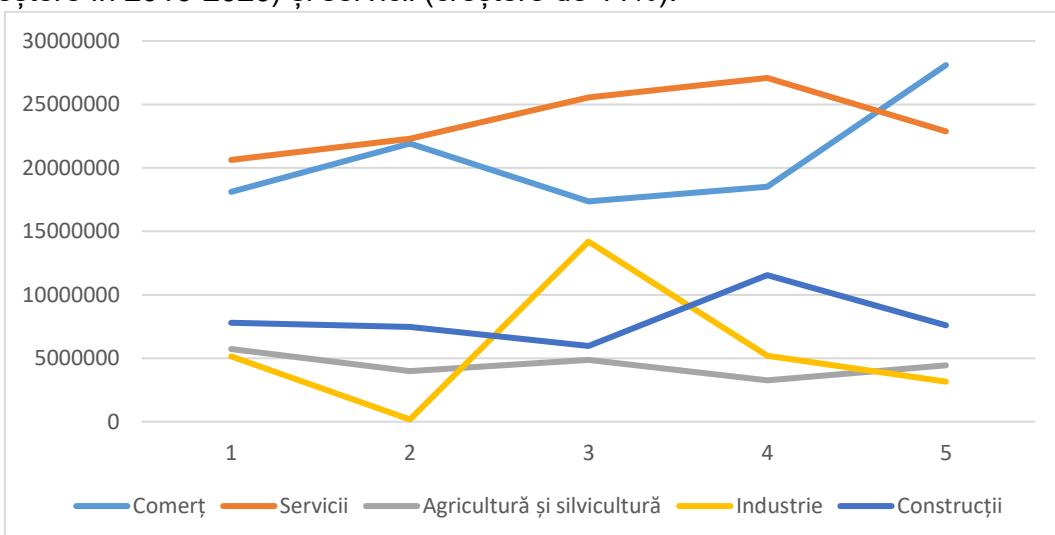
Grafic IV.6. Evoluția sectoarelor economice după numărul de angajați înregistrați la nivelul municipiului Săcele (2016- 2020)

În ceea ce privește profitabilitatea sectoarelor 77% din profiturile realizate sunt în sectoarele de Comerț (42%) și Servicii (35%), urmat de sectorul construcțiilor, cu 11%:

Grafic IV.7. Ponderea profitului realizat pe sectoare, la nivelul municipiului Săcele (anul 2020)

Este de menționat totodată faptul că pentru jumătate din sectoarele economice, profiturile au scăzut în perioada 2016 – 2020: sectorul industrial a înregistrat o scădere a profitului de 39%, urmat de sectorul agricultură și silvicultură (scădere de 22%) și cel al construcțiilor (scădere de 3%). Creșteri importante ale profiturilor s-au înregistrat în comerț (55% creștere în 2016-2020) și servicii (creștere de 11%):

Grafic IV.8. Evoluția sectoarelor economice profitul înregistrat la nivelul municipiului Săcele (2016- 2020)

IV.2. Industria și construcțiile

Conform aspectelor prezentate în secțiunea precedentă, localitatea Săcele reprezenta în anii 70-80 ai secolului trecut, în special datorită platformei Electroprecizia, unul dintre cele mai importante centre industriale din județul Brașov, specializat în producția de motoare și echipamente electrice.

Evoluțiile înregistrate ulterior anilor 90 au generat însă modificări importante la nivelul profilului economic al localității unde industria a început să cedeze teren în fața sectorului terțiar, deși contribuie încă într-un procent important la veniturile generate de economia săceleană.

Pornind de la aceste evoluții, industria reprezintă un procent de numai 13% din ansamblul economiei săcelene, prin raportare strictă la numărul de companii de profil,

diminuarea importanței acestui sector industrial fiind, între altele, rezultatul orientării antreprenorilor și investitorilor către activități de servicii și comerț.

Alături de industrie, companiile din domeniul construcțiilor au ajuns să reprezinte aproximativ 13% din totalul agenților economici din Săcele. Spre deosebire de societățile industriale, companiile din sectorul construcțiilor au înregistrat o evoluție inversă, pozitivă, generată de intensificarea dezvoltării rezidențiale a localității. O situație actuală privind poziționarea societăților din sectorul industriei și construcțiilor în ansamblul economiei săcelene rezultă din datele obținute prin platforma ListăFirme, sincronizată cu ONRC, pentru firmele active din Municipiul Săcele:

Sectorul economic	An 2016	An 2017	An 2018	An 2019	An 2020
Companii din sectorul industrial	120	144	164	175	182
Pondere companii din sectorul industrial din total companii	13%	14%	14%	13%	13%
Companii din sectorul de construcții	119	137	153	172	188
Pondere companii din sectorul de construcții din total companii	13%	13%	13%	13%	13%

Tabel IV.1. Firme din sectorul industriei și construcțiilor; ponderea firmelor din sectorul industriei și construcțiilor din total firme

În prezent, pilonii industriei locale sunt reprezentați de industria echipamentelor electrice și electronice, industria alimentară, confecțiile textile și prelucrarea lemnului. De altfel, acestea sunt și domeniile care angajează cea mai mare parte a forței de muncă din economia săceleeană. Conform datelor publice, cei mai importanți actori din sectorul industrial, respectiv de construcții, sunt:

Denumire companie / Total sector	2016	2017	2018	2019	2020
B. INDUSTRIA EXTRACTIVA	2224883	2081999	2454603	1989353	2247044
TERRAGO SRL	2224883	2081999	2454603	1989353	2247044
C. INDUSTRIA PRELUCRATOARE	145815921	146748006	156222968	107865965	86025119
ELECTROPRECIZIA ELECTRICAL MOTORS SRL	76821810	76948982	91853023	58010362	51018019
ROULEAU GUICHARD ROUMANIE SRL	61728931	57455059	53839562	39228040	24443608
ELECTROPRECIZIA ELECTRICAL EQUIPMENT SRL	7265180	12343965	10530383	10627563	10563492
D. PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA GAZE APA CALDA SI AER CONDITIONAT	282357	370437	1365585	1384340	957824
L.C.T. SOLAR SRL		116305	1075161	1099653	680605
HIDRAL INVEST SRL	282357	254132	290424	284687	277219
E. DISTRIBUTIA APEI SALUBRITATE GESTIONAREA DESEURILOR ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	7161581	8496855	7592553	8666498	10782970
CIBIN SRL	6949636	8076419	7413567	8638956	10469049
OLNEF SRL	211945	420436	178986	27542	313921
F. CONSTRUCTII	48145297	44576657	58533371	74820614	75858591
ELECTROPRECIZIA A.G. SRL	21575307	23608203	30272022	47823348	41094440
NANDESZ COMPANY SRL	9793961	16918052	22237608	22154842	25842105
CONSTRUCTII INDUSTRIALE CIVILE SRL	16776029	4050402	6023741	4842424	8922046

Tabel IV.2. Societățile comerciale cu cea mai mare CA realizată în Municipiul Săcele, per sector industrial / construcții

După numărul de locuri de muncă create, clasamentul este următorul:

Denumire companie / Total sector	2016	2017	2018	2019	2020
B. INDUSTRIA EXTRACTIVA	12	15	14	18	18
TERRAGO SRL	12	15	14	18	18
C. INDUSTRIA PRELUCRATOARE	1222	1229	1158	903	735

ROULEAU GUICHARD ROUMANIE SRL	583	606	541	368	293
ELECTROPRECIZIA ELECTRICAL MOTORS SRL	464	451	453	388	288
ELECTROPRECIZIA ELECTRICAL EQUIPMENT SRL	175	172	164	147	154
D. PRODUCTIA SI FURNIZAREA DE ENERGIE ELECTRICA SI TERMICA GAZE APA CALDA SI AER CONDITIONAT	13	12	17	18	17
HIDRAL INVEST SRL	13	12	13	14	14
L.C.T. SOLAR SRL			0	4	4
E. DISTRIBUTIA APEI SALUBRITATE GESTIONAREA DESEURILOR ACTIVITATI DE DECONTAMINARE	77	72	64	65	64
CIBIN SRL	72	70	62	62	61
OLNEF SRL	5	2	2	3	3
F. CONSTRUCTII	182	151	209	237	240
SADI BUILDING SRL					
ELECTROPRECIZIA A.G. SRL	101	68	95	133	147
CONSTRUCTII INDUSTRIALE CIVILE SRL	58	49	56	47	41
NANDESZ COMPANY SRL	23	34	58	57	52
G. COMERT	247	274	272	285	262
RAMOSS COM SRL	209	226	225	240	216
ALFA COM SRL	38	48	47	45	46

Tabel IV.3. Societățile comerciale cu cel mai mare număr de salariați în Municipiul Săcele, per sector industrial / construcții

Global, industria reprezintă domeniul în care își desfășoară activitatea 33% din forța de muncă înregistrată la nivel local în anul 2020.

În ceea ce privește construcțiile, acest domeniu a înregistrat o evoluție semnificativă în ultimii 20 de ani, în condițiile în care și la nivelul localității Săcele, ca de altfel în întreaga Zonă Metropolitană Brașov, s-a înregistrat o dinamică deosebită a dezvoltării rezidențiale.

Conform aspectelor anterior prezentate, 26% din firmele săcelene, respectiv cele din industrie și construcții, realizează 33% din cifra de afaceri a Municipiului și ocupă peste 48% din forța de muncă înregistrată oficial la nivel local.

IV.3. Agricultura și silvicultura

Amplasarea geografică a localității Săcele determină și condițiile de relief și climă precum și caracteristicile solului, care, cel puțin la prima vedere, nu crează un mediu propice pentru practicarea agriculturii. Astfel, numai o suprafață relativ redusă din teritoriul municipiului și anume cea care se suprapune peste lunca Târlungului și Depresiunea propriu-zisă a Bârsei prezintă cernoziomuri argiloiluviale și levigate, favorabile culturilor agricole.

Chiar dacă agricultura nu își găsește condițiile cele mai bune de dezvoltare în cea mai mare parte a teritoriului municipiului Săcele, suprafețe întinse de pășuni și fânețe naturale din zona montană sunt favorabile creșterii animalelor, iar clima mai rece și regimul pluviometric specific fac, ca aici, să fie mai puțin simțite efectele perioadelor mai secetoase din timpul anului.

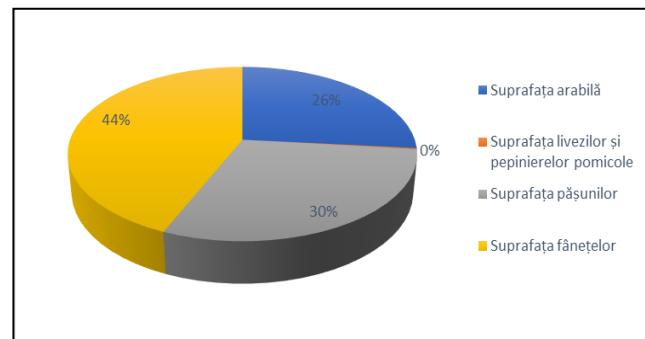
De altfel, zona de munte definește profilul preponderent zootehnic al activităților agricole din municipiul Săcele, străveche comunitate mocănească de altfel, în care tradiția creșterii animalelor și în special oieritul are rădăcini adânci.

La nivelul localității, suprafața totală de teren afectată activităților cu caracter agricol este de 9.587 hectare, distribuită astfel pe categorii de folosință:

Suprafața agricolă – total	9587 ha
Suprafața arabilă	2543 ha
Suprafața livezilor și pepinierelor pomicole	19 ha
Suprafața pășunilor	2840 ha
Suprafața fânețelor	4185 ha

Tabel IV.4 Suprafețe agricole

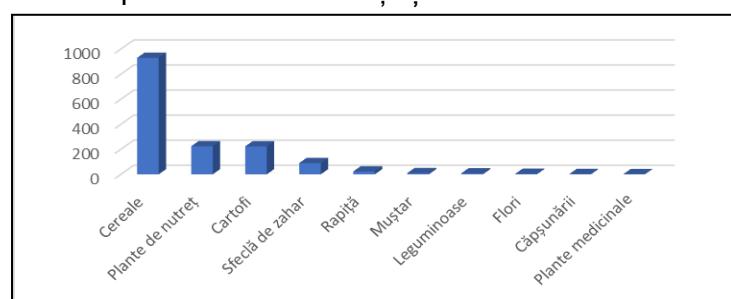
Grafic IV.9. – Suprafața agricolă – Mun. Săcele

Totalul suprafețelor cultivate în cursul anului 2014, așa cum reiese din ultimele date disponibile, este de numai 1403,39 ha, reprezentând mai puțin de 60% din totalul terenului arabil, ceea ce demonstrează anvergura redusă a activităților cu caracter agricol și contribuția redusă a acestui sector în veniturile generate de economia săceleeană.

În ceea ce privește principalele culturi, conform ultimilor date publice disponibile (anul 2013), acestea sunt cele specifice zonei depresionar colinar în care se regăsește ce mai mare parte a terenului cu destinație agricolă de pe teritoriul localității și includ:¹⁴

- ✓ Cereale – 930 ha
- ✓ Plante medicinale – 1,62 ha
- ✓ Plante de nutreț – 224 ha
- ✓ Cartofi – 223 ha
- ✓ Sfeclă de zahăr – 90 ha
- ✓ Rapiță – 23 ha
- ✓ Muștar – 10 ha
- ✓ Leguminoase – 8,33 ha
- ✓ Flori – 4,17 ha
- ✓ Căpșunării – 2,60 ha

Grafic IV.10. – Principalele culturi – Municipiul Săcele

¹⁴ Date valabile la nivelul anului 2013

Prin raportare la suprafața redusă destinată activităților agricole, datele din Registrul Agricol al Municipiului Săcele subliniază gradul ridicat de fărâmîtare al proprietății funciare, care constituie o barieră în practicarea unor forme performante de agricultură. Aceste date accentuează totodată faptul că agricultura practicată în municipiul Săcele are în cele mai multe cazuri caracter de subzistență.

An 2009	An 2010	An 2011	An 2012
5332	5362	5579	5660

Tabel IV.5. Evoluția numărului de exploatații agricole – Municipiul Săcele – 2009-2012

Concluzia anterioară este subliniată și de numărul redus de certificate de producător emise în intervalul 2009-2012:

An 2009	An 2010	An 2011	An 2012
47	34	38	31

Tabel IV.6. Certificate de producător emise – Municipiul Săcele – 2009-2012

Deși conform aspectelor anterior prezentate, condițiile geografice și tradiția istorică favorizează practicarea zootehniei la nivelul municipiului Săcele, și această îndeletnicire este practicată în majoritatea cazurilor cu caracter domestic, pentru satisfacerea nevoilor interne ale gospodăriei. Dimensiunea redusă a șeptelului, indiferent de specie, vine să susțină această afirmație. Astfel, în anul 2013, în Săcele, crescătorii de animale erau înregistrați cu numai 4304 oi, în condițiile în care municipiul Săcele este la origine o străveche comunitate de păstori, iar teritoriul localității include nu mai puțin de 6.501 ha de fânețe.

Nr. Crt.	Specii	2012	2013
1	Bovine	320	355
2	Ovine	3190	4304
3	Caprine	224	186
4	Porcine	41	66
5	Cabaline	142	137
6	Iepuri	110	124
7	Păsări	4720	5649
8	Familii albine	1721	1243

Tabel IV.7. Număr de animale – Municipiul Săcele (cele mai recente ultimele date disponibile)

Caracterul preponderent de subzistență al activităților agricole și de creștere a animalelor practicează în municipiul Săcele este confirmat de și de numărul redus al societăților comerciale locale care activează în domeniu, acestea angajând o mică parte din forța de muncă locală. Conform datelor furnizate Lista Firmelor din România, numărul de firme înregistrate local, cu activitate de profil, a înregistrat o ușoară scădere procentuală de 9,52% în intervalul 2016-2020.

Nr. Crt.	Obiect de activitate cf. cod CAEN	2016	2017	2018	2019	2020
1	CAEN 0111 - Cultivarea cerealelor (exclusiv orez)	4	3	3	3	3
2	CAEN 0112 - Cultivarea orezului	0	0	0	0	0

3	CAEN 0113 - Cultivarea legumelor și a pepenilor, a rădăcinoaselor și tuberculilor	1	1	0	0	0
4	CAEN 0125 - Cultivarea fructelor arbustilor fructiferi, capsunilor, nuciferilor	2	2	3	5	5
5	CAEN 0130 - Cultivarea plantelor pentru înmulțire	3	2	3	2	2
6	CAEN 0141 - Creșterea bovinelor de lapte	0	0	0	0	0
7	CAEN 0146 - Creșterea porcinelor	1	1	1	1	1
8	CAEN 0147 - Creșterea pasarilor	2	2	2	2	2
9	CAEN 0149 - Creșterea altor animale	1	0	0	0	0
10	CAEN 0150 - Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată)	2	2	1	1	1
11	CAEN 0161 - Activități auxiliare pentru productia vegetala	4	4	3	2	3
12	CAEN 0162 - Activități auxiliare pentru creșterea animalelor	0	0	1	0	1
13	CAEN 0322 - Acvacultura în ape dulci	1	1	1	1	1
TOTAL		21	18	18	17	19

Tabel IV.8. Firme locale active în domeniul agriculturii conform cod CAEN – Municipiul Săcele, 2016-2020

Majoritatea operatorilor economici din sectorul agricol sunt specializați în cultivarea cerealelor (01111), a fructelor arbustilor fructiferi, capsunilor, nuciferilor (0125) și producției vegetale (0161), în timp ce potențialul zonei pentru creșterea animalelor este insuficient valorificat. Astfel, în Municipiul Săcele, la nivelul anului 2020, creșterea animalelor e practicată doar de 3 societăți comerciale. Performanțele economice minime ale agriculturii și zootehniei locale și nivelul redus de dezvoltare al acestora sunt potențate și de baza materială deficitară. Astfel, numai suprafața medie de teren arabil care revine unui tractor este de peste 60 de hectare, mult peste media Regiunii Centru (30 hectare) și a județului Brașov (19 hectare).

Nr. crt.	Denumire utilaj	2009	2010	2011	2012	2013
1	Tractoare	24	42	43	43	40
2	Motocositoare	4	5	5	5	6
3	Pluguri	18	27	27	26	26
4	Cultivatoare	4	7	8	8	7
5	Grape cu tracțiune mecanică	19	25	26	25	21
6	Semănători cu tracțiune mec. pentru păioase – simple	9	14	16	15	15
7	Mașini pentru plantat cartofii	10	11	12	12	14
8	Mașini pentru împrăștiat îngrășăminte chimice	5	11	12	12	14
9	Mașini pentru erbicidat	7	8	8	8	9

10	Combine și mașini pentru recoltat cartofi	11	17	17	16	16
11	Remorci pentru tractor	19	29	31	32	33
12	Instalații pentru muls mecanic	4	6	5	5	4

Tabel IV.9. Echipamente și utilaje agricole deținute de producătorii locali (conform ultimelor date disponibile)

O oportunitate pentru dezvoltarea sectorului agricol și zootehnic în municipiul Săcele poate fi reprezentată de accesarea finanțărilor nerambursabile care vor fi disponibile în următorul ciclu programare financiară al UE, 2021-2027.

O dezvoltare mai importantă comparativ cu agricultura o înregistrează la nivel local activitățile economice din domeniul silviculturii. De altfel, exploatarea și prelucrarea lemnului sunt favorizate de amplasarea localității în zona de munte datorită căreia mai mult de o treime din teritoriul său administrativ este acoperită de păduri.

Nr.Crt.	Forma de proprietate	Suprafață totală
1	Fond forestier proprietate publică și privată	12.656,4 ha
2	Terenuri acoperite cu specii de răšinoase	7.329 ha
3	Terenuri acoperite cu specii de foioase	5.227 ha
4	Alte terenuri(pepinier, drumuri forestiere, etc.)	100,4 ha

Tabel IV.10. Fondul forestier al Municipiului Săcele

Fondul forestier local se află în procent de mai mult de 99% în proprietatea autorităților publice locale, care reprezintă de altfel și principalul beneficiar al valorificării masei lemnoase exploatațe. Deși administrarea fondului forestier este asigurată de Regia Publică locală a Pădurilor Săcele, la nivel local s-a creat și un sector privat al societăților comerciale specializate în silvicultură și exploatare forestieră, numărul acestora fiind în scădere, conform datelor furnizate de Lista Firmelor din România.

Nr. Crt.	Obiect de activitate cf. cod CAEN	2016	2017	2018	2019	2020
1	CAEN 0210 - Silvicultura și alte activități forestiere	3	3	3	3	3
2	CAEN 0220 - Exploatarea forestieră	6	6	4	4	4
TOTAL			9	9	7	7

Tabel IV.11. Firme locale active în domeniul silviculturii conform cod CAEN – Municipiul Săcele, 2016-2021

La nivelul anului 2020, conform datelor furnizate de Regia Publică Locală a Pădurilor Săcele R.A., volumul total de masă lemnoasă exploatață în mod oficial a fost de 59.4 metri cubi, tăierile autorizate fiind însoțite de măsuri adecvate de reîmpădurire (18 hectare în 2020).

2016	2017	2018	2019	2020
44.9 mii mc	39.5 mii mc	46.9 mii mc	36.9 mii mc	59.4 mii mc

Tabel IV.12. Volum de masă lemnoasă recoltat și valorificat, 2016-2020

Alături de exploataările autorizate, tăierile ilegale implică recoltarea unei mase lemnoase care nu poate fi monitorizată, deși acest fenomen s-a diminuat semnificativ în ultimii ani. Spre deosebire de exploataările autorizate, care sunt urmate de implementarea unor măsuri de regenerare a vegetației/reîmpăduriri, exploataarea ilegală reprezintă o amenințare la adresa mediului, fiind afectată atât calitatea solului, cât și biodiversitatea locală.

Având în vedere faptul că pădurile reprezintă o importantă resursă locală, adoptarea măsurilor adecvate pentru conservarea și exploatarea rațională a acestora trebuie să reprezinte un obiectiv prioritar pentru autoritățile publice locale.

IV.4. Comerțul și serviciile

Economia municipiului Săcele, tradițional orientată către sectorul industriei și în special a industriei prelucrătoare, tinde să fie în ultimii ani dominată de activitățile din sectorul comercial și al serviciilor.

Conform datelor publice, agenții economici specializați în activități de comerț și servicii reprezentau în anul 2020 aproximativ 72% din totalul celor 1412 de persoane juridice active care desfășurau activități economice în municipiul Săcele.

Totodată, societățile comerciale din domeniile de comerț și servicii realizau 62% din cifra de afaceri înregistrată la nivelul Municipiului și figurau între cei mai importanți angajatori de la nivel local: în anul 2020, societățile din domeniile comerț și servicii angajau 49% din totalul salariaților din municipiul Săcele.

În topul firmelor din sectorul de comerț ca cifră de afaceri realizată regăsim:

Denumire companie	2017	2018	2019	2020
RAMOSS COM SRL	76259001	77644975	83914244	78478748
MOTORS MANAGEMENT SRL	24957546	25721119	42828698	44506899
LAPROM TRADING SRL	29113819	34334599	31930084	29131031
G. COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR SI MOTOCICLETELOR	130330366	13770069	3	158673026
				152116678

Tabel IV.13. Topul companiilor din sectorul comerț, după cifră de afaceri, în 2020

În ceea ce privește numărul locurilor de muncă create, RAMOSS COM SRL rămâne principalul angajator din acest sector, cu un număr de 216 locuri de muncă create în anul 2020.

În ceea ce privește specializarea acestor companii, în sectorul comerțului predomină activitățile de comercializare cu ridicata a lemnului, comerțul cu amănuntul de produse alimentare și comercializarea de autovehicule și piese pentru autovehicule.

Această specializare este parțial justificată de profilul localității Săcele. Astfel, exploataarea și comercializarea lemnului și a produselor derivate din lemn este favorizată de suprafețele mari de păduri de pe teritoriul administrativ al localității (aproximativ 1/3 din acest teritoriu are destinație forestieră). Comerțul cu ridicata de piese și accesorii auto este determinat de revigorarea recentă și diversificarea activităților industriale de pe platforma Electroprecizia.

Comerțul cu amănuntul se derulează în spațiile comerciale existente, concentrate în principal în centrul localității și în cartierele de blocuri de locuințe, la parterul acestora. Investițiile în amenajarea/construcția de noi spații de desfacere a mărfurilor sunt reduse în municipiul Săcele.

În ceea ce privește sectorul serviciilor, predomină la nivel local activitățile din domeniul transportului, domeniul hotelier și al restaurantelor, urmate în clasament de serviciile de consultanță în afaceri și management.

Această tendință de creștere a cifrei de afaceri caracterizează de altfel întreg domeniul serviciilor și comerțului.

Comerț / servicii	An 2016	An 2017	An 2018	An 2019	An 2020
Cifră de afaceri din comerț	339.787.614	381.699.530	399.914.872	466.105.302	447.030.975
Pondere CA comerț	38.34%	39.45%	38.27%	41.95%	41.88%
Cifră de afaceri din servicii	185.882.755	216.942.192	223.642.601	232.444.365	210.268.322
Pondere CA servicii	20.97%	22.42%	21.40%	20.92%	19.70%

Tabel IV.14. Evoluția cifrei de afaceri din comerț și servicii; ponderea cifrei de afaceri din comerț și servicii din total cifră de afaceri

Din datele statistice aferente ultimilor 5 ani, se remarcă o creștere semnificativă a cifrei de afaceri, generată de activitățile de comerț, care reprezintă la nivelul anului 2020 aproape jumătate din veniturile realizate de întreg mediul de afaceri săcelean (42%). Chiar dacă în sectorul serviciilor, evoluțiile nu sunt atât de spectaculoase, totuși se remarcă și aici o creștere constantă a cifrei de afaceri, chiar dacă ponderea rămâne în general neschimbată (20%).

Aspectele anterior prezentate generează concluzia că serviciile și comerțul reprezintă unul dintre motoarele economiei săcelene. Această situație este de așteptat să crească pe termen scurt și mediu, mai ales în condițiile în care dezvoltarea turismului local va genera automat și diversificarea și creșterea profitabilității serviciilor auxiliare de agrement, alimentație publică, transport. Totodată, localizarea favorabilă localității în arealul metropolitan Brașov, în paralel cu finalizarea investițiilor în finalizarea aeroportului de la Ghimbav vor genera beneficii și asupra sectorului comercial din Săcele, prin eficientizarea circulației bunurilor.

IV.5. Turismul

Turismul reprezintă unul dintre cele mai dinamice activități generatoare de venituri, a cărui influență se exercită și asupra altor sectoare economice și a vieții sociale și culturale a comunităților locale. Principalele argumente care susțin necesitatea dezvoltării turismului, inclusiv la nivelul municipiului Săcele rezidă în următoarele aspecte:

- resursele turistice sunt inepuizabile, astfel că turismul este unul dintre sectoarele economice cu perspective reale de dezvoltare pe termen lung;
- exploatarea și valorificarea complexă a resurselor turistice, însotite de o promovare eficientă, constituie o sursă de venituri importantă;
- turismul reprezintă o piață sigură a forței de muncă și de redistribuire a celei disponibilizate din alte sectoare economice;
- turismul, prin efectul său multiplicator, acționează ca un element dinamizant al sistemului economic, generând o cerere specifică de bunuri și servicii care antrenează o creștere în

sfera producției acestora, contribuind în acest mod la diversificarea structurii sectoarelor economiei locale;

- dezvoltarea turismului contribuie la creșterea economică și social, constituind și o sursă importantă de sporire a veniturilor populației;
- în condițiile respectării și promovării principiilor de dezvoltare durabilă, turismul constituie un mijloc de protejare, conservare și valorificare a potențialului natural și antropic;
- pe plan social, turismul se manifestă ca un mijloc activ de educație a tinerei generații.

Alături de acești factori cu caracter general care pledează pentru dezvoltarea turismului ca activitate economică ce poate genera venituri importante la nivel local, Municipiul Săcele beneficiază de atuuri certe care o pot consacra ca destinație turistică de referință la nivelul Zonei Metropolitane Brașov.

Astfel, din punct de vedere al accesibilității, factor esențial în dezvoltarea sectorului turistic, localitatea beneficiază de avantajul amplasării în imediata vecinătate a municipiului Brașov, unul dintre marile noduri rutiere și feroviare ale țării, punct în care se intersectează căile de transport prin care se realizează legături între toate regiunile țării.

Localitatea este conectată la infrastructura de drumuri naționale (DN1 și DN1A) și județene care asigură atât legătura cu localitățile Zonei Metropolitane Brașov, cât și cu principalele centre urbane de la nivel regional și național. Un avantaj competitiv al municipiului Săcele, în raport cu alte localități ale zonei metropolitane este reprezentat de faptul că are la dispoziție propriul sistem public de transport în comun, care asigură conexiuni directe, facile cu municipiul Brașov. Chiar dacă acest sistem necesită intervenții în vederea modernizării și eficientizării, constituie totuși un important punct de pornire în condițiile preconizatei implementări a sistemului metropolitan de transport care va include municipiul Săcele.

În ceea ce privește transportul feroviar, prin intermediul stației CFR din municipiul Brașov, important nod de cale ferată, se asigură conexiunea cu toate zonele țării și statele europene vecine.

Nu în ultimul rând, existența a 3 aeroporturi la distanțe cuprinse între 145 și 175 de km (București, Sibiu, Târgu-Mureș) asigură legătura atât cu Uniunea Europeană, dar și cu spațiul extracomunitar, însă absența unui aeroport în zonă reprezintă o piedică importantă în asigurarea unor conexiuni rapide și directe cu aceste zone. Finalizarea acestei investiții în viitorul apropiat va duce la o creștere semnificativă a numărului de turiști, inclusiv în municipiul Săcele.

Din punct de vedere al profilului turistic al localității Săcele, acesta este definit pe de o parte de amplasarea geografică deosebit de avantajoasă, în vecinătatea masivelor Ciucăș și Piatra Mare și, pe de altă parte, de patrimoniul cultural istoric inedit, caracterizat de prevalența elementului mocănesc în condițiile în care în Țara Bârsei predomină în general vestigii ale elementelor etnice săsești și maghiare.

Astfel, cadrul deosebit în care este amplasată localitatea facilitează accesul turiștilor la **numeroase obiective naturale** precum Canionul Șapte Scări, Tamina, Cascada din roci calcareoase, Peștera de gheăță, Prăpastia Ursului, Vârful Piatra Mare, Cabana și Dealul Bunloc, dar și diverse trasee turistice din masivul Ciucăș. Pe de o parte, aceste obiective beneficiază de avantajul unei circulații turistice relativ reduse, care nu a afectat pentru moment condițiile de mediu, ecosistemele și habitatele locale. Accesibilitatea și promovarea redusă mențin însă multe din aceste obiective în afara circuitelor turistice și le fac insuficient cunoscute. Doar recent au fost derulate de către autorități și investitori privați intervenții pentru valorificarea acestor obiective, precum reabilitarea scărilor din Canionul 7 Scări și instalarea tirolienei din această zonă de către Regia Pădurilor din Municipiul Săcele.

Alături de aceste obiective, cele **două arii naturale protejate** în care acestea sunt amplasate (Ciucăș și Piatra Mare) oferă turiștilor și posibilitatea de a observa specii de faună și floră sălbatică rare, unele chiar endemice zonei.

Nu în ultimul rând, cadrul natural în care este amplasată localitatea oferă posibilitatea practicării a **numeroase sporturi și activități în aer liber**. Astfel, dealul Bunloc este o locație preferată pentru practicarea sporturilor extreme – parapantă, deltaplanorism și dispunea până de curând de o instalație de transport pe cablu părție de schi care nu mai este însă în funcțiune. Zona Dâmbu Morii, unde sunt prezente numeroase structuri turistice care oferă posibilități variate de petrecere a timpului liber, reprezentă și punctul de pornire către o serie de obiective turistice precum Canionul 7 Scări. Zonele Brădet și Babarunca – situate pe drumul de acces către Cheia, prin Masivul Ciucăș, au cunoscut în ultimii ani o importantă dezvoltare a infrastructurii turistice și oferă condiții pentru practicarea ecoturismului.

Cea de-a doua componentă a potențialului turistic al municipiului Săcele este reprezentată de **patrimoniul cultural-istoric**, acesta din urmă constituind un element clar de diferențiere față de alte localități din Țara Bârsei și, în același timp, un punct forte care poate fi valorificat din punct de vedere turistic. Astfel, pe parcursul istoriei, în Săcele, prevalența elementului românesc (mocănesc) s-a menținut nealterată, alături de componenta maghiară (ceangăiască) peste care s-a circumscris ulterior contribuția populației rrome. Amplasată la poalele munților, comunitatea mocanilor săceleni a utilizat cu precădere lemnul în arhitectura laică și cea religioasă. Ulterior, folosirea pietrei și a cărămizii a limitat utilizarea lemnului la realizarea elementelor decorative și, mai ales, a porților, adevărate opere de artă ce rivalizează cu succes porțile maramureșene prin complexitate și măiestria execuției. De altfel, poarta mocănească este oficial recunoscută ca simbol al comunității săcelene.

Alături de casele vechi ale mocanilor și ceangăilor săceleni, expresie a unei culturi rurale arhaice, nealterate, poarta mocănească ar trebui să constituie principalul element de identitate pe baza căruia să se realizeze promovarea turistică a municipiului Săcele.

Valoarea acestor obiective este atestată și de faptul că nu mai puțin de 50 dintre ele au fost înscrise în lista monumentelor istorice actualizată prin Ordinul nr. 2.361/2010 pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004. Dintre acestea pot fi menționate:

- ✓ Ansamblul "Mocăname" – sec. XIX-XX
- ✓ Biserica ortodoxă "Adormirea Maicii Domnului" din Satulung – sec XIX
- ✓ Ansamblul bisericii ortodoxe "Sf. Adormire a Maicii Domnului" din Turcheș – sec. XVIII-XIX
- ✓ Biserica ortodoxă "Sf. Nicolae" din Baciu – 1808-1809
- ✓ Ansamblul bisericii Ortodoxe „Sfântul Nicolae” din Cernatu – sec XVIII
- ✓ Biserica Ortodoxă „Sfinții Arhangheli” din Satulung – sec XVIII
- ✓ Biserica Catolică din Turcheș și Bisericile Evanghelice din Baciu, Turcheș, Cernatu și Satu Lung
- ✓ Muzeul etnografic din Săcele
- ✓ Casa memorială Darie Magheru – Turcheș
- ✓ Troițele din localitate

În prezent, toate aceste obiective sunt insuficient valorificate și multe dintre ele sunt în stare avansată de degradare sau chiar amenințate cu dispariția¹⁵, ceea ce implică necesitatea de intervenții rapide din partea autorităților locale în vederea reabilitării, alături

¹⁵ În anul 2004, autoritățile competente au inventariat dispariția a 13 case și 10 porți datând din secolele XVIII-XIX

de cele recomandate pentru creșterea vizibilității turistice. Este de menționat totodată faptul că, alături de obiectivele de patrimoniu prezentate, Săcele figurează în Registrul Arheologic Național cu 3 sit-uri arheologice, nici unul nefiind inclus în circuitul turistic, acestea fiind cunoscute doar la nivelul comunităților de specialiști în istorie și arheologie.

Alături de elementele patrimoniului local cultural istoric și natural, anterior prezentate, un element care poate contribui la stimularea turismului săcelean este reprezentat de calendarul local de manifestări culturale artistice, care include evenimentele deja prezentate în cadrul capitolului referitor la calitatea vieții.

Acest calendar, deși există, include un număr redus de evenimente (poate și datorită infrastructurii de profil deficitare) care se adresează în cele mai multe cazuri membrilor comunității locale și sunt insuficient sau chiar deloc promovate la nivelul turiștilor. În acest context, pentru stimularea interesului potențialilor vizitatori, se recomandă diversificarea acestor evenimente și organizarea lor cu caracter de regularitate, dar și intensificarea demersurilor de promovare, utilizând canale adecvate publicului țintă vizat, respectiv turistii români și străini.

Având în vedere elementele care definesc potențialul municipiului Săcele, se poate aprecia că acesta poate oferi vizitatorilor acces la forme variate și atractive de turism, precum:

- ✓ Posibilitatea practicării ecoturismului în siturile protejate de pe teritoriul administrativ al localității;
- ✓ Drumeții montane;
- ✓ Condiții pentru practicarea unor sporturi precum alpinismul, mountainbike, deltaplanorism, zboruri cu parapanta;
- ✓ Practicarea vânătorii și a pescuitului sportiv;
- ✓ Vizitarea principalelor obiective culturale și istorice din localitate, individual sau în grupuri organizate;
- ✓ Posibilitatea practicării sporturilor de iarnă, în condițiile repunerii în funcțiune a infrastructurii existente (pârtia de schi Bunloc) și dezvoltării proiectate a altora noi

Pornind de la aspectele prezentate, se poate aprecia că Municipiul Săcele prezintă potențial pentru practicarea următoarelor forme de turism:

- ✓ Turismul de odihnă și recreere

Turismul de odihnă și recreere intrunește în Municipiul Săcele toate condițiile necesare pentru a fi practicat, ținând cont de clima specifică, frumusețea peisajelor naturale și de zonele relativ izolate care au cunoscut în ultimii ani o dezvoltare semnificativă a infrastructurii de primire turistică (Brădet, Babarunca dar și Dâmbul Morii).

- ✓ Turismul sportiv și de agrement

Diversitatea peisagistică, ariile naturale protejate situate pe teritoriul localității, cu numeroase specii endemice de floră și faună, traseele montane (există 20 de trasee marcate în Munții Piatra Mare și Ciucăș), precum și obiectivele naturale anterior menționate oferă condiții favorabile pentru practicarea drumețiilor montane. Un potențial deosebit la nivelul municipiului Săcele îl deține ecoturismul, favorizat de mediul înconjurător încă nealterat de circulația turistică, dar care nu beneficiază de o strategie coerentă de promovare.

Alături de turismul montan, cadrul natural în care este amplasată localitatea oferă condiții favorabile pentru alpinism, speologie, mountain bike, off road, însă este necesară realizarea unor amenajări specifice pentru aceste sporturi.

Nu în ultimul rând, Săcele reprezintă deja o destinație pentru practicarea sporturilor extreme, dealul Bunloc reprezentând deja o destinație cunoscută pentru pasionații de deltaplanorism și zboruri cu parapanta. Totodată, în zona Canionului 7 Scări urmează să

fie inaugurată o tiroliană cu o lungime totală de aproximativ 2,1 km, cea mai mare din țară, care va atrage în mod cert pe cei interesați de turismul de aventură.

Pe timpul iernii, împrejurimile localității oferă condiții pentru practicarea skiului și a skiului fond, însă este necesară repunerea în funcțiune și modernizarea infrastructurii existente (pârtia Bunloc) și demararea de noi proiecte pentru extinderea acesteia, valorificând potențialul natural al localității.

Nu în ultimul rând, gradul de împadurire ridicat și existența unui patrimoniu cinegetic valoros permit dezvoltarea turismului de vânătoare într-un cadru controlat și organizat, cu condiția respectării normelor în vigoare și fără a afecta echilibrul ecologic al speciilor.

Această nișă a turismului sportiv și de agrement cu toate componentele sale, trebuie valorificată, în condițiile în care, conform celor anterior prezentate, localitatea dispune de o serie de avantaje competitive importante.

✓ Turismul cultural-istoric

Conform aspectelor anterior prezentate, cea de-a doua componentă a potențialului turistic al municipiului Săcele este reprezentată de patrimoniul cultural-istoric. Aceasta se caracterizează prin prevalența elementului mocănesc în condițiile în care în Țara Bârsei predomină în general vestigii ale elementelor etnice săsești și maghiare. Acest element clar de diferențiere față de alte localități din Țara Bârsei constituie un punct forte care poate fi valorificat din punct de vedere turistic, prin definirea unei strategii de promovare care să aibă ca element central arhitectura, poarta și în general civilizația mocănească dar și cea ceangăiască. Se poate miza astfel pe crearea unor circuite care să includă vizitarea obiectivelor de patrimoniu din lista națională a monumentelor istorice, dar și a Muzeului Etnografic, în paralel cu organizarea unor evenimente periodice de promovare a modului de viață și obiceiurilor locale. Totodată, există potențial pentru preluarea de către autorități a unor clădiri valoroase din punct de vedere istoric, care să fie transformate în gospodării tradiționale, adevărate muzeu vii ale culturii mocănești și ceangăiești. Toate aceste obiective pot și trebui incluse în circuitele turistice din Țara Bârsei, care beneficiază la rândul său de un bogat patrimoniu cultural istoric, în vederea creșterii vizibilității localității pe piața turistică. Totodată, este necesară intensificarea colaborării între toți actorii locali în vederea promovării potențialului turistic al Săcelor pe această nișă dar și intervenția rapidă a autorităților pentru salvarea obiectivelor de patrimoniu, unele aflate în stare avansată de degradare.

✓ Turismul de afaceri

Dezvoltarea turismului de afaceri în municipiul Săcele este favorizată de amplasarea acestuia în Zona Metropolitană Brașov, în imediata vecinătate a municipiului polarizator care a cunoscut în ultimii ani o importantă dezvoltare economică. În fapt, întregul areal metropolitan tinde să devină o destinație interesantă pentru investitori, atât români cât și străini. În ultimii ani, municipiul Săcele începe să dețină și infrastructura necesară pentru practicarea turismului de afaceri, reprezentată de structurile de cazare de 3 și 4 stele dezvoltate în vecinătatea DN1, care dispun și de dotările necesare care să asigure buna desfășurare a unor conferințe și a unor reuniuni de afaceri.

✓ Agroturismul / turismul rural

Deși a doua localitate urbană din Zona Metropolitană Brașov, municipiul Săcele păstrează în continuare numeroase elemente ale civilizației păstorești rurale care i-a definit profilul pe parcursul istoriei. În aceste condiții, prin corelare cu valorificarea potențialului cultural-istoric local, se recomandă și promovarea formelor de agroturism care să îi pună pe vizitatori în legătură directă cu modul de viață, îndeletnicirile, tradițiile comunităților mocănești și ceangăiești și să le ofere posibilitatea de a gusta delicatessen și de a îmbrăca veșmintele tradiționale locale. Posibilitatea dezvoltării agroturismului este favorizată și de numeroasele pensiuni care au fost deschise în ultimii ani în zone care beneficiază de

amplasarea într-un cadru natural deosebit precum Babarunca, Brădet dar și în zona de pădure ce înconjoară localitatea.

Alături de potențialul cultural istoric și natural al localității, un alt factor esențial pentru dezvoltarea sectorului turistic la nivelul municipiului Săcele este reprezentat de gradul de dezvoltare al infrastructurii și calitatea serviciilor pe care acestea le oferă vizitatorilor. O analiză a sectorului turistic din Municipiul Săcele, a evoluției și a performanțelor acestuia din ultimii ani relevă următoarele aspecte:

A. Facilități de cazare

Un avantaj competitiv al sectorului turistic din municipiul Săcele este reprezentat de existența unei infrastructuri de cazare care se află într-o continuă extindere și modernizare. Mai puțin prezente în centrul localității, structurile de cazare sunt concentrate în zonele cu destinație turistică precum Dâmbu Morii, Brădet, Babarunca și în vecinătatea DN1.

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul 2016		Anul 2017		Anul 2018		Anul 2019		Anul 2020	
	Structuri	Locuri								
Hoteluri	3	345	3	345	4	405	4	405	4	405
Hosteluri	2	129	2	129	2	129	2	129	2	129
Vile turistice	4	74	5	104	5	104	4	86	4	86
Cabane turistice	0	0	0	0	1	12	1	12	1	12
Pensiuni turistice	17	397	19	388	21	404	22	410	22	409
Pensiuni agroturistice	6	76	7	84	6	76	5	68	5	68
TOTAL	32	1021	36	1050	39	1130	38	1110	38	1109

Tabel IV.15. Infrastructura de primire turistică – Municipiul Săcele – 2016-2020

Conform datelor publice ale INS (Institutul Național de Statistică), se observă că în intervalul 2016-2020, infrastructura de primire turistică a înregistrat o dezvoltare importantă, numărul structurilor de profil având o creștere procentuală de 18,75%. O evoluție se poate remarcă și în privința locurilor de cazare, unde se înregistrează o creștere de 8,61% în intervalul 2016-2020. Cele mai numeroase unități de primire turistică sunt pensiunile turistice, fapt ce sugerează o dezvoltare a turismului în acord cu potențialul localității, anterior prezentat. Totuși, se remarcă și faptul că localitatea dispune și de numeroase unități de cazare din categoria hotelurilor și hostelurilor, acestea oferind în anul 2020 aproape jumătate din locurile de cazare disponibile în municipiul Săcele. Acestea sunt grupate în general în vecinătatea DN1 și oferă facilități suplimentare inclusiv pentru practicarea turismului de afaceri. Dezvoltarea evidentă a structurilor de primire turistică în municipiul Săcele a fost stimulată și de facilitățile oferite sub forma instrumentelor financiare nerambursabile disponibile în domeniul turismului.

Din punct de vedere al standardelor de confort și calitate oferite, structurile de cazare ce funcționează la nivelul zonei sunt clasificate între 1 și 4 stele (în cazul hotelurilor și a pensiunilor urbane), respectiv 1 și 5 flori (pentru pensiuni).

Pe baza unor factori precum tendințele sectorului turistic, caracteristicile și preferințele clientilor, cele mai numeroase unități de cazare sunt cele clasificate la 3, respectiv 2stele/flori. În localitate există însă și unități de cazare clasificate la standarde superioare, între care poate fi menționat Hotelul Ramada, care pot satisface cerințe variate, inclusiv referitoare la organizarea de evenimente și manifestări de afaceri de anvergură internațională.

Corelând datele prezentate cu situația înregistrată la nivel național, se poate aprecia că infrastructura de cazare din municipiul Săcele este relativ dezvoltată, însă insuficient valorificată și acest fapt se datorează inclusiv facilităților reduse pe care localitatea în sine le oferă pentru agrement și petrecerea timpului liber.

B. Infrastructura de agrement și petrecere a timpului liber

Cu excepția obiectivelor naturale, care atrag numeroși turiști practicanți de sporturi montane sau pasionați de activități în aer liber, precum și a facilităților de agrement oferite de structurile locale de primire turistică, infrastructura de petrecere a timpului liber este extrem de redusă la nivelul municipiului Săcele.

Localitatea dispune de un număr redus de săli și terenuri de sport. Cu toate acestea, municipiul Săcele dispune de infrastructura necesară pentru practicarea sporturilor de iarnă (de pe Dealul Bunloc). În aceste condiții, localitatea oferă turiștilor posibilități limitate de petrecere a timpului liber, ceea ce influențează direct numărul de sosiri, dar și durata șederii acestora în localitate.

C. Evoluția numărului de turiști; gradul de ocupare al structurii de cazare

Evoluția principalilor indicatori de performanță a sectorului turistic din localitatea Săcele, respectiv numărul de sosiri, numărul de înnoptări și gradul de ocupare a structurilor de cazare este redată în tabelul următor:

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul 2016			Anul 2017			Anul 2018		
	Sosiri	Înnoptări	Grad ocupare total (%)	Sosiri	Înnoptări	Grad ocupare total (%)	Sosiri	Înnoptări	Grad ocupare total (%)
Hoteluri	30337	49653	24%	35906	57308	29%	43239	66845	29%
Hosteluri	5127	7055	11%	4426	4654	9%	4016	4787	9%
Vile turistice	2625	4675	13%	4086	7395	13%	4098	7263	13%
Cabane turistice	0	0	0%	0	0	0%	0	0	0%
Pensiuni turistice	9053	20063	6%	9357	19705	7%	9009	18155	7%
Pensiuni agroturistice	1497	3077	9%	1426	2793	9%	1545	3301	10%
TOTAL	48639	84523	14%	55201	91855	16%	61907	100351	16%

Tabel IV.16. Evoluția numărului de sosiri, înnoptări și a gradului de ocupare a structurilor de cazare 2016 – 2018

Tipuri de structuri de primire turistica	Anul 2019			Anul 2020		
	Sosiri	Înnoptări	Grad ocupare total (%)	Sosiri	Înnoptări	Grad ocupare total (%)
Hoteluri	42174	67857	29%	15529	25173	15%
Hosteluri	2256	3102	5%	920	1328	3%
Vile turistice	3752	8804	12%	2329	4168	9%
Cabane turistice	0	0	0%	0	0	0%
Pensiuni turistice	14511	31153	11%	6332	13173	6%
Pensiuni agroturistice	1586	3505	10%	1083	2260	10%
TOTAL	64279	114421	17%	26193	46102	9%

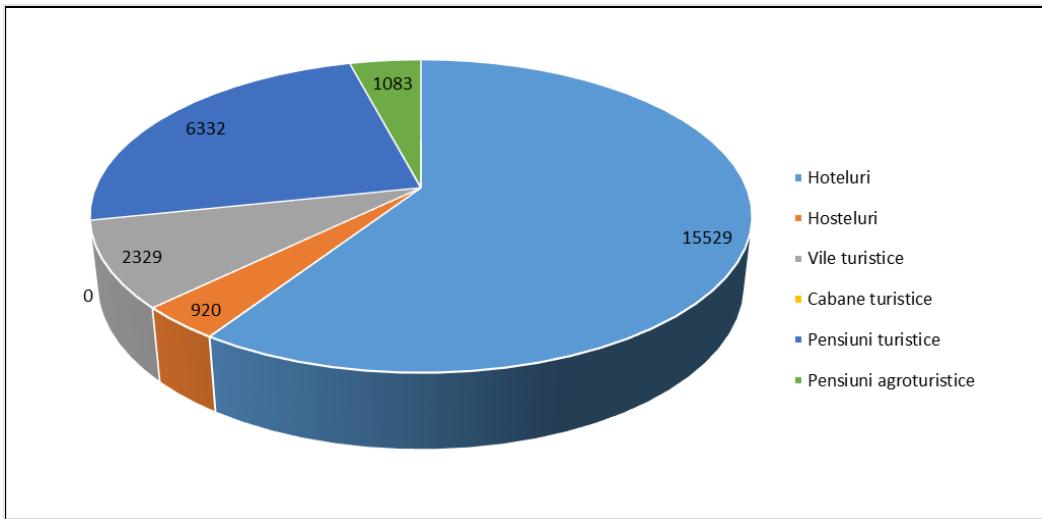
Tabel IV.17. Evoluția numărului de sosiri, înnoptări și a gradului de ocupare a structurilor de cazare 2019 - 2020

Analiza fluxurilor turistice înregistrate la nivelul localității relevă o creștere liniară de 32% a acestora în perioada 2016-2019, fapt care demonstrează potențialul sectorului de profil. Cu toate acestea, anul 2020, reprezentat de debutul pandemiei globale de SARS-CoV-2, a cauzat o scădere masivă a numărului de turiști, pe fondul restricțiilor impuse de autorități pentru limitarea răspândirii virusului.

Totodată, o situație similară putem remarca și în ceea ce privește evoluția numărului de înnoptări în structurile cazare din zonă, indicator care a înregistrat o creștere procentuală de 35,35% în intervalul 2016-2019. Anul 2020 se remarcă printr-o scădere considerabilă, de 59,70%, a acestui indicator, din cauza condițiilor generate de pandemie.

Cea mai semnificativă creștere a numărului de sosiri și de înnoptări au înregistrat-o structurile hoteliere din localitate, fapt justificat parțial de amplasarea avantajoasă (majoritatea pe DN1), vizibilitatea de care se bucură, posibilitatea acomodării unor grupuri mari, organizate de turiști, precum și serviciile variate și facilitățile de agrement oferite clienților. Din tabelul precedent se remarcă faptul că această creștere se realizează parțial pe seama pensiunilor turistice și agroturistice, care înregistrează o diminuare a ritmului de creștere a acestor indicatori pe parcursul anilor 2016-2018.

O situație clară a sosirilor dintre diferitele tipuri de structuri de primire turistică funcționale la nivelul Municipiului Săcele este redată în graficul alăturat.

Grafic IV.11. Repartitia numarului de sosiri pe structuri de cazare 2020

Din perspectivă globală, sosirile (înregistrate) și numărul de înnoptări sunt influențate și de caracterul de sezonalitate al turismului practicat în zonă. Astfel, fluxul de turiști este mai ridicat pe perioada sezonului de iarnă, când se înregistrează și durate mai lungi de sedere. De asemenea, se înregistrează un vârf și în lunile de vară, datorită perioadei de concedii și a grupurilor organizate de turiști străini care vizitează zona. Acest factor influențează și gradul de ocupare al capacității de cazare, de 17% în 2019, care se situează sub media națională. În ceea ce privește acest indicator, se remarcă faptul că în municipiul Săcele, hotelurile beneficiază de cel mai ridicat grad de ocupare în timp ce hostelurile și vilele turistice se confruntă în anul 2019 cu o scădere semnificativă față de anul precedent.

Valoarea redusă a gradului general de ocupare este determinată de faptul că, în continuare, preferințele turiștilor, indiferent de țara de origine și de tipul de turism practicat se îndreaptă spre municipiul Brașov. Marea majoritate a turiștilor și în special al celor proveniți din afara României sunt înregistrați în municipiul Brașov și stațiunile din zonă (Poiana Brașov, Predeal, Râșnov, Bran). Este necesară în acest context intensificarea demersurilor pentru promovarea unor forme de turism de nișă precum ecoturismul, turismul sportiv și de agrement, turismul rural, pentru practicarea cărora municipiul Săcele dispune de avantaje competitive evidente.

D. Durata medie de sedere în zonă

Corelând numărul turiștilor săsi și în localitate cu numărul de înnoptări înregistrate în structurile de cazare, se remarcă faptul că durata medie a sederii s-a menținut relativ constantă pe tot parcursul perioadei analizate.

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Hoteluri	1,64	1,60	1,55	1,61	1,62
Hosteluri	1,38	1,05	1,19	1,38	1,44
Vile turistice	1,78	1,81	1,77	2,35	1,79
Cabane	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

turistice					
Pensiuni turistice	2,22	2,11	2,02	2,15	2,08
Pensiuni agroturistice	2,06	1,96	2,14	2,21	2,09
Total	1,51	1,42	1,44	1,61	1,50

Tabel IV.17. Durata medie de sedere – 2016 - 2020

Durata medie redusă de sedere este influențată de următorii factori:

- Lipsa unei oferte turistice diversificate;
- Vizibilitatea redusă a patrimoniului cultural-istoric local;
- Insuficientă promovare a potențialului localității pentru practicarea unor forme de turism de nișă
- Caracterul sezonalitate a turismului practicat în zonă;
- Vecinătatea stațiunilor Poiana, Râșnov, Predeal, Bran, unde turiștii preferă să își petreacă sejururile mai lungi

Durata de sedere diferă și în funcție de tipul turiștilor. Statisticile arată că turiștii străini optează pentru o durată a sejurului mai ridicată decât în cazul turiștilor autohtoni. Acest fapt este justificat de faptul că, în general, turiștii străini sosesc în grupuri organizate, pentru realizare unor circuite de durată mai lungă, în timp ce turiștii români practică în general aşa numitul turism de weekend. De altfel, durata șederii este influențată și de tipurile de turism practicate: perioadele cele mai lungi se înregistrează în cazul concediilor de odihnă, în timp de duratele de sedere de 1-2 zile sunt caracteristice turiștilor de afaceri și celor care practică turismul de weekend.

E. Sezonalitatea turismului

Sezonalitatea este una din problemele care afectează dezvoltarea și durabilitatea turismului și care trebuie soluționată la nivelul localității Săcele și a zonei metropolitane Brașov în general. Caracterul de sezonalitate este generat în primul rând de gradul ridicat de specializare a ofertei turistice disponibile și de lipsa de vizibilitate a obiectivelor culturale-istorice și naturale locale la nivelul consumatorilor de turism.

Sezonalitatea turismului este un factor care afectează atât numărul de sosiri în localitatea Săcele cât și durata medie a șederii. Un aflux ridicat de turiști se înregistrează în general pe parcursul lunilor de iarnă (pentru practicarea sporturilor de iarnă și petrecerea sărbătorilor) și în intervalul iunie–august. Aceste perioade de vârf alternează însă cu diminuări semnificative ale numărului de vizitatori și înnoptări, mai ales în intervalele aprilie–mai și septembrie–noiembrie.

Sezonalitatea turismului este accentuată de faptul că Zona Metropolitană Brașov în arealul căreia se regăsește și municipiul Săcele, este promovată aproape în exclusivitate ca și destinație pentru practicarea sporturilor de iarnă și gama de servicii turistice care să ofere o alternativă atractivă pentru petrecerea timpului liber este deficitară. Potențialul prezentat de turismul de nișă (ecoturismul, turismul cultural, agroturismul) este insuficientexploatat și aceasta este una dintre problemele care necesită un efort concertat al autorităților publice și al tuturor organizațiilor din sectorul turistic.

Analiza informațiilor prezentate în cadrul acestei secțiuni relevă gradul redus de valorificare al potențialului turistic al municipiului Săcele, în pofida existenței unor condiții

naturale favorabile, a unui patrimoniu cultural-istoric bogat și a unei infrastructuri de primire turistică aflată în continuă dezvoltare.

Gradul redus de ocupare a unităților de cazare și stagnarea unor indicatorilor relevanți precum durata medie a sejurului demonstrează impactul redus al activităților de promovare vizând valorificarea potențialului turistic existent în zonă. În acest context punerea în valoare și promovarea susținută a tuturor elementelor de atracție ale municipiului reprezintă soluția optimă pentru atragerea unui număr cât mai mare de turiști și dezvoltarea comunității locale.

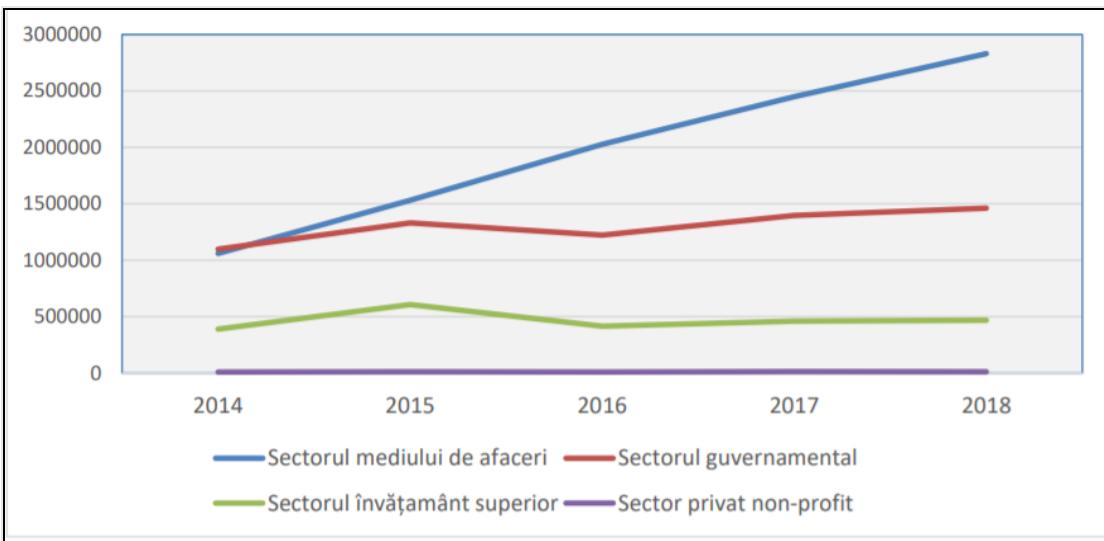
IV.6. Cercetarea – inovarea

Raportul privind semestrul european întocmit de CE pentru anul 2020 pentru România atrage atenția asupra lipsei de îmbunătățire a abilităților pe piața muncii și lipsei de investiții în cercetare-dezvoltare, care amenință competitivitatea economică. Este evidențiat caracterul ad-hoc al cooperării dintre sectorul de business și universități, dezvoltarea acestei relații fiind împiedicată de bariere administrative și legislative. Fără modificări semnificative, măsurile actuale sunt insuficiente pentru a rezolva subfinanțarea și problemele structurale din sectorul de cercetare-inovare, care încă nu poate face tranziția către o economie bazată pe cunoaștere, iar politicile care susțin această tranziție rămân limitate. Competitivitatea economică, cercetarea, inovarea și strategiile de specializare intelligentă nu își pot atinge obiectivele în lipsa unui nivel acceptabil al finanțării publice pentru cercetare și dezvoltare. Lipsesc măsurile orientate spre start-up-urile inovative, iar scalarea firmelor inovative domestice este dificilă datorită dezvoltării precare a pieței locale de capital de risc.

Conform raportului de țară din 2020 al CE, rezultatele slabe în materie de cercetare și inovare împiedică tranziția către o economie bazată pe cunoaștere. România continuă să aibă unul dintre cele mai scăzute niveluri ale cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare din UE, ceea ce afectează calitatea științifică și difuzarea tehnologiei în rândul întreprinderilor.

Majorarea investițiilor și creșterea calității în domeniul cercetării și dezvoltării, precum și sprijinirea întreprinderilor inovatoare rămân provocări importante. Performanța științifică și legăturile dintre mediul universitar și mediul de afaceri continuă să fie slabe. Ponderea cheltuielilor cu CD în PIB era de doar 0,5% în 2018 și 0,48% în 2019, conform EUROSTAT, comparativ cu media UE 27 de 2,18% în 2018 și 2,19% în 2019 fapt care explică în bună măsură performanțele scăzute ale sistemului românesc de CDI.

Cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare în România s-au ridicat în 2018 la 4.769.279 mii lei, dintre care peste jumătate au fost în sectorul mediului de afaceri (59,3%), aproape o treime în sectorul guvernamental (30,6%), aproape o zecime în învățământul superior (9,8%) și doar 0,2% în sectorul privat non-profit. În 2018 comparativ cu 5 ani în urmă, cheltuielile totale din activitatea de cercetare-dezvoltare pe plan național au crescut cu 97,6% față de 2010. Pe sectoare de performanță, în 2018 față de anul de referință 2014, la nivel național s-a observat o creștere a cheltuielilor din activitatea de cercetare-dezvoltare de 2,7 ori în sectorul mediului de afaceri, de 1,3 ori în cel guvernamental, de 1,2 ori în învățământ superior și de 1,1 ori în sectorul privat non-profit.

Grafic IV.12. Evoluția cheltuielilor CD pe sectoare de performanță – România

Inițiative regionale pentru a amplifica creșterea există, dar există riscul ca acestea să fie limitate în efecte datorită lipsei ecosistemului național robust de inovare și antreprenoriat.

La nivel strategic, în următorii 7 ani, Regiunea Centru își va orienta și concentra eforturile pentru transformarea într-o regiune a cunoașterii. Această transformare se va produce în special prin implicarea actorilor regionali, în beneficiul lor și al cetățenilor, urmărind obiective importante precum:

- ✓ Sustinerea creării de cunoaștere și inovării în sectoarele de excelență regionale;
- ✓ Modernizarea industrială a sectoarelor de excelență regionale;
- ✓ Integrarea în fluxurile de cunoaștere regionale, europene și globale;
- ✓ Inovare pentru comunități sustenabile;
- ✓ Sustinerea digitalizării economiei și societății.

La nivelul UE, pentru 2021, conform raportului „Innovation Union Scoreboard”, România se află în grupul inovatorilor emergenți, cu performanțe sub 70% din media UE.

Comparativ cu situația înregistrată la nivel național, în Regiunea de Dezvoltare Centru există un număr relativ important de institute și centre de cercetare, acestea din urmă în special în cadrul universităților. Activitățile de cercetare dezvoltare vizează domenii precum: științe economice, inginerie și tehnologii avansate, energii regenerabile și biotehnologii, electrotehnică, mecanică, farmacie, medicină, dezvoltare teritorială, dezvoltare durabilă, topografie și geodezie, sociologie, științe exacte (matematică, fizică, chimie, etc.), tehnologia informației și comunicațiilor, ingineria mediului.

Dacă în ceea ce privește numărul structurilor de cercetare dezvoltare, Regiunea Centru este bine reprezentată la nivel național, nu același lucru se poate afirma cu privire la numărul specialiștilor implicați în activitatea de cercetare, precum și al cheltuielilor totale generate de aceste activități.

În anul 2018 numărul total de cercetători din România era de 27.471, cu 104 mai mult față de anul anterior, iar în regiunile de dezvoltare cele mai mari scăderi ale numărului de cercetători s-au înregistrat în Sud-Vest Oltenia (-618 cercetători), urmată de Nord-Est (-182 cercetători) și Centru (-20 cercetători). Din numărul total de cercetători înregistrați în anul 2018, peste jumătate erau în Regiunea București-IIfov (50,4%), urmată la mare distanță de Nord-Est (10,5%), Vest (9,8%) și Nord-Vest (8,5%). Regiunile Sud-Muntenia și Sud-Vest Oltenia sunt cele mai slab reprezentate, deținând 5,1%, respectiv 3,8% din totalul de cercetători de la nivelul țării. Din acest punct de vedere, Regiunea Centru ocupă locul 6 în cele 8 regiuni de dezvoltare (5,6%), înaintea celor două regiuni sudice.

Legat de cheltuielile totale pentru activitatea de cercetare – dezvoltare, în anul 2018, la nivelul Regiunea Centru, acestea s-au ridicat la 333,4 mil. lei prețuri curente, dintre care peste jumătate (81,8%) în județul Sibiu, urmat de județele Brașov (8,8%) și Mureș (6%), la polul opus fiind județele Harghita (0,4%) și Alba (1,3%). Creșterea cheltuielilor din județul Sibiu în anul 2014 poate fi corelată cu creșterea numărului de angajați din domeniul cercetării-dezvoltării comparativ cu anul precedent.

În ciuda creșterilor înregistrate în cazul cheltuielilor cu CDI în ultimii ani, nivelul acestora ca pondere a cheltuielilor în PIB este la cel mai scăzut nivel comparativ cu celelalte state membre UE: 0,5% la nivel național în 2018. În Regiunea Centru cheltuielile cu CD pe cap de locuitor sunt de 30,8 de euro, sub media națională de 52,5 euro, și la doar 4,63% din media UE 27, care este la 665 euro. Menținerea acestei stări de fapt nu va putea genera modificări spectaculoase ale performanțelor sistemului CDI în următorii ani. Investițiile în susținerea creării și dezvoltării infrastructurii de CDI, a dezvoltării de noi servicii prestate pentru companii trebuie asociate cu măsuri care să ghideze, la nivel de sistem, orientarea rezultatelor cercetării, în special din universități și institute de cercetare publice către piață.

Dezvoltarea sectorului CDI este unul dintre factorii esențiali care contribuie la creșterea competitivității regionale. Conform informațiilor publicate pe platforma ERRIS (Engage in the Romanian Research Infrastructure System), 32 de organizații din Regiunea Centru sunt înregistrate cu 116 infrastructuri de cercetare din cele 1990 din România, reprezentând 5,8% din total infrastructurilor de la nivel național.

Cele mai multe infrastructuri de cercetare – 76 – aparțin universităților, reprezentând 65% din totalul celor existente, 14 aparțin institutelor de cercetare în timp ce doar 22% aparțin unor companii private sau altor categorii de organizații. Față de anul 2017, numărul infrastructurilor de cercetare din regiune înregistrate pe platforma ERRIS a crescut de la 85 la 116, ceea ce poate reflecta conștientizarea importanței vizibilității facilităților de cercetare și a serviciilor pe care aceste infrastructuri le oferă, dar și intensificarea activității de cercetare și dezvoltare tehnologică.

Situată în cifre absolute a infrastructurilor se prezintă astfel: 9 în județul Alba, 34 în județul Brașov, 2 în județul Covasna, 2 în județul Harghita, 45 în județul Mureș și 24 în județul Sibiu.

În județul Brașov, din cele 34 de infrastructuri identificate 10 sunt în cadrul Institutului Național de Cercetare și Dezvoltare în Silvicultură "Marin Dracea" (mediu, silvicultură, agro-food), 5 sunt în cadrul Universității Transilvania (medicină, inginerie, IT), 4 infrastructuri private în domeniul IT, 2 institute de cercetare în domeniul agriculturii, 7 sunt în industria de apărare prin firma SC CARFIL SA și un centru de cercetare și un laborator în cadrul Academiei Forțelor Aeriene "Henri Coandă".

Chiar dacă la nivelul municipiului Săcele nu funcționează entități din domeniul cercetării / dezvoltării și inovării, este de remarcat existența Clusterului Regional Electrotehnic ETREC, al cărui obiectiv strategic este acela de a obține statutul de cluster național și de pol de excelență în domeniul electrotehnic. Structura industriilor dezvoltate de mediul industrial în care activează clusterul ETREC stabilăște domeniile strategice de dezvoltare a acestuia pe următoarele direcții principale:

- Motoare, generatoare și actionari electrice (mecatronica)
- Echipamente electrice și electronice auto
- Energie regenerabile și protecția mediului
- Logistica industrială și servicii suport
- Servicii Legate de Tehnologia Informației și a Comunicațiilor

Clusterul menționat reunește grupul de firme de pe platforma Electroprecizia din Săcele, la care se adaugă alte entități din mediul industrial, dar și instituții de învățământ mediu și superior, autorități publice locale (Primăria Săcele, Inspectoratul Școlar Județean,

Consiliul Județean Brașov) și regionale (ADR Centru), firme de consultanță și organisme catalizator (Camera de Comerț și Industrie Brașov).

Clusterul ETREC susține derularea de activități de cercetare și inovare în domeniile de specializare ale membrilor și vizează facilitarea transferului rezultatelor acestor activități către mediul economic.

IV.7. Analiza SWOT

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Localizarea favorabilă a localității în Zona Metropolitană Brașov, în imediata vecinătate a municipiului polarizator • Categoria IMM-urilor, principalele generatoare de creștere economică și locuri de muncă, bine reprezentată la nivel local • Tradiția economiei săcelene în domeniul industrial • Sectorul industrial valorifică potențialul și specificul localității • Prezența în localitate a sectoarelor industriale cu valoare adăugată mare: industria prelucrătoare, industria echipamentelor electrice • Evoluția în domeniul construcțiilor, corelată cu dezvoltarea rezidențială a localității • Suprafața ridicată de pășuni și fânețe care poate favoriza practicarea zootehniei • Fondul forestier reprezintă mai mult de o treime din teritoriul administrativ al localității • Cea mai mare parte a fondului forestier beneficiază de administrare centralizată prin Regia Publică Locală a Pădurilor • Cantități importante de masă lemnoasăexploatare și valorificate legal anual • Sectorul silviculturii cunoaște o evoluție ascendentă în ansamblul economiei săcelene • Dezvoltare constantă a sectorului tertiar (comerț și servicii) la nivelul localității • Creșterea constantă a veniturilor 	<ul style="list-style-type: none"> • Cifră de afaceri globală, generată de mediul economic local, redusă în comparație cu alte localități, inclusiv rurale, din Zona Metropolitană Brașov • Reducerea constantă, începând din 2018, a cifrei de afaceri realizată de sectorul industrial, semn al scăderii competitivității companiilor săcelene pe piețele de profil • Reducerea anuală a ponderii cifrei de afaceri realizată în industrie din totalul cifrei de afaceri locale • Diversitatea redusă a activităților industriale; polarizarea acestor activități în jurul câtorva întreprinderi mari • Suprafața redusă de terenuri arabile care pot fi valorificate în agricultură • Procentul redus de utilizare a terenurilor agricole • Gradul redus de practicare a unor forme sustenabile de agricultură • Gradul ridicat de fărâmătare al proprietății funciare • Caracterul preponderent de subzistență al activităților agricole și de creștere a animalelor; număr redus de societăți comerciale locale în domeniul agriculturii și zootehniei • Dotare deficitară cu echipamente și utilaje agricole • Randament scăzut al activităților agricole și de creștere a animalelor • Efective de animale mici comparativ cu potențialul localității • Investiții reduse în amenajarea/construcția de noi spații de depozitare/desfacere a mărfurilor • Lipsa unei strategii coerente de

<p>generate de comerț și servicii</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grad ridicat de diversificare a activităților de servicii și comerț locale; adaptarea acestora la potențialul și specificul localității • Municipiul Săcele beneficiază de atuuri certe care favorizează dezvoltarea turismului: așezare favorabilă, cadru natural deosebit, patrimoniu cultural-istoric bogat și inedit (culturile mocănească și ceangăiască) • Localitatea dispune de condiții pentru practicarea unor forme variate și atractive de turism: de odihnă și recreere, sportiv și de agrement, ecoturism, turism cultural-istoric, agroturism • Dezvoltare semnificativă a infrastructurii de primire turistică, în special în zonele Dâmbul Morii, Brădet, Babarunca • Numărul de structuri de cazare și de locuri se află în creștere • Structurile locale de cazare acoperă toate standardele de confort și calitate: între 1 și 4 stele (în cazul hotelurilor și a pensiunilor urbane), respectiv 1 și 5 flori (pentru pensiuni) • Evoluția pozitivă a numărului de sosiri și înnoptări turistice din localitate • Numărul de turiști străini care vizitează localitatea se află în creștere • Existența clusterului ETREC, specializat în următoarele domenii: motoare, generatoare și acționări electrice, energii regenerabile, echipamente electrice și electronice auto, logistică și servicii suport • Prezența în cluster a Universității Transilvania facilitează transferul rezultatelor activităților de cercetare către mediul local de afaceri • Localitatea beneficiază de accesul la infrastructura rutieră majoră (DN1 și DN1), prin intermediul căreia se realizează conexiuni atât cu localități de la nivel metropolitan și județean, cât și regional și național, ceea ce facilitează mobilitatea persoanelor și a mărfurilor 	<p>promovare turistică</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gradul redus de promovare și valorificare a resurselor naturale și culturale din punct de vedere turistic; • Infrastructura de agrement și petrecere a timpului liber deficitară – număr redus de săli, terenuri de sport, infrastructura de practicare a sporturilor de iarnă nefuncțională. • Numărul redus de evenimente înscrise în agenda cultural artistică locală • Gradul de ocupare al capacitatii de cazare se situează sub media națională • Durata medie de sedere a turiștilor în localitate este redusă • Formele actuale de turism practicate în localitate sunt afectate de sezonalitate • Prezența și activitatea redusă a asociațiilor și organizațiilor patronale și profesionale • Implicare redusă a companiilor locale în clustere și lanțuri de clustere • Activitățile de cercetare / dezvoltare / inovare sunt slab dezvoltate la nivel local • Slaba reprezentare la nivel local a industriilor creative/inovatoare • Lipsa centrelor de afaceri, a infrastructurii și mecanismelor de transfer tehnologic • Localitatea nu dispune de acces direct la rețeaua națională de căi ferate • Rețeaua de canalizare asigură o acoperire deficitară a zonelor cu destinație economică • O treime dintre locuitorii municipiului au numai studii gimnaziale • Procent ridicat al analfabetismului, comparativ cu alte localități din Zona Metropolitană Brașov • Existența comunității marginale și vulnerabile din cartierul Gârcini ai cărei membri se confruntă cu bariere la intrarea pe piața muncii, generate de lipsa studiilor și pregătirea
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Localitatea beneficiază de servicii de transport în comun, care facilitează mobilitatea forței de muncă • Toate zonele cu destinație economică beneficiază de acoperire cu servicii de telefonie fixă, mobilă, internet • Număr ridicat al persoanelor reprezentând populația în vîrstă de muncă • Creșterea constantă a ponderii persoanelor absolvente de studii terțiare • 	<p>profesională deficitară.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fluctuația cererii de forță de muncă la nivel local datorită evoluțiilor economice globale • Rata locală a șomajului este una dintre cele mai ridicate din Zona Metropolitană Brașov • Rata ocupării este foarte scăzută • Ponderea ridicată a șomerilor de lungă durată în totalul șomerilor • Manifestări reduse ale spiritului antreprenorial
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Situarea municipiului Săcele pe principala axă de dezvoltare urbană din Zona Metropolitană Brașov • Apropiata lansare a noilor programe operaționale și existența altor programe cu finanțare internațională (Banca Mondială, BERD, BEI, fonduri de investiții, etc) pot susține investițiile în dezvoltarea infrastructurii economice a municipiului • Gruparea agenților economici locali în clustere și lanțuri de clustere poate contribui la creșterea performanțelor economice ale acestora și consolidarea contactelor între mediul economic, cel academic și autoritățile publice • Posibilitatea dezvoltării de servicii suport pentru sectoarele industriale predominante la nivel local • Posibilitatea dezvoltării unor forme de agricultură și zootehnie ecologice • Constituirea de grupuri de producători în vederea practicării unei agriculturi cu productivitate ridicată • Valorificarea potențialului turistic, natural și cultural istoric local prin promovarea unor forme de turism de nișă: de odihnă și recreere, sportiv și de agrement, ecoturism, turism cultural-istoric, agroturism • Dezvoltarea infrastructurii locale de agrement și petrecere a timpului liber • Dezvoltarea turismului local, care 	<ul style="list-style-type: none"> • Intensificarea competiției în raport cu celelalte localități din Zona Metropolitană Brașov în privința atragerii unor noi investiții în sectorul economic. • Menținerea gradului ridicat de specializare a industriei săcelene poate predispune economia locală la riscuri semnificative în situația unei noi crize globale • Riscul de relocare a unor agenții economici locali • Reducerea terenurilor cu destinație agricolă ca urmare a dezvoltării rezidențiale a localității • Creșterea suprafețelor necultivate și reducerea continuă a efectivelor de animale datorită posibilităților reduse de valorificare a produselor • Degradarea constantă a obiectivelor de patrimoniu cultural istoric din localitate; creșterea impactului activităților economice asupra condițiilor locale de mediu • Menținerea municipiului Săcele în conul de umbră generat de mai cunoscutele destinații turistice reprezentate de municipiul Brașov, Rîșnov, Bran • Creșterea prețurilor la serviciile de telecomunicații, energie electrică, combustibili și transport poate afecta activitatea agenților economici locali • Creșterea decalajelor între ritmul de

<p>poate genera și diversificarea și creșterea profitabilității serviciilor auxiliare de agrement, alimentație publică, transport</p> <ul style="list-style-type: none"> Finalizarea investițiilor în realizarea aeroportului de la Ghimbav, a autostrăzii București – Brașov și a Centrului Intermodal Regional de Transport Marfă de la Feldioara poate genera beneficii și asupra sectorului economic din Săcele, prin eficientizarea circulației mărfurilor și persoanelor Creșterea constantă a nivelului de pregătire al forței locale de muncă Posibilitatea soluționării problematicilor sociale relevante la nivelul comunităților locale defavorizate prin accesarea de finanțări pentru dezvoltarea resurselor umane și implementarea de concepții moderne precum cel al economiei sociale 	<p>dezvoltare al zonelor economice și cel de extindere a rețelelor de utilități.</p> <ul style="list-style-type: none"> Migrarea forței de muncă calificate către municipiul Brașov și în străinătate Accentuarea problematicilor sociale generate de existența însemnatelor comunități defavorizate din localitate – creșterea numărului de persoane fără calificare profesională, șomeri
--	--

Un ecosistem economic dinamic și performant este o condiție sine qua non pentru evoluția municipiului Săcele către o comunitate prosperă, care să ofere un standard ridicat al calității vieții pentru membrii comunității.

Având în vedere acest aspect, se impune definirea unei liste de intervenții care să vizeze dezvoltarea competitivă și durabilă a economiei săcelene și care să includă măsuri destinate să asigure soluționarea prioritată a următoarelor provocări:

- Asigurarea condițiilor de accesibilitate și mobilitate a persoanelor și mărfurilor la nivelul localității
- Delimitarea și reglementarea urbanistică a zonelor de dezvoltare economică și asigurarea echipării tehnico-edilitare a acestora
- Dezvoltarea infrastructurii locale de susținere a afacerilor și stimularea antreprenoriatului local
- Susținerea constituirii de forme associative la nivelul tuturor sectoarelor economice, inclusiv la nivel de clustere
- Definirea unui program local de susținere a investițiilor, inclusiv pentru creșterea nivelului de reprezentare la nivel local al industriilor creative/inovatoare

Totodată, se impune realizarea cu prioritate de intervenții pentru dezvoltarea sectorului turistic local, atât prin crearea și dotarea infrastructurii sportive, culturale, de agrement și petrecere a timpului liber cât și prin măsuri de tip "soft" precum elaborarea și implementarea unei strategii coerente de marketing turistic, definirea și promovarea unui calendar de activități cultural-artistice și sportive și stimularea turismului de nișă: identitar/ cultural-istoric, sportiv și de agrement, ecoturism, agroturism.

Un set distinct de măsuri este necesar pentru soluționarea provocărilor din sectorul agricol și zootehnic, în vederea stimulării formelor associative, în condițiile unei fărâmitări extreme a fondului funciar și a practicării unor forme ecologice de agricultură cu valoare adăugată ridicată.

Capitolul V. Mediu înconjurător

V.1. Relieful și clima

Municipiul Săcele este situat în sudul Tării Bârsei, la poalele Masivului Piatra Mare, la o altitudine medie de 663 metri. Teritoriul administrativ al localității se întinde pe o suprafață de 34.466 ha, din care aproape 90% aparține formei montane constituită din versanții Masivelor Ciucăș și Piatra Mare, cu altitudini care ajung până la 1954 metri (Vârful Ciucăș). În zona de munte se întâlnesc toate formele geomorfologice, începând de la văile Tărlungului și ale afluenților săi, câmpia și colinele piemontane, până la vârfurile înalte ale Masivelor Ciucăș și Piatra Mare. Cea mai mare parte a acestei zone este acoperită de păduri, preponderent de răšinoase dar și de foioase, în special fag, restul fiind utilizat cu destinația de pășuri și fânețe. O mare parte a zonei montane se suprapune cu teritoriul ariilor protejate Ciucăș, Piatra Mare și Aninișurile de pe Tărlung.

Restul teritoriului administrativ al localității se suprapune peste depresiunea Bârsei, cu altitudini care variază între 600-700 de metri și care se caracterizează printr-un relief plan sau ușor ondulat. Această zonă găzduiește de altfel intravilanul localității cu zolele rezidențiale și cele cu destinație economică și prezintă totodată cele mai fertile terenuri care crează condiții propice pentru practicarea agriculturii.

Teritoriul administrativ al localității prezintă o rețea hidrografică bine dezvoltată, care se suprapune peste bazinul Tărlungului. Principalele cursuri de apă sunt Tărlungul, Timișul Sec și Durbavul, cu afluenți îlor, la care se adaugă o serie de pârâuri minore. Pe teritoriul localității este situat și lacul de acumulare Tărlung, care asigură alimentarea cu apă a municipiilor Brașov și Săcele și care este valorificat și din punct de vedere energetic.

De asemenea, municipiul Săcele dispune de rezerve semnificative de ape subterane din care se asigură parțial alimentarea localității (captările de izvoare din Poiana Anghelescu, Turcheș, Gârcini, Valea Baciului, Munții Ciucăș).

Județul Brașov și implicit municipiul Săcele se încadrează în zona climatului temperat-continențal, caracterizată de nota de tranziție între clima temperată de tip oceanic și cea temperată de tip continental.

Trăsăturile generale ale climei zonale, regionale și de sector sunt puternic modificate de condițiile fizico-geografice locale. Sub influența reliefului muntos, se realizează o compartimentare a climatului general și o etajare evidentă a fenomenelor climatice.

Temperatura medie multianuală a aerului la nivelul județului Brașov este de 8°C, temperatura maximă absolută fiind de 37,3°C în luna august iar temperatura minimă depășind în timpul lunilor de iarnă valoarea de - 25 °C. Pe parcursul anului 2013, s-a înregistrat o tendință de creștere a temperaturii medii anuale, aceasta fiind cu 1,5 °C mai mare decât norma climatologică anuală. Aceste valori și tendințe caracterizează și condițiile climatologice de la nivelul municipiului Săcele.

Dată fiind amplasarea localității în zona montană, puternic influențată de Masivele Piatra Mare și Ciucăș, temperaturile cele mai reduse se înregistrează pe parcursul lunii ianuarie. Numărul mediu al zilelor de vară este de aproximativ 60-70 de zile pe an, în timp de numărul mediu al zilelor de iarnă este de 50 de zile. Durata medie a intervalului fără îngheț este de 140 - 160 zile anual. Umiditatea aerului se încadrează în limitele înregistrate la nivel județean, cu valori medii anuale de 75%.

Vânturile sunt puternic influențate în privința direcției și a vitezei de relieful și de amplasarea localității în vecinătatea Masivelor Piatra Mare și Ciucăș. Ca urmare a acestor condiții, vânturile dominante sunt cele din direcția est, sud-est, cu viteze medii de 7

m/secundă pe culmi și de 3 m/secundă în zona depresionară/colinară. Alături de acestea se fac simțite și o serie de vânturi locale – aşa numitele brize de munte și Vântul Mare (Mâncătorul de zăpadă) care se manifestă la începutul primăverii. Vara predomină vânturile oceanice umede din vestul Europei, care determină ploile bogate din acest anotimp.

Cantitățile medii anuale de precipitații variază de la o zonă la alta, fiind în general mai însemnate cantitativ în zona masivelor Piatra Mare și Ciucăș și mai reduse în zona depresionară în care este amplasat intravilanul localității Săcele. Global, numărul mediu anual al zilelor de precipitații este de 140 de zile, valoare caracteristică județului Brașov. Precipitațiile cele mai abundente se produc în general pe parcursul lunilor de primăvară-vară. Pe parcursul verii, ploile torențiale sunt destul de frecvente, fiind însoțite de grindină și trăsnete și depășind uneori valoarea de 30-40 l/m². Într-o iarnă obișnuită, ninsorile cad aproximativ 35 de zile pe an, numărul mediu de zile cu straturi de zăpadă fiind de aproximativ 55 de zile în zonele joase și 215 în cazul culmilor montane.

V.2. Resurse

V.2.1. Resurse naturale

Resurse naturale reprezintă totalitatea elementelor naturale ale mediului înconjurător, care pot fi utilizate în activitatea umană:

- ✓ resurse neregenerabile: minerale și combustibili fosili;
- ✓ resurse regenerabile: aerul, apa, solul, flora, fauna sălbatică

A. Resurse naturale neregenerabile

Datorită condițiilor geologice și geomorfologice specifice, subsolul localității Săcele este lipsit de resurse energetice (petrol, gaze). Singurele resurse valorificabile și parțial exploatație la nivel local sunt reprezentate de pietrișuri și nisipuri din albiile cursurilor de apă pentru balast și materiale de construcții.

B. Resurse naturale regenerabile

B.1. Resursele de apă

Resursele de apă cuprind potențialul hidrologic format din apele de suprafață curgătoare și stătătoare și din apele subterane. Din punct de vedere hidrografic, teritoriul administrativ al localității se suprapune peste bazinul pârâului Tărlung și, în mai mică măsură, peste cel al pârâului Timiș.

Resursele disponibile la nivelul localității Săcele sunt reprezentate de:

1. *Cursuri de apă locale*. Principalele cursuri de apă care străbat teritoriul localității sunt:

- Pârâul Tărlung, care străbate teritoriul localității de la izvoarele din Munții Ciucășului din sud spre nord și care primește ca principali afluenți pârâul Doftana în amonte de lacul de acumulare și Gârcinul în aval de acesta, alimentate la rândul lor de mai multe cursuri minore. De altfel, întregul bazinul Tărlungului se remarcă prin densitatea izvoarelor și a pâraielor
- Pârâul Timișul Sec, acesta traversând localitatea la limita de nord vest a teritoriului administrativ al acesteia
- Pâraiele Gârbav, Cernat și Durbav, acesta fiind colectat de Ghimbășel în vecinătatea localității Sânpetru

- Alte cursuri de apă minore (Baciului, Morii, Hotarului, Gemătului, Timoc, Donac, Popii, Boroș, Largă și Strandului)

2. Ape de suprafață stătătoare.

Pe teritoriul localității este situat lacul de acumulare Tărlung, realizat în anii 1971-1975, care asigură alimentarea cu apă a municipiilor Brașov și Săcele și care este valorificat și din punct de vedere energetic prin intermediul a trei microhidrocentrale operate de Hidroelectrica. Barajul se găsește la aproximativ 3 km, pe Drumul Național Brașov – Cheia, amonte de orașul Săcele. Acumularea este realizată de un baraj din umpluturi de pământ, cu nucleu din argilă. Amenajarea este administrată de Administrația Națională „Apele Române”, Administrația Bazinală de Apă Olt, Sistemul de Gospodărire a Apelor Brașov. Suprafața lacului este de 148 de hectare, iar capacitatea actuală este de 18,3 milioane de metri cubi, urmând să crească la 28 milioane metri cubi în urma supra-înălțării proiectate a barajului. În lac se acumulează ape de pe un bazin hidrografic de 170 de kilometri pătrați.

3. Surse de apă subterane din care se asigură parțial alimentarea localității

- ✓ Captarea de izvoare din Poiana Anghelescu
- ✓ Captarea de izvoare Turcheș
- ✓ Captarea de izvoare Gârcini
- ✓ Captarea de izvoare Valea Baciului
- ✓ Captarea din Munții Ciucas

B.2. Solul

Structura solurilor pe teritoriul municipiului Săcele este variată, fiind influențată de factori precum amplasarea acesteia în Depresiunea Tării Bârsei și îmbinarea zonei de munte cu zona de luncă a cursurilor de apă care străbat teritoriul său administrativ, precum Tărlungul. Structura locală a solurilor include, pornind de la acești factori, următoarele categorii: soluri brune acide, soluri brune; podzoluri; soluri brune podzolite și podzoluri brune; soluri humicosilicatice; stâncărie.

Figura V.1. Structura solurilor în Zona Metropolitană Brașov și Municipiul Săcele

Având în vedere cadrul geografic în care este amplasată localitatea, cea mai mare parte a teritoriului său administrativ aparține zonei de munte din care o parte este acoperită cu păduri de foioase și răšinoase și un procent mai redus este utilizat cu destinația de pășune și fâneță.

O suprafață relativ redusă din teritoriul municipiului și anume cea care se suprapune peste lunca Tărlungului și Depresiunea propriu-zisă a Bârsei prezintă cernoziomuri argiloiluviale și levigate, favorabile practicării agriculturii.

Zonificarea anterior prezentată care influențează și distribuția solurilor este subliniată și de repartiția fondului funciar în funcție de destinație¹⁶:

- ✓ Teren arabil – 2.543 ha
- ✓ Livezi/pepiniere – 19 ha
- ✓ Pășuni – 2.510 ha
- ✓ Fânețe – 3.985 ha
- ✓ Păduri – 15.113 ha
- ✓ Teren neagricol – 17.218 ha

Principalele culturi, adaptate condițiilor climatice locale, sunt cele de cartofi, sfeclă de zahăr, grâu, porumb.

B.3. Biodiversitatea

Amplasarea geografică favorabilă a Municipiului Săcele în vecinătatea Masivelor Piatra Mare și Ciucăș, întrepătrunderea zonei de munte cu cea colinară și de șes, specifică Depresiunii Bârsei determină varietatea florei și faunei din arealul vizat.

Flora

Județul Brașov reprezintă zona de confluență între speciile eurasiatice cu cele circumpolare, central-europene și în unele insule cu cele mediteraneene, sub-mediteraneene, pontice, aspect care influențează și flora din zona Municipiului Săcele.

Astfel, masivele Ciucăș și Piatra Mare adăpostesc numeroase specii specifice carpatic (obsiga bârsana, macul de munte, crucea voinicului, etc). Depresiunile intramontane adăpostesc, grație unor topoclimate specifice numeroase specii vechi, numeroase relicte (specii vechi) sau specifice.

În zonele acoperite de păduri, în stratul arbustiv apare păducelul (*Crataegus monogyna*), alunul (*Coryllus avellana*), lemnul cînesc (*Ligustrum vulgare*), ienupărul (*Juniperus communis*), afinul (*Vaccinium myrtillus*), iar în stratul ierbaceu, păiușul de munte (*Festuca drymea*), rogozul, horistile, floarea paștilor (*Anemone nemorosa*), splinuța (*Solidago virgaurea*), tătăneasa și altele.

Văile cursurilor locale de apă și în special lunca Tărlungului adăpostesc habitate de ape dulci precum cele de vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane, de vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* și cu *Salix eleagnos*.

Masivele anterior menționate oferă cadrul propice pentru dezvoltarea de habitate de pajistă și stufărișuri: tufărișuri alpine și boreale, tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*, tufărișuri cu specii sub-arctice de *salix* etc.

Zona forestieră

Datorită cadrului natural în care este amplasată localitatea, mai mult de o treime din teritoriul administrativ al acesteia este acoperită de păduri, care se încadrează în următoarele subzone:

- ✓ Subzona stejarului, relativ restrânsă, care ocupă versanții până la 500 – 700 m și unde se întâlnesc și . jugastrul, carpenul, frasinul, ulmul și alte specii arbustive și plante ierboase;
- ✓ Subzona fagului, de la 500/600 m la 1000 m, fiind întâlnită sub forma făgetelor pure în Masivul Ciucăș cât și sub formă de păduri de amestec fag, molid, brad (Piatra Mare)
- ✓ Subzona molidului prezentă atât în Masivul Ciucăș cât și în Piatra Mare unde ocupă zonă superioară făgetelor până zona alpină. Molidul este asociat cu laricele.

Prin raportare la aceste zone, fondul forestier de la nivelul municipiului Săcele are o suprafață totală de 12656,4 hectare, din care suprafete acoperite cu specii de răšinoase

¹⁶ Serii de date statistice 2014-2019 Județul Brașov, Direcția Județeană de Statistică Brașov, pag 22-27

7329 ha, suprafețe acoperite cu specii de foioase 5227 ha și 100,4 ha alte suprafețe (pepiniere, drumuri forestiere, terenuri pentru hrana vânătorului, terenuri neproductive).

Fauna

Datorită condițiilor prielnice generate de suprafețele mari acoperite de păduri, o parte dintre ele incluse în rețeaua siturilor protejate de importanță comunitară, fauna locală este variată și include numeroase specii de mamifere mari precum mistrețul, râsul, ursul, căpriorul, cerbul, alături de care se întâlnesc specii de amfibieni, reptile și păsări (șorecarul, barza, potârnichi, acvile, cocoșul de munte, prundărișul de piatră).

Lacul Tărlung este populat cu numeroase specii de pești: babușcă, biban, caras, clean, ghiborț, oblete, păstrăv de lac, păstrăv indigen, roșioară, știucă și zglăvoaca. O parte speciilor specifice apelor de munte se regăsesc și în pârâul Tărlung, în amonte de baraj.

B.4. Rezervații și arii protejate

Conform informațiilor furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Brașov, pe teritoriul municipiului Săcele sunt localizate parțial trei situri de interes comunitar:

1. Aninișurile de pe Tărlung - ROSCI0001

Având o suprafață suprafață totală de 163,10 de hectare, situl este amplasat de o parte și alta a DN 1A Săcele-Cheia, începând de la malul sudic al Lacului de acumulare Tărlungeni și continuând pe valea Tărlungului. Situl se încadrează în zona montană a Carpaților de Curbură, în bioregiunea Alpină, și include următoarele tipuri de habitate păsuni (79%) și păduri defoioase (21%). Situl prezintă importantă datorită habitatului priorită de anin din zonă. Principala amenințare la adresa sitului este reprezentată de prezența drumului național 1A Săcele-Cheia, datorită traficului care generează poluare atmosferică dar și a circulației turistice necontrolate. Până la data elaborării strategiei, situl nu este atribuit în custodie

2. Ciucaș - ROSCI0038

Sit-ul ocupă o suprafață totală de 21.968 hectare, din care un procent de 19% se suprapune cu teritoriul administrativ al Municipiului Săcele. Teritoriul sitului este situat în sectorul Carpaților de Curbură din ecoregiunea Carpaților Orientali, între 795 și 1.934 m altitudine. Situl aparține puținelor teritorii cu o valoare foarte înaltă a biodiversității. Astfel, deși ocupă abia 0,09 % din suprafața țării, cuprinde o impresionantă diversitate ecologică și biologică provizoriu inventariată, reprezentată prin: 12 grupe de ecosisteme, 15 din cele 212 tipuri de stațiune forestieră identificate în țară, amplasate în 3 din cele 9 etaje fitoclimatice forestiere, 38 din cele 306 tipuri de pădure, grupate în 8 din cele 50 formații forestiere, cu 16 tipuri de ecosisteme forestiere constituite din păduri virgine și cvasivirgine, 22, respectiv 24 % tipuri de habitate naturale protejate de interes comunitar, din care 5, respectiv 19 %, priorită protejate; 3.347 specii, din care 1.738 specii animale (mamifere – 60, păsări – 148, reptile – 5, amfibieni – 11, pești – 6, nevertebrate – 1.508), 1.200 specii vegetale (spermatofite – 1.040, pteridofite – 37, briofite 123) și 409 specii de fungi și licheni (fungi – 4, licheni - 409). Din acestea, 334 specii (10 %) sunt protejate prin legi române și comunitare.

3. Piatra Mare - ROSCI0195

Suprafața totală a sitului este de 4.281,40 hectare, din care 10% se află pe teritoriul Municipiului Săcele. Aria protejată reprezintă o zonă montană aflată în Masivul Piatra Mare care face parte împreună cu Masivul Postăvarul din Munții Bârsei. Habitantele prezente includ pajiști naturale, stepă, păsuni, păduri de conifere, păduri de amestec, habitate de păduri (păduri în tranziție). Importanța sitului este reprezentată de faptul că inventarierea floristică a masivului a dus la consemnarea unui număr de 800 taxoni vegetali, unele specii de plante fiind incluse în lista roșie națională. O parte a speciilor vegetale sunt endemice. Fauna este de asemenea bogată, remarcându-se prezența speciilor de nevertebrate

caracteristice zonelor stâncoase. Până în prezent, au fost identificate peste 200 de specii de fluturi, inclusiv câteva subspecii endemice ale genului Erebia. În sit este prezentă o diversitate de specii de lilieci de interes comunitar.

B.5. Resurse regenerabile de energie; grad de valorificare

Planul Național Integrat Energie-Mediu (PNIESC) prevede o întărire a ponderii energiilor regenerabile în consumul final de energie de 30,7% la nivelul anului 2030 pentru România, de la nivelul de 24% din anul 2020 (cu o propunere de majorare din partea Comisiei Europene la 38%), precum și îmbunătățirea eficienței energetice cu cel puțin 32,5% în același interval.

Transpunerea acestui obiectiv la nivel regional este confirmată și de Planul de Dezvoltare Regională al Regiunii Centru 2021-2027, care include în cadrul Domeniului Strategic 4 Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice, prioritarea de intervenție 4.2.2 *Sisteme energetice inteligente, bazate pe un consum redus de energie și creșterea utilizării SRE și combustibililor alternativi*.

În acest context, inclusiv la nivelul municipiului Săcele se impune promovarea unor investiții în valorificarea surselor de energie primară dintre care unele dispun de un potențial important la nivel local și pot oferi avantaje semnificative sub raportul conservării resurselor și a mediului înconjurător.

Principalele surse de energie regenerabile și neconvenționale sunt:

- ✓ energia solară;
- ✓ energia hidraulică a acumulărilor de apă, exploatată în amenajări hidrotehnice denumite microhidrocentrale și centrale hidro mici, cu putere instalată de maximum 10 MW și care nu fac parte din amenajări hidroenergetice complexe;
- ✓ energia geotermală;
- ✓ energia eoliană;
- ✓ biomasa;
- ✓ biogazul;

La nivel local, valorificarea principalelor surse de energie regenerabilă este redusă. Deși în ultima decadă au fost inițiate o serie de proiecte de investiții în această direcție (precum cel al S.C. ELECTROPRECIZIA SĂCELE S.A., din anul 2013, prin care se propunea construcția unei Centrale Hidroelectrice de Mică Putere, de 1,4 MW), nici una din aceste inițiative nu s-a materializat până în prezent.

În ceea ce privește valorificarea energiei solare, în municipiul Săcele, aceasta se realizează exclusiv prin instalații de capacitate redusă, majoritatea cu destinație casnică. Astfel, energia solară este utilizată la prepararea apei calde menajere și, în unele cazuri, în vederea asigurării agentului termic în locuințele individuale. Panouri fotovoltaice de capacitate redusă sunt totodată utilizate pentru asigurarea parțială a necesarului de consum.

De asemenea, o parte a agenților economici locali (în special structurile de cazare) dispun de sisteme de panouri solare. În majoritatea cazurilor, soluția este utilizată în paralel cu centrale termice clasice, cu ardere pe gaz sau combustibili solizi, ca metodă de diminuare a costurilor. O parte a acestor sisteme au fost realizate prin accesarea de finanțări acordate atât persoanelor fizice cât și celor juridice de Administrația Fondului pentru Mediu.

La nivelul localității nu sunt localizate facilități independente pentru producția de electricitate din energie solară (celulele fotovoltaice și tehnologiile termoelectrice solare care captează energia solară și o folosesc pentru a produce abur). Un proiect de acest tip, inițiat pe parcursul anului 2013 de S.C BRAȘOV SOLAR ENERGY S.R.L., care presupune construirea unui Parc de panouri fotovoltaice pe DJ 103B, în extravilanul localității, nu s-a mai materializat. În aceste condiții, singura investiție de anvergură în domeniul este cea

implementată în prezent de Electroprecizia SA, care constă în construcția unei centrale fotovoltaice cu finanțare prin "Programul de Energie din România" (granturi SSE), dar care va fi în totalitate destinață acoperirii necesarului propriu de consum.

La nivelul localității Săcele, potențialul biomasei este utilizat exclusiv în vederea producției energiei termice prin procesul de ardere directă. Un număr important de locuințe din localitate utilizează centrale termice cu lemn sau peleti, având în vedere costurile reduse și abundența materiei prime. Soluția prezentată este mai puțin utilizată în cazul clădirilor aflate în proprietatea instituțiilor publice locale și a agenților economici locali. În ceea ce privește formele alternative de valorificare energetică a biomasei precum arderea prin piroliză, cu generare de singaz, fermentarea, cu generare de biogaz sau bioetanol, degradarea enzimatică a biomasei cu obținere de etanol sau biodiesel, nu au fost identificate astfel de instalații la nivelul municipiului Săcele.

Energia geotermală cunoaște de asemenea o utilizare extrem de redusă în arealul studiat. Acest fapt se datorează în special costurilor ridicate ale instalațiilor de pompe de căldură, care descurajează potențialii utilizatori. În general, un număr redus de locuințe individuale și un număr și mai mic de operatori economici beneficiază de aceste sisteme de generare a energiei termice și de producție a apei calde, realizate în unele cazuri cu finanțări nerambursabile.

Costurile investiționale ridicate pe care le implică și efectele asupra mediului înconjurător și comunităților umane (poluare fonică) sunt factori datorită cărora energia eoliană nu este valorificată la nivelul municipiului Săcele.

Un aspect negativ relevat în etapa de audit este reprezentat de faptul că la nivelul clădirilor publice, procentul de valorificare al resurselor regenerabile de energie este egal cu 0%, oportunitățile de finanțare care au fost disponibile prin POR 2013-2020, respectiv Fondul de Mediu nefiind valorificate. Investiții destinate să contribuie la creșterea gradului de eficiență energetică a acestor clădiri sunt în prezent în pregătire sau în etapa inițială de implementare.

V.2.2. Resurse antropice

Patrimoniul cultural istoric al municipiului Săcele generează, alături de obiectivele naturale un potențial semnificativ care poate fi valorificat din punct de vedere turistic.

Astfel, în lista monumentelor istorice actualizată prin Ordinul ministrului culturii nr. 2.828/2015, municipiul Săcele figurează cu nu mai puțin de 50 de obiective:

Nr. crt.	COD LMI	DENUMIRE	ADRESĂ	DATARE
1	BV-II-a-A-11777	Ansamblul "Mocănițe"	B-dul. General Moroianu, de la intersecția cu str. Unirii până la intersecția cu str. Cetinii și str. Dragalina Ioan General	Sec. XIX-XX
2	BV-II-a-B-11778	Ansamblul "Str. Prof. Victor Jinga"	Str. Victor Jinga Prof., ambele laturi ale străzii	Sec. XVIII-XX
3	BV-II-a-B-11779	Ansamblul "Str. Bisericii Române"	Str. Bisericii Române, ambele laturi ale străzii	Sec. XVIII-XX
4	BV-II-a-A-11780	Ansamblul bisericii "Sf. Nicolae" – Cernatu	Str. Bisericii Române	Sec. XVIII
5	BV-II-m-A-11780.01	Biserica "Sf. Nicolae" – Cernatu	Str. Bisericii Române	1781-1783

6	BV-II-m-A-11780.02	Zid de incintă cu turn-clopotniță	Str. Bisericii Române	Sec. XVIII
7	BV-II-m-B-11781	Casă	Bd. Brașovului nr.76	1848
8	BV-II-m-B-11782	Casă	Str. Coșbuc George nr.8	Sec. XIX
9	BV-II-m-B-11783	Biserica "Sf. Nicolae" – Baciu cu poartă și zid de incintă	Str. Cuza Alexandru Ioan nr.56	1808-1809, (biserica), 1823 (poarta)
10	BV-II-m-B-11784	Poartă de lemn	Str. Dragalina Ioan General nr. 27	1815
11	BV-II-a-B-11786	Ansamblul "Str. Dragalina"	Str. Dragalina Ioan General nr. 52-66	Sec. XIX
12	BV-II-m-B-20278	Casă	Str. Dragalina Ioan General nr.66	Sec. XIX
13	BV-II-m-B-11788	Casă	Str. Horea nr.1	1900
14	BV-II-m-B-11790	Casă	Str. Horea nr.18	1856
15	BV-II-m-A-11791	Casa Poenaru	Str. Horea nr.34	1818, 1830
16	BV-II-a-B-11792	Ansamblul bisericii "Sf. Arhangheli" – Satulung	Str. Jinga Victor, prof.	Sec. XIX
17	BV-II-m-B-11792.01	Biserica "Sf. Arhangheli"-Satulung	Str. Jinga Victor, prof.	1794-1799
18	BV-II-m-B-11792.02	Școala veche	Str. Jinga Victor, prof.	Sf. Sec. XVIII-Sec. XIX
19	BV-II-m-B-11792.03	Zid de incintă	Str. Jinga Victor, prof.	Sec. XIX
20	BV-II-m-B-11794	Casă și poartă de lemn	Str. Jinga Victor, prof. nr.4	1882
21	BV-II-m-B-11795	Casă	Str. Jinga Victor, prof. nr.14	1846
22	BV-II-a-B-11796	Ansamblul bisericii "Sf. Adormire a Maicii Domnului"	Str. Minea Ilie nr. 227-232	Sec. XVIII-XIX
23	BV-II-m-A-11796.01	Biserica "Sf. Adormire a Maicii Domnului"- Turcheș	Str. Minea Ilie nr. 227-232	1781-1783
24	BV-II-m-B-11796.02	Școala veche	Str. Minea Ilie nr. 227-232	1822-1837
25	BV-II-m-B-11796.04	Zid de incintă cu turn de poartă	Str. Minea Ilie nr. 227-232	1822-1837
26	BV-II-m-B-11797	Casă și poartă	Str. Mocanilor nr.66	1864
27	BV-II-m-B-11798	Casă	Str. Mocanilor nr.73	1810
28	BV-II-m-B-20280	Casă	Str. Mocanilor nr.75	1830
29	BV-II-m-B-1179	Casă	Str. Mocanilor nr.81	1843
30	BV-II-m-B-11800	Casă	Str. Mocanilor nr.85	1856
31	BV-II-a-B-11806	Ansamblul bisericii "Adormirea Maicii Domnului" – Satulung	Bd. Moroianu, general	Sec. XIX-XX

32	BV-II-a-B-11806.01	Biserica "Adormirea Maicii Domnului" – Satulung	Bd. Moroianu, general	1812-1819
33	BV-II-a-B-11806.03	Zid de incintă	Bd. George Moroianu	Sec. XIX
34	BV-II-m-B-11801	Casă	Bd. George Moroianu nr.303	1844
35	BV-II-m-B-11802	Casă	Bd. George Moroianu nr.304	1876
36	BV-II-m-B-20281	Casă	Bd. George Moroianu nr.318	1838
37	BV-II-m-B-20283	Poartă de lemn	Bd. George Moroianu nr.374	1806
38	BV-II-m-B-20284	Poartă de lemn	Bd. George Moroianu nr.376	Sec. XIX
39	BV-II-m-B-11803	Casă	Bd. George Moroianu nr.379	Sec. XIX
40	BV-II-m-B-11804	Casă	Bd. George Moroianu nr.382	1895
41	BV-II-m-B-20907	Casa Belloiu	Str. Narciselor nr.31	1838, 1893
42	BV-II-m-B-20285	Casă	Str. Plevnei nr.1	Sec. XIX
43	BV-II-m-B-11807	Casă	Str. Unirii nr.5	1860-1880
44	BV-II-m-B-11808	Casă și poartă	Str. Unirii nr.26	1907
45	BV-II-m-B-20286	Poartă de lemn	Str. Unirii nr.48	1929
46	BV-IV-m-B-11921	Troită	Bd. George Moroianu, la intersecția cu str. Tărlungeni	Sec. XVIII
47	BV-IV-m-B-11922	Troită cu crucea de piatră pictată	Str. Jinga Victor Prof., colț cu str. Coșbuc George	Sec. XIX
48	BV-IV-m-B-11923	Casa Magheru Darie	Str. Magheru Darie nr.39	Sec. XIX
49	BV-IV-m-B-11796.03	Cruce de piatră	Str. Minea Ilie nr. 227-232, în curtea bisericii "Sf. Adormire a Maicii Domnului"	1900
50	BV-IV-m-B-11806.02	Troită de lemn	Bd. George Moroianu, în curtea bisericii "Adormirea Maicii Domnului" – Satulung	1918

Tabel V.1. Lista monumentelor istorice din municipiul Săcele

Amplasată la poalele munților, comunitatea mocanilor săceleni a utilizat cu precădere lemnul în arhitectura laică și cea religioasă. Ulterior, folosirea pietrei și a cărămizii a limitat utilizarea lemnului la realizarea elementelor decorative și, mai ales, a porților, adevărate opere de artă ce rivalizează cu succes portile maramureșene prin complexitate și măiestria execuției. De altfel, poarta mocănească este oficial recunoscută ca simbol al comunității săcelene. Alături de vechile clădiri, înscrise pe lista monumentelor istorice, a căror arhitectură reprezintă expresia îmbinării armonioase a tradițiilor mocănești cu influențele comunităților săsești și maghiare (ceangăiești), poarta mocănească ar trebui să constituie principalul element de identitate pe baza căruia să se realizeze promovarea turistică a municipiului Săcele. În prezent, toate aceste obiective sunt insuficient valorificate și multe dintre ele sunt în stare avansată de degradare sau chiar amenințate cu dispariția, ceea ce implică necesitatea unei intervenții rapide din partea autorităților locale.

Alături de obiectivele de patrimoniu prezentate, Săcele figurează în Registrul Arheologic Național cu 5 intrări, după cum urmează:

Cod RAN	Denumire	Categorie	Tip	Cronologie
40447.01	Tezaurul monetar dacic de la Săcele	depozit/tezaur	tezaur monetar	Latène
40447.02	Situl arheologic de la Săcele	locuire civilă	așezare	Epoca bronzului,

				Neolic
40447.04	Situl arheologic dela Săcele-Bâtca. la sud de cartierul Noua	locuire	așezare	Epoca bronzului, Preistorie
40447.03	Obiecte eneoliticela Săcele. La poalele dealului Hegyeshegy, pe fostul teritoriu al satului Satulung	descoperire izolată	obiect izolat	Eneolic
40447.12	Situl arheologic dela Săcele-Dealul Bunloc	locuire civilă	așezare fortificată	Preistorie

Tabel V.2. Lista obiectivelor locale înscrise în Registrul Arheologic Național

Nici unul dintre aceste site-uri arheologice nu sunt incluse în circuitul turistic, acestea fiind cunoscute doar la nivelul comunităților de specialiști în istorie și arheologie.

Așezarea geografică favorabilă a localității a permis și dezvoltarea unor zone de agrement și petrecere a timpului liber, care spre deosebire de obiectivele de patrimoniu cultural — istoric, beneficiază de interesul localnicilor dar și al turiștilor:

- ✓ Dealul Bunloc - este o locație preferată pentru practicarea sporturilor extreme — parapantă, deltaplanorism
- ✓ Dâmbu Morii — numeroase structuri turistice oferă posibilități variate de petrecere a timpului liber și de agrement; locația reprezintă și punctul de pornire către o serie de obiective turistice precum Canionul 7 Scări
- ✓ Brădet și Babarunca – situate pe drumul de acces către Cheia, prin Masivul Ciucas, au cunoscut în ultimii ani o importantă dezvoltare a infrastructurii turistice.

V.2.3. Analiza SWOT

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Localitatea beneficiază de condiții favorabile în ceea ce privește amplasarea, condițiile de relief și de climă • Rețeaua hidrografică este bine dezvoltată • Resursele de apă de suprafață și subterane au capacitatea de a satisface nevoile comunității • Diversitatea florei și faunei locale • Localitatea dispune de un bogat fond forestier — pădurile acoperă o treime din suprafața localității • Trei arii naturale protejate se regăsesc pe teritoriul administrativ al municipiului. • Potențialul hidroenergetic al cursurilor locale de apă este parțial valorificat • Alături de cadrul natural, localitatea beneficiază de un bogat patrimoniu cultural-istoric ce poate fi valorificat din punct de vedere turistic 	<ul style="list-style-type: none"> • Municipiul Săcele nu dispune de resurse naturale neregenerabile exploataibile • Suprafețele de teren și solurile pretabile pentru agricultură reprezintă un procent redus din teritoriul localității • La nivelul localității există un procent ridicat de terenuri neutilizate • Dezvoltarea localității dar și intensificarea circulației turistice supun la presiuni tot mai ridicate ecosistemele și habitatele locale și determină restrângerea acestora. • Gradul de valorificare a potențialului local al resurselor regenerabile de energie este redus • Numeroase obiective de patrimoniu istoric se află într-o stare avansată de degradare și în pericol de dispariție • Potențialul cultural și cel natural al localității este insuficient valorificat din

<ul style="list-style-type: none"> • 50 de obiective din localitate sunt înscrise în lista națională a monumentelor istorice • Arhitectura și în special poarta mocănească poate constitui principalul element de identitate pe baza căruia să se realizeze promovarea turistică a municipiului Săcele. • Existența unor zone de agrement și petrecere a timpului liber care pot atrage fluxuri turistice importante — Dâmbu Morii, Babarunca 	punct de vedere turistic
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de investiții pentru valorificarea potențialului hidronergetic local și al energiei solare • Posibilitatea accesării unor finanțări în cadrul viitorului ciclu de programare în vederea conservării resurselor naturale, protejării și reabilitării patrimoniului cultural istoric și valorificării acestora din punct de vedere turistic • Includerea municipiului Săcele în circuite turistice tematice alături de celelalte localități din Zona Metropolitană Brașov • Valorificarea patrimoniului natural al localității prin promovarea formelor de turism ecologic 	<ul style="list-style-type: none"> • Diminuarea resurselor de apă ca urmare a schimbărilor climatice și exploatarii iraționale • Degradarea solurilor prin practicarea unor forme de agricultură intensivă • Dezvoltarea urbană accelerată și nereglementată și intensificarea turismului vor intensifica amenințările la adresa habitatelor locale • Circulația turistică necontrolată în arealul sitului protejate, urmată de distrugeri ale solului și vegetației • Perpetuarea depozitării neconforme a deșeurilor

Pe baza nevoilor identificate în cadrul analizei SWOT, principalele intervenții definite în cadrul SIDU trebuie să vizeze în acest sector creșterea gradului de valorificare a potențialului antropic și natural al localității, atât prin măsuri de tip soft cât și prin investiții în infrastructură. De asemenea, se impune stimularea investițiilor publice și private destinate să asigure valorificarea potențialului de utilizare a energiei regenerabile la nivelul localității.

V.3. Condiții de mediu

V.3.1. Calitatea aerului

Principalii factori care afectează calitatea aerului la nivelului localității Săcele sunt:

- ✓ Traficul rutier

În localitatea Săcele, cele mai importante valori de trafic se înregistrează pe DN1 A (care se suprapune parțial peste centura ocolitoare a municipiului. Deși o dată cu finalizarea centurii ocolitoare a municipiului, circulația de pe DN1A, care se desfășura pe bulevardele Brașovului și Moroianu a fost deviată în afara localității, traficul pe această arteră generează în continuare presiuni semnificative asupra condițiilor de mediu.

Astfel, traficul greu, deviat în anul 2005, de pe DN1 pe DN1A, creează în continuare blocaje pe centura ocolitoare și generează valori ridicate de poluare sonică și atmosferică

la nivelul localității. La acest fapt se adaugă devierea temporară a circulației de pe DN1 pe DN1A în weekend, când în zonă se înregistrează fluxuri turistice ridicate pentru care cele două artere sunt insuficient dimensionate. În acest context, traficul rutier continuă să reprezinte un factor de presiune asupra condițiilor de mediu din Săcele, mai ales în condițiile în care localitatea cunoaște o dezvoltare rezidențială importantă în zonele din vecinătatea centurii ocolitoare. Vehiculele grele care tranzitează zona sunt o sursă importantă de NOx, în timp ce autoturismele se numără printre sursele importante de monoxid de carbon (CO), NOx, PM2.5 și compuși organici volatili ne-metanici (NMVOCs). Chiar dacă valorile înregistrate se înregistrează în limitele admise, prezența acestor poluanți trebuie monitorizată pentru că reprezintă o amenințare la adresa calității mediului și al stării de sănătate a populației.

- ✓ Activitatea unor agenți economici, în special din sectorul industrial:

Activitățile din sectorul industrial reprezintă de asemenea o amenințare importantă la adresa calității aerului. La nivelul localității Săcele, importantă platformă industrială a anilor '70- '80, îmbunătățirea condițiilor de mediu se numără printre puținele efecte pozitive ale reculului activităților cu caracter industrial din ultimele două decenii.

În aceste condiții, în Săcele, principalele surse de poluare din sectorul economic sunt reprezentate de procese de ardere. Nu în ultimul rând, un impact negativ asupra condițiilor de mediu este generat și de societățile comerciale locale care operează vopsitorii metalice și pentru textile și capacitați de prelucrare a metalelor neferoase.

- ✓ Consumul casnic de energie

Conform aspectelor prezentate în cadrul capitolului de infrastructură, municipiul Săcele nu dispune de un sistem centralizat de termoficare. În aceste condiții, o parte a locuințelor, în special cele unifamiliale sunt dotate cu surse individuale de încălzire bazate pe arderea combustibililor, în general lemnul, care reprezintă o sursă importantă de PM 2,5 direct emis (pulberi în suspensie).

- ✓ Agricultura

Într-o mai mică măsură la nivelul municipiului Săcele, agricultura și utilizarea îngrășămintelor chimice reprezintă una dintre sursele de emisii de amoniac în atmosferă.

La nivelul Zonei Metropolitane Brașov, pe parcursul anului 2020, calitatea aerului ambientală fost monitorizată prin intermediul rețelei automate gestionate de Laboratorul Agentiei pentru Protecția Mediului Brașov, rezultatele acestei activități fiind prezentate în Raportul privind starea mediului în județul Brașov pentru anul 2020. Din cele șase stații din arealul metropolitan Brașov, au fost luate considerare datele înregistrate de stația de trafic BV1 — B-dul Calea București încrucăt factorii și condițiile de monitorizare sunt similare cu cele din municipiul Săcele.

Monitorizarea calității aerului ambiental la nivelul stației menționate a generat următoarele concluzii relevante pentru municipiul Săcele:

Nr. crt.	Poluant	Definiție	Respectarea valorii limită anuale	Tendința de evoluție a concentrațiilor medii anuale	Observații
1	Pulberi în suspensie PM10 și PM 2,5	Poluanți primari eliminați în atmosferă din surse naturale sau surse antropice (activități industriale, procese de combustie, traficul rutier) și poluanți secundari formați în urma reacțiilor chimice din atmosferă.	Da	Constantă	Cele mai mari valori înregistrate la nivelul rețelei de monitorizare APM Brașov

2	Ozonul (O_3)	Ozonul, gaz oxidant, este concentrat în stratosferă și asigură protecția împotriva radiației UV dăunătoare vieții. Alături de pulberile în suspensie este o componentă a "smogului fotochimic" în timpul verii	Da	Scădere	
3	Dioxidul de azot (NO_2)	Oxizii de azot se formează la temperaturi înalte în procesul de ardere al combustibililor, cel mai adesea rezultând din traficul rutier și activitățile de producere a energiei electrice și termice din combustibili fosili. Oxizii de azot sunt responsabili pentru formarea smogului, a ploilor acide, deteriorarea calității apei, acumularea nitrărilor la nivelul solului, intensificarea efectului de seră și reducerea vizibilității.	Da	N/A	Cele mai mari valori înregistrate la nivelul rețelei de monitorizare APM Brașov
4	Dioxidul de sulf (SO_2)	Dioxidul de sulf poate să provină din surse naturale și antropice (sistemele de încălzire, centralele termoelectrice, procesele industriale și din emisiile provenite de la motoarele diesel în mai mică proporție). Expunerea la o concentrație mare de dioxid de sulf, pe o perioadă scurtă de timp, poate provoca afectiuni severe ale căilor respiratorii. Dioxidul de sulf contribuie totodată la acidificarea precipitațiilor, având efecte toxice asupra solului și vegetației.	Da	N/A	
5	Monoxidul de carbon (CO)	Monoxidul de carbon provine din surse naturale sau antropice (arderea incompletă a combustibililor fosili, procese industriale). Monoxidul de carbon se poate acumula la un nivel periculos în special în perioada de calm atmosferic din timpul iernii și primăverii, când arderea combustibililor fosili atinge un maxim.	Da	Scădere	
6	Benzenul	Benzenul este un compus organic insolubil în apă, cu volatilitate mare, care poate proveni din arderea incompletă a combustibililor (benzină), dar și din evaporarea solvenților organici folosiți în diferite activități industriale. Benzenul este încadrat în clasa A1 a substanțelor cu efect cancerigen.	Da	Scădere	Cele mai mari valori înregistrate la nivelul rețelei de monitorizare APM Brașov

Tabel V.3. Situația factorilor de poluare atmosferică

Rezultatele măsurătorilor efectuate generează următoarele concluzii cu privire la calitatea

aerului în municipiu Săcele:

- ✓ Pentru toți poluanții analizați, valorile înregistrate se încadrează în limitele maxime admise și nu reprezintă o amenințare la adresa populației.
- ✓ Stația de referință utilizată pentru determinarea calității aerului la nivelul municipiului Săcele a înregistrat pe parcursul anului 2020 cele mai ridicate valori înregistrate la nivelul rețelei APM Brașov pentru pulberi în suspensie, dioxid de azot și benzen.
- ✓ În cazul tuturor poluanților analizați, se constată o tendință de scădere a concentrațiilor medii anuale în intervalul 2016-2020, ceea ce confirmă o ușoară îmbunătățire a calității aerului.
- ✓ La nivelul municipiului Săcele, traficul rutier reprezintă cel mai important factor care influențează negativ calitatea aerului, fiind direct responsabil de depășirile zilnice înregistrate

În concluzie, calitatea aerului în municipiu Săcele, favorizată și de amplasarea geografică și fondul forestier local, se menține în parametri normali, neexistând amenințări la adresa sănătății populației, însă se recomandă monitorizarea constantă a principalului factor de risc reprezentat de trafic și adoptarea de măsuri pentru fluidizarea fluxurilor de circulație și încurajarea utilizării mijloacelor de transport "prietenoase" cu mediul. De asemenea, se recomandă realizarea unei investiții pentru dezvoltarea unei rețele locale de senzori pentru monitorizarea calității factorilor de mediu.

V.3.2. Calitatea solului

Spre deosebire de aer și de apă, care reprezintă medii de transmitere a poluanților, solul reprezintă mediul de acumulare al acestora. Depozitarea și impregnarea cu pulberi și gaze toxice din atmosferă, antrenate de precipitații în sol, utilizarea în exces a ierbicidelor și insecticidelor în agricultură, depozitarea necorespunzătoare a deșeurilor sunt cei mai importanți factori care generează contaminarea solului. Alături de contaminare, eroziunea reprezintă o amenințare majoră asupra calității solului, fiind generată în principal de despădurire, păsunatul excesiv, activitățile de construcții, incendiile forestiere. Alte fenomene de degradare a solului sunt reprezentate de impermeabilitate (atunci când terenurile agricole sau alte terenuri rurale sunt folosite în construcții și toate funcțiile solului sunt pierdute), salinizare (datorită practicilor necorespunzătoare de irigare), deșertificare (datorită variațiilor climatice și activităților umane).

Considerând toate aceste aspecte, se poate aprecia că principalele amenințări la adresa calității solurilor în Municipiu Săcele constau în:

A. Depozitarea deșeurilor

Depozitul de deșeuri nepericuloase clasa B, "Uzina 2" situat în pe teritoriul administrativ al municipiului Săcele, în vecinătatea drumului județean 103A, conține conform estimărilor 1,2 – 1,3 milioane de metri cubi de deșeuri (deșeuri de cauciuc, hârtie, plastic, textile, lemn, sticlă, praf, cenușă, metale dar și cantități mici de deșeuri periculoase). Datorită întârzierii lucrărilor de ecologizare, depozitul continuă să reprezinte o sursă de poluare datorită infiltrărilor și șiroaielor de pe versanți care afectează atât solul cât și pârâul Timiș din vecinătate.

Depozitarea neconformă a deșeurilor de către populație (în condițiile în care numai 90% din locuitori beneficiază de contracte de salubritate), fenomen care afectează în special Zona Urbană Marginalizată Gârcini dar și zonele rezidențiale aflate în curs de dezvoltare, supune mediul unor presiuni antropice semnificative. Acestea includ alături de deșeurile

menajere și deșeuri din construcții sau anumite materiale nedegradabile care contaminează atât solul, cât și pârza freatică și cursurile locale de apă. În acest context, este necesară derularea de acțiuni de informare și conștientizare a populației pentru contractarea de servicii de salubritate dar și de acțiuni sancționare a celor vinovați, atunci când se impune.

B. Agricultura și zootehnia

Cu toate că Municipiul Săcele este a doua așezare urbană din zona metropolitană Brașov ca dimensiune și populație, anumiți factori au contribuit la perpetuarea activităților din sectorul agriculturii și zootehniei la nivel local. Între aceștia, poate fi menționată tradiția istorică a localității ca și comunitate de mocani, crescători de animale, suprafețele de teren din extravilan care poate fi utilizată pentru agricultură, corelată cu retrocedările din ultimii ani și nu în ultimul rând, reculul sectorului industrial, ceea ce a determinat populația să se orienteze către alte activități economice. În acest context, și în cazul exploatațiilor agricole din localitate se remarcă tendința utilizării din ce în ce mai accentuate a îngrășămintelor chimice alături de cele organice în vederea creșterii calității dar și a volumului producției. Din acest motiv, municipiul este inclus între localitățile de la nivel național unde există surse de nitrăți proveniți din activități agricole. Aceeași tendință remarcată în cazul îngrășămintelor chimice se face simțită și în cazul produselor pentru protecția plantelor și combaterea dăunătorilor. Utilizarea insecticidelor, fungicidelor, erbicidelor trebuie să fie una rațională pentru că poate un agent de contaminare pe termen lung a solului.

Alături de agricultură, și creșterea animalelor constituie o amenințare la adresa solului atât prin reziduurile generate cât și prin pășunatul excesiv. Dacă în cazul reziduurilor, în localitatea Săcele nu se constată cazuri de depozitare neconformă a acestora sau de administrare excesivă ca și îngrășăminte, trebuie acordată o atenție sporită fenomenului pășunatului excesiv care, alături de exploatarea intensivă a pădurilor, poate conduce la eroziunea solului.

C. Construcțiile

Municipiul Săcele cunoaște, la fel ca majoritatea așezărilor din Zona Metropolitană Brașov, o importantă dezvoltare cu caracter rezidențial (cartierele Bunloc, Toamnei, Raza Soarelui). Această dezvoltare, corelată cu cea a facilităților de producție și servicii, deși mai lentă, dar și cu construcția de căi de acces, facilitează fenomenul de impermeabilitate a solurilor care apare atunci când terenurile agricole sau alte terenuri rurale sunt folosite în construcții și toate funcțiile solului sunt pierdute. În acest context, dezvoltarea urbanistică a municipiului Săcele trebuie să fie una echilibrată, durabilă și reglementată, ceea ce impune adoptarea cât mai rapidă a noului Plan Urbanistic General.

D. Activitățile industriale

Conform aspectelor anterior prezentate, activitățile cu caracter industrial, potențial poluante, au înregistrat un recul în Municipiul Săcele, locația unor importante platforme de profil în perioada postbelică. De altfel, diminuarea presiunilor asupra mediului înconjurător s-a numărat printre puținele efecte pozitive ale acestui recul la nivelul localității. În aceste condiții, singurele activități industriale care reprezintă o potențială amenințare la adresa condițiilor de mediu sunt reprezentate de vopsitoriiile pentru textile și metale, gaterale și societățile de prelucrare a lemnului, prin eventualele deșeuri generate de activitatea derulată. În localitatea Săcele, nu sunt înregistrate situri industriale contaminate.

E. Explotările forestiere

Pe parcursul anului 2020, volumul total de masă lemnoasă exploatată în mod oficial a fost de 59,4 mii metri cubi. Dincolo de această cantitate care reprezintă volumul legal recoltat, un municipiu Săcele continuă să se confrunte cu fenomenul exploatărilor forestiere ilegale, care a înregistrat însă un recul semnificativ în ultimii ani. Aceasta se datorează în primul rând existenței la nivelul localității a unei importante comunități defavorizate, fără venituri sau cu venituri reduse, și care utilizează lemnul ca principal combustibil pentru încălzirea locuințelor. Acest fapt generează o altă particularitate — majoritatea tăierilor ilegale nu au ca scop valorificarea lemnului ci utilizarea acestuia pentru nevoile proprii (încălzire, construcții, etc).

În ceea ce privește solul, despăduririle reprezintă principalul factor potențiator al eroziunii dar și al alunecărilor de teren, motiv pentru care se impune adoptarea de măsuri pentru prevenirea și combaterea exploatării nelegale. Conform aspectelor anterior prezentate, la nivelul Municipiului Săcele, o serie de factori antropici precum păšunatul excesiv – potențează eroziunea solului și alunecările de teren. La acestea se adaugă și o serie de factori naturali precum inundațiile și incendiile de vegetație.

F. Factorii naturali

Conform aspectelor anterior prezentate, la nivelul Municipiului Săcele, o serie de factori antropici – în special păšunatul excesiv – potențează eroziunea solului și alunecările de teren. La acestea se adaugă și o serie de factori naturali precum inundațiile și incendiile de vegetație, care se manifestă periodic și afectează calitatea solului.

V.3.3. Calitatea apei

Secțiunea privind calitatea apei are la bază Rapoartele pentru starea mediului în județul Brașov, elaborate de Agenția pentru Protecția Mediului Brașov pe baza datelor furnizate de Administrația Națională “Apele Române”, Institutul Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor și de Inspectoratul pentru Situații de Urgență a județului Brașov. Au fost analizate totodată informațiile cuprinse în Planul de management al Bazinului hidrografic Olt.

A. Ape de suprafață

Rețeaua hidrografică care se suprapune peste teritoriul localității Săcele include următoarele cursuri de apă:

- ✓ Pârâul Tărlung, cu afluenții săi principali Doftana și Gârcin
- ✓ Pârâul Timișul Sec
- ✓ Pârâul Durbav, cu afluenții săi Gârbav și Cernat
- ✓ Alte cursuri de apă minore - pâraiele Baciului, Morii, Hotarului, Gemătului, Timoc, Donac, Popii, Boroș, Largă și Strandului

De asemenea, pe teritorul localității este situat lacul de acumulare Tărlung, care asigură alimentarea cu apă a municipiilor Brașov și Săcele

Ca urmare a ctivităților de monitorizare derulate periodic și care au vizat Lacul Tărlung și o parte din cursurile de apă anterior menționate, au fost obținute următoarele concluzii:

- ✓ Acumularea Tărlung se încadrează în categoria A2, cerută apei de suprafață în raport cu tehnologia de potabilizare.
- ✓ Calitatea apelor de suprafață care străbat teritoriul administrativ al localității precum și a acumulării Tărlung este în general bună în ceea ce privește starea chimică și prezența nitratiilor și fosfațiilor.

- ✓ Principalele cursuri de apă supuse unei presiuni ecologice semnificative sunt Gârcinul și Durbavul. Această situație este determinată de fenomenul depozitării neconforme de deșeuri dar și de deversarea necontrolată a apelor uzate menajere în condițiile în care sistemul centralizat de canalizare nu acoperă întreg teritoriul municipiului Săcele.
- ✓ O potențială amenințare asupra stării ecologice a pârâului Timiș este reprezentată de infiltratiile de la depozitul de deșeuri nepericuloase clasa B de pe teritoriul localității, aflat în prezent în curs de ecologizare.

B. Ape subterane

Pe teritoriul administrativ al municipiului Săcele, conform aspectelor prezentate în secțiunile anterioare, resursele de apă subterană sunt importante, datorită condițiilor climatologice, hidrologice și hidrogeologice favorabile, acestea fiind valorificate prin următoarele captări care asigură parțial necesarul de apă potabilă al localității:

- ✓ Captarea de izvoare din Poiana Angheluș
- ✓ Captarea de izvoare Turcheș
- ✓ Captarea de izvoare Gârcini
- ✓ Captarea de izvoare Valea Baciuului
- ✓ Captarea din Munții Ciucas

Evaluarea stării chimice a corpurilor de apă subterană este realizată periodic de Serviciul de Gospodărire a Apelor Brașov. Conform datelor disponibile, la nivelul județului Brașov și, implicit a municipiului Săcele, corpurile de apă subterană se află în stare chimică bună.

C. Apa potabilă

Conform aspectelor prezentate în cadrul secțiunii III – Condiții de infrastructură, la nivelul localității Săcele, alimentarea cu apă potabilă este asigurată de Compania Apa, sursa primară fiind reprezentată de Lacul de acumulare Tărlung alături de captările prezentate în cadrul secțiunii precedente.

Supravegherea calității apei potabile pe parcursul anului 2021 este realizată de Compania Apa Brașov S.A. prin laboratorul propriu autorizat. Parametrii fizico-chimici și bacteriologici analizați au fost: pH, turbiditate, conductivitate, conductivitate, culoare, nitrati, nitriți, amoniu, clor liber, cloruri, indice KMnO₄, respectiv bacterii coliforme, Escherichia coli, Enterococi intestinali. Nu au fost relevate depășiri ale valorilor de referință impuse

Totuși, trebuie avut în vedere și faptul că o parte a populației își asigură necesarul de consum din surse locale (fântâni, izvoare captate), în cazul căror nu s-au efectuat direct măsurători dar indicii de nepotabilitate sunt cu certitudine mai ridicați datorită problemelor de infrastructură anterior menționate (insuficienta dimensionare a rețelei de canalizare).

D. Ape uzate

COMPANIA APA BRAȘOV asigură transportul și evacuarea apelor uzate menajere care sunt colectate de sistemul centralizat de canalizare al localității. Ele sunt dirigate în Stația de Epurare amplasată în Stupini, recent modernizată, unde sunt epurate și apoi evacuate în pârâul Ghimbășel. O deficiență majoră în materie de infrastructură la nivelul municipiului Săcele este reprezentată însă de gradul redus de dezvoltare a rețelei de canalizare. Conform aspectelor prezentate în cadrul capitolului de infrastructură, există în continuare numeroase zone care nu beneficiază de facilitatea de preluare a apelor menajere, în special în cartierele Gârcini, Baciu, Turcheș dar și Toamnei, Raza Soarelui (dezvoltări rezidențiale noi). Anumite locuințe din aceste zone dispun de fosă vidanjabilă, însă în multe cazuri, apele uzate se evacuează direct în văile apelor care străbat localitatea. Aceeași situație se face remarcată și în cazul canalizării pluviale, apele provenite din ploi

fiind deversate în pâraiele care traversează localitatea precum Pârâul Valea Morii, Pârăul Ștrandului, și Dârbav.

În aceste condiții, se poate aprecia că apele uzate necollectate reprezintă o amenințare la adresa stării ecologice a cursurilor de apă locale dar și a pânzei freatici, fiind potențiali factori de poluare cu substanțe organice, nutrienți și sulfuri și reprezentând în același timp și o sursă de contaminare bacteriană.

V.3.4. Surse de poluare; amenințări la adresa mediului

A. Industria și construcțiile

Pe plan global, industria este considerată drept cea mai importantă sursă de deteriorare a condițiilor de mediu datorită utilizării intensive a resurselor naturale, a consumului mare de energie, a proceselor de producție generatoare de emisii poluante în aer, apă, sol și de diverse tipuri de deșeuri.

Pe de altă parte, sectorul construcțiilor reprezintă una din activitățile economice care pot aduce atingeri semnificative calității mediului prin impermeabilizarea solurilor dar și prin cantitățile mari de deșeuri pe care le generează și afectarea ecosistemelor locale.

Din punct de vedere al impactului activităților cu caracter industrial asupra condițiilor de mediu, municipiul Săcele se situează pe poziții avantajoase în raport cu alte localități din Zona Metropolitană Brașov. Acest fapt se datorează diminuării semnificative a activităților industriale.

La nivel local, ca urmare a închiderii unor capacitați de producție dar și a reorientării economiei locale cu predilecție către sectorului comerțului, serviciilor și turismului. Unul dintre rezultatele imediate ale acestor evoluții a fost reprezentat și de reducerea presiunilor exercitate de aceste activități asupra mediului înconjurător.

Relevantă în privința impactului sectorului industrial local asupra mediului înconjurător este și analiza structurii și specializării mediului economic local.

Sector economic	2016	2017	2018	2019	2020
Comerț	291	313	336	376	402
Servicii	371	429	488	560	615
Agricultura și silvicultură	20	21	22	24	25
Industria	120	144	164	175	182
Construcții	119	137	153	172	188
Total	921	1044	1163	1307	1412

Tabel V.4. Structura și specializarea agenților economici locali – 2016 - 2020

Analiza datelor prezentate confirmă concluziile anterioare cu privire cu prevalența sectorului de comerț și servicii în economia municipiului Săcele. În acest context, în Săcele, principalele surse de poluare din sectorul industrial sunt reprezentate de procese de ardere. Nu în ultimul rând, un impact negativ asupra condițiilor de mediu este generat de vopsitorii pentru textile și metale, gaterele și societățile de prelucrare a lemnului, în special prin deșeurile generate de activitatea derulată.

O amenințare la adresa calității mediului este reprezentată în municipiul Săcele și activitățile din sectorul construcțiilor. Municipiul Săcele cunoaște, la fel ca majoritatea așezărilor din Zona Metropolitană Brașov, o importantă dezvoltare cu caracter rezidențial. Această dezvoltare, corelată cu cea a structurilor cu destinație economică, deși mai lentă, dar și cu construcția de căi de acces, facilitează fenomenul de impermeabilitate a solurilor care apare atunci când terenurile agricole sau alte terenuri rurale sunt folosite în construcții

și toate funcțiile solului sunt pierdute. Nu în ultimul rând, activitățile de construcții generează poluare fonică, disconfort pentru locuitori și afectează ecosistemele locale. Totodată, această activitate produce cantități importante de deșeuri, care sunt numai parțial colectate de operatorul local și ajung să afecteze calitatea solului și chiar a pânzei freatiche prin depozitarea în spații necorespunzătoare.

B. Agricultura și creșterea animalelor

Agricultura, în special cea cu caracter intensiv, reprezintă una dintre activitățile umane care exercită o presiune semnificativă asupra mediului, prin utilizarea tot mai accentuată a îngrășămintelor și a produselor pentru protecția plantelor în scopul obținerii unor recolte ridicate cantitativ dar și calitativ. Dincolo de eficientizarea și creșterea profitabilității activităților cu caracter agricol, aceste substanțe afectează pe termen lung atât solul cât și calitatea apelor de suprafață și subterane.

Impactul acestor activități asupra condițiilor de mediu se face resimțit și în municipiul Săcele, unde perpetuarea activităților din sectorul agriculturii și zootehniei a fost favorizată de factori precum tradiția istorică a localității ca și comunitate de mocani, crescători de animale, suprafețele de teren din extravilan care poate fi utilizată pentru agricultură, corelată cu retrocedările din ultimii ani și nu în ultimul rând, reculul sectorului industrial, ceea ce a determinat populația să se orienteze către alte activități economice.

La nivelul localității, suprafața totală de teren afectată activităților cu caracter agricol este de 9.057 hectare, distribuită astfel pe categorii de folosință:

- ✓ Teren arabil – 2.543 ha
- ✓ Livezi/pepiniere – 19 ha
- ✓ Pășuni – 2.510 ha
- ✓ Fânețe – 3.985 ha

Principalele culturi sunt cele specifice zonei depresionar colinare în care se regăsește ce mai mare parte a terenului cu destinație agricolă de pe teritoriul localității.

Exploatațiile agricole din localitate (8192 înregistrate la nivelul anului 2021) pot constitui o amenințare la adresa condițiilor de mediu și în special a solului și a apelor prin utilizarea îngrășămintelor chimice în cantități și concentrații tot mai ridicată. De altfel, municipiul Săcele a este inclus în Anexa la Ordinul 743/2008 care conține localitățile de la nivel național unde există surse de nitrăți proveniți din activități agricole. Alături de îngrășăminte chimice, utilizarea insecticidelor, fungicidelor și erbicidelor poate conduce la riscul de contaminare pe termen lung a solului.

Conform aspectelor anterior prezentate, creșterea animalelor reprezintă o activitate de tradiție în municipiul Săcele. În ultimii ani, au început să apară la nivelul localității exploatații zootehnice de dimensiuni mari, cu caracter economic, ceea ce a condus la o creștere semnificativă a efectivelor de animale (cu 40% din cazul bovinelor și mai mult de 100% în cazul ovinelor, față de anul 2014).

Conform datelor furnizate de autoritățile publice locale, în anul 2021, situația efectivelor de animale din Municipiul Săcele era următoarea:

Efective de animale	Bovine	Cabaline	Ovine	Caprine	Porcine	Păsări
	599	139	10847	307	45	6275

Tabel V.5. Efective de animale – municipiul Săcele – 2021

În condițiile creșterii numărului de animale, potențialul impact negativ al zootehniei asupra condițiilor locale de mediu nu trebuie ignorat. Dacă în cazul reziduurilor animale, în localitatea Săcele nu se constată situații de depozitare neconformă a acestora sau de

administrare excesivă ca îngrășăminte, trebuie acordată o atenție sporită fenomenului păšunatului excesiv care poate conduce la eroziunea solului.

C. Exploatările forestiere

Explotarea intensivă pădurilor reprezintă principalul factor potențiator al eroziunii dar și al alunecărilor de teren, care afectează în mod serios și fondul forestier al municipiului Săcele. Astfel, la nivelul anului 2020, volumul total de masă lemnoasă exploatată în mod oficial a fost de 59.400 metri cubi (în creștere cu peste 24% față de 2016). Creșterea suprafețelor exploatare, în situația în care nu este însoțită de măsuri de refacere, poate constitui o amenințare semnificativă la adresa mediului, fiind afectată atât calitatea solului cât și biodiversitatea locală.

D. Turismul

Alături de efectele pozitive pe care le generează din perspectiva dezvoltării economice, activitățile turistice au și un efect secundar negativ, reprezentat de impactul asupra mediului datorat factorului antropic. Turismul este un important consumator de spațiu și resurse naturale, un generator de schimbări la nivelul mediul înconjurător și al economiei. În aceste condiții, dezvoltarea turismului la nivel local trebuie să se realizeze astfel încât să se păstreze echilibrul

ecologic, să evite se suprasolicitarea resurselor, poluarea și orice alte efecte negative asupra mediului.

Municipiul Săcele, alături de celelalte localități din Țara Bârsei, beneficiază de un patrimoniu istoric și cultural relativ bogat, care, corelat cu potențialul natural (ariile naturale protejate și zonele de agrement situate în acest areal), generează fluxuri din ce în ce mai ridicate de turiști în ultimii ani. Ca urmare a acestui fenomen remarcat la nivelul întregii Zone Metropolitane Brașov, și în municipiul Săcele s-a constatat creșterea numărul locurilor de cazare și alimentație publică, exclusiv în sectorul privat, astfel încât rezultă o accentuare a presiunilor asupra mediului ca urmare a desfășurării acestor activități. Zonele îndeosebi afectate de aceste dezvoltări sunt cele care au beneficiat în ultimii ani și de o creștere importantă a interesului turiștilor — Bunloc, Dâmbu Morii, Brădet - Babarunca.

Dezvoltarea turismului în municipiul Săcele nu trebuie însă să afecteze interesele socio-economice ale populației rezidente, nici ale mediului și, mai cu seamă, a resurselor naturale care constituie alături de siturile istorice și culturale atracția principală.

Efectele negative pe care intensificarea turismului le generează/are potențialul de a le genera la nivelul municipiului Săcele și pentru limitarea căror se impune implementarea unui plan eficient de măsuri constau în:

- ✓ Circulația turistică necontrolată în arealul zonelor naturale protejate, urmată de distrugeri ale solului și vegetației;
- ✓ Amplificarea formelor de poluare ca urmare a lipsei amenajărilor specifice destinate popasurilor și campării
- ✓ Degradarea peisajului prin acumularea de deșeuri.
- ✓ Turismul automobilistic (parcarea și circulația în locuri interzise, cu abatere de la drumurile principale)
- ✓ Poluarea cu gaze de eșapament și zgomot;

E. Transporturile

Transporturile joacă un rol important în dezvoltarea economică dar reprezintă, alături de sectorul energetic, unul dintre cei mai importanți factori de poluare a mediului înconjurător.

Impactul negativ al transporturilor și în special al traficului rutier asupra condițiilor de mediu se manifestă sub forma poluării fonice, a ploilor acide, a fenomenului încălzirii globale și scăderii calității aerului ambiental. Toate acestea conduc la scăderea nivelului de confort și deprecierea calității vieții. Aceste presiuni asupra condițiilor de mediu, generate de traficul rutier, se fac remarcate și la nivelul Municipiului Săcele

Astfel, deși localitatea este singura din Zona Metropolitană, cu excepția Municipiului Brașov, care beneficiază de un serviciu public de transport în comun, populația preferă în continuare autoturismele personale atât pentru deplasările locale cât și pentru cele în afara localității. De altfel, la nivelul municipiului Săcele, parcoul auto a înregistrat o creștere constantă a numărului de vehicule înmatriculate. Din datele prezentate în cadrul capitolului de infrastructură, se remarcă faptul că numai numărul de autoturisme raportat la populația municipiului ajunge la proporția de 1/3,4, raport care demonstrează înclinația evidentă a populației pentru utilizarea mașinilor proprii în vederea deplasărilor. Numărul mijloacelor de transport cu propulsie electrică sau hibridă, deși în creștere, reprezintă mai puțin de 1% din totalul vehiculelor înmatriculate local, utilizarea acestora fiind descurajată de prețurile prohibitive și de lipsa infrastructurii specifice de alimentare.

Alte mijloace alternative, ecologice de deplasare, precum bicicleta, se bucură de o utilizare limitată, fapt care se datorează atât lipsei infrastructurii specifice dar și mentalității majorității cetățenilor care văd în continuare autoturismul personal ca pe o exprimare a puterii financiare și a statutului pe care proprietarul îl deține în societate.

Toți acești factori contribuie la intensificarea traficului rutier local care generează o presiune semnificativă asupra condițiilor locale de mediu, prin poluarea fonică și atmosferică pe care o generează. O contribuție în acest sens o are și traficul de tranzit care se desfășoară pe DN1 A, suprapusă parțial peste centura ocolitoare a municipiului. Astfel, traficul greu, deviat în anul 2005, pe DN1 pe DN1A, creează în continuare blocaje pe centura ocolitoare și generează valori ridicate de poluare sonică și atmosferică la nivelul localității. La acest fapt se adaugă devierea temporară a circulației de pe DN1 pe DN1A în weekend, când în zonă se înregistrează fluxuri turistice ridicate pentru care cele două artere sunt insuficiente dimensionate. În acest context, traficul rutier continuă să reprezinte un factor de presiune asupra condițiilor de mediu din Săcele, mai ales în condițiile în care localitatea cunoaște o dezvoltare rezidențială importantă în zonele din vecinătatea centurii ocolitoare. Vehiculele grele care tranzitează zona sunt o sursă importantă de NOx, în timp ce autoturismele se numără printre sursele importante de monoxid de carbon (CO), NOx, PM2.5 și compuși organici volatili ne-metanici (NMVOCs).

F. Deșeurile

În 2021, autoritățile publice locale au finalizat închiderea depozitului de deșeuri municipale Subobraj clasa "B", primul demers de acest fel, finalizat la nivelul județului Brașov. Lucrările, executate cu suport finanțator din partea Ministerului Mediului, au constat în eliminarea a mai mult de 100.000 mc de deșeuri, ermetizarea depozitului, cu suprafața de 1,9 ha și plantarea de gazon și arbuști pentru amplasamentul astfel ecologizat.

În aceste condiții, principalul factor de presiune la adresa mediului rămâne depozitul de deșeuri nepericuloase clasa B "Uzina 2", situat în extraterritorialul municipiului Săcele, în vecinătatea drumului județean 103A, dar și a pârâului Timișul Sec. Depozitul în cauză, inițial deschis pentru depunerea nisipurilor de turnătorie de la Uzina Roman Brașov, a fost utilizat ulterior anului 1993 și pentru preluarea deșeurilor menajere ale populației din municipiul Brașov. În prezent, depozitul conține conform estimărilor 1,2 – 1,3 milioane de metri cubi de deșeuri (deșeuri de cauciuc, hârtie, plastic, textile, lemn, sticlă, praf, cenușă, metale dar și cantități mici de deșeuri periculoase), care reprezintă o reală amenințare la adresa condițiilor de mediu. Pârâul Timiș este principalul afectat de poluarea generată de fostul

depozit, atât prin infiltrării cât și prin șiroaiele antrenate de ploi de pe versanții acestuia, în lipsa unui dig perimetral. În același timp, migrația deșeurilor din fosta rampă constituie însă o amenințare și la adresa sănătății locuitorilor cartierului Uzina II din municipiul Brașov. În prezent, la nivelul depozitului aflat pe un amplasament în proprietate privată se află în derulare lucrări de mică anvergură de sortare. Se impune accelerarea și finalizarea acestor demersuri, inclusiv prin implicarea autorităților publice locale, astfel încât depozitul să fie complet ecologizat iar albia pârâului Timiș să fie de asemenea protejată împotriva infiltrărilor.

Alături de problemele generate de fostul depozit, o reală amenințare la adresa mediului înconjurător este reprezentată de depozitarea neconformă a deșeurilor de către populație, fenomen care afectează în special Zona Urbană Marginalizată Gârcini, în pofida campaniilor de informare și conștientizare derulate de primăria Municipiului Săcele pentru încheierea de contracte de salubritate de către membrii comunității. În continuare, se face remarcată depozitarea deșeurilor menajere dar și a celor rezultate din construcții în zone neamenajate și, în special, în albia pâraielor Gârcini și Tărlung, acestea fiind supuse unei presiuni constante din această perspectivă.

G. Apele uzate

Gradul redus de dezvoltare a rețelei de canalizare reprezintă o deficiență majoră din punct de vedere al infrastructurii la nivelul municipiului Săcele. În localitate există în continuare numeroase zone care nu beneficiază de facilitatea de preluare a apelor menajere, în special în cartierele Gârcini, Baciu, Turcheș dar și zonele rezidențiale nou dezvoltate. Anumite locuințe din aceste zone dispun de fose vidanjabile, însă există situații numeroase în care apele uzate se evacuează direct în văile apelor care străbat localitatea. Aceeași situație se face remarcată și în cazul canalizării pluviale, apele provenite din ploi fiind deversate în pâraiele care traversează localitatea precum Pârâul Valea Morii, Pârăul Strandului, și Dârbav..

Capacitatea insuficientă de preluare și gestionare a apelor uzate, alături de factorii prezentați în paragraful anterior, generează efecte negative asupra mediului înconjurător, contribuind la poluarea apelor de suprafață și a pânzei freatici din teritoriul analizat. Din acest motiv, este necesară continuarea investițiilor în modernizarea și extinderea rețelei de canalizare și în creșterea capacitatei de epurare a apelor uzate.

V.3.5. Managementul deșeurilor

Pe raza municipiului Săcele activitatea de precolectare, colectare, transport și depozitare a deșeurilor solide, menajere, cu excepția celor toxice, periculoase sau cu regim special, de la persoane fizice și juridice, este desfășurată de către SC CIBIN SRL, conform autorizației de mediu nr. 230/18.11.2020. Situația contractelor de salubritate încheiate de societate și evoluția acestora în ultimii cinci ani este prezentată în tabelul următor:

Tip contracte/clienti	2016	2017	2018	2019	2020
Persoane fizice	5375 / 25391 persoane	5395 / 25430 persoane	4600 / 26188 persoane	4600 / 25970 persoane	4650 / 27394 persoane
Asociații proprietari	95/5839 persoane	95/5720 persoane	95/5662 persoane	95/5880 persoane	95/5844 persoane
Agenți economici și instituții publice	375	400	410	440	455
Total	5845	5890	5105	5135	5200

Tabel V.6. Evoluția numărului de contracte de salubritate – Municipiul Săcele – 2016-2020

În pofida evoluției oscilatorii a contractelor de salubritate încheiate, se remarcă faptul că, în perioada analizată, numărul locuitorilor care beneficiază de servicii de salubritate a înregistrat o ușoară creștere, de 9%. Cu toate acestea, la nivelul anului 2020, 10% dintre membrii comunității locale nu au acces la aceste servicii, iar această situație afectează în mare măsură Zona Urbană Marginalizată Gârcini (în pofida campaniilor de informare și motivare derulate de municipalitate) și, într-o măsură mai mică, cartierele rezidențiale nou construite (precum Raza Soarelui).

SC Cibin SRL asigură atât ridicarea deșeurilor direct de la populație și de la agenții economici cât și colectarea deșeurilor stradale și salubrizarea spațiilor publice. Precolectarea deșeurilor se face în europubele de 120l, eurocontainere de 1,1 mc, containere de 4 – 7 mc sau containere de mare capacitate de 20 mc. Recipientii de precolectare sunt asigurați de către operatorul local de salubritate.

Societatea menționată asigură în prezent colectarea selectivă a deșeurilor pentru toate contractele semnate la nivelul municipiului Săcele. Aceasta se realizează în două moduri:

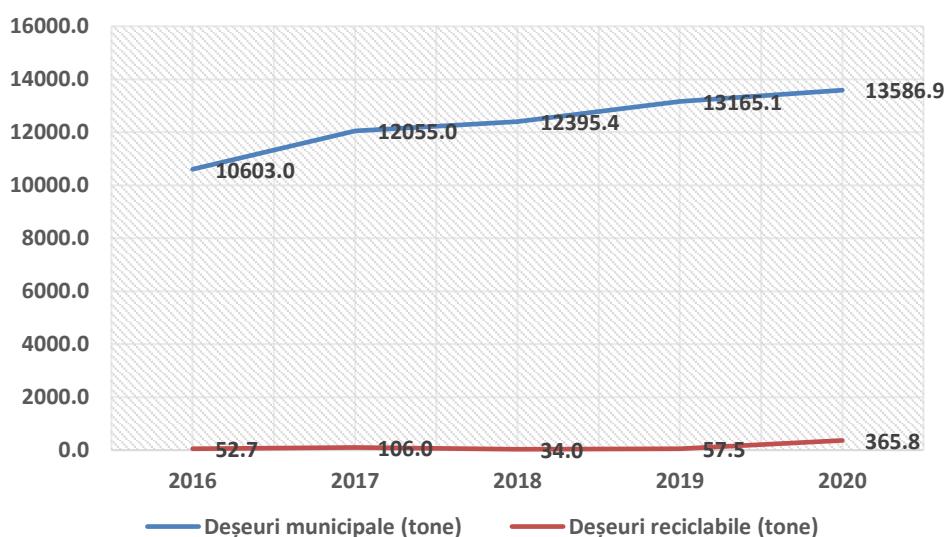
- ✓ din poartă în poartă, în zonele de locuințe individuale
- ✓ prin aport voluntar la punctele de colectare amplasate pe domeniul public; la nivelul municipiului Săcele sunt amplasate un număr de 29 ecoinsule pentru colectare selectivă.

Transportul și depozitarea deșeurilor colectate se realizează la rampa ecologică operată de Fin-Eco pe raza municipiului Brașov.

Un aspect negativ continuă să fie reprezentat de depozitarea neconformă a deșeurilor de către populație, fenomen care afectează în special Zona Urbană Marginalizată Gârcini unde, în pofida demersurilor efectuate de autoritățile locale, o mare parte a locuitorilor nu au contractat servicii de salubritate. De asemenea, s-au înregistrat situații în care populația și chiar agenții economici locali au continuat să depoziteze diferite tipuri de deșeuri, de la cele menajere până la deșeurile provenite din activitatea de construcții în zone neamenajate.

Depozitarea neconformă a acestor deșeuri reprezintă unul din factorii care afectează mediul înconjurător prin potențialul de poluare a aerului, solului și pânzei freatiche. De asemenea, acest fenomen este de natură să afecteze imaginea localității care își propune să devină destinație turistică importantă, dar și calitatea vieții membrilor comunității locale.

Făcând abstracție de deșurile depozitate ilegal, evoluția cantității de deșeuri municipale, respectiv reciclabile colectate la nivelul localității este prezentată în graficul următor:

Grafic V.1. Evoluția cantității de deșeuri municipale / reciclabile – municipiul Săcele – 2016-2020

Conform tabelului anterior, cantitatea de deșeuri municipale colectată la nivelul municipiului Săcele a crescut constant și semnificativ în perioada analizată, cu un procent de aproape 30%, în condițiile în care evoluția numărului de contracte a fost net inferioară (9%). Acest fapt sugerează atât eficientizarea activității societății locale de salubritate cât și diminuarea fenomenului depozitarii neconforme a deșeurilor. De asemenea, creșterea cantității deșeurilor colectate poate reprezenta și un indicator cu privire la îmbunătățirea calității vieții pentru membrii comunității săcelene. De altfel, cantitatea de 0,37 tone/an/locuitor de deșeuri municipale colectate la nivelul localității Săcele se situează peste media județeană, de 0,36 tone/locuitor și cea națională (0,28 tone) dar mult sub cea europeană, de peste 0,5 tone/locuitor.

Din graficul prezentat se constată și o creștere semnificativă, de peste șapte ori, a cantității de deșeuri reciclabile colectate; cu toate acestea, fractia recicabilă reprezintă mai puțin de 3% din cantitatea totală de deșeuri colectată, în pofida disponibilității infrastructurii de profil.

În ceea ce privește compoziția deșeurilor municipale și procentul de deșeuri biodegradabile, nu au fost realizate estimări care să vizeze exclusiv localitatea Săcele. Având în vedere acest aspect, pot fi considerate relevante datele furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului Brașov referitoare la compoziția deșeurilor menajere din mediul urban al județului Brașov:

- ✓ Hârtie - 11%
- ✓ Plastic - 8%
- ✓ Sticlă - 6%
- ✓ Lemn - 3%
- ✓ Metal - 3%
- ✓ Biodegradabile - 53%
- ✓ Altele - 16%

Analiza datelor anterior prezentate generează următoarele concluzii:

- ✓ În pofida creșterii numărului contractelor de salubritate, municipiul Săcele se situează mult sub valoarea înregistrată la nivel județean în ceea ce privește procentul locuitorilor care beneficiază de servicii de salubritate (90% față de 95%)
- ✓ În ultimii 5 ani, creșterea semnificativă a volumului deșeurilor colectate confirmă atât eficientizare serviciilor de salubritate cât și creșterea gradului de educație civică a locuitorilor și, nu în ultimul rând, o îmbunătățire a nivelului calității vieții.
- ✓ Colectarea selectivă a deșeurilor, deși implementată la nivelul întregii localități inclusiv cu investiții semnificative în infrastructura de profil (eco insule de colectare), nu generează impactul așteptat; mai puțin de 3% din cantitatea totală colectată este reprezentată de deșeuri reciclabile. În contextul în care, conform datelor furnizate de APM Brașov, o mare parte din componente deșeurilor municipale o reprezintă materialele reciclabile (aproximativ 30%), rezultă că sistemul de colectare nu funcționează în mod corespunzător, în primul rând gradului redus de informare și educare al populației. În acest context, trebuie remarcat și faptul că la nivelul municipiului Săcele, există o singură societate autorizată pentru colectarea de deșeuri de echipamente electrice și electronice, respectiv 2 societăți care derulează activități de colectare și tratare a vehiculelor scoase din uz.
- ✓ Înființarea de noi puncte de colectare selectivă a deșeurilor reciclabile, corelată cu derularea de acțiuni de informare și motivare la nivelul populației ar fi în măsură să determine reducerea semnificativă a cantităților de deșeuri municipale eliminate prin depozitare finală. O inițiativă în acest sens, care trebuie susținută și extinsă, este reprezentată de campaniile periodice derulate de Primăria Municipiului Săcele pentru colectarea selectivă a deșeurilor electrice, electronice și electrocasnice.

- ✓ În ceea ce privește fracția biodegradabilă, deși reprezintă un procent semnificativ din totalul deșeurilor municipale și cantitatea colectată se află în creștere constantă, până în momentul de față nu sunt disponibile la nivel local facilități de valorificare a acesteia, prin compostare sau prin utilizare ca și combustibil alternativ.
- ✓ Deșeurile din construcții și demolări, sunt oficial incluse în categoria deșeurilor municipale pentru care la nivel local se asigură servicii de colectare; în realitate, ca urmare a dinamicii activității de construcții, se înregistrează frecvent situații de depozitare a acestora în locații neautorizate, mai ales în cazul persoanelor fizice. Aceste deșeuri necesită resurse și tehnologii pentru separarea și recuperarea diferitelor tipuri de reziduuri periculoase și nepericuloase rezultate în urma activităților de construcții; în absența unor prevederi legislative care să reglementeze gestionarea acestui flux special de deșeuri, nu se realizează tratarea-reciclarea corespunzătoare a acestora iar cazurile frecvente de depozitare ilegală reprezintă o potențială amenințare la adresa mediului înconjurător.
- ✓ În concluzie, se impune intensificarea demersurilor pentru creșterea procentului numărului de persoane beneficiare de servicii de salubrizare, în paralel cu eficientizarea sistemului de colectare selectivă și realizarea de investiții pentru recuperarea/valorificarea la nivel local a deșeurilor recuperabile. Aceste demersuri trebuie integrate cu implementarea măsurilor din cadrul Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor în Județul Brașov, gestionat de ADI ISO Mediu în care municipiul Săcele este membru.

V.3.6. Analiza SWOT

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Principalii indicatori în domeniul calității aerului se încadrează în limitele stabilite la nivel european și național. • Impactul activităților industriale asupra factorilor de mediu este redus. • Nu există soluri contaminate la nivelul localității. • Localitatea este inclusă în planul de lucrări de amenajare pentru combaterea eroziunii solului. • Calitatea apelor subterane și de suprafață este una bună și foarte bună • Localitatea beneficiază de serviciile unui operator local de salubritate. • Depozitul local de deșeuri municipale "Sub Obrej" a fost închis și ecologizat. • Este implementat la nivel local un sistem de colectare selectivă a deșeurilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Traficul rutier intens pe DN1A reprezintă un factor de poluare fonică și atmosferică la nivelul localității • Municipiul Săcele este inclus prin Ordinul 743/2008 între localitățile de la nivel național unde există surse de nitrati proveniți din activități agricole • Construcțiile și extinderea zonelor rezidențiale facilitează fenomenul de impermeabilitate a solurilor • Despăduririle afectează ecosistemele locale, facilitează eroziunea solului și potențiază riscul unor alunecări de teren • Acoperirea redusă a rețelei de canalizare menajeră și pluvială contribuie la deversarea apelor uzate în cursurile locale de apă și la infiltrări în pântă freatică, afectând calitatea acestora • Depozitul de deșeuri nepericuloase clasa B "Uzina 2", situat în extravilanul municipiului Săcele, nu este ecologizat • Gradul de deservire a populației cu

	<p>servicii de salubritate se menține redus (90)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sistemul de colectare selectivă a deșeurilor nu este eficient • Depozitarea neconformă a deșeurilor de către populație supune mediul unor presiuni antropice semnificative
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea utilizării mijloacelor alternative de deplasare în detrimentul autovehiculelor personale prin posibilitatea accesării unor finanțări pentru dezvoltarea infrastructurii specifice • Accesarea finanțărilor disponibile prin PNRR și POR 2021-2027 pentru achiziția de mijloace de transport moderne și ecologice poate asigura creșterea gradului de utilizare a transportului în comun • Stimularea dezvoltării de noi afaceri sustenabile și eco-friendly prin finanțări dedicate poate susține diminuarea impactului activităților economice asupra mediului • Implementarea Planului Județean de Gestionație a Deșeurilor în Județul Brașov poate contribui la eficientizarea sistemului de colectare a deșeurilor • Derularea de campanii de informare și conștientizare a populației poate susține creșterea gradului de colectare selectivă a deșeurilor 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea gradului de poluare atmosferică prin intensificarea traficului rutier în localitate, ca urmare a realizării variantei alternative pentru traficul pe DN1 prin DJ 102I Valea Doftanei-Săcele • Întârzieri în actualizare PUG, ceea ce va stimula dezvoltarea urbană accelerată și insuficient reglementată, care va genera noi amenințări la adresa calității solului, aerului și apelor dar și a ecosistemelor locale • Extinderea necontrolată a anumitor zone ale localității, fără racordarea noilor construcții la rețelele de utilități • Creșterea presiunilor asupra habitatelor locale ca urmare a dezvoltării zonelor locuite.

Asigurarea unor condiții adecvate de mediu reprezintă un factor semnificativ care poate contribui la creșterea nivelului calității vietii pentru membrii comunității locale.

Din această perspectivă, protecția mediului trebuie să reprezinte o direcție prioritară de acțiune la nivel strategic, vizând prin măsurile specifice de intervenție soluționarea următoarelor problematici relevante în cadrul analizei SWOT:

- Extinderea rețelelor de utilități în zonele în prezent deficitare
- Limitarea fenomenului construcțiilor ilegale
- Continuarea demersurilor necesare pentru închiderea tuturor depozitelor neconforme de deșeuri de pe teritoriul localității
- Includerea în sistemul de colectare a deșeurilor a tuturor gospodăriilor din localitate și extinderea și creșterea eficienței sistemului de colectare selectivă
- Creșterea nivelului de implicare civică a membrilor comunității prin intervenții soft completare destinate să asigure conștientizarea și responsabilizarea acestora în legătură cu problematicile de mediu.

Capitolul VI. Audit administrativ

Autorităților administrației publice locale le revine un rol esențial în definirea direcțiilor strategice de dezvoltare a comunităților pe care le reprezintă dar și în coordonarea implementării proiectelor și măsurilor necesare pentru susținerea acestor direcții.

În municipiul Săcele, acest rol este îndeplinit de Consiliul Local și Primar, alături de aparatul de specialitate al acestuia. Conform actelor normative în vigoare, Consiliul Local are inițiativă și hotărâște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale. Prin atribuțiile care îi revin, Consiliul Local coordonează dezvoltarea economico-socială și de mediu a localității, asigură administrarea domeniului public și privat al municipiului, gestionează serviciile furnizate către cetățeni și îndeplinește un rol de reprezentativitate privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern.

Primarul Municipiului Săcele îndeplinește conform legii o funcție de autoritate publică, asigurând respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor președintelui României, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a hotărârilor consiliului local. De asemenea, dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale ministrilor, ale celorlați conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, precum și ale hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii. **Primarul elaborează totodată proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ – teritoriale și le supune aprobării consiliului local.**

În îndeplinirea acestor atribuții, primarul Municipiului Săcele mizează pe activitatea aparatului propriu de specialitate, a cărui structură funcțională include următoarele servicii birouri și compartimente cu rol important în susținerea procesului de dezvoltare locală: Biroul Investiții, Compartimentul Licității, Achiziții Publice, Compartimentul de Transport Public, Compartimentul Fond Locativ, Directia Urbanism-Arhitect Șef, Serviciul Fond Funciar, Compartimentul de Patrimoniu, Compartimentul Resurse Umane, Serviciul Contabilitate, Financiar, Salarizare, Buget, Ordonanțare CFPP.

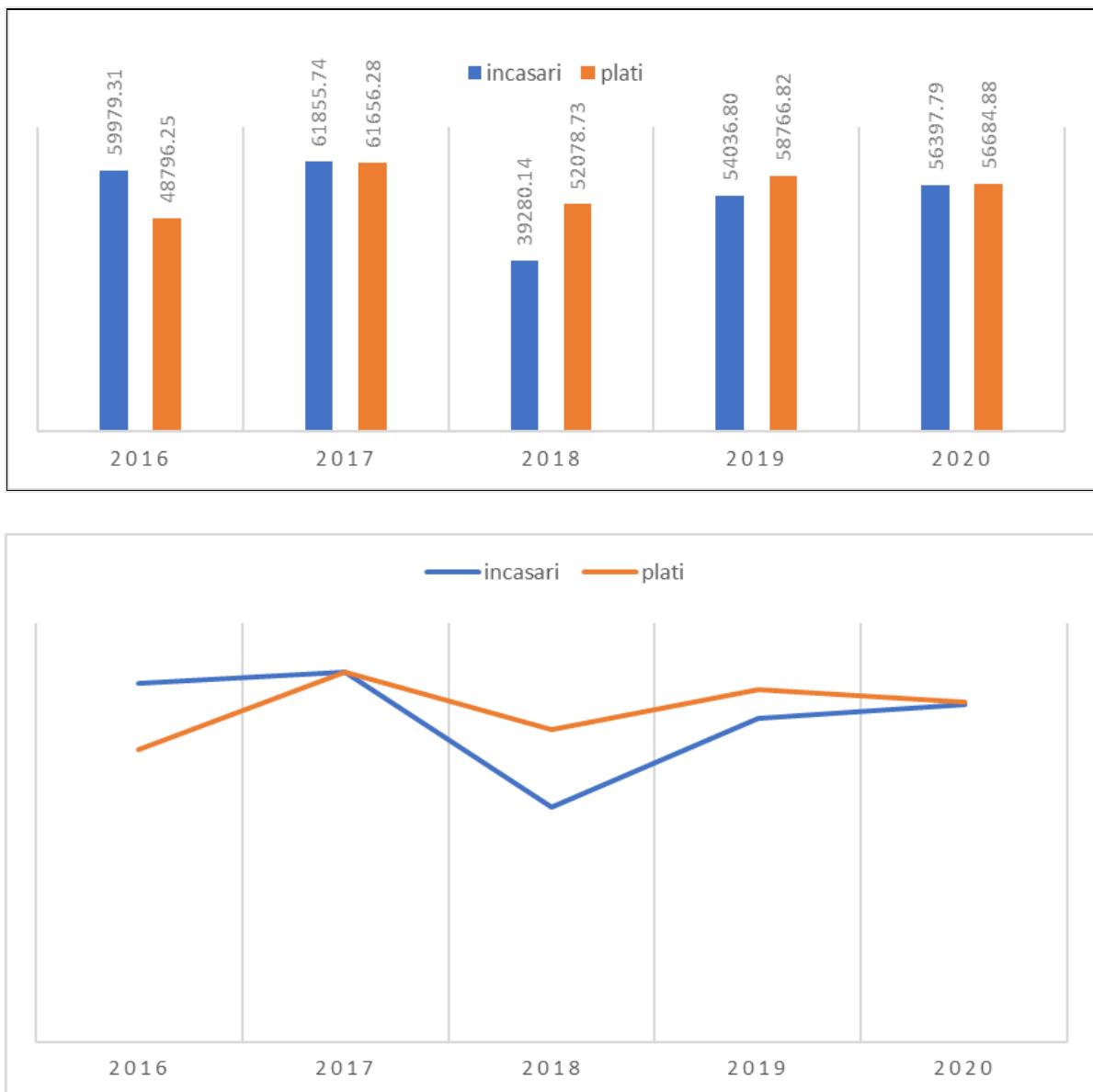
Acestor servicii și departamente urmează să le revină atribuții importante în procesul de implementare a măsurilor incluse în Strategia de Dezvoltare a localității și în monitorizarea rezultatelor generate.

O analiză a capacitații organizaționale și a performanțelor acestor structuri relevă următoarele concluzii:

- ✓ Majoritatea acestor departamente dispun de un grad redus de digitalizare, care afectează calitatea activităților desfășurate; la aceste aspecte se adaugă lipsa unei platforme online de gestionare a serviciilor publice.
- ✓ Acțiunile de formare profesională continuă a personalului se impun a fi diversificate cu tematici din domeniul informatic și al managementului proiectelor, în condițiile în care în domeniul administrației publice perfecționarea competențelor profesionale este o permanentă necesitate

- ✓ Presiunile externe (modificările legislative repetitive) au rolul de a inhiba personalul din cadrul serviciilor anterior menționate, ceea ce influențează gradul de implicare al acestuia și asumarea răspunderii în privința îndeplinirii atribuțiilor proprii.
- ✓ Se menține în continuare un grad ridicat de birocratie care, alături de relațiile funcționale complexe între diversele servicii, afectează atât activitatea internă a primăriei cât și calitatea și eficiența serviciilor oferite către cetățeni
- ✓ “Rezistența” la inovație, competențele digitale insuficiente, gradul redus de utilizare a tehnologiei informației afectează de asemenea eficiența activităților derulate.

Esențială pentru planificarea măsurilor intervențiilor prioritare care vor fi incluse în Strategia de Dezvoltare a Municipiului Săcele este și evaluarea capacitatii financiare a autorităților publice locale de a asigura implementarea acestora. **Evoluția veniturilor și cheltuielilor publice la nivelul municipiului Săcele este următoarea:**

Grafic VI.1. Evoluția veniturilor și cheltuielilor publice- 2016-2020

Analiza evoluției bugetului local în ultimii săse ani generează următoarele concluzii:

- ✓ Cuantumul veniturilor la bugetul local nu a înregistrat o evoluție echilibrată în perioada 2106-2020: de la o ușoară creștere de 3% în perioada 2016-2017, veniturile au scăzut cu 36% în 2018. Situația s-a redresat în anul 2019, când U.A.T Municipiul Săcele a recuperat scăderea de venit din anul precedent și a înregistrat o creștere de 2 puncte procentuale. În anul 2020, veniturile au continuat să crească față de anul precedent, cu 4%.
- ✓ Evoluția veniturilor a influențat în mod semnificativ evoluția cheltuielilor publice realizate. Cea mai mare creștere în perioada de analiză s-a înregistrat în perioada 2016-2017 (cu o creștere de 26%).
- ✓ În perioada analizată, s-a înregistrat constant un excedent bugetar (valoarea acestuia oscilând între 21.687.935,20 lei în 2016 și 3.872.244,14 lei în 2020). La finalul anului 2021, valoarea excedentului bugetar a fost de 8.480.490,15 lei, cuantumul înregistrat fiind de natură să asigure resursele suplimentare necesare pentru implementarea proiectelor din Strategia de Dezvoltare a localității.

În ceea ce privește gradul de îndatorare al localității, la momentul elaborării prezentului document strategic, U.A.T are contractate două împrumuturi, după cum urmează:

- ✓ Un împrumut contractat în anul 2006, pentru suma de 16.500.000 lei, scadent la data de 07.07.2025.
- ✓ Un împrumut contractat în anul 2021, pentru suma de 40.000.000 lei, scadent la data de 06.10.2036.

Sumele astfel accesate au fost utilizate pentru susținerea investițiilor în infrastructura publică; rambursarea creditelor contractate se încadrează în posibilitățile financiare ale municipalității, gradul de îndatorare fiind la finalul anului 2020 de 7,25%.

În condițiile în care autoritățile locale se confruntă cu provocări din perspectiva capacitatei administrative dar și financiare, prezența municipiului Săcele într-o serie de structuri supra-teritoriale poate să transforme localitatea în beneficiar al unor proiecte cu caracter integrat pe care nu ar putea să le susțină individual.

Municipioal Săcele are calitatea de membru în următoarele asociații de dezvoltare intercomunitară

- ✓ Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov este o asociație de dezvoltare intercomunitară cu misiunea de a promova și susținere cooperarea dintre actori publici, privați și O.N.G.-uri pentru dezvoltarea durabilă economică, socială și culturală a Zonei Metropolitane Brașov. Agenția coordonează în prezent actualizarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Zonei Metropolitane Brașov, proiectele prioritare din cadrul acestuia urmând să beneficieze de finanțare prin Programul Operațional Regional 2021-2027 sau alte surse publice de finanțare.
- ✓ Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov, constituită în anul 2006, este o asociație de dezvoltare intercomunitară care grupează în prezent 58 de localități de la nivelul Județului Brașov. Misiunea ADDJB este de a sprijini dezvoltarea locală și regională prin aplicarea principiilor dezvoltării durabile. Agenția a elaborat și coordonează implementarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov care cuprinde și proiecte și investiții de care va beneficia direct și Municipiul Săcele.
- ✓ Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ISO MEDIU, a fost constituită de autoritățile administrației publice locale de la nivelul județului Brașov în scopul reglementării,

înființării, organizării, finanțării, exploatarii, monitorizării și gestionării în comun a Serviciului de salubrizare pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre precum și pentru realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și dezvoltării sistemelor de utilități publice aferente Serviciului menționat. Asociația coordonează direct implementarea Master Planului "Sistem de management integrat al deșeurilor în județul Brașov" de care va beneficia direct și municipiul Săcele

- ✓ Asociația Metropolitană pentru Dezvoltarea Durabilă a Transportului Public Brașov a luat ființă la inițiativa autorităților publice locale din Zona Metropolitană Brașov ca o recunoaștere a importanței pe care mobilitatea persoanelor și bunurilor o are în demersul de dezvoltare durabilă a zonei. Asociația are rol de Autoritate Metropolitană de Transport în vederea înființării, organizării, reglementării, exploatarii, monitorizării și gestionării în comun a serviciului de transport public pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și pentru realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și dezvoltării sistemelor de utilități publice aferente sectorului de transport public.

VI.1. Analiza SWOT

Puncte Tari	Puncte Slabe
<ul style="list-style-type: none"> • Cea mai mare parte a clădirilor și terenurilor aflate în proprietatea UAT Săcele sunt intabulate. • În ultimii cinci ani, s-a înregistrat constant un excedent bugetar, de natură să asigure resursele aferente implementării proiectelor din cadrul SIDU Săcele. • Gradul redus de îndatorare a Municipiului. • Ocupare adekvată a posturilor înscrise în organograma Primăriei Municipiului Săcele. • Diminuarea fenomenului migrației forței de muncă la nivelul instituției primăriei. • Dotare corespunzătoare a structurilor primăriei cu echipamente TIC. • Existența unui program de formare continuă a personalului asigură premisele pentru dezvoltarea competențelor profesionale ale acestuia. • Existența la nivelul Primăriei Municipiului Săcele a unui sistem de management al calității creează premisele pentru eficientizarea serviciilor publice puse la dispoziția cetățenilor. • Primăria Municipiului Săcele beneficiază de 	<ul style="list-style-type: none"> • Planul de Urbanism General actualizat al localității nu este aprobat și există în continuare suprafețe importante care nu sunt reglementate din punct de vedere urbanistic prin PUZ. • Lipsa unei platforme informaticice centralizate de gestionare a serviciilor publice locale. • Rezistență la inovație, competențele digitale insuficiente, gradul redus de utilizare a tehnologiei informației sunt factori care afectează eficiența activităților derulate de autoritățile publice locale. • Diversitatea redusă a activităților de formare profesională a personalului din administrație. • Grad redus de colaborare între actorii locali; implicarea redusă a reprezentanților comunității în gestionarea problemelor acesteia. • Proces birocratic complex în furnizarea serviciilor publice.

<p>activități de consolidare a capacitatei administrative derulate prin proiecte PODCA și POCA.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Calitatea de membru a Municipiul Săcele în următoarele asociații de dezvoltare intercomunitară: Agenția Metropolitană pentru Dezvoltare Durabilă Brașov, Agenția de Dezvoltare Durabilă a Județului Brașov, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară ISO MEDIU, Asociația Metropolitană pentru Dezvoltarea Durabilă a Transportului Public Brașov facilitează stabilirea de parteneriate pentru proiecte de anvergură. 	
<p style="text-align: center;">Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea în curs a unei platforme online de furnizare a serviciilor publice poate contribui la creșterea calității acestora și diminuarea birocrației. • Posibilitatea accesării unor surse de finanțare nerambursabilă disponibile în ciclul de programare 2021-2027 pentru formarea personalului din administrație și modernizarea bazei materiale deținute. • Extinderea mecanismului DLRC și lansarea unor programe de bugetare participativă în vederea creșterii gradului de implicare a membrilor comunității în gestionarea problemelor acesteia. 	<p style="text-align: center;">Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provocarea gestionării simultane a mai multor proiecte de investiții de anvergură de către personalul primăriei. • Birocrația specifică procesului de achiziții publice, poate afecta procesul de implementare al proiectelor/investițiile primăriei. • Interesul redus al reprezentanților comunității pentru participarea la procesul decizional privind direcțiile de dezvoltare ale acesteia. • Diminuarea personalului ca urmare a unei posibile “înghețări” a posturilor și a nivelului de salarizare.

Capitolul VII. Corelarea cu documente strategice relevante

VII.1. Strategii și programe relevante la nivel european

VII.1.1. Politica de coeziune a UE 2021-2027

Politica de coeziune a UE reprezintă principala politică de investiții la nivel european și acoperă domenii precum dezvoltarea urbană, mobilitatea, mediul și dezvoltarea rurală.

Obiectivele vizate sunt:

- ✓ **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijin pentru întreprinderile mici și mijlocii;
- ✓ **O Europă mai ecologică** și fără emisii de gaze cu efect de seră, care pune în aplicare Acordul de la Paris și investește în tranziția în domeniul energiei, energiile regenerabile și lupta împotriva schimbărilor climatice;
- ✓ **O Europă mai conectată**, cu rețelele strategice de transport și rețelele digitale;
- ✓ **O Europă mai socială**, care să ofere pilonul european al drepturilor sociale și să sprijine calitatea ocupării forței de muncă, educație, competențe, incluziune socială și acces egal la asistență medicală;
- ✓ **O Europă mai aproape de cetățeni**, prin sprijinirea strategiilor locale de dezvoltare și a dezvoltării urbane durabile în UE.

„Pachetul de coeziune” include fonduri UE (FEDR, FSE, Fondul de coeziune) pentru consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a UE, cu un buget total de 243 miliarde de euro.

VII.1.2. Agenda teritorială a Uniunii Europene 2030

Agenda urmărește să promoveze un viitor durabil și favorabil incluziunii pentru toate teritoriile și să contribuie la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă în Europa. În acest sens, documentul subliniază importanța amenajării strategice a teritoriului și furnizează orientări în acest sens, solicitând consolidarea dimensiunii teritoriale a politicilor sectoriale la toate nivelurile de guvernanță.

Sunt propuse șase priorități pentru dezvoltarea teritoriului european, și anume:

- ✓ Europa echilibrată – dezvoltare teritorială mai echilibrată, utilizând diversitatea Europei
- ✓ Regiuni funcționale – dezvoltare locală și regională și mai puține inegalități între teritorii
- ✓ Integrare și dincolo de frontiere – trăind și muncind peste granițele naționale
- ✓ Mediu sănătos – medii ecologice de viață mai bune și orașe și regiuni neutre din punct de vedere climatic
- ✓ Economie circulară – economii locale puternice și durabile într-o lume globalizată
- ✓ Conexiuni durabile – conectivitate digitală și fizică durabilă a teritoriilor

VII.1.3. Documente strategice și programe relevante

Domeniu	Documentul strategic
Dezvoltare urbană și teritorială	Principalele propunerile Comisiei Europene pentru perioada 2021-2027 în domeniul dezvoltării teritoriale și urbane Inițiativa Urbană Europeană (2021-2027) Programul URBACT (2021-2027) Noua Agendă Urbană (20)
Dezvoltare sustenabilă	Agenda 2030 pentru dezvoltare sustenabilă
Schimbări climatice	Politica UE în domeniul schimbărilor climatice Programul pentru mediu și politici climatice LIFE (2021-2027)
Protecția mediului	Pactul ecologic european (European Green Deal)
Dezvoltare economică	Investiții într-o industrie intelligentă, inovatoare și durabilă. O strategie reînnoită privind politica industrială a UE Politica UE în domeniul IMM-urilor Programul InvestEU (2021-2027) Programul privind piața unică
Cultură	O nouă agendă europeană pentru cultură Programul Europa Creativă (2021-2027)
Turism	Politica UE în domeniul turismului
Cercetare-inovare	Program-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027)
Incluziune socială	Pilonul european al Drepturilor sociale
Educație, tineret, sport	Erasmus, programul de acțiune al Uniunii în domeniul educației, formării, tineretului și sportului (2021-2027)
Guvernanță	Bună guvernanță pentru politica de coeziune. Consolidarea capacitatea administrative
Energie	Politica UE în domeniul energiei până în 2030 Politica UE în domeniul energiei până în 2050
Digitalizare	Programul Europa Digitală pentru perioada 2021-2027
Transport	Mecanismul pentru Interconectarea Europei (2021-2027) CARTE ALBĂ Foile de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor EUROPA ÎN MISCARE. Mobilitate durabilă pentru Europa: sigură, conectată și curată (2018)
Agricultură și dezvoltare rurală	Politica agricolă și de dezvoltare rurală pentru perioada 2021-2027
Cooperare teritorială	Obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) pentru perioada 2021-2027

Tabel VII.1 Strategii și programe europene relevante pentru SIDU Săcele (sursa: Politica Urbană a României)

VII.2. Strategii și programe relevante la nivel național

VII.2.1. Politica Urbană a României

Politica Urbană reprezintă viziunea de dezvoltare urbană durabilă, incluzivă și rezilientă a României.

Ea va stabili o agendă comună a autorităților publice de la nivel central și local pentru îmbunătățirea

cadrului de dezvoltare urbană, prin furnizarea unui set de măsuri coerente și prin coordonarea și corelarea domeniilor sectoriale și a diferenților actori.

Politica Urbană vizează următoarele direcții pe care autoritățile naționale le vor aborda, și anume: a) dezvoltare urbană verde și rezilientă; b) competitivă și productivă; c) justă și incluzivă; d) orașe bine guvernate.

Politica stabilește următoarele cinci obiective prioritare:

- ✓ Dezvoltarea teritorială durabilă
- ✓ Crearea de orașe inteligente locuibile și climatice prin îmbunătățirea infrastructurii verzi și albastre pentru atenuare și adaptare la pericolele urbane
- ✓ Îmbunătățirea activității economice prin furnizarea de medii de viață de calitate, îmbunătățirea oportunităților de muncă și a locațiilor de afaceri bine deservite
- ✓ Îmbunătățirea condițiilor de viață, în special prin extinderea accesului la locuințe și servicii publice
- ✓ Îmbunătățirea capacitatei publice și a cooperării între jurisdicții și sectoare.

VII.2.2. Documente strategice naționale

Domeniu	Document strategic
Dezvoltare metropolitană, urbană și locală	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Orașe Magnet – Migrație și navetism în România ✓ Orașe Competitive - Remodelarea economiei geografice a României
Dezvoltare sustenabilă	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României – orizonturi 2013-2020-2030
Schimbări climatice	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013-2020 (2023)
Protecția mediului	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020 (2023) ✓ Planul Național privind Managementul Deșeurilor
Dezvoltare economică	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020 (2023) ✓ Strategia națională pentru export a României pentru perioada 2014-2020 (2023)
Cultură	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Strategia sectorială în domeniul culturii și patrimoniului național pentru perioada 2016-2022

Turism	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026 ✓ Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România
Cercetare-inovare	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Strategia Națională de cercetare inovare și specializare inteligentă 2021-2027
Incluziune socială, ocupare și sănătate	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2021-2027 ✓ Strategia pentru Sănătate 2021-2027 ✓ Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027 ✓ Strategia națională pentru locuri de muncă verzi 2018-2025 ✓ Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2021-2027 ✓ Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014-2020 (2023) ✓ Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2027
Educație, tineret, sport	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020 (2023) ✓ Strategia privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023 ✓ Strategia națională de dezvoltare a formării profesionale initiale în sistem dual din România pentru perioada 2020 – 2025 ✓ Strategia de Digitalizare a Educației din România 2021-2027

Tabel VII.2. Strategii naționale relevante pentru SIDU Săcele

VII.2.3. Programele Operaționale 2021-2027

Sectorul	Denumirea documentului strategic
Programul Operațional Transport (POT)	<p>Viziunea Programului Operațional Transport pentru anul 2030 este de a moderniza și extinde infrastructura de transport de pe teritoriul României, în vederea îmbunătățirii conectivității cu restul țărilor din Uniunea Europeană concomitent cu regiunile de dezvoltare ale țării.</p> <p>Obiectivul general al programului este reprezentat de dezvoltarea infrastructurii de transport pe teritoriul României în vederea îmbunătățirii conectivității între regiunile țării dar și cu restul țărilor din Uniunea Europeană. Scopul POT este de a sprijini dezvoltarea infrastructurilor și serviciilor de mobilitate a persoanelor și mărfurilor.</p>

Programul Operațional Creștere Intelligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)	<p>Viziunea strategică a programului operațional constă în crearea în România a unui ecosistem care potențează competitivitatea societății în contextul schimbărilor tehnologice, plecând de la nevoile de dezvoltare identificate prin Strategia Națională și cele 8 Strategii Regionale de Specializare Intelligentă și concentrarea eforturilor pentru atingerea potențialului tehnologiilor digitale pentru a crea noi oportunități de dezvoltare atât pentru sistemul public, cât și pentru mediul de afaceri.</p> <p>Programul Operațional Creștere Intelligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare propune măsuri în domeniile cercetării, dezvoltării și inovării/specializării inteligente și în domeniul digitalizării, finanțate fie prin granturi, fie prin instrumente financiare cu respectarea regulilor de ajutor de stat, după caz, pentru a răspunde provocărilor identificate la nivel național.</p>
Programul Operațional Sănătate (POS)	<p>Obiectivul general al Programului Operațional Sănătate 2021-2027 este reprezentat de îmbunătățirea accesibilității, eficacității, eficienței și rezilienței sistemului de sănătate.</p> <p>Programul sprijină intervenții în următoarele domenii: construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major; servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu; servicii de reabilitare, paliație și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității; creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii; abordări inovative în cercetarea din domeniul medical; digitalizarea sistemului medical; cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament</p>
Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)	<p>Programul Operațional Educație și Ocupare își propune ca viziune „O Românie mai socială cu acces egal la ocupare durabilă, de calitate, la un sistem de educație relevant pentru piața muncii, stimulativ pentru învățarea pe tot parcursul vieții, o societate bazată pe solidaritate și condiții de viață mai bune pentru toți cetățenii.”</p> <p>Programul sprijină intervenții în valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii; îmbunătățirea participării copiilor la educația anteprescolară și prescolară; prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională; creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic; creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic; creșterea accesului pe piața muncii pentru toți; antreprenoriat și economie socială; modernizarea instituțiilor pieței muncii; consolidarea participării populației în procesul de</p>

	învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzitărilor și a mobilității
Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)	<p>Scopul POIDS este de a sprijini incluziunea socială a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile, mai ales ale celor cu risc ridicat, inclusiv prin reducerea decalajului rural-urban în ceea ce privește sărăcia și excluziunea socială și creșterea accesului la servicii de calitate pentru populația vulnerabilă.</p> <p>Proiectul sprijină intervenții pentru: creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă, cu precădere din mediul rural prin înființarea și dezvoltarea de servicii sociale la nivel local; creșterea calității serviciilor sociale destinate persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile prin asigurarea de personal de specialitate bine pregătit la nivel local și infrastructura adecvată; reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile prin oferirea de sprijin și servicii accesibile pentru depășirea situațiilor de dificultate în care se află; creșterea capacitatii sistemului național de asistență socială de a răspunde la nevoile populației vulnerabile prin dezvoltarea capacitatii furnizorilor de servicii sociale publici și privați la nivel local; creșterea capacitatii autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității într-un mod participativ și de a elabora planuri de acțiune adecvate.</p>
Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)	Viziunea Programului Operațional Dezvoltare Durabilă este în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de conservare și îmbunătățire a calității mediului, bazându-se pe obiective care vizează asigurarea coeziunii sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și prin asigurarea utilizării eficiente a resurselor naturale. Prin PODD se urmărește finanțarea nevoilor de dezvoltare naționale din următoarele sectoare: adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare a sistemului energetic; infrastructura de apă și apă uzată; economia circulară; conservarea biodiversității; calitatea aerului; decontaminarea siturilor poluate și managementul riscurilor.

Tabel VII.3. Programe Operaționale – ciclul de programare 2021 - 2027

VII.2.4. Planul național de redresare și reziliență (PNRR)

Planul Național de Redresare și Reziliență al României (PNRR) este destinat să asigure un echilibru optim între prioritățile Uniunii Europene și necesitățile de dezvoltare ale României, în contextul recuperării după criza COVID-19. Obiectivul general al PNRR al României este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență.

PNNR este structurat pe 6 piloni cu 15 componente:

I. Tranziția verde

- ✓ Managementul apei
- ✓ Păduri și protecția biodiversității
- ✓ Managementul deșeurilor
- ✓ Transport sustenabil
- ✓ Valul Renovării
- ✓ Energie

II. Transformare digitală

- ✓ Transformare digitală

III. Creștere intelligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii

- ✓ Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii
- ✓ Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare
- ✓ Fondul local

IV. Coeziune socială și teritorială

- ✓ Turism și cultură

V. Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională

- ✓ Sănătate
- ✓ Reforme sociale
- ✓ Bună guvernanță

VI. Politici pentru noua generație

- ✓ Educație

VII.3. Strategii relevante la nivel regional

VII.3.1. Programul Operațional Regional al Regiunii Centru 2021 - 2027

Documentul Strategic își propune să găsească soluții la nevoile identificate la nivel regional în cadrul Planului de Dezvoltare Regională Centru și în Strategia de Specializare Intelligentă a Regiunii Centru, în strânsă legătură cu recomandările Raportului de țară, recomandările din cadrul Rapoartelor de evaluare ale POR 2014-2020, dar și luând în considerare și alte documente strategice elaborate la nivel european, național, precum și strategii de dezvoltare elaborate la nivel regional, județean și local.

Programul este structurat pe 8 axe prioritare, toate relevante în contextul inițiativelor de dezvoltare urbană:

- ✓ O regiune competitivă prin inovare și întreprinderi dinamice pentru o economie intelligentă
- ✓ O regiune digitală
- ✓ O regiune cu comunități prietenoase cu mediul
- ✓ O regiune cu mobilitate urbană durabilă
- ✓ O regiune accesibilă
- ✓ O regiune educată
- ✓ O regiune cu turism sustenabil
- ✓ O regiune atractivă

VII.3.2. Planul de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027

Planul de Dezvoltare a Regiunii Centru 2021-2027 reprezintă principalul document de planificare și programare elaborat la nivel regional și asumat de către factorii de decizie din Regiunea Centru. PDR își propune să răspundă nevoii de a avea la dispoziție un document - cadru la nivel regional prin care se stabilește viziunea de dezvoltare, obiectivul global și obiectivele specifice de atins la finalul perioadei de programare, propunând direcțiile de acțiune și măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor.

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru, parte componentă a PDR, definește următoarele domenii strategice de dezvoltare, detaliate la nivel de priorități și măsuri:

- ✓ Dezvoltare teritorială, dezvoltare urbană durabilă
- ✓ Competitivitate economică, cercetare-dezvoltare și inovare
- ✓ Resurse umane, incluziune socială, ocupare și sănătate
- ✓ Mediu, eficiență energetică și schimbări climatice
- ✓ Turism și patrimoniu cultural
- ✓ Dezvoltarea rurală, agricultura și silvicultura

VII.3.3. Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru 2021-2027

Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru (RIS3) este documentul care cuprinde măsurile propuse pentru construirea unei culturi economice a inovării, identificând domeniile de excelență pentru o dezvoltare inteligentă a Regiunii Centru.

Specializarea Inteligentă stă la baza obiectivelor strategice investiționale ale Politicii de Coeziune a Uniunii Europene, în special a Obiectivului de Politică 1 “O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente”, reprezentând o precondiție pentru accesarea finanțărilor europene disponibile în cadrul acestui obiectiv.

Strategia își propune următoarele obiective:

- ✓ Sustinerea creării de cunoaștere și inovării în sectoarele de excelență regionale;
- ✓ Modernizarea industrială a sectoarelor de excelență regionale;
- ✓ Integrarea în fluxurile de cunoaștere regionale, europene și globale;
- ✓ Inovare pentru comunități sustenabile;
- ✓ Sustinerea digitalizării economiei și societății

VII.4. Strategii relevante la nivel județean

VII.4.1. Planul de amenajare a teritoriului județean Brașov

Planul de amenajare al teritoriului județean (P.A.T.J. Brașov), aflat în curs de actualizare, este un document cu caracter director, ce are ca scop transpunerea spațială a programului de dezvoltare economică și socială, culturală și instituțională a județului Brașov, elaborat de către autoritățile județene, pentru teritoriul pe care îl gestionează și care include și arealul Municipiului Săcele.

VII.4.2. Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor în Județul Brașov 2019-2025

Planul Județean de Gestiune a Deșeurilor reprezintă un instrument de planificare esențial pentru asigurarea la nivel local a unui management performant al deșeurilor, cu un impact cât mai redus asupra mediului și a sănătății umane, cu un consum minim de resurse și energie. Relevante pentru procesul de planificare a dezvoltării municipiului Săcele sunt obiectivele referitoare la:

- ✓ Conectarea întregii populații la serviciul de salubrizare
- ✓ Asigurarea infrastructurii de colectare separată a fluxurilor speciale de deșeuri din deșeurile municipale
- ✓ Creșterea capacitatii instituționale atât a autorităților de mediu, cât și a autorităților locale și asociațiilor de dezvoltare intercomunitară din domeniul deșeurilor

VII.4.3. Strategia de dezvoltare a Județului Brașov orizonturi 2021 – 2030

Strategia de dezvoltare a Județului Brașov, aflată în proces de actualizare, constituie un document unitar, ce reunește direcțiile de acțiune, obiectivele de dezvoltare pe termen mediu și lung și de prioritizare a implementării soluțiilor pentru nevoile sociale, economice și de mediu cu care se confruntă comunitățile din județul Brașov, respectând principiile dezvoltării durabile.

Documentul propune următoarele direcții strategice de acțiune:

- ✓ I. Îmbunătățirea factorilor de mediu, eficiență energetică, energie regenerabilă și schimbări climatice.
- ✓ II. Conectivitate durabilă și dezvoltare integrată a comunităților inteligente urbane & rurale.
- ✓ III. Consolidarea și dezvoltarea economiei județene durabile și competitive.
- ✓ IV. Dezvoltarea unui turism sustenabil și atractiv pentru turiști și locuitorii săi.
- ✓ V. Dezvoltarea sustenabilă integrată și unitară a culturii brașovene prin respectarea moștenirii trecutului și asigurarea de investiții permanente în inițiativele culturale și artistice de calitate oferite locuitorilor și turiștilor.
- ✓ VI. Dezvoltarea capitalului uman din județul Brașov prin îmbunătățirea accesului la servicii de educație, de sănătate și de asistență socială de calitate pentru toți locuitorii săi.

VII.4.4. Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Zonei Metropolitane Brașov

SIDU este un document strategic ce răspunde nevoilor și priorităților de dezvoltare identificate la nivelul Zonei Metropolitane Brașov pe baza căruia autoritățile publice locale din acest areal, în parteneriat cu Consiliul Județean Brașov să își capitalizeze investițiile realizate până în prezent, să-și definească prioritățile de dezvoltare și să le transpună în proiecte strategice, realiste și implementabile. Obiectivele strategice propuse prin SIDU metropolitan sunt:

- ✓ Obiectiv strategic 1 – Conectivitate și mobilitate: Consolidarea poziției geografice strategice a ZMB prin dezvoltarea nodului intermodal de transport conectat la zone funcționale regionale și la peisaje naturale unice.

- ✓ Obiectiv strategic 2 – Inovativitate, antreprenoriat și capital uman: Atragerea de firme în ZMB și susținerea dezvoltării celor existente către domenii inovative ce determină profesionalizarea și diversificarea pieței de muncă.
- ✓ Obiectiv strategic 3 – Calitate și mod de viață: Atragerea de rezidenți și eliminarea disparităților urban-rural, prin planificarea teritoriului, reabilitarea fondului construit și creșterea calității serviciilor publice.
- ✓ Obiectiv strategic 4 – Atractivitate turistică: Atragerea de vizitatori prin valorificarea moștenirii naturale, construite și culturale, susținută de măsuri de protecție/conservare și promovare.
- ✓ Obiectiv strategic 5 – Management public în parteneriat cu cetățenii: Întăirea, diversificarea și extinderea parteneriatului teritorial, susținut de creșterea capacitatii de management la nivelul AZM și a administrațiilor locale membre.

Corelarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Săcele cu SIDU metropolitan prezintă o relevanță deosebită din perspectiva armonizării cu proiectele inițiate la nivelul comunităților învecinate din acest areal dar, mai ales, al oportunităților de derulare a unor inițiative integrate, cu impact care excede teritoriul administrativ al municipiului.

VII.5. Strategii relevante la nivel local

VII.5.1. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă a Municipiului Săcele

PMUD a fost elaborat în scopul susținerii dezvoltării sustenabile a mobilității pe teritoriul Municipiului Săcele, acesta având rol suport pentru pregătirea și implementarea proiectelor și măsurilor finanțate prin Programul Operațional Regional 2021 – 2027 Regiunea Centru (și alte programe operaționale din viitoarele perioade de programare) și alte surse asociate bugetelor locale și bugetului național, dar și pentru susținerea implementării unor proiecte de interes național care influențează mobilitatea în aria de studiu. Planul de Mobilitate Urbana Durabilă fundamentează SIDU a Municipiului Săcele în domeniul mobilității urbane durabile, iar proiectele incluse în scenariul selectat al PMUD se regăsesc și în portofoliul SIDU.

VII.5.2. Strategia de Dezvoltare Locală a Comunității Gârcini

Strategia de Dezvoltare Locală, elaborată pentru orizontul 2017-2023, a fost elaborată în contextul implementării mecanismului DLRC (dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității) și își propune să contribuie la reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială în Zona Urbană Marginalizată reprezentată de cartierul Gârcini, alături de îmbunătățirea calității vieții, creșterea coeziunii sociale, îmbunătățirea mediului de viață și creșterea economică în teritoriul vizat. Intervențiile propuse în cadrul SIDU sunt corelate cu cele incluse în Strategia de Dezvoltare a comunității Gârcini, care urmează să fie actualizată în viitorul apropiat și vor contribui la depășirea stării de vulnerabilitate de către membrii acestei comunități defavorizate.

Partea II – Viziune de dezvoltare și obiective

Capitolul I. Viziune de dezvoltare

Formularea viziunii de dezvoltare a municipiului Săcele este rezultatul unui proces participativ care a reunit reprezentanții autorităților publice locale, a mediului de afaceri, a organizațiilor ne-guvernamentale și ai societății civile.

Pe baza concluziilor întâlnirilor de lucru, a informațiilor colectate și a analizei stării actuale a Municipiului Săcele pe principali piloni (populație, infrastructură, mediul economic, mediul înconjurător, calitatea vieții și capacitate administrativă) s-a conturat imaginea unei localități al cărei potențial natural și antropic nu este suficient valorificat, cu o situație economico-socială care prezintă diverse probleme și amenințări.

În acest context, provocarea căreia administrația publică și întreaga comunitate trebuie să îi răspundă este aceea de a genera un ritm constant de dezvoltare, ale cărei efecte să conducă la creșterea calității vieții tuturor locuitorilor municipiului.

Din aceste motive, **modernizarea infrastructurii, cu respectarea principiilor de conservare a mediului înconjurător**, trebuie să fie unul dintre pilonii strategiei de dezvoltare. Este vizată infrastructura de mobilitate, tehnico-edilitară, infrastructura culturală, socio-educațională și de sănătate, infrastructura turistică, sportivă și de agrement precum și infrastructura suport pentru mediul de afaceri.

Un alt pilon important este **dezvoltarea competitivă și durabilă a economiei Săcelene**, completat de **dezvoltarea turismului și a serviciilor conexe**, piloni care vor facilita creșterea economică locală și a atractivității Municipiului Săcele.

Cel de-al patrulea pilon al strategiei, care contribuie semnificativ la creșterea calității vietii a comunității săcelene este reprezentat de **serviciile publice de calitate**, incluzând aici accesul neîngrădit al tuturor cetățenilor la educație și formare profesională, servicii sociale și de sănătate de calitate, precum și **participarea acestora la viața comunității printr-o agendă culturală diversă și atractivă**.

Viziunea de dezvoltarea a Municipiului Săcele implică, deci, utilizarea optimă a tuturor resurselor municipiului în vederea asigurării accesului tuturor locuitorilor la infrastructură și servicii de educație și formare profesională, sănătate, cultură și sport, indiferent de mediul social, economic sau cultural de proveniență. Principalul rezultat urmărit este acela de a crește gradul de incluziune socială și de a crea o comunitate omogenă, care să trăiască în pace și armonie socială.

Capitolul II. Direcții strategice de dezvoltare

II.1. Direcția strategică de dezvoltare nr. I

MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII ȘI CONSERVAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Competitivitatea unei localități, indiferent de mărimea și de localizarea ei, este fundamentată pe o infrastructură adecvată activităților economice și sociale ale comunității. Astfel, pentru ca viziunea propusă să devină realitate este esențial ca infrastructura tehnico-edilitară să se extindă și să se dezvolte astfel încât, păstrând atmosfera cvasi-rurală a localității, să se ofere condiții de activitate și de locuire specifice secolului XXI. Orice inițiativă economico-socială depinde de o infrastructură funcțională și de existența unui grad ridicat de mobilitate a persoanelor și mărfurilor care să susțină demersul. De asemenea, pentru ca dezvoltarea să fie durabilă sunt necesare măsuri de protecție a mediului care să asigure generațiilor viitoare condițiile necesare pentru împlinirea propriilor deziderate de dezvoltare.

Obiectivele propuse pentru îndeplinirea acestei direcții strategice sunt:

- Obiectiv I.1 – Modernizarea și extinderea infrastructurii pentru îmbunătățirea mobilității persoanelor și mărfurilor
- Obiectiv I.2 – Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare
- Obiectiv I.3 – Creșterea eficienței energetice și a gradului de utilizare a resurselor regenerabile
- Obiectiv I.4 – Implementarea de măsuri eficiente de protecție a mediului

II.2. Direcția strategică de dezvoltare nr. II

DEZVOLTAREA COMPETITIVĂ ȘI DURABILĂ A ECONOMIEI SĂCELENE

Condiția esențială pentru ca municipiul Săcele să progreseze și să prospere este existența unui mediu economic stabil și competitiv, care să valorifice toate avantajele și oportunitățile pe care localitatea le are, fiind astfel unul dintre cei patru piloni ai dezvoltării durabile a municipiului. În acest sens, inițiativele ce au ca scop sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri local trebuie să reprezinte una dintre principalele priorități ale localității, atât ale mediului de afaceri în sine, cât și ale autorității publice locale.

Obiectivele propuse pentru îndeplinirea acestei direcții strategice sunt:

- Obiectiv II.1 – Stimularea antreprenorialului și sprijinirea mediului local de afaceri
- Obiectiv II.2 – Dezvoltarea industriei bazată pe sectoare cu potențial de specializare inteligentă
- Obiectiv II.3 – Sustinerea formelor ecologice de agricultură și zootehnie

II.3. Direcția strategică de dezvoltare nr. III

DEZVOLTAREA TURISMULUI ȘI A SERVICIILOR CONEXE

Patrimoniul natural și cel cultural-istoric, inedit în peisajul Țării Bârsei, nu este suficient valorificat, deși prezintă un potențial deosebit, ce individualizează municipiul Săcele în arealul metropolitan. În acest context, implementarea unor activități eficiente și coordonate de informare și promovare și de modernizare a infrastructurii turistice și de agrement reprezintă o condiție sine qua non pentru dezvoltarea localității și creșterea standardului de viață a locuitorilor. În plus, în condițiile unei oferte turistice bogate în zona metropolitană Brașov, este imperios necesar a fiexploataate toate atuurile localității și promovate activități de nișă, insuficient exploataate de competitori.

Obiectivele propuse pentru îndeplinirea acestei direcții strategice sunt:

- Obiectiv III.1 – Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice, sportive și de agrement
- Obiectiv III.2 – Valorificarea identității cultural-istorice a localității
- Obiectiv III.3 – Promovarea ecoturismului și a altor forme de turism de nișă

II.4. Direcția strategică de dezvoltare nr. IV

DEZVOLTAREA SECTORULUI SOCIO-EDUCATIONAL ȘI DE SĂNĂTATE

Investiția în resursele umane reprezintă una dintre cele mai eficiente soluții pentru creșterea competitivității economice. Educația și formarea profesională de calitate reprezintă, astfel, una dintre condițiile fundamentale care asigură dezvoltarea pe termen lung a unei comunități. Ele asigură populației o flexibilitate sporită pe piața muncii, conferindu-i încredere și siguranță în depășirea oricărora fluctuații ale mediului economic local și național. De asemenea, comunitățile vulnerabile trebuie sprijinite în vederea depășirii dificultăților astfel încât acestea să se poată integra în societate și să-și poată asigura un nivel de trai decent care să le ferească de riscul excluziunii sociale. Astfel, comunitatea în ansamblul ei va fi degrevată de sarcina alocării asistenței sociale fără un orizont de succes.

Totodată, creșterea calității vieții în Municipiul Săcele este condiționată de accesul comunității la servicii sociale și de sănătate moderne, fiind astfel necesare noi investiții atât în modernizarea și extinderea infrastructurilor de sănătate și servicii sociale, cât și diversificarea acestora astfel încât să poată fi deservite toate categoriile de persoane care locuiesc în Municipiu.

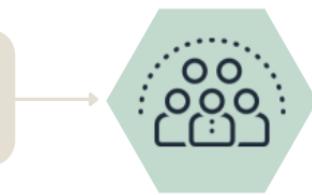
Alături de modernizarea infrastructurii localității și asigurarea unor servicii publice de calitate, un aspect conex îl reprezintă și viața culturală a comunității care trebuie să asigure nu numai conservarea și promovarea patrimoniului cultural-istoric local, ci și crearea unei atmosfere de bunăstare și confort psihic, esențială pentru ca locuitorii să se identifice emoțional cu localitatea în care trăiesc.

Obiectivele propuse pentru îndeplinirea acestei direcții strategice sunt:

- Obiectiv IV.1 - Creșterea calității activităților educaționale și de formare profesională
- Obiectiv IV.2 – Diminuarea riscului de excluziune socială a grupurilor vulnerabile
- Obiectiv IV.3 – Dezvoltarea infrastructurii socio-educaționale și de sănătate și a serviciilor specializate
- Obiectiv IV.4 – Promovarea unei agende culturale diverse și atractive și crearea infrastructurii suport.

II.5. Direcția strategică de dezvoltare nr. V

DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE

Cele patru direcții strategice anterioare au nevoie de suportul autorităților publice, fie ele locale sau naționale – descentralizate. Toate domeniile care influențează condițiile de viață ale populației și care intră în competențele autorităților publice trebuie eficientizate astfel încât timpul necesar realizării unei activități (indiferent de complexitatea ei) să scadă, iar calitatea rezultatelor să crească.

În condițiile competiției crescute din epoca globalizării, susținerea mediului de afaceri și a comunității locale reprezintă sarcina esențială a serviciilor publice. Urmărirea interesului cetățeanului, a celui care plătește taxele care susține activitatea sectorului public, trebuie să fie obiectivul prioritar al celor care servesc interesul comunitar. În acest sens, implementarea unor instrumente eficiente de dezvoltare strategică și urbanistică precum și dezvoltarea resurselor umane precum și a infrastructurii ce deservește serviciile publice reprezintă elemente ce contribuie la creșterea calității activității autorităților publice.

Obiectivele propuse pentru îndeplinirea acestei direcții strategice sunt:

- Obiectiv V.1 – Implementarea unor instrumente eficiente de dezvoltare strategică și urbanistică
- Obiectiv V.2 – Furnizarea de servicii publice diverse și de calitate
- Obiectiv V.3 – Creșterea coeziunii comunitare prin facilitarea parteneriatelor între administrația publică, mediul afaceri, ONG-uri și cetăteni

Capitolul III – Corelarea nevoi - direcții strategice – obiective – măsuri

Matricea nevoi - direcții strategice – obiective specifice – Intervenții / Măsuri

Sector	Probleme cheie / nevoi prioritare	Direcții strategice de dezvoltare	Obiective specifice	Măsuri
Infrastructura de transport și mobilitate	Lipsa unui nod eficient de sistematizare circulației la intersecția DN1A cu B-dul Calea București și Centura Ocolitoare a Municipiului Brașov	MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII ȘI CONSERVAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR	Obiectiv I.1 Modernizarea și extinderea infrastructurii pentru îmbunătățirea mobilității persoanelor și mărfurilor	Amenajare nod rutier Pasaj Dârste
	Valorile ridicate de trafic înregistrate pe DN1 și DN1A generează blocaje și presiuni asupra condițiilor de mediu			Amenajarea și sistematizarea intersecțiilor între DN1A (ocolitoarea municipiului Săcele) și rețeaua de drumuri secundare
	Existența unor străzi pietruite/de pământ; semaforizare redusă și indicatoare rutiere insuficiente			Modernizarea străzilor care asigură accesul către zonele economice și cele rezidențiale nou construite
	Vechimea și starea de degradare a mijloacelor de transport în comun			Semnalizarea adecvată a intersecțiilor și a trecerilor de pietoni
	Gradul redus de utilizare al transportului în comun și al mijloacelor alternative de			Îmbunătățirea accesibilității către zonele de agrement situate în extravilanul localității
				Implementarea unui sistem de management al traficului Dezvoltarea rețelei de drumuri forestiere Achiziția de mijloace de transport public modern Dezvoltarea unui sistem de ticketing integrat cu soluția de la nivelul Zonei Metropolitane Brașov

	deplasare			Dezvoltarea infrastructurii suport pentru utilizarea mijloacelor de transport electrice
	Deficitul de locuri de parcare; lipsa unui sistem de parcări cu plată			Dezvoltarea infrastructurii suport pentru transportul public
Infrastructura de transport și mobilitate	Lipsa pistelor pentru ciclism			Modernizarea stațiilor de transport în comun existente și amenajarea altora noi
				Dezvoltarea infrastructurii suport pentru utilizarea mijloacelor de transport electrice
Echipare tehnico-edilitară	Sistemul de iluminat public nu este modernizat și nu acoperă întreaga localitate; nu există un sistem de management al sistemului de iluminat		Obiectiv I.2 – Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare	Implementarea unui sistem de parcări publice cu plată
	Rețeaua de alimentare cu gaze naturale și rețeaua de canalizare menajeră nu acoperă toate cartierele/zonile localității; Sistemul de gestionare al apelor meteorice este deficitar			Amenajarea de piste pentru ciclism, parcări pentru biciclete și stații de bikesharing
Populație/Calitatea vieții	Gradul ridicat de nesiguranță a cetățenilor pe raza localității			Realizarea unor piste speciale de ciclism în cadrul unor proiecte integrate care vizează Zona Metropolitană Brașov
				Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public
				Pozarea în subteran a rețelelor tehnico-edilitare
				Extinderea rețelelor de alimentare cu gaze naturale, apă și canalizare
				Modernizarea rețelelor de utilități pe tronsoanele afectate de vechime și degradări funcționale
				Dezvoltarea infrastructurii de specialitate pentru creșterea siguranței publice

Mediu înconjurător	Gradul de deservire a populației cu servicii de salubritate este menținut redus			Extinderea sistemului de colectare a deșeurilor și a infrastructurii specifice
	Sistemul de colectare selectivă a deșeurilor nu este eficient; depozitarea neconformă a deșeurilor			Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor
Echipare tehnico-edilitară	Clădirile incluse în lista monumentelor istorice prezintă o stare avansată de degradare.		Obiectiv I.3 – Creșterea eficienței energetice și a gradului de utilizare a resurselor regenerabile	Reabilitarea energetică a clădirilor rezidențiale și publice
	Eficiența energetică redusă a clădirilor publice și private			Creșterea gradului de independentă energetică a clădirilor publice prin valorificarea resurselor regenerabile de energie
Resurse	Gradul de valorificare a potențialului local al resurselor regenerabile de energie este redus			Acordarea unor facilități pentru investiții în echipamente și instalații pentru generarea de energie curată în vederea susținerii activității de producție și servicii
Mediu înconjurător	Depozitul de deșeuri nepericuloase clasa B "Uzina 2", situat în extravilanul municipiului Săcele, nu este ecologizat; depozitarea neconformă a deșeurilor de către populație		Obiectiv I.4 – Implementarea de măsuri eficiente de protecție a mediului	Ecologizarea depozitelor de deșeuri de pe teritoriul localității
	Sistemul de colectare selectivă a deșeurilor nu este eficient			Derularea de campanii de informare și conștientizare la nivelul cetățenilor privind necesitatea protecției mediului (colectare selectivă, conservarea pădurilor, etc)
	Despăduririle afectează ecosistemele locale, facilitează eroziunea solului și potențează riscul unor alunecări de teren			Extinderea suprafeței de fond forestier

Echipare tehnico-edilitară	Suprafața spațiilor verzi/locuitor se situează mult sub media națională și a Zonei Metropolitane Brașov			Plantarea de perdele de arbori pe marginea arterelor rutiere
Resurse	Potențialul cultural și cel natural al localității este insuficient valorificat din punct de vedere turistic			Amenajarea de parcuri și spații verzi pe terenurile degradate/neutilizate și în cartierele de blocuri
Mediu economic	Slaba reprezentare la nivel local a industriilor creative/inovatoare Prezența și activitatea redusă a asociațiilor și organizațiilor patronale și profesionale ; Implicare redusă a companiilor locale în clustere și lanțuri de clustere Lipsa centrelor de afaceri, a infrastructurii și mecanismelor de transfer tehnologic Investiții reduse în amenajarea/construcția de noi spații de depozitare/desfacere a mărfurilor	DEZVOLTAREA COMPETITIVĂ ȘI DURABILĂ A ECONOMIEI SĂCELENE	Obiectiv II.1 – Stimularea antreprenoriatului și sprijinirea mediului local de afaceri	Eficientizarea colaborării între autoritățile publice și administratorii ariilor protejate de pe teritoriul localității
Populație/Calitatea vieții	Existența unei comunități vulnerabile numeroase (cartierul Gârcini)			Acordarea de facilități, conform legilor în vigoare, investitorilor și agenților economici Stimularea inițiativelor antreprenoriale și a start-up-urilor în domeniile de interes local și / sau cu potențial de specializare intelligentă Facilitarea asocierii agenților economici locali în organizații patronale, profesionale și clustere Dezvoltarea infrastructurii locale de susținere a afacerilor Dezvoltarea unor zone specializate pentru activități logistice și de depozitare Sustinerea înființării de întreprinderi sociale la nivelul comunităților defavorizate

Mediu economic	Slaba reprezentare la nivel local a industriilor creative/inovatoare; Diversitatea redusă a activităților industriale; polarizarea acestor activități în jurul câtorva întreprinderi mari		Obiectiv II.2 – Dezvoltarea industriei bazată pe sectoare cu potențial de specializare intelligentă	Sușinerea dezvoltării industriilor cu potențial de specializare intelligentă
	Implicare redusă a companiilor locale în clustere și lanțuri de clustere; Activitățile de cercetare / dezvoltare / inovare sunt slab dezvoltate la nivel local			Facilitarea colaborării membrilor clusterelor existente și a celor emergente în domeniul activităților de cercetare / inovare
Mediu economic	Gradul redus de practicare a unor forme sustenabile de agricultură		Obiectiv II.3 – Sușinerea formelor ecologice de agricultură și zootehnie	Sușinerea formelor de agricultură ecologică
	Gradul ridicat de fărâmițare al proprietății funciare; Caracterul preponderent de subzistență al activităților agricole și de creștere a animalelor; număr redus de societăți comerciale locale în domeniul agriculturii și zootehniei			Stimularea procesului de asociere a producătorilor agricoli și crescătorilor de animale
	Investiții reduse în amenajarea/construcția de noi spații de depozitare/desfacere a mărfurilor			Sprinjirea lanțurilor scurte de aprovisionare locale
Echipare tehnico-edilitară	Infrastructură sportivă/de agrement este deficitară și inegal distribuită la nivelul localității	DEZVOLTAREA TURISMULUI ȘI A SERVICIILOR CONEXE	Obiectiv III.1 – Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice, sportive și de agrement	Dezvoltarea de noi baze sportive și modernizarea celor existente
	Suprafața spațiilor verzi/locuitor se situează mult sub media națională și a Zonei Metropolitane Brașov			Amenajarea de noi parcuri, spații de agrement și petrecere a timpului liber
Mediu economic	Formele actuale de turism practicate în localitate sunt			Crearea de trasee cicloturistice prin valorificarea rețelei de drumuri forestiere

	afectate de sezonalitate		
	Infrastructura de agrement și petrecere a timpului liber deficitară – număr redus de săli, terenuri de sport, infrastructura de practicare a sporturilor de iarnă nefuncțională		Dezvoltarea unor noi capacități și structuri pentru practicarea sporturilor de iarnă și a sporturilor de nișă
	Gradul redus de promovare și valorificare a resurselor naturale și culturale din punct de vedere turistic		Dezvoltarea infrastructurii de vizitare a ariilor protejate
	Durata medie de sedere a turiștilor în localitate este redusă		Susținerea inițiatiivelor de afaceri vizând accesul la modalități alternative de agrement și petrecere a timpului liber
			Stimularea dezvoltării sectorului de servicii turistice și de agrement
Mediu economic	Lipsa unei strategii coerente de promovare turistică	Obiectiv III.2 – Valorificarea identității cultural-istorice a localității	Elaborarea și implementarea unei strategii de marketing turistic;
	Gradul redus de promovare și valorificare a resurselor naturale și culturale din punct de vedere turistic		Promovarea și înregistrarea ca marcă a elementelor și produselor locale tradiționale (poarta mocănească, plăcintele mocănești cu refrec)
	Formele actuale de turism practicează în localitate sunt afectate de sezonalitate		Crearea unor noi trasee turistice montane; dezvoltarea infrastructurii de semnalizare turistică
Infrastructură; echipare tehnico-	Infrastructura culturală este insuficient valorificată		Stimularea turismului de nișă: identitar/ cultural-istoric, sportiv și de agrement, ecoturism, agroturism etc.
			Reabilitarea, extinderea și dotarea structurilor muzeale

edilitară	Multe dintre clădirile incluse în lista monumentelor istorice prezintă o stare avansată de degradare			<p>Realizarea unui inventar privind clădirile cu valoare de patrimoniu din localitate și starea acestora</p> <p>Reabilitarea clădirilor de patrimoniu și valorificarea lor prin includerea în circuitul turistic</p>
Populație/Calitatea vietii	Slaba calitate a formării initiale în învățământul profesional și tehnic	DEZVOLTAREA SECTORULUI SOCIO-EDUCATIONAL SI DE SĂNĂTATE	Obiectiv IV.1 - Creșterea calității activităților educaționale și de formare profesională	Sustinerea participării cadrelor didactice la programe de perfecționare a competențelor profesionale.
	Gradul ridicat de vulnerabilitate al populației tinere (majoritar prezentă în comunitatea din Gârcini)			Corelarea ofertei de formare cu cerințele specifice de pe piața muncii
	Procent ridicat al șomerilor de lungă durată; Procent ridicat al șomerilor cu studii incomplete; marginalizarea forței de muncă de peste 50 de ani			Implementarea unor programe de consiliere, orientare și reorientare a carierei pentru tineri și adulți
Mediul economic	Manifestări reduse ale spiritului antreprenorial			Facilitarea accesului șomerilor la cursuri de calificare și recalificare
Populație/Calitatea vietii	Existența unei comunități vulnerabile numeroase (cartierul Gârcini)	Obiectiv IV.2 – Diminuarea riscului de excluziune socială a grupurilor vulnerabile	Actualizarea Strategiei de dezvoltare locală a comunității Gârcini	Sustinerea de activități de informare și instruire în vederea dezvoltării unei culturi antreprenoriale în rândul tinerilor
				Implementarea unor programe integrate pentru facilitarea incluziunii membrilor comunităților vulnerabile.
				Derularea de campanii pentru înlăturarea prejudecăților și combaterea discriminării, adresate atât cetățenilor cât și potențialilor angajatori

Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Localitatea nu dispune de creșe		Obiectiv IV.3 – Dezvoltarea infrastructurii socio-educatională și de sănătate și a serviciilor specializate	Construcția de creșe
	Unitățile de învățământ care deservesc Zona Urbană Marginalizată Gârcini sunt supraaglomerate și necesită lucrări de extindere/modernizare			Reabilitarea și modernizarea clădirilor instituțiilor de învățământ
	Gradul de dotare al instituțiilor de învățământ cu mijloace TIC este unul redus			Achiziționarea/construirea de spații pentru susținerea de activități educaționale
	Spitalului Municipal Săcele necesită realizarea unor noi investiții pentru creșterea numărului de paturi, extinderea infrastructurii și diversificarea serviciilor oferite			Achiziția de dotări și echipamente de specialitate pentru unitățile de învățământ din localitate
	Dotarea serviciului voluntar local pentru situații de urgență este una deficitară			Modernizarea și extinderea spațiilor medicale și administrative ale Spitalului Municipal Săcele
Echipare tehnico-edilitară	Fondul de locuințe în proprietate publică e redus			Achiziția de dotări de specialitate pentru susținerea activităților Spitalului Municipal Săcele
Populație/Calitatea vietii	Creșterea segmentului de vârstă vârstnică			Modernizarea bazei materiale a serviciului voluntar local pentru situații de urgență
	Gradul ridicat de vulnerabilitate al populației tinere (majoritar prezentă în comunitatea din Gârcini)			Construcția de locuințe sociale și pentru tineri specialiști
				Dezvoltarea de centre comunitare pentru seniori
				Crearea de structuri de sprijin pentru grupuri vulnerabile – persoane dependente de alcool, droguri

Mediu economic	Numărul redus de evenimente înscrise în agenda culturală artistică locală		Obiectiv IV.4 – Promovarea unei agende culturale diverse și atractive	Organizarea de evenimente cultural-artistice și sportive cu impact regional, național și internațional
				Sustinerea activităților derulate de asociațiile și fundațiile culturale locale și implicarea acestora în definirea și implementarea agendei culturale locale
				Implementarea de programe de finanțare a activităților culturale locale
Capacitate administrativă	Planul de Urbanism General actualizat al localității nu este aprobat; dezvoltare urbanistică nereglementată eficient		Obiectiv V.1 – Implementarea unor instrumente eficiente de dezvoltare strategică și urbanistică	Actualizarea Planului de Urbanism General al localității
				Elaborarea de PUZ-uri pentru zonele de dezvoltare economică
				Implementarea sistemului GIS
Capacitate administrativă	Rezistență la inovație, competențele digitale insuficiente, gradul redus de utilizare a tehnologiei informației	DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE	Obiectiv V.2 – Furnizarea de servicii publice diverse și de calitate	Furnizarea de servicii publice prin mijloace electronice pentru persoane fizice și juridice
	Necesitatea diversificării activităților de formare profesională a personalului din administrație			Facilitarea participării personalului administrației publice locale la programe de formare profesională
Populație/Calitatea vietii	Gradul ridicat de nesiguranță a cetățenilor pe raza localității		Obiectiv V.3 – Creșterea coeziunii comunitare prin facilitarea parteneriatelor între administrația publică,	Implementarea de sisteme pentru creșterea gradului de siguranță a cetățenilor pe domeniul public
Capacitate administrativă	Grad redus de colaborare între actorii locali; implicarea redusă a reprezentanților comunității în gestionarea problemelor acesteia			Organizarea periodică de consultări publice cu privire la proiectele de dezvoltare ale localității
				Constituirea unei comisii mixte permanente care să coordoneze și să monitorizeze implementarea strategiei

			mediul afaceri, ONG-uri și cetățeni	Stimularea participării active a membrilor comunității în procesul decizional și consolidarea instrumentului DLRC (decizie locală plasată în răspunderea comunității)
				Implementarea mecanismului bugetării participative
				Finanțarea programelor de stimulare a voluntariatului și participării civice.

Abordarea integrată a provocărilor cu care se confruntă Municipiul Săcele

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
Obiectiv I.1 Modernizarea și extinderea infrastructurii pentru îmbunătățirea mobilității persoanelor și mărfurilor	Amenajare nod rutier Pasaj Dârste	X			X			X	
	Amenajarea și sistematizarea intersecțiilor între DN1A (ocolitoarea municipiului Săcele) și rețeaua de drumuri secundare		X					X	
	Modernizarea străzilor care asigură accesul către zonele		X		X			X	

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructură / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	economice și cele rezidențiale nou construite								
	Semnalizarea adecvată a intersecțiilor și a trecerilor de pietoni	X			X				
	Îmbunătățirea accesibilității către zonele de agrement situate în extravilanul localității	X			X				
	Implementarea unui sistem de management al traficului	X							X
	Dezvoltarea rețelei de drumuri forestiere	X							
	Achiziția de mijloace de transport public modern	X			X	X			

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	Dezvoltarea unui sistem de ticketing integrat cu soluția de la nivelul Zonei Metropolitane Brașov	X							X
	Dezvoltarea infrastructurii suport pentru utilizarea mijloacelor de transport electrice	X				X			
	Dezvoltarea infrastructurii suport pentru transportul public	X							X
	Modernizarea stațiilor de transport în comun existente și amenajarea altora noi	X							X
	Dezvoltarea infrastructurii suport pentru utilizarea	X				X			

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	mijloacelor de transport electrice								
	Implementarea unui sistem de parcări publice cu plată	X			X				X
	Amenajarea de piste pentru ciclism, parcări pentru biciclete și stații de bikesharing	X			X	X			
	Realizarea unor piste speciale de ciclism în cadrul unor proiecte integrate care vizează Zona Metropolitană Brașov	X			X	X			
Obiectiv I.2 – Extinderea și modernizarea infrastructurii	Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat public		X		X				

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
tehnico-edilitare	Pozarea în subteran a rețelelor tehnico-edilitare		X						
	Extinderea rețelelor de alimentare cu gaze naturale, apă și canalizare		X		X				
	Modernizarea rețelelor de utilități pe tronsoanele afectate de vechime și degradări funcționale		X		X				
	Dezvoltarea infrastructurii de specialitate pentru creșterea siguranței publice				X				X
	Extinderea sistemului de colectare a deșeurilor și a infrastructurii specifice				X	X			

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor					X			
Obiectiv I.3 – Creșterea eficienței energetice și a gradului de utilizare a resurselor regenerabile	Reabilitarea energetică a clădirilor rezidențiale și publice		X			X			
	Creșterea gradului de independentă energetică a clădirilor publice prin valorificarea resurselor regenerabile de energie		X			X			
	Acordarea unor facilități pentru investiții în echipamente și instalații pentru generarea de energie curată în vederea					X	X	X	

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructură / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	susținerii activității de producție și servicii								
Obiectiv I.4 – Implementarea de măsuri eficiente de protecție a mediului	Ecologizarea depozitelor de deșeuri de pe teritoriul localității					X			
	Derularea de campanii de informare și conștientizare la nivelul cetătenilor privind necesitatea protecției mediului (colectare selectivă, conservarea pădurilor, etc)					X			
	Extinderea suprafeței de fond forestier					X			
	Plantarea de perdele de arbori pe marginea arterelor rutiere		X						

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	Amenajarea de parcuri și spații verzi pe terenurile degradate/neutilizate și în cartierele de blocuri		X						
	Eficientizarea colaborării între autoritățile publice și administratorii ariilor protejate de pe teritoriul localității						X	X	
Obiectiv II.1 – Stimularea antreprenoriatului și sprijinirea mediului local de afaceri	Acordarea de facilități, conform legilor în vigoare, investitorilor și agenților economici				X			X	
	Stimularea inițiativelor antreprenoriale și a start-up-urilor în domeniile de interes local și / sau cu potențial de		X					X	

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	specializare inteligentă								
	Facilitarea asocierii agentilor economici locali în organizații patronale, profesionale și clustere							X	
	Dezvoltarea infrastructurii locale de susținere a afacerilor		X					X	
	Dezvoltarea unor zone specializate pentru activități logistice și de depozitare		X					X	
	Susținerea îndeplinirii de întreprinderi sociale la nivelul comunităților defavorizate				X			X	

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructură / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
Obiectiv II.2 – Dezvoltarea industriei bazată pe sectoare cu potențial de specializare intelligentă	Susținerea dezvoltării industriilor cu potențial de specializare intelligentă						X	X	
	Facilitarea colaborării membrilor clusterelor existente și a celor emergente în domeniul activităților de cercetare / inovare				X			X	
Obiectiv II.3 – Susținerea formelor ecologice de agricultură și zootehnie	Susținerea formelor de agricultură ecologică					X		X	
	Stimularea procesului de asociere a producătorilor agricoli și crescătorilor de animale							X	
	Sprijinirea lanțurilor scurte de aprovizionare locale							X	

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	Dezvoltarea facilităților de depozitare și desfacere a produselor agro-alimentare locale		X					X	
Obiectiv III.1 – Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice, sportive și de agrement	Dezvoltarea de noi baze sportive și modernizarea celor existente		X		X				
	Amenajarea de noi parcuri, spații de agrement și petrecere a timpului liber		X		X	X			
	Crearea de trasee cicloturistice prin valorificarea rețelei de drumuri forestiere	X			X			X	
	Dezvoltarea unor noi capacități și structuri pentru practicarea sporturilor de iarnă și a sporturilor de nișă		X		X			X	

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	Dezvoltarea infrastructurii de vizitare a ariilor protejate							X	
	Susținerea inițiativelor de afaceri vizând accesul la modalități alternative de agrement și petrecere a timpului liber				X			X	
	Stimularea dezvoltării sectorului de servicii turistice și de agrement				X			X	
Obiectiv III.2 – Valorificarea identității cultural-istorice a localității	Elaborarea și implementarea unei strategii de marketing turistic;							X	X
	Promovarea și înregistrarea ca marcă a elementelor și produselor locale							X	

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	tradiționale (poarta mocănească, plăcintele mocănești cu refrec)								
	Crearea unor noi trasee turistice montane; dezvoltarea infrastructurii de semnalizare turistică				X			X	
	Stimularea turismului de nișă: identitar/cultural-istoric, sportiv și de agrement, ecoturism, agroturism etc.		X					X	
	Reabilitarea, extinderea și dotarea structurilor muzeale		X					X	
	Realizarea unui inventar privind clădirile cu valoare de patrimoniu din		X						X

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructură / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	localitate și starea acestora								
	Reabilitarea clădirilor de patrimoniu și valorificarea lor prin includerea în circuitul turistic		X					X	
Obiectiv IV.1 - Creșterea calității activităților educaționale și de formare profesională	Sustinerea participării cadrelor didactice la programe de perfecționare a competențelor profesionale.				X				
	Corelarea ofertei de formare cu cerințele specifice de pe piața muncii				X			X	
	Implementarea unor programe de consiliere, orientare și reorientare a carierei pentru tineri și adulți				X			X	

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	Facilitarea accesului șomerilor la cursuri de calificare și recalificare				X			X	
	Susținerea de activități de informare și instruire în vederea dezvoltării unei culturi antreprenoriale în rândul tinerilor							X	
	Actualizarea Strategiei de dezvoltare locală a comunității Gârcini				X				X
Obiectiv IV.2 – Diminuarea riscului de excluziune socială a grupurilor vulnerabile	Implementarea unor programe integrate pentru facilitarea incluziunii membrilor comunităților vulnerabile.				X				
	Derularea de campanii pentru înlăturarea prejudecăților și combaterea				X				

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	discriminării, adresate atât cetățenilor cât și potențialilor angajatori								
Obiectiv IV.3 – Dezvoltarea infrastructurii socio-educationale și de sănătate și a serviciilor specializate	Construcția de creșe			X	X				
	Reabilitarea și modernizarea clădirilor instituțiilor de învățământ			X	X				
	Achiziționarea/construirea de spații pentru susținerea de activități educaționale			X	X				
	Achiziția de dotări și echipamente de specialitate pentru unitățile de învățământ din localitate			X	X				
	Modernizarea și extinderea spațiilor medicale și administrative ale			X	X				

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructură / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	Spitalului Municipal Săcele								
	Achiziția de dotări de specialitate pentru susținerea activităților Spitalului Municipal Săcele			X	X				
	Modernizarea bazei materiale a serviciului voluntar local pentru situații de urgență			X					X
	Construcția de locuințe sociale și pentru tineri specialiști		X		X			X	
	Dezvoltarea de centre comunitare pentru seniori			X	X				
	Crearea de structuri de sprijin pentru grupuri vulnerabile –			X	X				

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	persoane dependente de alcool, droguri								
Obiectiv IV.4 – Promovarea unei agende culturale diverse și atractive	Organizarea de evenimente cultural-artistice și sportive cu impact regional, național și internațional				X			X	X
	Susținerea activităților derulate de asociațiile și fundațiile culturale locale și implicarea acestora în definirea și implementarea agendei culturale locale				X			X	
	Implementarea de programe de finanțare a activităților culturale locale				X			X	

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructură / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
Obiectiv V.1 – Implementarea unor instrumente eficiente de dezvoltare strategică și urbanistică	Actualizarea Planului de Urbanism General al localității							X	X
	Elaborarea de PUZ-uri pentru zonele de dezvoltare economică							X	X
	Implementarea sistemului GIS							X	X
Obiectiv V.2 – Furnizarea de servicii publice diverse și de calitate	Furnizarea de servicii publice prin mijloace electronice pentru persoane fizice și juridice				X				X
	Facilitarea participării personalului administrației publice locale la programe de formare profesională								X
	Implementarea de sisteme pentru creșterea gradului de				X				X

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	siguranță a cetățenilor pe domeniul public								
Obiectiv V.3 – Creșterea coeziunii comunitare prin facilitarea parteneriatelor între administrația publică, mediul afaceri, ONG-uri și cetățeni	Organizarea periodică de consultări publice cu privire la proiectele de dezvoltare ale localității								X
	Constituirea unei comisii mixte permanente care să coordoneze și să monitorizeze implementarea strategiei								X
	Stimularea participării active a membrilor comunității în procesul decizional și consolidarea instrumentului DLRC (decizie locală plasată								X

Obiective specifice	Măsuri	Infrastructura de transport și mobilitate	Infrastructura / Echipare tehnico-edilitară	Infrastructura socio-educatională, culturală și de sănătate	Populație/ Calitatea vieții	Mediu înconjurător	Resurse naturale și antropic e	Mediu economic	Capacitate administrativă
	În răspunderea comunității								
	Implementarea mecanismului bugetării participative				X				X
	Finanțarea programelor de stimulare a voluntariatului și participării civice.				X				X

Partea III – Calendar de activități pentru implementarea SIDU și portofoliu de proiecte

III.1 Portofoliu extins de proiecte și calendar de implementare

Direcții strategice de dezvoltare	Obiective specifice	Nr. crt	Proiect/investiție	Sursă de finanțare	Perioadă derulare	Solicitant/parteneri
MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII ȘI CONSERVAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR	Obiectiv I.1 Modernizarea și extinderea infrastructurii pentru îmbunătățirea mobilității persoanelor și mărfurilor	I.1.1	Achiziție mijloace de transport moderne	PNRR	2023-2025	UAT Municipiul Săcele în parteneriat cu Agenția Metropolitană de Transport Brașov
		I.1.2	Infrastructură pentru electro-mobilitate în Municipiul Săcele	PNRR AFM	2022-2026	UAT Municipiul Săcele
		I.1.3	Amenajare acces cartier Bunloc din DN1	Buget local	2023-2025	UAT Municipiul Săcele
		I.1.4	Dezvoltare sistem de management informatizat al transportului public din Municipiul Săcele	POR2021-2027 PNRR Buget local	2023-2025	UAT Municipiul Săcele
		I.1.5	Implementare sistem de e-ticketing în transportul public din Municipiul Săcele	PNRR	2023-2025	UAT Municipiul Săcele
		I.1.6	Amenajare stații de transport public în Municipiul Săcele	Buget local	2023-2025	UAT Municipiul Săcele
		I.1.7	Amenajări de parcări pentru biciclete - A	POR 2021-2027 PNRR AFM Buget local	2023-2026	UAT Municipiul Săcele
		I.1.8	Sistem de bike-sharing în Municipiul Săcele	POR 2021-2027 PNRR	2023-2026	UAT Municipiul Săcele

I.1.9	Dezvoltarea capacitatei de parcare în zonele de locuințe colective	Buget local	2023-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.10	Actualizarea rețelei stradale din Municipiul Săcele	Buget local	2023-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.11	Sistematizarea circulației în Municipiul Săcele în vederea creșterii siguranței rutiere	Programul "ANGHEL SALIGNY" Buget local	2023-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.12	Optimizarea infrastructurii rutiere în Municipiul Săcele	Buget local	2023-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.13	Reabilitare și întreținere rețea stradală	Buget local	2023-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.14	Fluidizarea circulației prin semaforizare, sensuri giratorii și asfaltare	Buget local	2023-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.15	Achiziție mijloace de transport moderne - faza 2	POR2021-2027	2024-2025	UAT Municipiul Săcele
I.1.16	Politică publică de parcare în Municipiul Săcele	Programul "ANGHEL SALIGNY"	2024-2026	UAT Municipiul Săcele
I.1.17	Implementare sistem de parcare cu plată în municipiul Săcele	PNRR Buget local	2024-2026	UAT Municipiul Săcele
I.1.18	Coridor destinat mobilității durabile în zonele de locuințe colective	PNRR	2024-2026	UAT Municipiul Săcele
I.1.19	Dezvoltare sistem rutier în zona de Nord / Nord vest a Municipiului Săcele	Buget local	2024-2027	UAT Municipiul Săcele
I.1.20	Sistematizare intersecție Str Câmpului – Str Avram Iancu	Buget local	2024-2027	UAT Municipiul Săcele

I.1.21	Sistematizare intersecție Str Câmpului – Str Alexandru Lapedatu	Buget local	2024-2027	UAT Municipiul Săcele
I.1.22	Managementul informatizat al spațiilor de parcare în Municipiul Săcele	POR 2021-2027	2024-2027	UAT Municipiul Săcele
I.1.23	Dezvoltare infrastructura de încărcare / alimentare pentru serviciul de transport public	POR2021-2027 PNRR	2024-2027	UAT Municipiul Săcele
I.1.24	Amenajare garaj pentru vehiculele de transport public	POR2021-2027 PNRR	2024-2028	UAT Municipiul Săcele
I.1.25	Coridor de Acces in zona Electroprecizia	Buget local	2024-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.26	Drum de acces in zona Electroprecizia	Buget local	2024-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.27	Dezvoltarea spațiului urban - zone pietonale	POR 2021-2027 PNRR Programul "ANGHEL SALIGNY" Buget local	2024-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.28	Dezvoltarea urbanistică în Municipiul Săcele - piste biciclete	POR 2021-2027 PNRR Programul "ANGHEL SALIGNY" AFM Buget local	2024-2030	UAT Municipiul Săcele

	I.1.29	Dezvoltare urbanistică în Municipiul Săcele – amenajarea spațiilor publice	POR 2021-2027 Programul "ANGHEL SALIGNY" Buget local	2024-2030	UAT Municipiul Săcele
	I.1.30	Schemă de sprijin pentru achiziționarea de biciclete	Buget local	2024-2030	UAT Municipiul Săcele
	I.1.31	Achiziție mijloace de transport ecologice	POR2021-2027	2025-2027	UAT Municipiul Săcele
	I.1.32	Sistematizare nod rutier Pasaj Dârste	Buget local Buget național	2025-2028	UAT Municipiul Săcele în parteneriat cu UAT Municipiul Brașov
	I.1.33	Dezvoltare sistem rutier str Câmpului	Buget local	2025-2028	UAT Municipiul Săcele
	I.1.34	Dezvoltare sistem rutier zona Brădet	Buget local	2025-2028	UAT Municipiul Săcele
	I.1.35	Dezvoltare sistem rutier zona Babarunca	Buget local	2025-2028	UAT Municipiul Săcele
	I.1.36	Achiziție mijloace de transport moderne - faza 3	Buget local	2025-2029	UAT Municipiul Săcele
	I.1.37	Construirea unor noi tronsoane rutiere (Cartierul Electroprecizia cu ieșire la Centura)	Buget local	2026-2030	UAT Municipiul Săcele
	I.1.38	Coridor destinat mobilității urbane durabile – Gârcini – Brădet – Babarunca	Buget local	2026-2030	UAT Municipiul Săcele
	I.1.39	Coridor destinat mobilității urbane durabile – Gârcini – Cartier Electroprecizia	Buget local	2026-2030	UAT Municipiul Săcele

I.1.40	Optimizarea circulației rutiere și pietonale în Municipiul Săcele	Buget local	2026-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.41	Construire centură ocolitoare Municipiul Săcele	Buget național PO Transport 2021-2027	2026-2030	CNAIR
I.1.42	Construire drum de legătură DJ103 B/DN1A - DJ103A	Buget național PO Transport 2021-2027	2026-2030	UAT Municipiul Săcele în parteneriat cu CJ Brașov
I.1.43	Amenajare drum pentru trafic de tranzit	Buget național PO Transport 2021-2027	2026-2030	CNAIR
I.1.44	Amenajări de parcări pentru biciclete - B	Buget local	2027-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.45	Extindere sistem de bike sharing în Municipiul Săcele	PROGRAMUL "ANGHEL SALIGNY" AFM	2027-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.46	Extindere serviciu de transport public – dezvoltare de noi rute	Buget local	2027-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.47	Sisteme alternative de transport pentru locuitorii Municipiului Săcele	Buget local	2027-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.48	Dezvoltare de opțiuni de transport public	Buget local	2027-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.49	Managementul informatizat al traficului în Municipiul Săcele	POR 2028-2034	2028-2030	UAT Municipiul Săcele
I.1.50	Dezvoltare opțiuni de transport feroviar pentru Municipiul Săcele	POR 2028-2034	2028-2030	UAT Municipiul Săcele în parteneriat cu UAT Municipiul Brașov

			PO Transport 2028-2034		
Obiectiv I.2 – Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare	I.2.1	Reabilitare și rețele de alimentare cu apă în cartierul Cernatu - 9 străzi	Programul ANGHEL SALIGNY”	2022-2024	UAT Municipiul Săcele
	I.2.2	Extindere rețea de canalizare în cartierul Cernatu - 9 străzi	Programul ANGHEL SALIGNY”	2022-2024	UAT Municipiul Săcele
	I.2.3	Reabilitare și rețele de alimentare cu apă în cartierul Cernatu - 9 străzi	Programul ANGHEL SALIGNY”	2022-2024	UAT Municipiul Săcele
	I.2.4	Extindere rețea de canalizare în cartierul Cernatu - 9 străzi	Programul ANGHEL SALIGNY”	2022-2024	UAT Municipiul Săcele
	I.2.5	Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în județul Brașov/Regiunea Centru în perioada 2014-2020	PODD 2021-2027	2022-2025	Compania Apa Brașov SA
	I.2.6	Reabilitarea și extinderea rețelelor de utilități publice (apă-canal, gaz, energie electrică)	PNRR Programul ANGHEL SALIGNY”	2022-2026	UAT Municipiul Săcele
	I.2.7	Eficientizare energetică Biblioteca Municipală	PNRR	2023-2024	UAT Municipiul Săcele
	I.2.8	Extindere rețea canalizare și alimentare cu gaz metan cartier Brădet	Buget local	2023-2025	UAT Municipiul Săcele
	I.2.9	Extinderea infrastructurii tehnico-edilitare în cartierul Soarelui	Buget local	2023-2025	UAT Municipiul Săcele

		I.2.10	Extinderea infrastructurii tehnico-edilitare în trupurile izolate	Buget local	2023-2030	UAT Municipiul Săcele
		I.2.11	Trecerea rețelei de distribuție a energiei electrice din LEA in LES	Buget local	2024-2025	UAT Municipiul Săcele
Obiectiv I.3 – Creșterea eficienței energetice și a gradului de utilizare a resurselor regenerabile	I.3.1	Creșterea eficienței energetice a blocurilor de locuințe din municipiul Săcele	PNRR POR 2021-2027	2023-2025	UAT Municipiul Săcele	
	I.3.2.	Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din municipiul Săcele	POR 2021-2027 PNRR AFM Buget local	2023-2027	UAT Municipiul Săcele	
	I.3.2	Modernizare si extinde sistem de iluminat public stradal	POR 2021-2027 AFM	2024-2027	UAT Municipiul Săcele	
Obiectiv I.4 – Implementarea de măsuri eficiente de protecție a mediului	I.4.1	Extinderea suprafeței fondului forestier proprietate publică și privată a municipiului Săcele	PNDR Buget local	2023-2030	Regia Publica Locala a Padurilor Sacele R.A	
	I.4.2	Amenajare parc în cartierul Electroprecizia	POR 2021-2027	2024-2026	UAT Municipiul Săcele	
	I.4.3	Amenajare spații verzi în cartierele de locuințe	POR 2021-2027	2024-2026	UAT Municipiul Săcele	
	I.4.4	Amenajare scuaruri și grădini urbane în cartierele de locuințe	POR 2021-2027	2025-2028	UAT Municipiul Săcele	
	I.4.5	Modernizarea și extinderea rețelei de drumuri forestiere	PNDR Buget local	2025-2030	Regia Publica Locala a Padurilor Sacele R.A	

DEZVOLTAREA COMPETITIVĂ ȘI DURABILĂ A ECONOMIEI SÄCELENE	Obiectiv II.1 – Stimularea antreprenoriatului și sprijinirea mediului local de afaceri	II.1.1	Incubator și centru de afaceri - Structură de sprijinire a afacerilor	POR 2021-2027	2024-2026	UAT Municipiul Säcele
		II.1.2	Înființarea clusterului de turism din municipiul Säcele	POCIDIF 2021-2027	2025-2027	UAT Municipiul Säcele; Solicitant privat
	Obiectiv II.2 – Dezvoltarea industriei bazată pe sectoare cu potențial de specializare intelligentă	II.2.1	Dezvoltarea Parcului Industrial Electroprecizia	Fonduri private Buget local	2022-2025	Electroprecizia SA
		II.2.2	Înființarea unui depozit de material lemnos modern	PNDR Buget local	2025-2027	Regia Publica Locala a Padurilor Säcele R.A
		II.2.3	Dezvoltarea zonei industriale Ecologistilor - Rampei	Fonduri private Buget local	2023-2030	UAT Municipiul Säcele
		II.3.1	Dezvoltarea facilităților de depozitare și desfacere a produselor agro-alimentare locale	PNDR Buget local	2024-2027	UAT Municipiul Säcele; Solicitant privat
	Obiectiv II.3 – Sustinerea formelor ecologice de agricultură și zootehnie	II.3.2	Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă	PNDR Buget local	2024-2027	UAT Municipiul Säcele
DEZVOLTAREA TURISMULUI ȘI A SERVICIILOR CONEXE	Obiectiv III.1 – Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor turistice, sportive și de agrement	III.1.1	Elaborarea strategiei de promovare și dezvoltare turistică a municipiului Säcele	Buget local	2023 - 2024	UAT Municipiul Säcele
		III.1.2	Regenerare urbană cartier Stefan cel Mare	POR 2021-2027	2024-2026	UAT Municipiul Säcele
		III.1.3	Amenajare și dotare locuri de joacă și spații de agrement în cartierele de locuințe	POR 2021-2027	2024-2026	UAT Municipiul Säcele
		III.1.4	Amenajare infrastructură de vizitare – Cascada Tamina	POR 2021-2027	2025-2026	UAT Municipiul Säcele

		III.1.5	Înființare traseu sanie de vară	Fonduri private	2024-2027	Investitor privat
		III.1.6	Dezvoltarea și marcarea unor trasee turistice în oraș, care să pună în valoare obiectivele turistice locale	PNRR POR 2021 - 2027 Buget local	2024-2027	UAT Municipiul Săcele
		III.1.7	Amenajarea unor piste de alergare și mountain bike pe drumurile forestiere	POR 2021 - 2027 Buget local	2025-2026	UAT Municipiul Săcele
		III.1.8	Amenajarea unui stadion cu pistă de alergare	POR 2021 - 2027 Buget local	2025-2028	UAT Municipiul Săcele
		III.1.9	Identificarea, amenajarea și punerea în valoare a Obiectivelor Turistice	PNRR POR 2021 - 2027 Buget local	2025-2028	UAT Municipiul Săcele
		III.1.10	Amenajare zona de agrement Bunloc	Fonduri private Buget local	2025-2030	UAT Municipiul Săcele
		III.1.11	Înființare domeniu schiabil „Paltinul”	Fonduri private Buget local	2025-2030	Parteneriat public privat
		III.1.12	Stațiunea turistică „Piatra Mare”	Fonduri private	2025-2030	Investitor privat
		III.1.13	Înființare părte de schi fond	Fonduri private Buget local	2025-2030	Parteneriat public privat
		III.1.14	Înființare trasee turistice montane	Fonduri private Buget local	2025-2030	Parteneriat public privat
		III.1.15	Amenajarea unui teatru în aer liber pentru organizarea de evenimente culturale în Poiana Anghelușcu	Buget local	2028-2030	UAT Municipiul Săcele
	Obiectiv III.2 – Valorificarea	III.2.1	Reabilitare estetică și structurală clădirii de	Buget local	2023-2030	UAT Municipiul Săcele

	identității culturale-istorice a localității		patrimoniu în municipiu Săcele			
		III.2.2	Înființarea muzeului "Gospodăria Mocănească și Ceangăiască Tradițională"	POR 2021-2027	2025-2027	UAT Municipiul Săcele în parteneriat cu Cj Brașov
	Obiectiv III.3 – Promovarea ecoturismului și a altor forme de turism de nișă	III.3.1	Amenajarea unui turn de Belvedere pe vf. Highis	POR 2021 - 2027 Buget local	2024-2027	UAT Municipiul Săcele
		III.3.2	Amenajarea unei poteci tematice (care să descrie flora și fauna locală) din Poiana Angelescu pe vf. Highis	POR 2021 - 2027 Buget local	2024-2027	UAT Municipiul Săcele
DEZVOLTAREA SECTORULUI SOCIO-EDUCATIONAL ȘI DE SĂNĂTATE	Obiectiv IV.1 - Creșterea calității activităților educaționale și de formare profesională	IV.1.1	Formare profesională pentru membrii comunităților dezavantajate	POIDS 2021-2027 POEO 2021-2027	2024-2028	Liceul Tehnologic Victor Jinga
		IV.1.2	Dezvoltarea spiritului antreprenorial la nivelul tinerilor din comunitatea locală	POIDS 2021-2027 POEO 2021-2027	2024-2028	Liceul Tehnologic Victor Jinga
		IV.1.3	Dezvoltarea de programe integrate de orientare și consiliere în carieră pentru facilitarea tranzitiei de la școală la viață activă.	POIDS 2021-2027 POEO 2021-2027	2024-2028	Liceul Tehnologic Victor Jinga
		IV.1.4	Actualizarea Strategiei de dezvoltare locală a comunității Gârcini	POIDS 2021-2027	2022 - 2023	Asociația Grupul de Acțiune Locală Gârcini

	Obiectiv IV.2 – Diminuarea riscului de excluziune socială a grupurilor vulnerabile	IV.2.1	Asigurarea sustenabilității Centrului Socio-medical	POIDS 2021-2027 POEO 2021-2027	2023-2026	UAT Municipiul Săcele
		IV.2.2	Implementarea de măsuri pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar	POIDS 2021-2027 POEO 2021-2027	2024-2028	Scoala Gimnazială nr. 5
		IV.2.3	Recalificarea profesională a șomerilor pe termen lung din Municipiul Săcele	POIDS 2021-2027 POEO 2021-2027	2024-2028	UAT Municipiul Săcele
	Obiectiv IV.3 – Dezvoltarea infrastructurii socio-educaționale și de sănătate și a serviciilor specializate	IV.3.1	Construcție sală sport Scoala Gimnazială nr. 4	Buget local	2022	UAT Municipiul Săcele
		IV.3.2	Construcție creșă Electroprecizia Municipiul Săcele	CNI Buget local	2022-2024	UAT Municipiul Săcele
		IV.3.3	Construcție creșă cartierul Stefan cel Mare Municipiul Săcele	Buget local	2022-2024	UAT Municipiul Săcele
		IV.3.4	Achiziția de dotări și echipamente de specialitate pentru unitățile de învățământ	PNRR POR 2021-2027	2022-2027	UAT Municipiul Săcele
		IV.3.5	Construcție pavilion administrativ Spitalul Municipal Săcele	POS 2021-2027 Buget local	2023-2025	Spitalul Municipal Săcele
		IV.3.6	Construcție corp nou Scoala Gimnazială nr. 5	PNDL POR 2021-2027	2023-2025	UAT Municipiul Săcele

		IV.3.7	Construcție și dotare centru comunitar pentru seniori	PNRR POIDS 2021-2027	2023-2025	UAT Municipiul Săcele
		IV.3.8	Construcție centru suport pentru persoane vulnerabile	PNRR POIDS 2021-2027	2023-2025	UAT Municipiul Săcele
		IV.3.9	Construcție corp nou de clădire Spitalul Municipal Săcele	PNRR POS 2021-2027	2024-2026	UAT Municipiul Săcele
		IV.3.10	Extindere corp grădiniță nr. 2	POR 2021-2027	2024-2027	UAT Municipiul Săcele
		IV.3.11	Achiziția de dotări de specialitate pentru susținerea activităților Spitalului Municipal Săcele	POS 2021-2027	2024 - 2028	Spitalul Municipal Săcele
		IV.3.12	Construcție locuințe sociale în municipiul Săcele	POIDS 2021-2027 Programul "ANGHEL SALIGNY"	2024-2029	UAT Municipiul Săcele
		IV.3.13	Construcție terenuri de sport multifuncționale școli	Programul "ANGHEL SALIGNY" POR 2021-2027	2024-2030	UAT Municipiul Săcele
		IV.3.14	Centru de recuperare pentru vârstnici	PPP	2025-2027	Parteneriat public privat
		IV.3.15	Amenajare centru balneo și de dializa Polyclinica Sacele	POS 2021-2027 Buget local	2025-2028	UAT Municipiul Săcele
	Obiectiv IV.4 – Promovarea unei agende culturale	IV.4.1	Festivalul Interetnic 7 Sate	AFCN	2023-2025	UAT Municipiul Săcele

	diverse și atractive					
DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE	Obiectiv V.1 – Implementarea unor instrumente eficiente de dezvoltare strategică și urbanistică	V.1.1	Realizare PUZ coordonator cartier Soarelui	PNRR	2022-2026	UAT Municipiul Săcele
		V.1.2	Realizare PUZ coordonator în zona Ecologistilor - Rampei	PNRR	2022-2026	UAT Municipiul Săcele
		V.1.3	Întocmire documentații cadastrale – înscrierea în Cărțile funciare ale municipiului Săcele a domeniului public și privat al localității	Buget local PNRR	2022 – 2030	UAT Municipiul Săcele
		V.1.4	Adoptarea Planului de Urbanism General actualizat al Municipiului Săcele	Buget local	2023	UAT Municipiul Săcele
	Obiectiv V.2 – Furnizarea de servicii publice diverse și de calitate	V.2.1	Implementarea unui sistem informatic integrat în cadrul Primăriei Municipiului Săcele pentru eficientizare activității și creșterea calității serviciilor publice	POR 2021-2027	2024-2026	UAT Municipiul Săcele
		V.2.2	Dezvoltarea și implementarea sistemului de ghișeu unic la nivelul primăriei municipiului Săcele	POR 2021-2027	2024-2026	UAT Municipiul Săcele
		V.2.3	Sistem de supraveghere video în puncte cheie pe domeniul public în municipiul Săcele	POR 2021 - 2027	2024-2026	UAT Municipiul Săcele

	V.2.4	Perfecționarea competențelor angajaților din sectorul public în domeniul managementului resurselor umane	POR 2021-2027	2026-2027	UAT Municipiul Săcele
	Obiectiv V.3 – Creșterea coeziunii comunitare prin facilitarea parteneriatelor între administrația publică, mediul afaceri, ONG-uri și cetăteni	V.3.1	Implementarea unui program de bugetare participativă la nivelul municipiului Săcele	Buget local	2024-2030 UAT Municipiul Săcele

Legendă	
	Proiecte incluse în scenariul selectat al PMUD
	Proiecte incluse în lista prioritără POR 2021-2027
	Proiecte incluse în lista de proiecte complementare

III.2 Procesul de prioritizare al proiectelor

În cadrul viziunii de dezvoltare și chiar și în aria unui singur obiectiv de dezvoltare, opiniile cu privire la ideile de proiecte cele mai importante și mai urgent de realizat pot fi multiple și dificil de armonizat. Pentru eficientizarea procesului, dar și pentru ca rezultatul acestuia să fie cât mai relevant pentru întreaga comunitate, procesul de prioritizare a proiectelor / ideilor de proiecte a pornit de la bază, de la comunitatea largită, și s-a restrâns treptat spre specialiștii din diferite domenii de activitate și reprezentanții comunității și decidenții locali, Consiliul Local. În vederea stabilirii unei liste de proiecte relevante și prioritare pentru comunitatea locală și care pot fi realizate cu resursele financiare disponibile pentru perioada 2021-2030 au fost stabilite două etape de selecție, astfel:

Etapa I. Stabilirea listei intermediare de proiecte

În faza dezbatelor privind viziunea și direcțiile strategice de dezvoltare a fost stabilită o listă exhaustivă de măsuri și intervenții/proiecte care să conducă la îndeplinirea acestora (vezi capitolul III.1). Ulterior, aceasta a fost supusă dezbaterei publice pentru ca publicul larg și specialiștii prezenți să stabilească proiectele ce trebuie și pot fi implementate în perioada 2021-2030 și, astfel, să se constituie o listă intermediară de proiecte, pe baza următoarelor criterii:

- Beneficii pentru cetățeni
- Beneficii pentru mediul de afaceri
- Beneficii pentru turiști
- Sustenabilitate finanțieră (proiectul este generator de venit și/sau cheltuielile de întreținere/administrare sunt rezonabile/mici)
- Beneficii pentru incluziunea socială
- Beneficii pentru mediul înconjurător (sau impact negativ redus/limitat)
- Complementaritate cu alte proiecte

Etapa a II-a. Stabilirea listei finale de proiecte prioritare

În vederea stabilirii listei de proiecte prioritare și de rezervă a SIDU Săcele ce va fi finanțată prin POR 2021-2027 Regiunea Centru, procedura a fost stabilită în conformitate cu prevederile *Ghidului Depunere Strategii Integrate de Dezvoltare Urbană*. Astfel, Fișele de proiect ce au fost ierarhizate în vederea prioritizării lor au răspuns următoarelor condiționalități:

- proiectul este în responsabilitatea și/sau poate fi realizat de către autoritatea publică locală
- proiectul poate fi finanțat în cadrul POR 2021-2027, în special pe cele trei cele trei obiective specifice (OS) pentru care municipiul are alocare finanțieră predefinită (**11.863.058,46 €**):
  - ✓ OS 2.7. Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare (Prioritatea de investiții 3 - O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul);
  - ✓ OS 2.8. Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranzitiei către o economie cu zero carbon (Prioritatea de investiții 4 - O regiune cu mobilitate urbană durabilă);
  - ✓ OS 5.1 Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane (Prioritatea de investiții 8 – O regiune atractivă).

Pentru îndeplinirea criteriilor POR Centru, stabilirea listei de proiecte prioritare s-a realizat în următoarele etape:

A. Constituirea unei Comisii de selecție a proiectelor prioritare POR 2021-2027 la nivelul Primăriei Municipiului Săcele

Aceasta a fost formată din 5 membri al căror rol a fost de analiză, evaluare și departajare a proiectelor pentru stabilirea **Listei finale de proiecte prioritare**. Pentru a se evita un eventual conflict de interes, membrii Comisiei au fost persoane care, ulterior, nu vor fi implicate în activitățile de pregătire și de implementare a fișelor de proiect și a cererilor de finanțare propriu-zise care fac obiectul selecției. Rolul Comisiei a fost strict tehnic, ea nefiind subordonată nici unei alte structuri formale din cadrul Primăriei Municipiului Săcele.

B. Stabilirea criteriilor și subcriteriilor de selecție a proiectelor – acestea au fost următoarele:

- Gradul de maturitate a ideii de proiect** (existența documentelor de proprietate, a documentației tehnico-economice) – pondere 30%

1. Gradul de maturitate a ideii de proiect – detaliere subcriterii		Max. 10 puncte
1.1	Solicitantul menționează că deține dreptul de proprietate sau investiția nu necesită demonstrarea dreptului de proprietate în momentul inițierii proiectului și proiectul se află în stadiul de elaborare a documentației tehnico-economice la faza PT/AC	10
1.2	Solicitantul menționează că deține dreptul de proprietate sau investiția nu necesită demonstrarea dreptului de proprietate în momentul inițierii proiectului, documentația tehnico-economică (faza SF / DALI) este finalizată și este demarată procedura de achiziție a documentației la faza PT/AC	8
1.3	Solicitantul menționează că deține dreptul de proprietate sau investiția nu necesită demonstrarea dreptului de proprietate în momentul inițierii proiectului și documentația tehnico-economică (faza SF / DALI) este elaborată sau în curs de elaborare	6
1.4	Solicitantul menționează că deține dreptul de proprietate sau investiția nu necesită demonstrarea dreptului de proprietate în momentul inițierii proiectului și este demarată procedura realizare a documentației tehnico-economice – faza SF/DALI/studiu de oportunitate (notă conceptuală/temă de proiectare/caiet de sarcini/studiu de oportunitate)	4
1.5	Solicitantul menționează că deține dreptul de proprietate (înscriere imobil în inventarul bunurilor din domeniul public al municipiului Brașov / extras de carte funciară) sau investiția nu necesită demonstrarea dreptului de proprietate în momentul inițierii proiectului	2
1.6	Solicitantul nu poate face dovada dreptului de proprietate	0

- Contribuția ideii de proiect la îndeplinirea Obiectivului Specific și Priorității de investiții POR căruia i se adresează – pondere 30%**

2. Contribuția ideii de proiect la atingerea obiectivului specific al Priorității de Investiții – detaliere subcriterii		Max. 10 puncte
2.1	Proiectul contribuie pe deplin și într-un cadru integrat la atingerea obiectivului specific al priorității de investiții	10
2.2	Proiectul contribuie pe deplin, dar fără a fi parte dintr-un cadru integrat, la atingerea obiectivului specific al priorității de investiții	5

2.3	Proiectul contribuie parțial și într-un cadru integrat la atingerea obiectivului specific al priorității de investiții	3
2.4	Proiectul contribuie parțial, dar fără a fi parte dintr-un cadru integrat, la atingerea obiectivului specific al priorității de investiții	2

3. Contribuția proiectului la obiectivele privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse și nediscriminarea, egalitatea de gen – pondere 25%

3. Contribuția proiectului la obiectivele privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse și nediscriminarea, egalitatea de gen – detaliere subcriterii		Max. 10 puncte
3.1	Proiectul prevede măsuri pentru asigurarea egalității de șanse și nediscriminare, cu accent pe măsuri de accesibilizare pentru persoanele cu dizabilități	4
3.2	Proiectul prevede măsuri pentru asigurarea egalității de gen	2
3.3	Proiectul asigură respectarea cerințelor privind protecția mediului, utilizarea eficientă a resurselor, atenuarea și adaptarea la schimbări climatice	4

4. Caracterul integrat al ideii de proiect cu alte proiecte (complementaritate) – pondere 15%

4. Caracterul integrat al ideii de proiect cu alte proiecte – detaliere subcriterii		Max. 10 puncte
4.1	Proiectul este complementar cu alte proiecte din lista proiectelor finanțabilă prin POR 2021-2027, respectiv OS 2.7, OS 2.8 OS 2.9 (Se va acorda câte un punct pentru fiecare proiect, dar nu mai mult de 4 puncte)	4
4.2	Proiectul este complementar cu alte proiecte finanțate din alte axe prioritare din POR 2021-2027 sau din alte programe operaționale / programe naționale / programe europene / buget local (Se va acorda câte un punct pentru fiecare proiect, dar nu mai mult de 2 puncte)	4
4.3	Proiectul este complementar cu proiecte finalizate (Se va acorda câte un punct pentru fiecare proiect, dar nu mai mult de 2 puncte)	2

C. Elaborarea de către municipalitate a unor Fișe de proiecte detaliate (conform modelului standard furnizat de ADR Centru) pentru proiectele din Lista intermediară

Compartimentele din aparatul de specialitate al Primăriei Municipiului Săcele au depus un număr de 11 Fișe de proiect, alocate pe PI ale POR 2021-2027, astfel:

- **Proiecte de MOBILITATE** - OS 2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranzitiei către o economie cu zero carbon (PI 4 - O regiune cu mobilitate urbană durabilă):
  - ✓ Amenajare garaj pentru vehiculele de transport public
  - ✓ Achiziție mijloace de transport moderne – faza 2
  - ✓ Achiziție mijloace de transport ecologice
- **Proiecte de INFRASTRUCTURĂ VERDE** - OS 2.7. Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare (PI 3 - O Regiune cu comunități prietenoase cu mediul):
  - ✓ Amenajare parc în cartierul Electroprecizia
  - ✓ Amenajare spații verzi în cartierele de locuințe
  - ✓ Amenajare scuaruri și grădini urbane în cartierele de locuințe

➤ **Proiecte de INFRASTRUCTURĂ SPORTIVĂ ȘI AGREMENT** - OS 2.8 Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane (PI 8 – O regiune atractivă):

- ✓ Regenerare urbană cartier Ștefan cel Mare
- ✓ Sistem de supraveghere video puncte cheie pe domeniul public în municipiu Săcele
- ✓ Amenajare infrastructură de vizitare – Cascada Tamina
- ✓ Amenajare și dotare locuri de joacă și spații de agrement în cartierele de locuințe
- ✓ Înființarea Muzeului Gospodăria Mocănească și Ceangăiască Tradițională

D. Evaluarea Fișelor de proiect și întocmirea Listei finale de proiecte POR 2021-2027

III.3 Lista proiectelor prioritare

Ca urmare a evaluării fișelor de proiect și a punctării acestora conform procesului prezentat anterior, a rezultat următoarea prioritizare a proiectelor propuse spre finanțare prin POR 2021-2027:

A. Proiecte de pe lista principală

Nr. Crt	Municiu	Obiectiv specific	Denumire proiect
1	Săcele	2.7 Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	Amenajare parc în cartierul Electroprecizia
2	Săcele	2.7 Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	Amenajare spații verzi în cartierele de locuințe
3	Săcele	2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranzitiei către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	Amenajare garaj pentru vehiculele de transport public
4	Săcele	2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranzitiei către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	Achiziție mijloace de transport moderne - faza 2
5	Săcele	5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	Regenerare urbană cartier Ștefan cel Mare
6	Săcele	5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	Sistem de supraveghere video în puncte cheie pe domeniul public în municipiu Săcele

B. Proiecte din lista de rezervă

Nr. Crt	Municiul	Obiectiv specific	Denumire proiect
1	Săcele	2.7 Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare	Amenajare scuaruri și grădini urbane în cartierele de locuințe
2	Săcele	2.8 Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranzitiei către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon	Achiziție mijloace de transport ecologice
3	Săcele	5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	Amenajare și dotare locuri de joacă și spații de agrement în cartierele de locuințe
4	Săcele	5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	Amenajare infrastructură de vizitare – Cascada Tamina
5	Săcele	5.1. Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane	Înființarea Muzeului Gospodăria Mocănească și Ceangăiască Tradițională

Partea IV – Implementarea, monitorizarea și evaluarea SIDU

Implicitarea activă și asumarea responsabilităților specifice în susținerea procesului dezvoltării locale de către toți factorii și membrii comunității sunt esențiale în vederea îndeplinirii viziunii și a atingerii obiectivelor propuse prin Strategia Integrată de Dezvoltare a Municipiului Săcele.

Principalele atribuții în implementarea măsurilor și proiectelor propuse în cadrul Strategiei vor reveni municipalității. Monitorizarea implementării și evaluarea impactului generat de aceasta vor fi acțiuni cu caracter periodic, colaborativ și transparent care va implica alături de municipalitate și legislativul local (Consiliul Local ca reprezentant al locuitorilor), mediul de afaceri și societatea civilă. Autorităților publice locale le revine un rol extrem de important în informarea, animarea și implicarea activă a mediului economic și a societății civile în susținerea procesului de dezvoltare a comunității locale. Această implicare este esențială pentru ca direcțiile și inițiativele de dezvoltare adoptate să satisfacă cerințe și nevoi reale și să producă impactul așteptat la nivelul comunității. Din acest motiv, participarea mediului economic și a societății civile în etapele de monitorizare și evaluare a strategiei este absolut necesară. Deși lipsa de implicare civică și inertă socială sunt larg răspândite, este de datoria autorităților locale (Primărie și Consiliul Local deopotrivă) să crească gradul de conștientizare a comunității asupra faptului că nu este o beneficiară pasivă a măsurilor de dezvoltare locală ci o parteneră cu drepturi și obligații egale în implementarea acestora.

În aceste condiții, rolurile și responsabilitățile structurilor implicate în procesul de implementare, monitorizare și evaluare a SIDU Săcele sunt următoarele:

1. Implementarea SIDU

Implementarea efectivă a proiectelor și măsurilor concrete definite în cadrul Strategiei va intra în responsabilitatea direcțiilor și serviciilor de specialitate din cadrul Primăriei Municipiului Săcele. Personalul din cadrul acestor servicii va îndeplini atribuții concrete referitoare la planificarea proiectelor, identificarea surselor de finanțare, supervizarea elaborării documentațiilor tehnico-economice, derularea achizițiilor publice și a activităților înscrise în graficul de implementare, monitorizarea activității furnizorilor și prestatorilor externi, gestionarea bugetelor proiectelor, receptiile parțiale și finale ale investițiilor, gestionarea investițiilor și asigurarea sustenabilității acestora. De asemenea, prin avizele și autorizațiile ce intră în atribuțiile sale, serviciile primăriei vor sprijini și acțiunile și investițiile private ce se vor realiza pe raza municipiului Săcele.

Punerea efectivă în practică a măsurilor propuse pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare vizate se va realiza sub coordonarea și monitorizarea directă a Primarului Municipiului Săcele.

Astfel, pentru ca obiectivele strategice ale SIDU să fie îndeplinite, la nivelul Primăriei Municipiului Săcele se va crea o structură responsabilă cu implementarea SIDU care va gestiona Strategia ca atare precum și procesul de implementare a măsurilor și intervențiilor prevăzute în conformitate cu calendarul și planul de implementare asumate.

Prin dispoziție de primar se va constitui **Echipa de implementare a SIDU** care va reuni specialiști din următoarele servicii și departamente interne:

- Biroul de Investiții – un reprezentant
  - Direcția Urbanism Arhitect Șef – un reprezentant
  - Serviciul Contabilitate financiar – un reprezentant
- Structura și atribuțiile membrilor **Echipei** sunt următoarele:
- Coordonator – 1 persoană:

- ✓ Stabilește relații de colaborare eficiente cu serviciile și departamentele interne ale Primăriei implicate în implementarea de proiecte/investiții din SIDU, parteneri externi, ADR Centru și finanțatorii proiectelor SIDU
  - ✓ Realizează analize și rapoarte cu privire la stadiul implementării SIDU și activitatea desfășurată de Echipa pe care o coordonează pe care le înaintează spre avizare și aprobare Primarului (sau a altelui persoane desemnată de către acesta)
  - ✓ Furnizează Comisiei de monitorizare și evaluare a SIDU, semestrial sau la cerere, informații și rapoarte privind stadiul implementării SIDU
  - ✓ Alocă sarcinile, stabilește responsabilitățile, supervizează și evaluează activitatea membrilor Echipei
  - ✓ Pune la dispoziția Echipei toate materialele și informațiile disponibile
  - ✓ Verifică respectarea planului de acțiune și calendarul pentru implementarea SIDU
  - ✓ Stabilește măsuri de atenuare a riscurilor ce intervin/pot interveni în implementarea SIDU
  - ✓ Asigură diseminarea informațiilor în cadrul Echipei prin organizarea de întâlniri de lucru periodice (trimestriale sau mai des, când este cazul)
  - ✓ Face propuneri de îmbunătățire a stilului de lucru pentru a asigura atingerea obiectivelor propuse
  - ✓ Asigură un climat de colaborare între toți actorii implicați în implementarea SIDU; colaborează cu membrii Comisiei de monitorizare și evaluare a SIDU și asigură transparența informațiilor necesare monitorizării și evaluării SIDU
- Membru – 2 persoane
- ✓ Dezvoltă relații de colaborare eficiente cu serviciile și departamentele interne ale Primăriei implicate în implementarea de proiecte/investiții din SIDU, parteneri externi, ADR Centru și finanțatorii proiectelor SIDU
  - ✓ Asigură respectarea planului de acțiune și calendarul pentru implementarea SIDU
  - ✓ Oferă suport echipelor de proiecte (sau de realizare a unor investiții) prevăzute în SIDU în vederea realizării planului de acțiune pentru implementarea SIDU
  - ✓ Realizează analize și rapoarte pe care le înaintează spre avizare și aprobare Coordonatorului Echipei
  - ✓ Stabilește și aplică măsuri de atenuare a riscurilor ce intervin/pot interveni în implementarea SIDU
  - ✓ Asigură diseminarea informațiilor în cadrul Echipei prin participarea la întâlnirile de lucru convocate de Coordonator
  - ✓ Informează Coordonatorul în cazul apariției unor disfuncționalități care pot avea impact asupra desfășurării planului de acțiune SIDU
  - ✓ Face propuneri de îmbunătățire a stilului de lucru pentru a asigura atingerea obiectivelor propuse
  - ✓ Asigură un climat de colaborare între toți actorii implicați în implementarea SIDU; colaborează cu membrii Comisiei de monitorizare și evaluare a SIDU și asigură transparența informațiilor necesare monitorizării și evaluării SIDU

Plan de acțiune pentru implementarea SIDU

Planul de acțiune pentru implementarea SIDU cuprinde activități ce vor intra în sarcina diverselor departamente ale municipalității care au atribuții referitoare la elaborarea de măsuri și realizarea de investiții / implementarea de proiecte (Biroul Investiții, Compartiment Licității, Achiziții Publice, Serviciul Contabilitate, Financiar, Buget, Ordonanțare CFPP, Serviciul Fond Funciar, Registrul Agricol, Cadastru, Birou Urbanism, Biroul Juridic etc) și alte servicii, instituții din subordine care administrează și/sau exploatează patrimoniul local. Astfel, în faza de realizare a investiției pentru fiecare dintre proiectele prioritare se va crea o echipă de proiect formată din căte un reprezentant al serviciilor municipalității cu

responsabilități specifice și, în funcție de natura investiției și a destinației acesteia ele vor cuprinde și reprezentanți ai altor servicii din cadrul primăriei.

Coordonarea implementării SIDU revine, aşa cum s-a arătat mai sus, Echipei de implementare care va superviza activitatea serviciilor responsabile și a echipelor de proiect / realizare investiții aferente în vederea asigurării unei proceduri de lucru coerentă în conformitate cu direcțiile strategice și obiectivele SIDU și a Listei de proiecte prioritare aferente.

Schematic, planul de implementare a SIDU este următorul:

PLAN DE ACȚIUNE	RESPONSABIL	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stabilirea Echipei de implementare a SIDU	Primăria Săcele									
Coordonarea activității Echipelor de proiecte / investiții prioritare	Echipa de implementare SIDU									
Realizarea proiectelor / investițiilor prioritare	Echipele de proiect									
Monitorizarea și evaluarea periodică a implementării proiectelor / investițiilor prioritare	Comisia de monitorizare și evaluare SIDU									
Evaluarea finală a implementării SIDU	Comisia de monitorizare și evaluare SIDU									

În detaliu, principalele etape privind realizarea investițiilor din lista de proiecte prioritare a SIDU sunt:

I. Realizarea investiției / proiectului prioritari:

- ✓ Verificarea conformității administrative a ideii de proiect în conformitate cu Ghidurile Solicitantului specific fiecărei finanțări în parte
- ✓ Formularea și depunerea cererilor de finanțare
- ✓ Semnarea contractelor de finanțare cu finanțatorii și derularea procesului de achiziții publice
- ✓ Realizarea lucrărilor și serviciilor contractate
- ✓ Monitorizarea și evaluarea implementării fiecărui proiect în parte
- ✓ Recepția investiției / finalizarea proiectului

Pe tot parcursul acestei etape membrii echipei de proiect vor colabora cu Echipa de implementare a SIDU în vederea îndeplinirii corecte și în termenele stabilite proiectului/investiției SIDU.

II. Administrarea și exploatarea investiției

După încheierea proiectului, investiția va fi predată spre administrare serviciului din cadrul Primăriei sau instituției subordonate specializate care vor asigura exploatarea sa în conformitate cu legislația în vigoare și vor asigura totodată și sustenabilitatea acesteia. Resursele umane și financiare (acolo unde este cazul) vor fi stabilite și asigurate prin Hotărâre de Consiliu Local încă din faza de solicitare a finanțării.

Riscuri și măsuri de atenuare a acestora

Implementarea strategiei poate fi supusă unor riscuri diverse, atât endogene (ce țin de mediul intern al municipalității săcelene) cât și exogene, care pot afecta nesemnificativ implementarea SIDU (mici întârzieri față de calendarul propus, schimbarea planului de acțiune pentru implementare etc) sau pot genera probleme semnificative ce pot fi cu greu, sau chiar deloc, remediate (calitate slabă a proiectelor, renunțarea la unele dintre intervenții/proiecte prioritare etc) și care pot duce la eșecul întregului demers.

Pentru a evita aceste situații, Echipa de implementare va gestiona continuu riscurile posibile și va interveni prompt în eventualitatea concretizării unuia. De asemenea, prin acțiunile semestriale de monitorizare și evaluare, Comisia responsabilă verifică măsura și modul în care Echipa a gestionat aceste riscuri putând intereveni și propune măsuri de atenuare a acestora, fiind stabilit astfel un filtru dublu de analiză a potențialelor riscuri.

Riscurile identificate la acest moment sunt următoarele:

RISC	TIP	INTENSITATE	MĂSURI DE ATENUARE
Resurse umane insuficiente	ENDOGEN	MEDIE	Volumul de muncă al personalului din direcțiile și serviciile cheie (Investiții, Finanțier-contabilitate, Urbanism, Achiziții) poate fi semnificativ în anumite perioade, astfel că factorii de decizie vor analiza oportunitatea contractării de servicii de consultanță pentru managementul de proiect precum și al suplimentării organigramei interne.
Grad ridicat de stres al personalului implicat în gestionarea SIDU		MEDIE	Responsabilitatea ridicată și volumul de muncă fluctuant, cu momente de aglomerare bruscă, poate genera o stare de stres profesional care va afecta activitatea personalului implicat în implementarea SIDU. Coordonatorii Direcțiilor și serviciilor implicate, ai Echipei de implementare și ai echipei de proiect vor realiza planuri de activitate detaliate, realiste și vor asigura existența unei atmosfere de lucru corecte și motivante.
Lipsa resurselor financiare		MICĂ	Pentru evitarea acestui risc, factorii de decizie vor elabora un buget multianual destinat măsurilor și intervențiilor/proiectelor prioritare din SIDU pe care îl vor ajusta anual în funcție de studiul implementării SIDU.
Nerespectarea calendarului și a planului de implementare		MEDIE	Stabilirea clară a responsabilităților pentru implementarea strategiei a fost realizată. Verificarea acestor aspecte va fi în sarcina Coordonatorului Echipei de implementare SIDU (activitate continuă) precum și a Comisiei de monitorizare și evaluare a SIDU (semestrial).
Modificări legislative, ale Ghidurilor Solicitantului și procedurilor finanțatorilor	EXOGEN	MEDIE	Deși posibilitatea apariției acestora este mică, ele pot avea impact semnificativ asupra proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile. Pentru a preveni situații în care documentațiile tehnico-economice sau investiția pot fi afectate de aceste Echipa de implementare a SIDU se va consulta periodic cu OIR/AM ale Programelor Operaționale și va realiza și respecta planificarea pentru realizarea fiecărui proiect prioritări în parte.
Întârzieri în derularea procedurilor de achiziție		MARE	Reprezintă una dintre cele mai mari probleme ale proiectelor ce au un grafic de implementare stabil. Solicitările de clarificări, contestațiile sau simpla neprezentare a măcar unui ofertant conduce la întârzieri

			<p>semnificative ale procedurilor. Pentru minimizarea acestui risc, personalul responsabil va elabora împreună cu coordonatorii echipelor de proiect și responsabili tehnici documentații de atribuire clare și detaliate care vor conține toate cerințele, criteriile, specificațiile tehnice și informațiile necesare pentru a asigura ofertanților o informare completă, corectă și explicită cu privire la modul de aplicare a procedurii de achiziție. De asemenea, în graficul de implementare a fiecărui proiect în parte se va aloca o perioadă acoperitoare pentru această activitate, astfel încât eventualele disfuncționalități să poată fi remediate în timp util și fără afectarea perioadei planificate.</p> <p>Dacă factorii de decizie vor considera necesar, se va putea apela la consultanță specializată pentru a sprijini personalul din compartimentul de achiziții.</p>
Recepționarea unor documentații tehnico-economice slabe calitativ		MEDIE	<p>Acest aspect va genera probleme în fazele ulterioare de implementare a proiectului – execuția -, iar pentru diminuarea acestui risc se va interveni încă din faza de elaborare a documentațiilor de atribuire, după cum s-a arătat mai sus. Responsabili tehnici și coordonatorii echipelor de proiect vor avea responsabilitatea menținerii unui canal de comunicare deschis și productiv cu elaboratorii, furnizându-le acestora informațiile necesare și solicitându-le prezentarea soluțiilor tehnice de principiu în conformitate cu specificul investiției. De asemenea, înaintea recepției finale a documentațiilor, ei vor verifica din punct de vedere calitativ materialele livrate.</p>
Execuția de lucrări / livrarea de bunuri / prestarea de servicii neconforme sau cu întâzire		MEDIE	<p>Pentru atenuarea acestui risc, echipele de proiect, sub coordonarea Echipei de implementare SIDU, vor adopta următoarele măsuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea unor documentații de atribuire clare și complete și selectarea ofertelor pe baza celui mai bun raport preț/calitate - contractele propuse furnizorilor și prestatorilor vor avea precizate în mod clar și fără echivoc specificațiile tehnice pentru lucrările/produsele/serviciile achiziționate, termene clare de livrare/prestare și sancțiunile pentru nerespectarea clauzelor contractuale - stabilirea unei comunicări eficiente cu executanții, furnizorii și/sau prestatorii și monitorizarea constantă a activității acestora - asigurarea controlului tehnic și de calitate a produselor/serviciilor achiziționate

2. Monitorizarea și evaluarea SIDU

Reprezintă un alt aspect esențial pentru asigurarea îndeplinirii obiectivelor și transpunerii în realitate a viziunii SIDU. Procesul de monitorizare și evaluare se va desfășura pe toată perioada implementării SIDU, având scopul de a identifica progresele realizate, modalitatea în care obiectivele propuse sunt îndeplinite, disfuncționalitățile și eventualele riscuri ce decurg din acestea.

Pentru ca monitorizarea și evaluarea implementării SIDU să fie cât mai obiective, activitățile specifice vor fi derulate de persoane diferite de cele din Echipa de implementare. Mai mult, în acest proces va fi implicată și comunitatea prin cooptarea în cadrul **Comisiei de monitorizare și evaluare a SIDU** a unor reprezentanți ai mediului de afaceri și societății civile după cum urmează:

- Mediul de afaceri și societatea civilă – 2 reprezentanți; aceștia vor fi selectați printr-un apel public de participare la care persoanele interesate vor înainta Primăriei intenția de participare în cadrul Comisiei. Selecția celor doi reprezentanți se va realiza pe baza unei metodologii ce va fi elaborată de către reprezentanții Primăriei după aprobarea SIDU, dar cel mai târziu la momentul demarării primului proiect din lista priorită.
- Primăria Municipiului Săcele – 3 reprezentanți; aceștia vor fi numiți din cadrul Direcției Urbanism Arhitect Șef, Biroului de Investiții și ai Serviciului Contabilitate-financiar avându-se în vedere ca aceștia să nu facă parte din echipele de proiecte aflate pe Lista de proiecte prioritare a SIDU

Comisia de implementare, monitorizare și evaluare a SIDU își va desemna un Coordonator care va convoca și conduce lucrările acesteia. Comisia va culege periodic informații și date cu privire la măsurile și proiectele prioritare ale SIDU și va asigura transparența procesului prin elaborarea și publicarea unor rapoarte de progres ce vor fi supuse dezbaterei și aprobării formale în cadrul Consiliului Local. De asemenea, pe situl Primăriei, la secțiunea dedicată SIDU va fi creată posibilitatea ca părțile interesate (cetățeni, reprezentanții mediului de afaceri, ai ONG-urilor locale etc) să transmită informații, opinii/evaluări cu privire la modul în care se realizează investițiile și se implementează măsurile municipalității, fiind o modalitate simplă și ieftină de a culege atât informații cât și evaluări calitative din partea beneficiarilor finali.

Atribuțiile membrilor Comisiei sunt următoarele:

- ✓ colaborează cu Echipa de implementare în vederea obținerii informațiilor cu privire la implementarea măsurilor și proiectelor prioritare ale SIDU
- ✓ analizează stadiul de implementare a măsurilor și intervențiilor/proiectelor prioritare aferente obiectivelor specifice SIDU din perspectiva calendarului și a planului de acțiune
- ✓ evaluează rezultatele proiectelor implementate prin raportare la obiectivele specifice ale acestora și la indicatorii SIDU
- ✓ analizează gradul de satisfacție a beneficiarilor finali prin intermediul feed-back-ului furnizat de aceștia pe situl Primăriei, secțiunea SIDU
- ✓ evaluează gradul de îndeplinire a obiectivelor SIDU atât din perspectiva indicatorilor cât și din cea a alocărilor financiare propuse și realizează programe privind atingerea țintelor propuse în orizontul de timp vizat de strategie
- ✓ analizează eventualele dificultăți și deficiențe constatare și face propuneri Echipei de implementare în vederea îmbunătățirii activității acesteia, dacă este cazul
- ✓ dezbat și înaintează Primăriei propuneri de revizuire/actualizare a SIDU, dacă este cazul
- ✓ elaborează Rapoarte anuale privind stadiul de implementare a SIDU

Membrii Comisiei se vor întâlni în ședințe de lucru semestriale, convocate de către Coordonator. Pe baza informațiilor și analizelor periodice, anual, în perioada februarie-martie, Comisia va elabora un Raport privind stadiul implementării SIDU și îl va înainta spre dezbatere și aprobare Consiliului Local Săcele.

Fiind reprezentantul decizional al cetățenilor și având acces facil la informații și pârghii decizionale cu privire la activitatea executivului, Consiliul Local are un rol esențial în procesul de monitorizare și evaluare. Astfel, acesta va analiza și aproba Raportul privind stadiul implementării SIDU elaborat de către Comisia de monitorizare și evaluare a SIDU

asigurând totodată și legătura cu cetățenii (beneficiari ai intervențiilor și proiectelor SIDU) pe care îi reprezintă. De asemenea, o modalitate complementară de monitorizare și evaluare a strategiei poate fi reprezentată de introducerea în regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Local Săcele a unei proceduri de asigurare a conformității între Hotărârile de Consiliu Local și SIDU. Astfel, în cadrul referatului de specialitate/expunerii de motive necesare pentru orice hotărâre de Consiliu Local poate fi introdusă obligativitatea de a menționa căror obiective sau măsuri din strategia de dezvoltare se subscrive proiectul de Hotărâre de Consiliu Local, permitând consilierilor să evaluateze proiectele inclusiv din punctul de vedere al corelării cu strategia de dezvoltare durabilă. În cazul existenței unui număr mare de Hotărâri de Consiliu Local care nu se subscriz obiectivelor strategiei, va deveni evidentă nevoia reconsiderării obiectivelor sau a măsurilor incluse în documentul de planificare, iar procedura de actualizare ar putea fi inițiată în timp util.

Indicatori de monitorizare și evaluare a SIDU

În vederea desfășurării unui proces eficace și eficient de monitorizare și evaluare vor fi avuți în vedere două tipuri de indicatori: de rezultat (output), referitor la implementarea proiectelor, și de impact (outcome).

Astfel, indicatorii de rezultat se vor referi exclusiv la lista de proiecte prioritare și vor cuprinde următoarele aspecte analizate procentual:

- ✓ proiecte pregătite și depuse pentru finanțare
- ✓ contracte de finanțare încheiate
- ✓ respectarea graficului de implementare propus prin contractul de finanțare
- ✓ proiecte finalizate și recepționate

Evaluarea de impact are drept scop indicarea măsurii în care schimbarea (îmbunătățirea) survenită la nivelul comunității locale este rezultatul implementării SIDU. Indicatorii stabiliți în acest scop au scopul de a releva la evaluările de etapă (anuale) și la finalul perioadei de implementare nu numai dacă schimbarea așteptată s-a realizat ci, mai ales, măsura în care aceasta s-a petrecut. Pentru aceasta în colaborare cu experti din diferite domenii și persoane resursă din comunitate au fost stabiliți o serie de indicatori de rezultat în funcție de obiectivele strategiei prin care se urmărește rezolvarea problemelor indicate ca fiind cele mai importante în și cărora măsurile și proiectele prioritare li se adresează.

Atingerea țintelor stabilite pentru acești indicatori va însemna atingerea obiectivelor SIDU și, deci, succesul acesteia.

Indicatori de impact (outcome)	Sursa	UM	Nivel de bază	Tintă (2030)
Pondere străzi urbane modernizate	Primăria Municipiului Săcele	%	58.04%*	70%
Numarul mijloacelor de transport public cu propulsie alternativă	Primăria Municipiului Săcele	Nr.	0	13
Procentul de persoane aflate la 0,5 km de transportul public care circulă cel puțin la fiecare 20 de minute	PMUD	%	36	50
Infrastructură pentru mijloace de transport alternative (stații de încărcare electrică)	Primăria Municipiului Săcele	buc	0	8
Infrastructura de apă-canal	Primăria Municipiului Săcele	km	64.1	80

Indicatori de impact (outcome)	Sursa	UM	Nivel de bază	Țintă (2030)
Spații verzi / locuitor	INS	mp	2.17	4.5
Număr înnoptări în structuri de primire turistică din localitate	INS	Nr.	89.681	103.000
Rata de succes a elevilor din școlile săcelene la Examene Naționale și Bacalaureat	ISJ, MEN	%	44.5	60%
Număr persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială	SDL Gârcini	Nr.	4.843	2500
Coeficientul de criminalitate	IPJ Brașov	medie a ultimilor 3 ani	223.19	120
Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	UAT Săcele	persoane	0	36969
Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	UAT Săcele	persoane	0	5000
Suprafața de teren reabilitat care beneficiază de sprijin	UAT Săcele	ha	0	1.4881
Sol reabilitat utilizat pentru zone verzi, locuințe sociale, activități economice sau alte utilizări	UAT Săcele	ha	0	1.4881
Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau îmbunătățite	UAT Săcele	persoane	0	36969
Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv	UAT Săcele	pasageri	0	400
Număr anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau modernizate	UAT Săcele	călători	0	170000

*în 2018, conform Citadini.ro, Banca Mondială

Partea V – Cadrul partenerial pentru elaborarea și implementarea SIDU

Introducere

Strategia de dezvoltare durabilă este documentul de planificare al Municipiului Săcele ce are ca principal scop valorificarea tuturor resurselor de care localitatea dispune în vederea eliminării vulnerabilităților interne și a valorificării oportunităților și a neutralizării amenințărilor externe în vederea asigurării unei dezvoltări pe termen mediu și lung a municipiului. De asemenea, ea reprezintă un instrument ce facilitează adaptarea și reacția la condițiile externe aflate în permanentă modificare. În acest context, strategia constituie o premisă în vederea finanțării proiectelor de dezvoltare ale localității prin accesarea fondurilor structurale și de coeziune aflate la dispoziția autorităților publice în perioada 2021-2027, cu abordarea implementării proiectelor până în 2030.

Având în vedere contextul teritorial din care face parte Municipiul Săcele prin apartenența la Zona Metropolitană Brașov, abordarea principală în procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare Durabilă este cea intercomunitară. Astfel, abordarea integrată a dezvoltării prin fructificarea învecinării cu municipiul Brașov și cu restul comunităților din arealul metropolitan creează premisele dezvoltării durabile. Prin această abordare, oportunitățile și amenințările pot fi abordate mult mai simplu și eficace, într-o manieră integrată în care municipiul Săcele poate colabora direct cu acele localități cu care împărtășește probleme asemănătoare și/sau pot valorifica oportunități de finanțare care să conducă la o dezvoltare economică sustenabilă și la creșterea calității vieții tuturor locuitorilor lor.

Este bine sătuit faptul că o strategie trebuie să fie rezultatul unui demers cât mai inclusiv și transparent, deoarece strategia aparține în primul rând comunității locale, iar aceasta trebuie implicată pe tot parcursul său. Astfel, un alt principiu de bază în elaborarea strategiei de dezvoltare este abordarea participativă, care să asigure implicarea alături de reprezentanții autorităților publice locale, a mediului de afaceri, a organizațiilor ne-guvernamentale și a cetățenilor în vederea identificării și validării nevoilor de dezvoltare, a obținerii consensului necesar asupra viziunii și obiectivelor de dezvoltare, precum și în propunerea și prioritizarea proiectelor propuse pentru Municipiul Săcele pentru perioada 2021-2030.

Nu în ultimul rând, asumarea implementării strategiei integrate se realizează printr-un proces participativ de dezvoltare locală, aggregând interesele tuturor actorilor locali pentru a crea premisele unui avantaj competitiv față de alte unități administrativ-teritoriale, implementare care va genera un mediu stabil și predictibil atât pentru locuitori, cât și pentru potențialii investitori.

Astfel, abordarea participativă a existat în toate etapele de elaborarea a Strategiei Integrate de Dezvoltare a Municipiului Săcele, iar rezultatul unui proces participativ, care implică factorii de decizie, asociațiile și organizațiile non-guvernamentale, mediul privat și cetățenii în vederea stabilirii unor direcții prioritare pentru dezvoltarea orașului este un element crucial în creșterea atractivității și competitivității Municipiului Săcele pe termen mediu și lung:

PROCES Elaborare SIDU

Municipiul Săcele

Analiza situației actuale

Analiza diagnostic pe principali piloni: populație, infrastructură, mediul economic, mediul înconjurător, calitatea vieții și capacitate administrativă

Viziune, direcții, obiective

Stabilirea viziunii de dezvoltare a Municipiului Săcele la orizontul 2030, direcțiile de dezvoltare și obiectivele aferente direcțiilor de dezvoltare

Portofoliul de proiecte

Stabilirea potențialelor măsuri și intervenții pentru direcțiile și obiectivele vizate, construcția listei de proiecte propuse și prioritizarea acestora pentru perioada 2021-2030

Cadru de implementare

Stabilirea cadrului de implementare, monitorizare și evaluare a Strategiei de dezvoltare, pe baza calendarului estimat și a mecanismelor agreate prin abordarea participativă.

Stabilirea cadrului partenerial utilizat pentru elaborarea și implementarea SIDU, inclusiv descrierea procesului de consultare publică și activitățile derulate în parteneriat pentru identificarea nevoilor și stabilirea măsurilor și acțiunilor viitoare.

Asigurarea unui proces eficient de elaborare a Strategiei de Dezvoltare a Municipiului Săcele a implicat participarea cetățenilor și a tuturor părților interesate în toate etapele din procesul prezentat mai sus, aceștia putând avea o contribuție importantă atât în identificarea nevoilor de dezvoltare, cât și în propunerea / prioritizarea proiectelor propuse pentru perioada 2021-2030.

Grupul principal de lucru a implicat, pe lângă echipa de consultanti externi, 2 persoane din cadrul direcției tehnice a UAT Municipiul Săcele și persoana aflată în funcția de Arhitect Sef.

Prin transmiterea de adrese comunicate instituțional autorităților publice competente și consultarea tuturor datelor publice disponibile, au fost colectate date pentru elaborarea analizei diagnostic pe principali piloni: populație, infrastructură, mediul economic, mediul înconjurător, calitatea vieții și capacitate administrativă.

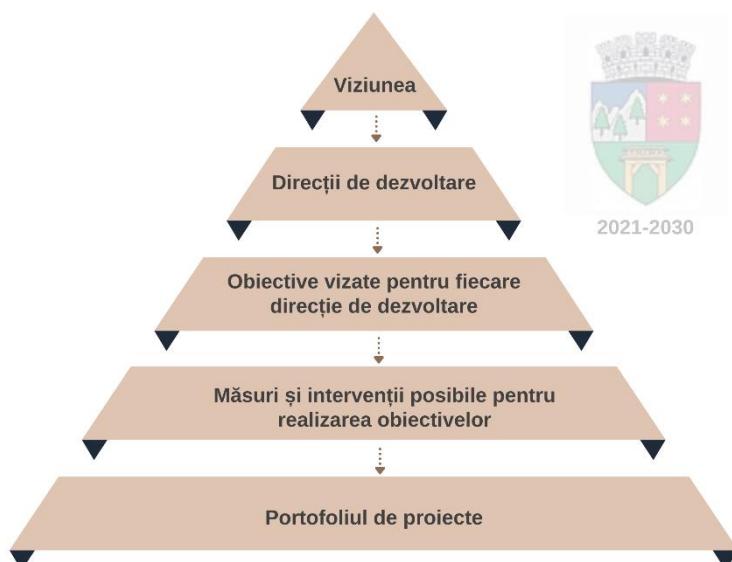
După reprezentarea situației actuale pentru fiecare zonă de analiză în parte, a fost întocmită o analiză SWOT, prin care sunt evidențiate principalele puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări, fiind apoi prezentate concluziile cu privire la principalele nevoi de dezvoltare asupra cărora Strategia trebuie să se centreze în perioada 2021-2030.

Analiza diagnostic și concluziile acesteia au fost apoi supuse consultării publice, fiind organizate 3 ateliere de lucru cu fiecare categorie principală de stakeholderi în parte: (1) reprezentanții autorităților publice locale, (2) mediul ONG și societatea civilă și (3) mediul de afaceri.

În cadrul acestor ateliere, a fost dezbatută situația actuală a Municipiului, au fost validate nevoile de dezvoltare identificate și au fost notate noi idei, relevante, care au fost ulterior integrate în analiza diagnostic, rezultând astfel un document strategic actualizat.

În urma atelierelor de lucru, participanții au primit și un chestionar online, prin care aceștia au putut transmite orice alte idei care nu au fost exprimate în cadrul întâlnirilor și au propus idei concrete de măsuri și intervenții prin care Municipiul Săcele ar putea contribui la rezolvarea problemelor identificate.

Pe baza tuturor acestor informații, au fost creionate:

Procesul de consultare publică a continuat cu organizarea de întâlniri cu toate categoriile de stakeholderi, cu scopul dezbaterei portofoliului de proiecte. În urma acestor întâlniri, s-a finalizat lista lungă a propunerilor de proiecte pentru perioada 2021-2030, acestea fiind totodată supuse procesului de prioritizare.

În cadrul documentului strategic sunt evidențiate propunerile de proiecte vizate pentru atragerea fondurilor prealocate din POR, pe o valoare de 200% din valoarea finanțării potențiale, respectiv pentru lista de proiecte complementare.

Astfel, implicarea factorilor de decizie, a asociațiilor și organizațiilor non-guvernamentale, a mediului privat și a cetățenilor în vederea stabilirii nevoilor, a unor direcții prioritare pentru dezvoltarea orașului și a unor propuneri concrete de proiecte este un element crucial în creșterea atractivității și competitivității Municipiului Săcele pe termen mediu și lung.